

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Sacrosancti apostolatus officium humilitati nostrae per abundantiam divinae bonitatis commissum exposcit, ut religiosorum virorum sub suavi regularis vitae iugo Altissimi obsequiis mancipatorum paternam curam gerentes, illos a gravaminibus indebitis tueamur, ac eorum commodis et felici directioni, quantum nobis ex alto conceditur, consulamus¹:

Motiva.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius Petrus Ferraccius, abbas generalis Congregationis Camaldulensis Ordinis sancti Benedicti, nobis nuper exponi fecit, licet sacri Concilii Tridentini decretis cautum reperitur, ut priores claustrales, aut in prioratibus conventuum habentibus subpriores qui correctiones et spirituale regimen exercent, a capitulis generalibus vel ipsorum Ordinum visitoribus instituantur, nonnulli nihilominus commendatarii quaedam monasteria Congregationis praefatae in commendam obtinentes, et signanter venerabilis frater Gregorius Cornelius episcopus Patavinus, qui monasterium abbatiam nuncupatum S. Mariae de Vangadicia eiusdem Congregationis in commendam ad sui vitam ex concessione et dispensatione apostolica, ut asseritur, obtinet, forsitan in vim litterarum apostolicarum super eorundem monasteriorum commendis expeditarum, in quibus ipsorum monasteriorum cura, regimen et administratio tam in spiritualibus quam in temporalibus plenarie committitur, ius instituendi ac destituendi priores et officiales claustrales, necnon visitandi, corrigendi, statuendi, ordinandi et exercendi ea quae institutum regulare concernunt, ad se spectare, electionibus et depositionibus priorum et subpriorum, aliorumque officialium, ac etiam visitationibus

¹ Edit. Main. legit *consolamus* (R. T.).

et monachorum correctionibus sese ingerere, quinimo superiores dictae Congregationis, monasteria praedicta visitare et reformare iuxta eiusdem Congregationis regularia instituta cupientes, repellere et impedire praetendant et praesumant, non sine gravissimo ipsius Congregationis eiusque monasteriorum praeiudicio et observantiae regularis detrimento: hinc est quod nos, inconvenientibus huiusmodi remedium adferre, dictumque Petrum abbatem generalem specialibus favoribus et gratiis, etc., et a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, necnon Concilii praedicti decretis ac resolutionibus congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae in similibus casibus antehac emanatis inhaerentes, dicto Georgio episcopo et aliis commendatariis praefatis non licere priores, subpriores, aut officiales claustrales instituere ac destituere, visitare monachos, eosdemque corrigere, nec facultates ipsis commendatariis in litteris apostolicis concessas et expressas, prout supra, ad ea quae institutum regulare concernunt, et eiusdem Concilii dispositione monastico regimini relinquuntur, trahi posse aut debere, apostolica auctoritate, tenore praesentium, declaramus et decernimus ac statuimus.

§ 2. Quocirca dilectis filiis nostris et Apostolicae Sedis nunciis, sive etiam locorum Ordinariis, vel dictae Congregationis Camaldulensis conservatoribus, per easdem praesentes iniungimus, ut, quotiescumque requisiti fuerint, ab huiusmodi vexationibus, ac violentiis manifestis commendatarios per censuras et alia iuris remedia, invocato etiam, si opus fuerit, brachii secularis auxilio, cohibeant et com-

Decretum.

Exequutores depulsi.

pescant; salva semper in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definire debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, etc., aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon, quatenus opus sit, Congregationi et Ordinationi huiusmodi, etc.; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus etc., specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio cum fide.

§ 5. Volumus autem, ut earundem praesentium transumptis, etc., eadem prorsus ubique locorum fides adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xix septembris, MDCLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 19 septembris 1659, pontif. anno v.

CCLXI.

Ordinationes super admissione clericorum secularium Doctrinae Christianae in Gallia ad vota simplicia eorumque ad ordines sacros promotione¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Sacrosancti apostolatus officium² humilitati nostrae per ineffabilem divinae bo-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Eadem fere est huiusmodi Constitutio ac duae simul iunctae quae iam praecesserunt supra pag. 445 et pag. 437 (R. T.).

nitatis abundantiam impositum postulat, ut Congregationum virorum in Ecclesia Dei pie prudenterque institutarum, uberesque bonorum operum fructus assidue producentium, statui et utilitati opportunis rationibus consulere studeamus, prout in Domino conspiciamus salubriter expedire.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Franciscus Avias, presbyter ac procurator Congregationis clericorum secularium Doctrinae Christianae in Gallia, quod eadem Congregatio anno MDCLVII a felicitis recordationis Innocentio Papa X praedecessore nostro per quasdam suas in simili forma Brevis litteras a Congregatione clericorum regularium de Somascha nuncupata³ separata fuit, et pro futuris inde temporibus secularis remansit, atque ita ut⁴ usque in hodiernum diem perseveravit. Sed ex eo statu plurima passa est et patitur incommoda. Nam, licet plurimi a praedicto anno MDCLVII citra⁵ postulaverint, et adhuc hodie postulant⁴, in eadem Congregationem Doctrinae Christianae admitti, allecti vita exemplari illius personarum et assiduis pietatis officiis in instituto docendi doctrinam christianam tam in missionibus quam in civitatibus, quibus indesinenter incumbit cum plurimo animarum fructu ut publica fama est, et praeter⁵ quam plurimis attestationibus authenticis tam episcoporum quam civitatum in quibus ipsa Congregatio humaniores sacrasque litteras in academiis publicis docet; saepe tamen accidit, ut non pauci, nullis ligati vinculis perpetuis, postquam Congregatio huiusmodi plurimum temporis

¹ Male ed. Maio. habet *nuncupatae* (R. T.).

² Particula *ut* redundat (R. T.).

³ Male in loc. parallel. pag. 445 b lectum fuit circa pro *citra* (R. T.).

⁴ Aptius in loc. parall. legitur *postulent* (R. T.).

⁵ In loc. parall. legitur *pariter ex pro praeter* (R. T.).

et multas expensas in eis alendis, for-
mandis et educandis, tum in instituto
praefato, tum in scientiis acquirendis,
consumpserit, existimans se habere ope-
rarios, qui possint attendere obligatio-
nibus et exercitiis, quibus ipsa Congre-
gatio ex institutione incumbit, ab eadem
Congregatione recedant, ipsaque Congre-
gatio ex illo operariorum discessu dein-
ceps non levia sentiat detrimenta¹.

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem exposi-
tio subiungebat, universa Congregatio Do-
ctrinae Christianae huiusmodi, quo incom-
modis et detrimentis praefatis remedium
adhibeatur, ipsaque Congregatio obliga-
tionibus suis satisfacere et ex laudabili
suo instituto cum maiori operariorum
numero animarum saluti et culturae vi-
neae Domini vacare valeat, se firmo ali-
quo stabilimento a nobis muniri summo-
pere desideret; cumque plures in dictam
Congregationem a praefato anno MDCXLVII
usque in praesentem diem admissi fue-
rint, qui iam expleverunt in eâ integrum
annum probationis, eoque expleto missi
sunt a superioribus in diversa collegia et
domos eiusdem Congregationis ad exer-
cenda diversa officia, a quibus revocare
et in unum locum eos omnes congre-
gare ad novam annuam probationem fa-
ciendam esset admodum difficile, ut² in
eo faciendo praedicta Congregatio grave
damnum pateretur: nobis propterea me-
moratus Franciscus saepedictae Congre-
gationis Doctrinae Christianae nomine hu-
militer supplicari fecit, ut in praemissis
opportune providere et ut infra indulgere
de benignitate apostolicâ dignaremur.

Primo Ponti-
fex concedit ut
vota et iura-
mentum emit-
tant.

§ 3. Nos igitur, eiusdem Congregationis
votis hac in re favorabiliter annuere cu-
pientes, dictumque Franciscum a quibus-
vis excommunicationis, etc., harum serie

¹ Loc. parall. leg. *incommoda et detrimenta*
(R. T.).

² Legendum videtur *et pro ut* (R. T.).

absolventes et absolutos¹ fore censes,
huiusmodi supplicationibus inclinati, per-
spectâ narratorum veritate, ac attentis et
visis per venerabiles fratres nostros san-
ctae Romanae Ecclesiae cardinales negotiis
et consultationibus episcoporum et regu-
larium praepositos mandatis specialibus
et liberis consensibus³ singulis domibus
et collegiis praefatae Congregationis cle-
ricorum secularium Doctrinae Christianae
in Gallia per secreta suffragia capitulari-
ter praestitis ad infrascripta petenda fac-
tis, in personâ dicti Francisci Avias sa-
cerdotis et procuratoris eiusdem Congre-
gationis, auctoritate apostolicâ, tenore
praesentium, benigne indulgemus, pro ma-
iori stabilimento et conservatione prae-
fatae Congregationis, ut, firmis manentibus
omnino secundum universum tenorem fe-
licis recordationis Innocentii Papae X prae-
decessoris nostri litteris in simili formâ
Brevis super negotiis praefatae Congrega-
tionis emanatis sub die xxx iulii MDCXLVII,
et servatâ, non obstantibus quibuscumque
in contrarium, a singulis eiusdem Con-
gregationis, tam praesentibus quam futu-
ris, eadem omnino habitus formâ, quae³
de praesenti in omnibus suis collegiis et
domibus utitur dicta Congregatio, omnes,
tam qui in eadem Congregatione
post dictas litteras iam sunt admissi, quam
qui in futurum admittentur, expleto pro-
bationis anno, si idonei iudicati fuerint,
emittant tria vota simplicia obedientiae,
castitatis et paupertatis, necnon votum
seu iuramentum in eadem Congregatione
perpetuo perseverandi, non dispensan-
dum vel relaxandum a quocumque in-
dulto, nisi a solo Romano Pontifice, aut
a capitulo generali vel definitorio me-
moratae Congregationis, cum facultate,
ut eius omnes clerici post vota emissa et

¹ Legendum *absolutum* (R. T.).

² Deest praepositio *a* (R. T.).

³ Potius lege *qua* (R. T.).

Et clerici sa-
cros ordines ac-
cipiant.

iuramentum ut supra praestitum, de li-
centiâ praepositi generalis vel provincia-
lis, ad omnes sacros et presbyteratus ordi-
nes, servatis servandis, promoveri valeant
ad titulum praefatae Congregationis, et or-
dinari a quocumque catholico antistite ad
omnes ordines, cum solis dimissoriis il-
lius episcopi, in cuius dioecesi existunt
collegia seu domus in quibus degunt de
familiâ iidem clerici qui ad ordines pro-
moveri desiderant, contrariis quibuscum-
que non obstantibus; ita tamen ut capi-
tulum generale vel definitorium minime
dispenset seu relaxet huiusmodi votum
seu iuramentum alicui ex promotis ad
sacros ordines, nisi sibi prius constiterit
etiam ex litteris testimonialibus Ordinarii
loci cum aliunde habere unde commode
sustentari possit. Quod si aliquis, huius-
modi votis et iuramento ut praefertur
emissis, sine dispensatione et relaxatione
praevis recesserit a dictâ Congregatione,
eo ipso remaneat suspensus donec huius-
modi dispensationem et relaxationem ob-
tinerit.

Deinde indul-
get ut iam pro-
bati non reno-
vent annum pro-
bationis.

§ 4. Praeterea, ut omnes, qui a prae-
dicto anno MDCXLVII usque in praesentem
diem in dictam Congregationem fuerunt
admissi, in eâque per annum integrum
in probatione steterunt, postquam per
alios duos menses in eadem probatione
manserint in collegiis vel domibus, in
quibus ad praesens commorantur, si alio-
quin habiles inventi fuerint, ad tria
vota simplicia necnon ad votum perse-
verandi perpetuo in eadem Congregatio-
ne, ut praefertur, admitti libere ac li-
cite valeant, auctoritate et tenore prae-
dictis pariter indulgemus.

Decretum in-
titans.

§ 5. Decernentes easdem praesentes lit-
teras semper firmas, etc.; sicque in prae-
missis per quoscumque iudices, etc., de-
finire debere, ac irritum et inane, si se-
cus, etc., contigerit attentari.

Exequutores
deputat.

§ 6. Quocirca venerabilibus fratribus

archiepiscopis Avenionensi vel Narbo-
nensi aut dilectis filiis eorum officialibus
per praesentes committimus et manda-
mus, quatenus ipsi vel eorum unus cas-
dem praesentes litteras et in eis contenta
quaecumque, ubi et quando opus fuerit,
et quoties pro parte clericorum secularium
dictae Congregationis seu alicuius eorum,
aliorumve ad quos spectat et pro tempore
spectabit, fuerint requisiti, per se, vel
alium, seu alios, solemniter publicantes,
illisque in praemissis efficaciae defensionis
praesidio assistentes, faciant auctoritate
nostrâ illos et eorum singulos ipsarum
praesentium litterarum effectui pacifice
frui et gaudere, non permittentes illos a
quoquam desuper indebite molestari, per-
turbari vel inquietari, contradictores quos-
libet et rebelles, et praemissis non pa-
rentes, censuris et poenis ecclesiasticis,
aliisque iuris et facti remediis, appella-
tione postpositâ, compescendo, legitimis-
que super his habendis servatis proces-
sibus, censuras et poenas ipsas etiam
iteratis vicibus aggravando, invocato etiam
ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii se-
cularii.

Contraria tollit.

§ 7. Non obstantibus praemissis, nec-
non recolendae memoriae Bonifacii Pa-
pae VIII praedecessoris nostri de unâ, et
concilii generali de duabus dietis, etc.,
dummodo ultra tres dietas aliquis prae-
sentium vigore in iudicium non trahatur,
aliisque apostolicis, etc., constitutionibus
et ordinationibus, et, quatenus opus sit,
dictae Congregationis eiusque domorum
et collegiorum huiusmodi, et aliis qui-
busvis, etc., concessis, confirmatis appro-
batis et innovatis; quibus omnibus et sin-
gulis, illorum tenores praesentibus, etc.,
hac vice dumtaxat specialiter et expresse
derogamus; ceterisque contrariis quibus-
cumque.

§ 8. Volumus autem ut praesentium
transumptis manu, etc., eadem prorsus

Transumptio-
rum iides.

ubique locorum fides adhibeatur; quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi septembris MDCLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 26 septembris 1659, pontif. anno v.

CCLXII.

*Reformatio collegii
cursorum apostolicorum.*

Alexander Papa VII.
Motu proprio, etc.

Quid factum
sit a Paulo V
pro huiusmodi
collegio.

Officia insti-
tuit militiae
Piae vendibilia.

Aliàs felicitis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster, ut collegium cursorum a maximis interusuriis, quibus fere singuli premebantur pro alienis pecuniis quas pro emptione eorundem officiorum perceperant, liberaret, vigintiquinque officia militiae Piae vendibilia et resignabilia ad instar aliorum officiorum militum Piorum sub certis tunc expressis conditionibus erexit et instituit, et pretium, quod ex venditione et integrâ expeditione dictorum singulorum vigintiquinque officiorum tunc ereclorum in primâ vicē retraheretur, penes personam fidē et facultatibus idoneam per eosdem cursores eligendam, seu in sacro Monte Pietatis aut banco archihospitalis S. Spiritus, ad electionem eorundem cursorum, deponi mandavit, aequaliter inter ipsos cursores dividendum, ad effectum tamen satisfaciendi eorum creditoribus, qui pecunias pro officiis cursoratus emendis contribuerant.

Indemnitati
prospicit em-
ptorum.

§ 1. Indemnitati vero eorum, qui dicta officia militum Piorum sic emerant, et securitati prospicere volens, mandavit ut singulis mensibus, ex certis ibidem eorundem cursorum massae assignatis redditibus ab eisdem cursoribus ex cursoratus officii emolumentis persolvendis, de quorum solutione eorum magistro pro tem-

pore esistenti sub poenâ excommunicationis maioris latae sententiae ipso facto incurrendae rationem reddere deberent et tenerentur, scuta centum tredecim et bononenos septuaginta quinque eisdem militibus, sive eorum depositario, aequaliter inter ipsos dividenda persolverentur, gravissimis impositis poenis, tam fraudantibus dictam massam, quam deficientibus in praedictâ solutione dictis officialibus militum Piorum, sicuti ex eisdem massae redditibus solvi mandavit fructus locorum montium Pacis tunc dietorum, necnon alia onera eidem collegio incumbentia, quibus integre solutis, quicquid ex dictâ massâ supererat, aequaliter inter eosdem cursores dividi voluit; quibus etiam expresse inhibuit ne de cetero perpetuis futuris temporibus (sub solutione¹ ducentorum scutorum et suspensionis ab exercitio cursoratus officii per annum integrum pro primâ, et solutione² trecentorum scutorum huiusmodi ac suspensione³ eiusdem officii per duos annos pro secundâ, necnon solutionis scutorum quingentorum similitum, pro unâ camerae apostolicae vel alicui loco pio, arbitrio eiusdem praedecessoris, et alterâ medietatibus eidem collegio cursorum irremissibiliter applicandorum, et perpetuae privationis exercitii officii cursoratus ac excommunicationis maioris latae sententiae pro tertiâ vicibus huiusmodi per quemlibet ex ipsis contravenientem incurrendis poenis) aliquem appallum citationum cum quibusvis personis facere, vel inire, nec per interpositam personam, etiam quovis praetextu vel ingenio, quaesito colore, vel causâ et occasione, aliquos libros, inscriptiones, notulas et, ut vulgo dicitur, *ricordi*, tam parvos, quam minimos, vel etiam quaecumque computa etiam minima cum qui-

1 Aptius lege *solutionis* (R. T.).

2 Aptius lege *solutionis* (R. T.).

3 Aptius lege *suspensionis* (R. T.).

buisvis personis conficere auderent seu praesumerent; sed bononenos ex dictis citationibus et expeditionibus provenientes in unum pro dictâ massâ conficiendâ congerere ad effectum solvendi ut supra tenerentur; super qua massâ et illius augmento tunc assignato expresse voluit et ordinavit, ne de cetero perpetuis futuris temporibus possent domini titulorum ipsorum officiorum cursoratum aliquam ratam participare, nec ad effectum quomodolibet participandi aliquod pactum vel promissionem cum eisdem cursoribus facere vel inire; ad quorum omnium observationem voluit ut tunc omnes existentes cursores sese in ampliori camerae apostolicae et quacumque aliâ iuris validâ formâ, quicumque vero de eisdem cursorum officiis in posterum provideretur antequam ad illius exercitium admitteretur et reciperetur, se obligare tenerentur, et aliàs prout in ipsius praedecessoris litteris in formâ Brevis, sub datum 1 octobris MDCXIV, pontificatus eiusdem praedecessoris anno x, plenius continetur.

Alexander
nunc providet
praemissis.

§ 2. Cum autem, sicut nobis non sine animi nostri molestiâ nuper innotuit, praedicti redditus, per dictum praedecessorem huiusmodi massae sic assignati, non solum fideliter non persolvantur, sed plures fraudes in eorum solutionibus ab eisdem cursoribus committantur in eiusdem massae, camerae nostrae apostolicae, quae solvendi assignamenta dictis militibus Pii necnon depositariae eiusdem camerae pro dictis locis montium Pacis suppressis et aliis illorum loco erectis onus in se assumpsit, et aliorum, qui officium cursorum huiusmodi de suis propriis pecuniis sub illorum vitae periculo emerunt, damnum et praeiudicium, quibus et aliis nonnullis etiam in dictis litteris praedecessoris nostri contentis, quae, ut experientia docuit, aut nullo modo aut difficillime ser-

vari possunt, providere volentes, negotium huiusmodi nonnullis S. R. E. cardinalibus, ac Romanae curiae praelatis, et aliis probis viris commisimus, qui saepius congregati, ac partibus auditis, negotium huiusmodi mature examinatum et discussum nobis retulerunt, proindeque securitati tam massae cursorum quam camerae nostrae aliorumque interesse habentium indemnitati ac curialium commoditati opportunè consulendum decernimus:

§ 3. Motu igitur proprio, non ad aliquid nobis desuper oblatae petitionis instantiam, sed de nostrae et apostolicae potestatis plenitudine, praedictas praedecessoris litteras earumque dispositionem super formâ exigendi redditus per praedictos cursores debitos et notulas ut praefertur prohibitas, quoad censuras et poenas spirituales et alias in praedictis litteris comminatas et fulminatas (easdem tamen quoad reliqua in illis deposita in suo robore et observantiâ permansuras¹), limitamus, reducimus et moderamus; statuentes ex nunc de cetero, quod perpetuis futuris temporibus quilibet ex dictis cursoribus emolumentorum partem, quae ex citationibus, inhibitionibus, monitoriis, renovationibus, aliisque quibuslibet expeditionibus, tam reproducendis quam reproduci non solitis, praedictae massae assignatam ad eiusdem creditum fideliter et integraliter describi facere debeat et teneatur. Quod si aliquid ex praedictis emolumentis massae assignatis fraudatum quoquo modo fuerit, aut cursores sibi retinuerint, teneatur in poenam quilibet cursor, et etiam illorum magister, pro quolibet bononeno sic fraudato vel retento, omni excusatione etiam invincibilis ignorantiae remotâ, ad solutionem iuliorum decem monetae romanae per causarum curiae camerae apostolicae generalem auditorem eo ipso, nullâ iudicii formâ ser-

Contravenien-
tes puni.

1 Aptius lege *eisdem ... permansuris* (R. T.).

vata, sed solâ facti veritate inspectâ, quorum decem iuliorum unam depunciatori, seu delatori, aliam vero medietatem massae praedictae applicamus. Cuius etiam securitati, ac proinde eiusdem camerae, et aliorum interesse habentium indemnitati magis consulentes, volumus et decernimus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus ante congregationem faciendam secundâ die dominicâ cuiuslibet mensis singuli cursores in banco archiepiscopalis S. Spiritus, seu alio loco tuto et securo, arbitrio pro tempore existentis generalis auditoris praedicti, integram massae ratam ab ipsis ex emolumentis praecedentis mensis perceptis debitam deponant, quae nullâ ratione, etiam praetextu ratae sibi postea ex eadem massâ (solutis prout infra oneribus) tangentis, retardari possit, et quilibet cursor cedulam depositi in dictâ congregatione deferre et magistro tradere teneatur sub poenâ suspensionis ab officio ipso facto, absque aliâ iudicis declaratione, donec dictam ratam deposuerit cedulamque magistro ut supra consignaverit, qui infra triduum a die habitae congregationis praedictae notam cursorum, qui in praedicto deposito defecerint, eidem auditori generali tradere sub poenâ privationis officii magisterii teneatur, ut ab eodem auditore in casum non observantiae suspensione puniri eius arbitrio possint.

§ 4. In ipsâ vero die congregationis magister cursorum in primâ seu sinistrâ facie libri ad hunc effectum singulariter habendi describat ordinatim suum et cuiuslibet cursoris nomen cum quantitate pecuniarum debitarum tam ab ipso magistro quam a singulis cursoribus, cum subscriptione eiusdem magistri ac decani, vel in huius defectum antiquioris cursoris et deputatorum supra massam, in eâdem facie; in secundâ vero facie eiusdem libri ex opposito notabit solutionem

a singulis et quibuslibet in banco archiepiscopalis S. Spiritus factam, iuxta quietantiam desuper productam; sequenti vero folio registrentur singula mandata directa ad praedictum bancum subscribendum¹ a magistro et decano simul vel loco decani ab antiquiori cursore cum distributione supradictarum pecuniarum solvendarum infrascriptis, videlicet: primo loco depositario generali camerae apostolicae in satisfactionem onerum a collegio cursorum debitorum; subinde reservatoriis decretorum et aliis creditoribus singulorum cursorum respective ratione cuiuslibet officii; et denique magistro et aliis cursoribus pro ratâ massae singulos tangentis.

§ 5. Praeterea magister cursorum pro tempore existens teneatur exhibere supradictum librum pro tempore existenti auditori generali infra triduum a die habitae congregationis computandum, sub suspensionis per unum mensem a sui officii exercitio aliisque poenis eiusdem auditoris generalis arbitrio in qualibet contraventione supra dispositorum, vel alicuius eorum. Et quia tum curialibus tum eisdem cursoribus onerosa nimis redditur prohibitio faciendi citationes, aliasque expeditiones, habitâ fide solutionis, ut ambas partes ab huiusmodi angustiis sublevemus, cuilibet ex cursoribus permittimus, ut illorum arbitrio, absque ularum poenarum aut censurarum incursu in praedicti praedecessoris litteris impositis², citationes, intimationes, aliasque omnes expeditiones sub fide curialium ipsis benevisorum expedire possint et valeant, non retardatâ tamen huiusmodi sive aliâ de causâ solutione reddituum massae ut supra debitâ et singulorum mensium initio faciendâ, firmâ etiam remanente prohibitionem, sub eisdem poenis

¹ Forsan subscribenda (R. T.).

² Videtur legendum impositarum (R. T.).

et censuris in dictis praedecessoris litteris, et aliis etiam corporis afflictivis arbitrio nostro seu pro tempore existentis generalis auditoris praedicti condemnandis, incurrendis et exequendis, ne quemlibet appaltum, aut aliquam remissionem mercedis citationum, intimationum, seu aliarum quarumcumque expeditionum, cum quibusvis personis, tam ecclesiasticis et speciali notâ dignis, quam regularibus et secularibus, quovis praetextu, quaesito colore et occasione, facere aut inire cuilibet cursori etiam magistro liceat.

§ 6. Ne vero supradicta dilata solutio ob morositatem alicuius debitoris nimis gravis et damnosa reddatur cursoribus, volumus et mandamus, ut de cetero quilibet cursor libellum unum seu plures inscriptos per magistrum praedictum (*libro di N. cursore*), et ab eisdem magistro et cursore subscriptos, in quibus per eundem curialem, aut ipsius sollicitatorem seu substitutum, propriâ manu citationes, intimationes, aliasque expeditiones, expressâ quantitate ac die debiti, adnotentur, penes se retineant, cui libro retento plena fides in iudicio et extra habeatur. Exactio vero fiat iuxta declarationem edicti desuper a dilecto filio Odoardo Vecchiarello, moderno curiae causarum palatii apostolici auditore, desuper stabilendi et publicandi. Consuetudinem demum, seu potius abusum, quod ad officium cursoris admittendus, ultra solitam admissionem, alia scuta triginta diversis vicibus titulo convivii solvere ceteris cursoribus teneretur, prorsus cassamus et irritamus, et huiusmodi solutionem sub quovis praetextu fieri de cetero omnino prohibemus. Imo ut eisdem novitiis, qui prae ceteris in exercitio officii et cum minori utilitate laborant, de aliquâ subventionem provideatur, mandamus ut sin-

¹ Legendum aliaeque vel aliasque (R. T.).

gulis mensibus, si novitii in collegio existant (quos pro talibus durante biennio a die habitae possessionis haberi volumus), ex dictâ massâ scuta sex monetae inter ipsos dividenda, si plures sint, sin minus uni tantum per praedictum magistrum assignanda solvantur.

§ 7. Decernentes praesentem nostrum motum proprium de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intensionis nostrae aut quopiam alio defectu, notari¹, sed illum ab omnibus et singulis, quos concernit et concernet quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari et adimplere debere, sicque ab omnibus et singulis censi, et ita per eundem auditorem generalem, et quoscumque alios iudices ordinarios², contigerit attentari.

§ 8. Non obstantibus dicti praedecessoris litteris, aliisque praemissis, ac dicti collegii cursorum, quatenus in aliquo obstet, erectione, et etiam, quatenus opus sit, Pii Papae IV etiam praedecessoris nostri constitutione, in qua cavetur, quod indulta et aliae concessionem dictae camerae interesse aut gravamen quomodolibet concernentes intra certum tempus in eadem camerâ registrentur, itant dicti cursores et quilibet alii ad praesentes in dictâ camerâ praesentandum et inibi registrari faciendum minime teneantur, etc., et alias in contrarium facientibus quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, quibus omnibus etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, etc., hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque cum clausulis opportunis.

Fiat motu proprio F.

Et cum absolutione a censuris ad effectum, etc. Et quod praedicti Pauli praedecessoris litterarum praedictarum teno-

¹ Subde non posse (R. T.).

² Subde iudicari debere, et irritum ac inane, etc. (R. T.).

Confirmat decretum.

Contraria tollit.

Clausulae.

Quae praecipit vult inviolabiliter observari.

res etiam veriores ac datae habeantur pro expressis, seu in toto vel in parte exprimi possint in litteris. Et de singulis statutis et ordinationibus, mandatis, cassatione, irritatione, annullatione, prohibitionibus, singulis decretis, derogatione, aliisque praemissis, ut supra, quae hic pro sufficienter et ad partem repetitis habeantur, ut supra in litteris latissime extendendum. Et cum opportuna deputazione ejusdem auditoris generalis qui facultatem habeat citandi in formam inhibendi et exequi faciendi. Invocato etiam brachii secularis auxilio, si opus fuerit, cum opportuna derogatione quomodolibet contrariorum in litteris latissime extendendum. Et quod sola praesentis motus proprii signatura sufficiat, et ubique fidem faciat in iudicio et extra, regulam contrariam non obstante. Seu etiam praesentium transumptis, etiam impressis, et manu alicuius notarii publici subscriptis, ac sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem fides prorsus adhibeatur, quae praesentes adhiberetur, si forent originaliter exhibitae vel ostensae, seu etiam desuper litterae apostolicae etiam per Breve nostrum seu de curia desuper expediri possint.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, kalendis octobris MDCLXI, pontificatus nostri anno v.

* Dat. die 1 octobris 1659, pontif. anno v.

CCLXIII.

Declaratio quod nullum ius nec etiam cumulative competat administratoribus seu superioribus monasteriorum Parisiensium et aliorum monasteriorum Carmelitarum Excalceatarum regni Franciae visitandi dicta monasteria, cum diversis ordinationibus circa visitatores, etc.

1 Ex Regest. in Secr. Brev.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Ad pastorale fastigium, nullo licet meritum nostrorum suffragio, per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam evecti, inter gravissimas multiplicesque curas, quibus assidue premimur, eam peculiari studio amplectimur, ut felici sacrarum virginum et honestarum mulierum, quae, spreto seculi vanitate, Altissimi obsequiis sese sub suavi religionis iugo manciparunt, regimini et directioni opportunis rationibus consulere satagamus, prout, maturam consideratione praeviam, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Dudum siquidem felicitis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster, per quasdam suas sub plumbo anno Incarnationis dominicae MDCIII, idibus novembris, expeditas litteras, monasterium nunc Incarnationis nuncupatum Parisiense monialium Ordinis B. M. V. de Monte Carmelo Excalceatarum nuncupatarum sub reformatione sanctae Teresiae primum instituti¹ huiusmodi in regno Franciae, sub certis modo et forma tunc expressis, perpetuo erexit et instituit; ac idem monasterium sic erectum, eiusque abbatissam, conventum et moniales, rectores, officiales, ministros, servientes et personas, necnon bona universa, ab omni iurisdictione, correctione, visitatione, dominio, superioritate, subiectione et potestate pro tempore existentis episcopi Parisiensis, seu illius officialis aut vicarii in spiritualibus generalis, necnon protectorum ac generalium et provincialium ministrorum, aliorumque praelatorum et superiorum Ordinis fratrum mitigatorum ejusdem B. M. V. de Monte Carmelo in spiritualibus et temporalibus penitus et omnino itidem perpetuo exemit et liberavit, ac sub beati Petri et Sedis Apostolicae atque sua et pro tempore existentis

1 Forsan primi instituti (R. T.).

Progenitum.

Motiva huius
Constitutionis.

Romani Pontificis protectione et inviolabili conservatione suscepit; ipsumque monasterium sic erectum visitationi, correctioni, obedientiae, superioritati et omnimodae iurisdictioni in eisdem spiritualibus pro tempore existentis commissarii generalis Ordinis fratrum Discalceatorum seu Reformatum nuncupatorum B. M. de Monte Carmelo, et, donec illius regula reformata huiusmodi in memorato regno Franciae, ubi nullum adhuc eatenus virorum monasterium sub ea militare reperiebatur, recepta et introducta foret, pro tempore existentis prioris generalis Ordinis Carthusiensis, cum diversis facultatibus, necnon curae, gubernio, regimini et administrationi trium presbyterorum in eisdem litteris nominatorum quoad temporalia, cum diversis itidem facultatibus, respective subiecit, et alias prout in dictis litteris uberius continetur. Postmodum vero recolendae memoriae Paulus Papa V itidem praedecessor noster per quasdam suas in simili forma Brevis die ix septembris MDCVI expeditas litteras, cum accepisset praedictum priorem generalem Ordinis Carthusiensis, vigore decreti in capitulo generali ejusdem Ordinis editi, onus huiusmodi recusasse, tunc existenti in praedicto regno Sedis Apostolicae nuncio, ut singulis trienniis, donec aliud ab ipso Paulo praedecessore et Sede praedicta mandatum foret, etiamsi dicti fratres Carmelitae Discalceati tunc forsitan Parisiis, vel in aliis civitatibus seu locis regni praedicti conventus obtinerent vel in posterum assequerentur, unum sacerdotem, ex duobus sibi nominandis ac praesentandis per praedictos administratores, in visitatorem dicti et aliorum monasteriorum monialium Carmelitarum Discalceatarum in dicto regno Franciae erectorum vel in posterum erigendorum deputare, ac illum sic deputatum suo arbitrio et infra triennium revocare, ac finito trien-

nio ad aliud triennium, non tamen ultra, confirmare posset, facultatem concessit, visitatorique huiusmodi super visitatione monasteriorum praedictorum certas facultates attribuit. Et successive idem Paulus praedecessor, cum paulo ante Congregationem clericorum Oratorii nuncupatam, deputato in illius praepositum generalem bonae memoriae Petro dum vixit S. R. E. cardinali de Berulle nuncupato, tunc in minoribus agente, erexisset, Congregationemque praedictam ex presbyteris pietate et doctrina conspicuis, aetate gravibus, zeloque erga religionem catholicam et Sedem Apostolicam praestantibus compositam esse et uberes fructus in vinea Domini producere accepisset, revocata quam prius nuncio praedicto tribuerat deputandi visitatorem monasteriorum praedictorum facultate, primodictum ceteraque Ordinis Carmelitarum Excalceatarum monasteria in regno Franciae constituta huiusmodi, tam eatenus erecta, quam ex tunc perpetuis futuris temporibus erigenda, curae, visitationi, correctioni et superioritati dicti Petri, ac pro tempore existentis praepositi generalis, qui huiusmodi monasteria, eorumque superiores, abbatissas seu priorissas ac moniales, et alias personas in eis degentes visitare posset et valeret, ad Sedis Apostolicae beneplacitum, subiecit et supposuit per alias suas pariter in forma Brevis die xvii aprilis MDCXIV emanatas; quas, necnon omnia et singula in eis contenta, subinde, cum clarae memoriae Ludovicus tunc temporis Francorum rex christianissimus ei exponi fecisset dictum Petrum regimini et gubernio monialium praedictarum cum multo illarum spirituali fructu ac christifidelium aedificatione vacavisse, approbavit et confirmavit, et alias prout in ipsius Pauli praedecessoris litteris desuper etiam in forma Brevis die xiv martii MDCXX expeditis plenius continetur. Post haec autem pia

memoriae Urbano Papa VIII etiam praedecessori nostro pro parte abbatissarum seu priorissarum et monialium praedictarum inter alia exposito, quod quondam Carolus de Condren memorati Petri in officio praepositi generalis Congregationis Oratorii huiusmodi successor de consensu presbyterorum dictae Congregationis, et in eorum comitiis generalibus, se munus visitoris praedictarum monialium monasteriorum exercere nolle, seque eidem pro se, omnibusque suis successoribus dictae Congregationis praepositis generalibus renunciare declaraverat, idem Urbanus praedecessor, supplicationibus dictarum abbatissarum seu priorissarum et monialium nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, tunc existenti suo et Sedis praefatae in regno huiusmodi nuncio, ut singulis trienniis aliquem presbyterum secularem aetate gravem ac vitae et probitatis spectatae, ex duobus sibi per presbyteros administratores nominandis et praesentandis, in visitatorem quorumcumque monasteriorum monialium Carmelitarum Discalceatarum huiusmodi in dicto regno eatenus erectorum et deinceps erigendorum deputare, ac deputatum arbitrio suo et infra triennium revocare, ac finito triennio ad aliud triennium et non ultra confirmare (prout ante praedictas Pauli praedecessoris litteras die xvii aprilis mncxiv emanatas fieri consueverat) valeret, ita quod in eiusdem nuncii absentia, ille qui a nuncio deputatus foret usque ad successoris nuncii adventum supplere posset et deberet, facultatem concessit. Visitori autem sicut praefertur deputato quaecumque monialium praedictarum monasteria in toto regno supradicto erecta et in futurum erigenda, eorumque superiores, abbatissas seu priorissas et moniales, ceterasque personas in eis degentes, visitandi facultatem sub certis modo et forma tunc expressis im-

pertitus est. Et subinde eidem Urbano praedecessori pro parte dictarum abbatissarum seu priorissarum et monialium monasteriorum praedictorum iterum exposito, quod, attentis ipsorum monasteriorum tam eatenus erectorum quam in posterum (Deo dante) erigendorum numero, eorumque ab invicem distantia, unus dumtaxat visitor sicut praemittitur deputandus visitationem singulorum monasteriorum huiusmodi per se ipsum supplere nequibat; ipse Urbanus praedecessor, illarum supplicationibus sibi humiliter porrectis pariter inclinatus, memorato nuncio unum vel duos alios tantum eorumdem monasteriorum visitatores, prout necessarium fore iudicavisset, modo et forma ac cum facultatibus in prioribus suis litteris expressis et contentis arbitrio suo deputandi facultatem concessit, et alias prout in binis ipsius Urbani praedecessoris litteris, unis die xi aprilis mdcxxxii et alteris die xxix ianuarii mncxxxiii respective in simili forma Brevis desuper expeditis, uberius continetur.

§ 3. Cum autem, sicut a venerabili fratre Caelio archiepiscopo Caesareae nostro et Apostolicae Sedis in regno praedicto nuncio nobis nuper delatum fuit, licet memorata monasteria monialium Carmelitarum Excalceatarum secundum reformationem sanctae Teresiae in civitate Parisiensi et in universo Galliae regno huiusmodi hactenus erecta, et in posterum erigenda, visitationi, correctioni, superioritati, ac omnimodae iurisdictioni visitorum auctoritate huius sanctae Sedis Apostolicae ab eius nunciis pro tempore in eodem regno existentibus deputatorum et deputandorum, iuxta formam praedictarum litterarum Clementis et Pauli ac Urbani praedecessorum nostrorum occasione erectionis et propagationis, regiminis et directionis monasteriorum Ordinis huiusmodi in eodem regno respective emana-

tarum, subiaceant et subiacere debeant, nihilominus dilecti filii rectores, superiores et administratores dictorum monasteriorum ius ea visitandi saltem cumulative cum visitoribus deputatis ad se spectare praetenderint, prout in quibusdam ex eis de facto visitare praesumpserunt: hinc est quod nos, prosperiori monasteriorum praedictorum statui, Ordinisque earundem monialium tam in spiritualibus quam in temporalibus incremento quantum nobis ex alto conceditur consulere, et ut administratores praedicti deinceps se intra concessae sibi auctoritatis limites, ut par est, contineant, regularisque disciplina firmiter et diutius in eodem Ordine vigeat providere volentes, ac praedictarum litterarum apostolicarum tenores et datas etiam anteriores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et verbatim insertim habentes, de venerabilibus fratribus nostrorum S. R. E. cardinalis negociis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui easdem litteras apostolicas ac memorati nuncii relationem huiusmodi necnon litteras dilectae in Christo filiae priorissae monasterii oppidi de Pontoise in favorem dictorum rectorum ad nos datas viderunt et diligenter examinarunt ac totum negotium attente et mature discussissent, consilio, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, nullum ius, nec etiam cumulative, praedictis rectoribus et administratoribus seu superioribus competere visitandi huiusmodi monasteria tenore praesentium decernimus et declaramus, atque ita deinceps omnino etiam sub ecclesiasticis censuris servari mandamus. Praeterea visitorum memoratorum monasteriorum monialium nominationem deinceps ad eo-

rumdem monasterium administratores non pertinere; visitatores autem monasteriorum huiusmodi, incipiendo a modernis, qui sunt dilecti filii Petrus de Berulle in sacra theologia magister monasterii de Ponnay, sive de Pontelenio, abbas commendatarius, die xxv iunii mdcxvii, ac Ludovicus de la Rochechovard de Chandennier, abbas de Torneu, die ii augusti mncxviii a praedicto Caelio archiepiscopo nuncio confirmati, quorum hic quidem bonae memoriae Francisci, dum vixit, S. R. E. de la Rochefoucault nuncupati, ille vero memorati Petri cardinalis respective nepotes, ac ambo spectatae vitae et probitatis sacerdotes existunt, perpetuos fore quemadmodum rectores et administratores;

§ 3. Ad haec dictorum visitorum numerum ultra duos augeri non posse, neque etiam minui; sed ipsos visitatores, ut possint supervenientibus occurrere necessitatibus, delegandi ad tempus biennii vel triennii ad summum eorum auctoritatem et potestatem pro quorundam monasteriorum visitatione uni vel pluribus sacerdotibus vitae irreprehensibilis ab eodem nuncio similiter approbandis facultatem habere;

§ 4. Praeterea quod uno ex visitoribus perpetuis huiusmodi recedente vel decedente, alter superstes alium vitae probatae virum in sacro presbyteratus ordine constitutum, infra trimestre vel semestre a die recessus vel decessus computandum, nuncio praedicto, ut ab eodem in visitatorem deputetur et confirmetur, nominare possit et debeat, ita tamen ut non possint visitatores huiusmodi successive et immediate ex eodem collegio, congregatione, Ordinis communitate, societate aut corpore particulari assumi, aut nominari et deputari; quodque, si nominatio huiusmodi per visitatorem supersitem intra semestre ut supra praefixum facta

Nullum ius
administratori-
bus visitandi
monasteria, nec
etiam cumulative,
competere
Summo Pontifici
declarat.

1 Male edit. Main. legit ordinique pro Ordinisque (R. T.).

2 Edit. Main. legit viderant (R. T.).

CCLXIV.

Declaratio apostolica pro universitate studii generalis Complutensis, ut deinceps in licentiis theologiae non ferant votum nisi illi doctores, qui vel per sex menses continuos ante dictum votum ferendum praesentes in dicta universitate adfuerint, vel saltem adfuerint praesentes quatuor actibus singulorum concurrentium ad licentias ex iis quos pro licentiâ obtinendâ facere debent.

Alexander Papa VII.
ad futuram rei memoriam.

Nuper pro parte dilectorum filiorum rectoris et aliorum universitatis studii generalis Complutensis nobis expositum fuit, quod per statuta dictae universitatis, Sedi Apostolicae immediate subiectae, dudum a bonae memoriae Francisco, dum vixit S. R. E. cardinale Ximenez de Cyneros nuncupato, ecclesiae Toletanae ex concessione et dispensatione apostolicâ prae-sule, auctoritate felicitis recordationis Alexandri Papae VI praedecessoris nostri condita, cap. XLIV, XLV, XLVI et XLVII, inter alia cavetur, quod omnes doctores theologiae facultatis eiusdem universitatis actibus theologicis, quos illi qui ad baccalaureatus et subinde ad licentiae gradus in eadem theologicâ facultate aspirant octo numero successive obire debent, interesse et in illis arguere seu argumenta proponere tenentur, quodque iidem doctores per cedulas secretas ex baccalaureis formatis primum licentiae gradu insigniendum, habendo principaliter respectum ad sufficientiam litterarum, deinde secundum, postea tertium, et sic deinceps similiter eligere debent, et aliâs prout in eisdem statutis uberius dicitur contineri.

1 De hoc collegio vide supr. Const. CCLVI et CCLVII huius Pontificis pag. 491 seq.

non fuerit, aut si aliquando contingat visitatores praedictos simul vel alterum superstitem non factâ alterius nominatione recedere vel decedere, tunc illorum seu alterius respective deputatio ad dictum nuncium, et casu quo nuncius non adesset, ad hanc Sedem devolvatur, statuimus et ordinamus.

§ 5. Decernentes easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque nullo unquam tempore de subreptionis, etc., aut adversus illas quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato vel etiam motu simili concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, etc., sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus sunt vel dici quomodolibet possunt contraria, praedictis Clementis ac Pauli et Urbani praedecessorum litteris, et alijs praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis, congregationum et monasteriorum huiusmodi, et alijs quibusvis, etc., ac cum quibusvis etiam derogatorum derogatorijs, aliisque efficacioribus, etc., in contrarium praemissorum concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etc., specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem, ut earumdem praesentium transumptis, manu, etc., eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, etc.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 11 octobris MDCLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 2 octobris 1659, pontif. an. v.

Decretum irritans.

Contraria tollit.

Transumptorum fides.

Motiva

§ 1. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, saepe nonnulli doctores praedictae theologiae facultatis, qui Compluti non resident, in electione licentiae gradu insigniendorum praedictum votum habere praetendant, licet sufficientiae baccalanreorum cognitionem non habeant, quippe qui praedictis eorum actibus non interfuerint, nec contra eos argumenta proposuerint, imo nec Compluti quidem tempore actuum huiusmodi resederint: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut deinceps in eiusmodi licentiis theologiae non ferant votum nisi illi doctores, qui vel per sex menses continuos ante dictum votum ferendum praesentes in dicta universitate adfuerint, vel saltem adfuerint praesentes quatuor actibus singulorum concurrentium ad licentias ex iis quos¹ pro licentiâ obtinendâ facere debent, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus et ordinamus.

§ 3. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, etc., inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon praedictis, et alijs quibusvis memoratae universitatis, etiam iuramento, etc., in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et inno-

vatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus, etc., hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die 11 octobris MDCLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 9 octobris 1659, pontif. anno v.

CCLXV.

Ordinationes circa conventus Briocensem et Landerniensem super quibusdam controversiis inter fratres Recollectos et Cordigeros Ordinis sancti Francisci in Gallia exortis in capitulo generali dicti Ordinis emanatas.

Alexander Papa VII.
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Nicolaus Bernardus, fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum regni Galliae in Romanâ curiâ agens generalis et provinciae Britanniae eiusdem Ordinis procurator specialis, quod aliâs, dilecto pariter filio Guilmo Trovillet, ex parte Cordigerorum conventus Briocensis, ac etiam cleri, civium et fundatoris eiusdem conventus procuratore, necnon ipso Nicolao ex alterâ parte in contradictorio auditis, emanarunt ad favorem dictae provinciae Recollectorum apostolicae in simili formâ Brevis litterae, quibus iniungebatur fratribus Cordigeris conventus Briocensis ut magistro provinciali Recollectorum tamquam suo legitimo superiori obedirent, sicut per spatium octodecim annorum fecerunt, ac praecipiebatur quatenus fratres provinciae Turoniae Pictaviensis in supradicto conventu instituti sine ullâ legitimâ obedientiâ superiorum Ordinis, qui per duos annos iam

Concessio.

Decretum irritans.

Contraria tollit.

Postulatio.

1 Male edit. Main. legit quo pro quos (R. T.).

1 Ex Regest. in Secret. Brevium.

inobedientes et rebelles remanent, sub censuris ecclesiasticis ad suam remearent provinciam, dictusque conventus Briocensis pacifice relinqueretur, et fratribus Recollectis traderetur, ut diurnum in ipso persolverent officium, quia tantummodo septem presbyteri de eadem provincia professi supererant in dicto conventu, et ob ipsorum paucitatem nequibant in omnibus, quae ad statum dictae familiae et chori functiones pertinent, satisfacere; sed his non obstantibus dicti Cordigeri praedictas litteras apostolicas, ac congregationis¹ venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consulationibus episcoporum et regularium praepositae necnon capituli generalis dicti Ordinis decreta spernunt; et contumaces inobedientesque maximo cum scandalo absque ullo legitimo superiore perseverant, dicentes quod cives nolint Recollectos admittere, et praetextu cuiusdam arresti parlamenti secularis rebelles iactant se non discepturos, nec praedictis litteris apostolicis obtemperare volunt.

Postulata conceduntur, et fratres in proprium conventum revocantur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Nicolaus plurimum cupiat a nobis ordinari ut nullus in superiore instituat tam in dicto conventu Biocensi quam etiam in Landeriensi (qui duo tantummodo conventus supersunt in tota provincia reformandi) quin sit de eadem provincia et sub gubernio ministri provincialis, nec etiam extranei dictos ingrediantur conventus; sed illi qui sunt intrusi reiciantur, sicut praedictae litterae apostolicae de mensibus february et martii MDCLVIII expeditae disponunt; neque duo conventus huiusmodi ullo modo a provincia Britanniae dismembrentur, sicut eadem litterae ordinant, sed semper sub obedientia ministri provincialis re-

maneant secundum conditiones in transactionibus ab utraque parte factas, et alias opportune in praemissis provideri et ut infra indulgeri: nos, eundem Nicolaum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de praefatae congregationis cardinalium consilio, attentis narratis, ac audita per eosdem cardinales relatione dilecti filii ministri generalis Ordinis huiusmodi, auctoritate apostolica, tenore praesentium, decernimus litteras apostolicas in forma Brevis et decreta eiusdem congregationis necnon ordinationes a novissimo capitulo generali dicti Ordinis circa praemissa emanatas omnino servanda esse, ac propterea, quod nullus tam in conventu Briocensi quam in Landeriensi in superiorem eligatur et instituatur nisi a definitorio memoratae provinciae Britanniae iuxta solitum, hac posita conditione, quod Recollecti huiusmodi provinciae gubernent conventus memoratos sub cantu Gregoriano in missis, vesperis et funeralibus; item, quod dicti duo conventus nullo modo dismembrentur a provincia, sed sub gubernio provincialis sint et esse debeant, eosque fratres extranei non ingrediantur, immo illi qui reperiuntur intrusi eiiciantur; sub poenam autem excommunicationis ipso facto incurrendae, earumdem tenore praesentium, inhibemus omnibus et singulis provincialibus regni Galliae dicti Ordinis, ne suos religiosos fratres in praefatos duos conventus mittant; ministro vero provinciali Turoniae Dictaurensi iniungimus ut suos religiosos intrusos in conventu Briocensi revocet et discedere cogat, ac in suam provinciam remeare. Ut autem haec omnia debitum sortiantur effectum, eorum executionem venerabili fratri episcopo Leo-

¹ Male ed. Main. legit *congregationes* (n. t.).

nensi, necnon dilectis filiis eius vicario et officiali, tam coniunctim quam divisim, qui per ecclesiasticas censuras et poenas compellendos et rebelles compellant, cum omni potestatis plenitudine committimus et iniungimus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras firmas, etc., sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, necnon felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, etc., et aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis, ac provinciae et conventuum huiusmodi, aliisve quibusvis, etc., quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus proplene et sufficienter expressis, etc., hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis fides habenda.

§ 5. Volumus autem ut praesentium transumptis, etc., eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die x octobris MDCLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 10 octobris 1659, pontif. anno v.

CCLXVI.

Super exemptione religionis B. Ioannis Dei nuncupatae de Fate bene Fratelli ab omnimoda iurisdictione Ordinariorum¹.

¹ Et fusius de hac materia videtur notata ad Constit. DCX (al. 576) Urbani VIII, tom. XIV, pag. 660.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Paulus Paganus, Congregationis fratrum beati Ioannis Dei procurator generalis, quod, licet dudum felicitis recordationis Urbanus Papa VIII praedecessor noster per suas in simili formam Brevis litteras die vi iulii MDCXXXVIII expeditas, de tunc existentium S. R. E. cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, declaraverit ac decreverit, ut, quoad dictae Congregationis conventus et hospitalia in quibus forent duodecim religiosi, episcopi nullatenus se ingererent, et quoad illos conventus, seu hospitalia, in quibus foret minor religiosorum numerus, iidem episcopi possent insimul cum provinciali vel alio maiori eiusdem Congregationis superiore ad revisionem computorum administrationis eorumdem hospitalium procedere, ita tamen ut contra personas in nihilo se immiscerent,

Motiva huius Constitutionis.

§ 1. Venerabilis nihilominus frater archiepiscopus Calaritanus superioritatem in hospitalia Congregationis praedictae intra fines dioecesis Calaritanae existentia, illaque tam quoad visitationem quam quoad alia quaecumque sibi subiecta esse praetendit, hacque occasione nonnullas dubitationes per congregationem venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum resolvi petit¹, super quibus emanavit decretum eiusdem congregationis cardinalium, prout continetur in scriptura tenoris qui sequitur, videlicet:

Calaritana. Supplex petit archiepiscopus Calaritanus infrascriptas dubitationes per hanc sacram congregationem resolvi:

Decretum sacrae congregationis.

1. An fratres B. Ioannis Dei, a magistratu civitatis vocati et addicti servitio hospitalis, cuius se ipse magistratus pro-

¹ Videretur potius legendum *petit* (R. T.).

tectionem gerere praetendit, sint exempti a visitatione archiepiscopi in his quae versantur circa administrationem et rationem honorum reddendam;

II. Quomodo procedendum contra dictos religiosos se opposcentes praedictae visitationi virtute privilegiorum;

III. An dicti religiosi, praetermissa forma sacri Concilii et licentia Ordinarii in prima eorum fundatione et receptione, sint nihilominus exempti a iurisdictione archiepiscopi circa regularem observantiam et personas, maxime dilapidando bona hospitalis vel scandalose vivendo;

Die xxvii septembris mdcclix. Sacra Congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit servandam in omnibus dispensationem Brevis Urbani VIII, editi ix iulii mdcxxxviii.

F. card. PAULUTIUS, praefectus.

Confirmat decretum.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Paulus decretum huiusmodi, pro firmiori illius robore et efficacia, apostolicae confirmationis nostrae praesidio communiri summopere desideret, nos, ipsum Paulum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, etc., harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, salva semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium sacri Concilii Tridentini interpretum.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas et inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere; ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et

ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v novembris mdcclix, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 5 novembris 1659, pontif. an. v.

CCLXVII.

Erectio provinciae Reformatae S. Mariae Ungariae fratrum Minorum sancti Francisci Strictioris Observantiae¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Sacrosancti apostolatus officium humilitati nostrae divina dispensatione creditum exigit, ut, paternam religiosorum virorum sub suavi arctioris vitae iugo Altissimi obsequiis mancipatorum curam gerentes, ea, per quae prospero felicitque eorum statui et regimini consulitur, apostolicae confirmationis nostrae praesidio constabiliamus.

Exordium.

§ 1. Alias siquidem (pro parte dilectorum filiorum fratrum provinciae S. Mariae Ungariae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Strictioris Observantiae nuncupatorum congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod ipsi quidem prius ante sex menses, vel circiter, varias gravissimas causas, quarum intuitu provinciam huiusmodi a iurisdictione commissarii nationalis, ad instar diversarum aliarum provinciarum familiae cismontanae eiusdem Ordinis, eximi desiderabant, dictae congregationi exposuerant; ipsis vero ab initio oppositum fecerat² eandem provinciam ad exemptionem huiusmodi admitti at³ privilegiis vicinarum provinciarum gaudere non posse,

Motiva.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Videtur legendum fuerat pro fecerat (R. T.).

³ Lege ac pro at (R. T.).

nisi prius ostenderetur reformationem in illa pariter acceptam fuisse, pro qua introducenda similes commissarii deputari solent, quodque dicta provincia S. Mariae Ungariae constitutiones Reformatorum, et quidem uti tales a ministro generali Ordinis praedicti recognitas, semper observasset, ipsique exponentes credebant ex relatione dilecti pariter filii visitoris generalis Austriae et Ungariae dicti Ordinis, cui memorata congregatio indagationem veritatis praemissorum commiserat, ad ipsam congregationem transmissam constare eorum quae exposuerunt veritatem;

Decretum sacrae congregationis.

§ 2. Et propterea dictae congregationi supplicato, ut exemptionem huiusmodi praedictae provinciae concederet¹, illamque reformatam declararet emanavit ab eadem congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Sacra congregatio eminentissimorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, ac auditis relationibus tam Minorum generalis Ordinis huiusmodi quam etiam commissarii visitoris generalis Austriae et Ungariae, asserentium memoratam provinciam S. Mariae Ungariae, eiusque omnes fratres, ac dicti Ordinis religiosos iam acceptavisse et suscepisse reformationem, ac secundum huius instituta, leges, constitutiones et statuta vivere, regi et gubernari, censuit, decrevit et declaravit eandem provinciam tamquam reformatam haberi, ac inter reformatas provincias statuendam, computandam et describendam, earumque omnibus gratiis, privilegiis et praerogativis aequae ac cunctae similes aliae provinciae reformatae utuntur, potiuntur, fruuntur et gaudent, uti, frui, potiri et gaudere ipsam quoque de-

¹ Edit. Main. legit concedet pro concederet (R. T.).

bere, ac proinde ab obligatione recipiendi de cetero commissarium nationalem esse exigendam, prout praesentis decreti vigore statui et computari, haberi, describi, gaudere et eximi respective mandat et praecipit, contrariis quibuscumque non obstantibus.

Romae, xix septembris mdcclix.

M. GINETTUS.

Absolvit oratores a censuris.

§ 3. Cum autem, sicut dicti exponentes nobis nuper exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia et observatione, apostolici muniminis patrocinio roborari summopere desiderant, nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationis eorum nomine nobis super hoc porrectis humiliter inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, salva semper in praemissis auctoritate praedictae congregationis cardinalium.

Confirmat decretum.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae huiusmodi quibusvis, etiam iuramento, etc., in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus, etc., ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Decretum irritans.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,

rem, sub annulo Piscatoris, die v novembris
MDCLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 5 novembris 1659, pontif. anno v.

CCLXVIII.

Quod generalis Congregationis monachorum del Tardon, Ordinis sancti Basilii Magni visitet Congregationem eo modo quo disponunt brevina novissima Urbani VIII et Innocentii X.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

Aliàs (pro parte dilecti filii Francisci a Iesu, procuratoris generalis Congregationis seu provinciae del Tardon nuncupatae monachorum reformatum Ordinis sancti Basilii Magni in Hispania, venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis exposito, quod felicitis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster per quasdam suas in simili formâ Brevis die xxiii septembris mdciii expeditas litteras inter alia decrevit, eosdem monachos reformatos abbati dicti Ordinis generalis taliter subiacere, ut ipse per se, non vero per alium, nisi forte ex eadem Congregatione reformatâ monachum, possit illos tam in capite quam in membris visitare, corrigere et emendare, non vero in aliquo contra eorumdem monachorum reformationem seu constitutiones ab ipsis faciendas et a Sede Apostolicâ approbandas in communi vel cum aliquo particulari dispensare, vel quidquam aliud mutare seu innovare, neque monachos reformatos a suis monasteriis ad alia quacumque de causâ auferre, seu alios ab ipsis etiam ad breve tempus recipi facere, vel aliud quicquam ordinare seu statuere, in quo ipsos possit perturbare, seu quomodolibet

Quid statuerat
Clemens VIII.

inquietare; dictisque monachis reformatis procuratorem ad Romanam curiam eligendi, et ibidem pro dictae Congregationis negotiis tractandis, quamdiu voluerint, habendi facultatem tribuerit;

Recolendae vero memoriae Urbanus Papa VIII etiam praedecessor noster per quasdam suas in eadem formâ Brevis litteras die xxx octobris mdcxxix expeditas abbati generali Ordinis praefati pro tempore existenti praeceperit, ut in posterum praedictas litteras in formâ Brevis memorati Clementis praedecessoris omnino observaret et observari faceret, decernens illum, si unquam aliquem ex monachis reformatis huiusmodi contra dispositionem dictarum litterarum ad provincias non reformatas transferre praesumpsisset, poenam privationis vocis activae et passivae eo ipso incurrere;

§ 2. Nosque per nostras itidem in formâ Brevis die xi februarii MDCLVIII emanatas litteras ordinaverimus, quoad visitationem servandas esse litteras praedicti Clementis praedecessoris, ut scilicet fieri debeat per ipsummet abbatem generalem, et eo impedito per alium ex congregatione *del Tardon*, quoad contributionem autem pro assistentibus et eorum interventu in visitatione cum abbate generali litteras piae memoriae Innocentii X praedecessoris pariter nostri non comprehendere dictam Congregationem seu provinciam *del Tardon*, ac proinde assistentes non posse intervenire in dictâ visitatione, nec dictam provinciam *del Tardon* teneri ad aliquam contributionem pro dictis assistentibus; praeterea praedictus Urbanus praedecessor in quibusdam aliis suis in simili formâ Brevis litteris die ix ianuarii mdcxxx ad favorem dictae Congregationis *del Tardon* expeditis abbati generali memorati Ordinis iniunxit, ut in visitatione dictae provinciae reformatae expensas tantum necessarias, quae tamen

Quid Urbanus VIII.

Quid Alexander VII et Innocentius X.

summam ducentorum scutorum monetae romanae non excedant, recipiat;

Quid Paulus V.

§ 3. Ac demum similis recordationis Paulus Papa V pariter praedecessor noster etiam per quasdam suas in formâ Brevis litteras voluerit et statuerit, ut, quamvis provincialis provinciae huiusmodi notabiliter deliquerit, a definitorio tamen, nisi ob crimen ex quo de iure deponendus seu privandus veniat, tam ex officio, quam per inquisitionem seu denunciationem vel accusationem, aut alio quovis modo contra eum nequaquam procedi, sed eius iurisdictionem usque ad praefinitum tempus illaesam durare; ipse Franciscus procurator generalis, pro maiori observatione dictarum litterarum apostolicarum, plurimum cupiebat ordinari:

Patitio.

§ 4. i. Ut abbas generalis Ordinis praedicti in visitatione, quam per se solum facere potest, in assistentes eligere debeat duos antiquiores definitores dictae reformationis, nempe presbyterum unum, et laicum seu conversum alterum, vel alios duos, qui a definitorio eiusdem reformationis electi fuerint, ac eidem abbati generali prohiberi, ne exemptionem, aut privilegia dictis monachis reformatis concedat, sed praefatas litteras apostolicas observet et ab omnibus proprias eorum leges et institutum faciat observari, attento quod hac in re nonnulla inconvenientia sunt secuta, quibus reformatio huiusmodi perturbata fuit:

§ 5. ii. Prohiberi eidem abbati generali ne a conventibus, praelatis, aut monachis particularibus eorumdem reformatum maiorem quantitatem pecuniarum aut alterius cuiusvis rei aequivalentis accipiat, quam quae in visitatione dictorum reformatum expendetur tam pro naulo et stabulatione iumentorum eorumque sustentatione, quam pro aliâ qualibet impensâ, ita ut expensae huiusmodi summam ducentorum scutorum monetae ro-

manae praedictae excedere non debeant, iuxta supradictas Urbani praedecessoris litteras, idque sub poenâ privationis officii et inhabilitatis perpetuae tam per dantes quam per recipientes incurrendâ:

§ 6. iii. Prohiberi monachis reis, ne praetextu gravaminis ad alios superiores quam primo ad definitorium recurrere possint, prout per quasdam Urbani et Innocentii praedecessoris in simili formâ Brevis litteras cavetur:

§ 7. iv. Declarari, quod quando superior provincialis dictae reformationis constitutionibus, seu litteris apostolicis, per quas poena privationis officii imponitur, contravenit, definitores in eorum definitorio vel extra illud, eveniente casu, procedere valeant ad declarandum eum in poenam huiusmodi incurrisse, eumque officio privare, non obstante supradictâ constitutione, ac insuper declarari utrum ius, de quo inibi fit mentio, sit ius commune, an vero ius particulare dictae religionis, videlicet leges et constitutiones a Romanis Pontificibus editae) emanavit a praedictorum cardinalium congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 8. « Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, reque, eminentissimo Carpineo referente, diligenter et mature discussâ, censuit decernendum et declarandum, quemadmodum praesentium tenore decernit et declarat ut infra, videlicet: Ad i, quod generalis visitet iuxta formam et dispositionem Brevis sanctae memoriae Clementis VIII. Ad ii, idem generalis servet omnino Breve sanctae memoriae Urbani VIII datum sub die ix ianuarii mdcxxx, adeo ut expensae quae dantur pro visitatione, omnibus computatis, non excedant summam scutorum ducentorum monetae romanae, nec etiam

Sacrae congregationis responsa.

a sponte dantibus aliud quidquam ultra dictam summam sub expressis poenis recipere audeat. Ad III, quod servantur pariter litterae in formâ Brevis emanatae de anno MDCXLI a felicis recordationis Urbano VIII, de anno MDCXLVI a simili memoriâ Innocentii X, in iis quae concernunt appellationem seu recursum ad definitorium. Et ad IV, quod, quando provincialis crimen commisit, ex quo de iure deponendus vel privandus venerit, itidem procedendum esse in casibus tam de iure comuni, quam de iure constitutionum dictae reformationis dictae provinciae del Tardon a sanctâ Sede Apostolicâ confirmatis. Ac proinde ita circa praemissa de cetero omnimode exequi et respective observari mandat et praecipit contrariis quibuscumque non obstantibus.

Romae XIV february MDCLIX.

M. cardinalis GINETTUS ».

Confirmat
Pontifex.

§ 9. Cum autem, sicut dictus Franciscus procurator generalis nobis nuper exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiâ et observatione, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communi summopere desideret: nos, ipsum Franciscum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, salvâ semper in praemissis auctoritate congregationis memoratorum cardinalium.

Decretum
irritans.

§ 10. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

§ 11. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, congregationis seu provinciae et Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, etc., in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus, etc., hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogat.

§ 12. Volumus autem, ut earumdem praesentium transumptis, manu, etc., eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
credi iubet.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII novembris MDCLIX, pontificatus nostri anno V.

Dat. die 12 novembris 1659, pontif. anno V.

CCLXIX.

Decernit quaedam statuta Ordinis fratrum Minorum S. Francisci de Observantiâ circa electionem guardianorum omnino observanda esse, ac proinde omnes electiones, quae de cetero in provinciâ Granatensi Ordinis huiusmodi fient tam praesidentium in guardianos, quam illorum qui ante congregationem provincialem intermediam guardianorum officia renunciaverint, si in eo triennio reeligantur, esse cassandas, irritandas et annullandas.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliâs pro parte dilectorum filiorum patrum provinciae Granatensis Ordinis Minorum S. Francisci de Observantiâ nuncupatorum congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum

Expositio.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

et regularium praeposito exposito, quod, licet per statuta dicti Ordinis, Romana quidem anno MDCXII, tit. *De Praelatis* § XI, et Segobiensia anno MDCXXI respective edita, tit. *De Guardianis*, caveatur expresse, ut nullus guardianus triennio expleto possit continuare (etiam cum titulo praesidentis) neque in eodem conventu, nec in alio; provincialis autem minister qui consenserit, suo sit privatus officio; ac insuper per eadem statuta romana, § III, disponatur, quod si quis frater conventui vacanti praefectus fuerit praesidens, non poterit guardianus eligi eiusdem conventus (pro illâ vice dumtaxat), minister vero provincialis qui contrafecerit vel consenserit, sit officio privatus, et electio irrita et nulla, prout ex tunc a capitulo generali declarata fuit; nihilominus in dictâ provinciâ non sine tranquillitatis et observantiae regularis detrimento invaluisse abusus, ut, quando post capitulum provinciale aliquâ ex causâ vacarent aliquae guardianiae, eligerentur in praesidentes illi qui in capitulo officium finivissent; ac praesidentes per vacantiam guardianorum electi eligerentur postea in guardianos eorumdem conventuum; et guardiani electi in congregationibus intermediis vel particularibus aliquibus mensibus ante futuram congregationem, in qua officia finire deberent, renunciarent, ut eligerentur in eâ congregatione ad hoc ut suffragium darent in futuro capitulo, quippe quorum suffragia essent certa, et a gubernantibus provinciam experta; sicque per multos annos in officiis perpetuarentur: et in eâdem expositione subiuncto, quod tales abusus libertati electionum adversarentur, fomentum ambitionis continerent, scandalum religiosorum benemeritorum inducerent, ac in totius familiae detrimentum, ob malum exemplum, cedere possent:

1 Male edit. Main. legit *vocarent* (R. T.).

etque propter praedictis cardinalibus supplicato ut opportunum praemissis remedium adhiberent, emanavit ab eorundem cardinalium congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 2. « Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, et auditis relationibus tum ministri generalis tum etiam commissarii generalis curiae Ordinis huiusmodi, censuit supramemorata statuta omnino observanda esse, ac proinde omnes electiones, quae de cetero in praefatâ Granatensi provinciâ fient, tam praesidentium in guardianos, quam illorum, qui ante congregationem provincialem intermediam guardianatum officia renunciaverint, si in eo triennio reeligantur, esse cassandas, irritandas et annullandas; ministrum vero provincialem illis consensum praestantem esse omnimode privandum; huiusmodi autem electiones, si quae antehac factae fuerint, ad tollenda incommoda et inconvenientia quae ex earum annulatione seu cassatione orirentur, duxit confirmandas esse, earumque omnes et quascumque invaliditates et defectus supplendos, prout praesentis decreti vigore observari, cassari, irritari et annullari, privari, confirmari et suppleri respective vult, mandat et praecipit.

Romae, die III octobris MDCLIX.

M. cardinalis GINETTUS ».

§ 3. Cum autem, sicut dicti exponentes nobis nuper exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi apostolicae confirmationis nostro robore communi summopere desiderent, nos, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

Sacrae congregationis decretum.

Confirmatur decretum.

decretum praeinsertum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salva semper in praemissis auctoritate congregationis praedictorum cardinalium.

Decretum irritans. § 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

Derogatio contrariarum. § 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae provinciae et aliis quibusvis, etc.; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xviii novembris mnclix, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 18 novembris 1659, pontif. anno v.

CCLXX.

Ul de cetero commissi in Congregatione sancti Bernardi monachorum Italiae Ordinis Cisterciensis, exacto biennio, ad habitum conversorum admitti, et post annum novitiatus profiteri possint.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio. § 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii Ferdinandus Ughellus abbas et Tusciae¹ ac Hilarion Rancatus Lombardiae provinciarum Congregationis sancti Bernardi monachorum Italiae Ordinis Cisterciensis respective procuratores, quod ante viginti vel circiter annos in capitulo eiusdem Congregationis ordinatum fuit, ne ex tunc in posterum habitus conversorum dictae Congregationis cuiquam praestari posset, nisi qui quinquennio continuo commissus in ipsa Congregatione

¹ Edit. Main. dubitat; at lectio recta (R. T.).

fuisset, eaque ordinatio postmodum constitutionibus Congregationis praedictae a felicitis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro confirmatis inserta fuit. Verum tot annorum experientia compertum est ordinationem huiusmodi eidem Congregationi multifariam esse nocumento, attento quod commissi, ut plurimum, tam diuturnae morae taedio non perseverent, sed egrediantur, non sine monasteriorum ipsius Congregationis dispendio, cum non reperiantur qui tam longam probationem subire velint; ut proinde eorumdem monasteriorum superiores conversorum professorum defectu, nec opera commissorum pro bonorum temporalium ad ipsa monasteria spectantium cura et administratione uti volentes, eam curam secularibus cum gravi monasteriorum huiusmodi detrimento demandare cogantur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dilecti pariter filii definitores memoratae Congregationis in capitulo ipsius Congregationis novissime celebrato, praemissis mature consideratis, decreverunt¹, nobis esse supplicandum, ut quinquennium praedictum ad duos annos reducamus, quibus elapsis commissi, si alias idonei reperti fuerint, ad praedictum habitum conversorum, et subinde peracto novitiatus anno ad professionem regularem admitti possint; nobis propterea dicti Ferdinandus et Hilarion humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 3. Nos igitur, ipsum Ferdinandum et Hilarionem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut de cetero commissi

¹ Aplus legeretur decreverint (R. T.).

Supplicatio.

Annoit Summus Pontifex.

in Congregatione praedicta exacto biennio ad habitum conversorum eiusdem Congregationis, si ad id alias idonei existant, servatis servandis, admitti, peractoque subinde novitiatus anno professionem regularem per dictos conversos emitte solitam expresse emitte libere, licite et valide possint et valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Praesentis litterae tamquam firmas habendae sunt. § 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc.; sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere; ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

Contraria respuit. § 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae Congregationis, etc., quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus, etc., specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credendum. § 6. Volumus autem, ut earumdem praesentium transumptis, manu, etc., eadem prorsus ubique locorum tam in iudicio quam extra illud fides adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x decembris mdclix, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 10 decembris 1659, pontif. anno v.

CCLXXI.

Confirmat decretum circa receptionem oblatorum, probationem et admissionem ad habitum in provinciâ Ss. Ludovici et Elzearii Congregationis Gallicanae Tertii Ordinis S. Francisci¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio. Alias pro parte dilectorum filiorum ministri provincialis et definitorum provinciae Ss. Ludovici et Elzearii Congregationis Gallicanae Tertii Ordinis sancti Francisci nobis exposito, quod regula dicti Tertii Ordinis, cap. ii, et Concil. Trident. sess. xxv, cap. xv, determinant unum annum probationis pro novitiis, constitutiones vero generales eiusdem Tertii Ordinis ab hac Sancta Sede approbatae determinant duos annos pro novitiatu fratrum oblatorum seu servientium, qui emittunt tria vota solemnia religionis, ac insuper quartum volum de non procuranda alia conditione a sua, cap. i, § ii, *De fratribus oblatis*; felicitis autem recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster per quamdam suam constitutionem die xix martii mdciii emanatam ordinavit, ut unaquaeque religio sua specialia instituta observare teneatur circa fratrum oblatorum receptiones;

§ 1. Et in eadem expositione subiuncto, quod, pro consolatione quorundam fratrum oblatorum, qui tunc in dicto Tertio Ordine existebant, superiores ipsius Tertii Ordinis consenserunt alias, ut a recolendae memoriae Urbano Papa VIII praedecessore pariter nostro procuraretur dispensatio pro dictis fratribus oblatis super ipsorum quarto voto et licentia transeundi ad statum fratrum conversorum seu laicorum, cum assumptione caputii, sicut de facto idem Urbanus praedecessor die xvi augusti mdcxli dispensavit cum fratribus oblatis, qui tunc in dicto Tertio Ordine existebant; quodque ab illo tempore in aliquibus conventibus dictae Congregationis Tertii Ordinis diversis et differentibus modis factae fuerunt receptiones dictorum fratrum oblatorum, siquidem aliqui superiores sibi persuadentes praedictas constitutiones generales Tertii Ordinis deter-

minantes duos annos pro novitiatu fratrum oblatorum esse contrarias regulae Tertii Ordinis et Concilio Tridentino praedictis requirentibus unum tantum annum probationis in novitiis, admittunt in Ordinem fratres oblatos sine caputio cum uno tantum anno probationis;

§ 2. Et ulterius, occasione litterarum dicti Urbani praedecessoris in simili forma forma Brevis super praemissis emanatarum, per quas ipse Urbanus praedecessor dispensavit cum dictis oblatis qui tunc erant in Ordine super quarto voto eisque concessit transitum ad statum laicalem post decem annos a sua receptione, fratres oblati, qui de novo recipiuntur in Ordine, quartum votum ab oblatis emittendum non emittunt, ac post tempus aliquorum annorum assumunt caputium sine ulla auctoritate huius S. Sedis, et dispensatione constitutionum generalium dicti Tertii Ordinis, contra quas novus status seu conditio in religionem inducitur;

§ 3. In aliis vero conventibus Tertii Ordinis et Congregationis huiusmodi admittuntur dicti fratres oblati, seu servientes, iuxta formam constitutionum generalium Ordinis cum quarto voto de non procuranda alia conditione a sua, idque eo magis, quod, cum sit dispensatio, ipsa est de voto iam facto, non vero de faciundo; et praedictus Urbanus praedecessor dispensavit cum oblati, qui votum emisissent, et tunc temporis in Ordine existebant; minime vero ordinavit aliquid circa oblatos in futurum recipiendos, aut quoad hoc constitutiones generalis Ordinis immutavit; istas autem diversas et differentes fratrum oblatorum receptiones non minimam parere in dicta Congregatione Tertii Ordinis confusionem, et plures scrupulos ac dubia ingerere in animos; et propterea nobis humiliter supplicato, ut dignaremur declarare:

Quaerita. § 4. 1. An constitutiones generales dicti

Tertii Ordinis, requirentes duos annos probationis in oblati seu fratribus servientibus vota solennia emittentibus, sint contrariae tam regulae eiusdem Tertii Ordinis quam decreto Concilii Tridentini unum annum probationis exigentibus in novitiis;

ii. An occasione relaxationis et dispensationis factae a memorato Urbano praedecessore cum fratribus oblati, qui tunc temporis existebant in Ordine, super ipsorum quarto voto de non procuranda alia conditione a sua, et super assumptione caputii post decem annos, possint de novo recipi oblati seu servientes cum uno anno solum probationis, ac admitti ad caputium et statum laicorum; possitque talis usus et status novus introduci contra generalia statuta Ordinis sine debita auctoritate Sedis Apostolicae;

iii. An fratres oblati, qui in tali statu novo et non approbato a Sede praedicta fuerunt admissi in religionem, sint vere religiosi et professi;

iv. An dicta dispensatio concessa ab Urbano praedecessore praedicto pro oblati, qui tunc temporis existebant in Ordine, impediat quominus recipiantur in Ordine fratres oblati iuxta formam constitutionum generalium dicti Tertii Ordinis ab eadem Sede approbatarum?

§ 5. Nos, negotium huiusmodi venerabilibus fratribus Emilio Camerinensi et Carolo Clusinensi episcopis demandavimus, a quibus emanavit decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Illustrissimi, ac reverendissimi domini, dominus de Alteriis episcopus Camerinensis et dominus de Vecchis episcopus Clusinensis, auctoritate apostolica sibi specialiter commissâ, omnibus mature perpensis, censuerunt et declaraverunt sicuti hoc praesenti decreto censeant et declarant:

1. Non obstare Concilium Tridentinum

Responsa.

nec regulam Tertii Ordinis quominus oblati, seu servientes, iuxta tenorem constitutionum generalium dicti Ordinis debeant biennio integro probari, et, eo expleto, ad professionem admitti;

ii. Non posse admitti ad caputium seu statum laicorum fratres oblatos, seu servientes, qui admissi sunt in religionem post Breve sanctae memoriae Urbani VIII, cum dictum Breve loquatur tantum de illis oblati, qui tunc existebant in Ordine;

iii. Dictos oblatos de novo receptos in statu novo et non approbato a Sede, non esse veros religiosos;

iv. Dictum Breve Urbani non impedire quominus recipiantur in Ordine fratres oblati iuxta formam constitutionum generalium dicti Tertii Ordinis a Sede approbatarum, non obstantibus quibuscumque in contrarium.

Romae ix octobris MDCLIX.

E. episcopus Camerinensis, secret.

C. DE VECCHIS, episc. Clusinensis, S. C. C. secretarius ».

Confirmatio.

§ 6. Cum autem, sicut praedicti exponentes nobis denuo exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desiderant, nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

Decretum irritans.

§ 7. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane si secus, etc., contigerit attentari.

Bull. Rom. Vol. XVI.

66

§ 8. Non obstantibus praemissis, ac Contraria tollit. constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x decembris MDCLIX, pontificatus nostri anno v. Dat. die 10 decembris 1659, pontif. anno v.

CCLXXII.

Quod monachi sancti Basilii Hispaniarum possint deferre cucullam amplam talaris, manicatam, quam floccum vocant: In causâ Salamantinâ cucullae.

In congregatione sacrorum rituum ordinariâ habitâ coram Sanctissimo, eminentissimus dominus cardinalis Azzolinus retulit controversiam monachorum S. Basilii et S. Benedicti Hispaniarum super usu cucullae amplae talaris, quam floccum nuncupant; et iuribus utriusque partis hinc inde necnon voto sacrae rotae auditis ac mature perpensis, Sanctitas sua censuit decrevitque licuisse ac licere monachis S. Basilii deferre cucullam amplam, talaris, manicatam, quam floccum vocant, ac proinde manutenendos esse in eiusdem usu.

Decretum sacrae congregationis.

Die xxvii septembris MDCLIX.

I. episc. Sabinensis card. SACCHETTUS.

Loco + sigilli.

F. M. PHOEBEUS, S. R. C. secr.

Alexander Papa VII, ad perpetnam rei memoriam.

§ 1. Controversiam, inter dilectos filios sancti Basilii ex unâ et sancti Benedicti Ordinis monachos in Hispaniis degentes ex alterâ partibus super usu cucullae amplae, talaris, quam floccum nuncupant, verentem, pro commissâ nobis caelitus pastoralis officii curâ, sine debito terminare

Confirmatio decreti.

cupientes, itemque super eadem controversiâ pendente a quibusvis iudicibus (quorum omnium et singulorum, necnon colligantium nomina, cognomina, et qualitates, ac litis et causae huiusmodi statum et merita, ceteraque etiam speciali et individuâ mentione digna praesentibus haberi volumus pro expressis) ad nos harum serie avocantes, ac dilectum pariter filium Dionysium Mungo, abbatem dicti Ordinis sancti Basilii, specialis favore graliae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus ipsius Dionysii abbatis generalis totiusque Ordinis praedicti sancti Basilii nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinales sacris ritibus praepositorum consilio, iuribus utriusque partis hinc inde necnon voto dilectorum filiorum capellanorum nostrorum sacri palatii apostolici auditorum auditis ac mature perpensis, auctoritate apostolicâ, earumdem tenore praesentium, decernimus licuisse ac licere monachis eiusdem Ordinis sancti Basilii deferre cucullam amplam, talarem et manicatam, quam *floccum* vocant, ac proinde manutenendos esse in eiusdem usu; itemque praedictam perpetuo suppressimus et extinguimus.

§ 2. Decernentes pariter ipsas praesentes litteras semper firmas, etc., sique in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus litis huiusmodi pendentiâ, aliisque praemissis, necnon apostolicis, ac in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, et, quatenus, opus sit, praedictorum Ordinum, aliisque quibusvis, etc., in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, con-

firmitatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus, etc., specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv decembris MDCLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 24 decembris 1659, pontif. anno v.

CCLXXIII.

Declaratio super modo intelligendi quoddam decretum pro episcopo Curiensi et abbate monasterii de Ensylden super iurisdictione¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Alias per quoddam decretum die xx ianuarii MDCLVII emanatum declaravimus exemptionem in unis felicis recordationis Urbani VIII et in aliis Innocentii X Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum in simili formâ Brevis litteris concessam dilecto filio abbati monasterii abbatiae nuncupati de Ensylden Ordinis sancti Benedicti Curiensis dioecesis esse intelligendam et restrictam ad iurisdictionem ordinariam, quae venerabili fratri episcopo Curiensi uti Ordinario competit, non autem ad iurisdictionem delegatam ex sacro Concilio Tridentino et ex constitutione recolendae memoriae Gregorii Papae XV praedecessoris pariter nostri de exemptione privilegiorum² eidem episcopo uti Sedis Apostolicae delegato competentem quoad visitationem ecclesiarum et quoad omnia concernentia curam animarum et sacramentorum administrationem, ita tamen, ut in istis peragendis idem episcopus exprimere teneatur, se non uti Ordinarium, sed uti Sedis Apostolicae delegatum visitare ac procedere, imposito

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Forsan legendum *privilegiatorum* (R. T.).

Declaratio.

desuper utrique parti perpetuo silentio, et aliâs, prout in eodem decreto, cuius tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso haberi volumus, continetur.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte praedictorum episcopi et abbatis nobis nuper expositum fuit, exorta fuerit inter ipsos episcopum ex unâ et abbatem ex alterâ partibus circa intellectum decreti seu declarationis huiusmodi controversia, quam ipsi auctoritate nostrâ dirimi plurimum desiderant: nos, specialem eisdem episcopo et abbati gratiam facere volentes et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium memorati Concilii Tridentini interpretum, ad quam praedictae controversiae definitionem remisimus, consilio, praevidâ etiam informatione dilecti filii nostri et Sedis praedictae nuncii in dominio Helvetiorum et Rhetorum residentis, re per eosdem cardinales mature examinâtâ, praenarratum decretum, sub die xx ianuarii MDCLVII editum, intelligendum esse, remanente eidem episcopo Curiensi auctoritate ordinariâ in populum et parochianos, eâdemque ordinariâ iurisdictione immediatâ in ecclesias et rectores penes Sedem Apostolicam reservatâ, iniunctâ tamen parochis compartitione ad synodum et capitula ruralia necnon competente collectarum taxatione, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, declaramus, salvâ semper in praemissis auctoritate memoratae congregationis cardinalium.

Confirmatio decreti.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., sique in praemissis, per quoscumque iudices ordinarios, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, qua-

vis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ii ianuarii MDCLX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 2 ianuarii 1660, pontif. anno v.

CCLXXIV.

Confirmatio concordiae super controversiis inter episcopum et capitulum ecclesiae Curiensis et abbatem monasterii Dissertinensis, Curiensis dioecesis, occasione exemptionis dicti monasterii vertentibus auctoritate nuncii apostolici apud Helvetios stabilitae¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Militantis Ecclesiae regimini per abundantiam divinae bonitatis nullo licet meritum nostrorum suffragio praepositi, illa, quae inter personas ecclesiasticas amabilis concordiae studio provide transacta et stabilita esse dignoscuntur, libenter, cum a nobis petitur, apostolici muniminis patrocinio roboramus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt venerabilis frater episcopus Curiensis, et dilecti filii capitulum et canonici ecclesiae Curiensis, necnon abbas monasterii abbatiae nuncupati Dissertinensis, dioecesis Curiensis, quod aliâs, vertentibus nonnullis inter eosdem episcopum et capitulum ac canonicos ex unâ parte et dictum abbatem ex alterâ controversiis, inita et facta fuit (reservato tamen nostro et huius sanctae Sedis beneplacito) inter easdem partes operâ atque auctoritate venerabilis fratris Federici patriarchae Alexandrini, nostri et Sedis prae-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Contraria respuit.

Prooemium.

Supplicatio.

Praesentes litteras roborat.

Derogatio contrariorum.

dictae in dominio Helvetiorum et Rhetorum nuncii, compositio sen transactio, prout continetur in scripturâ tenoris qui sequitur, videlicet:

Tenor concordia.

« Cnm in exequutionem Brevis apostolici a sanctae memoriae Urbano VIII sub die v mensis augusti MDCXLIII expediti, et a sanctae memoriae Innocentio X sub die xvii octobris MDCXLIV confirmati, super assertâ conventionem de anno MDCXLI initâ inter reverendissimum dominum episcopum et capitulum Curiense ex unâ et dominos abbatem Fabariensem, Dissertinensem, Mariamontanum et Einsildensem ex alterâ parte, fuerit anno praeterito sub die xxviii septembris MDCLV ab illustrissimo domino Federico Borromaeo nuncio apostolico eidem domino abbati Dissertinensi et conventui, praecedente reali solutione bis millium florenorum in episcopatus subsidium applicatorum, adiudicata omnimoda et totalis exemptio propterea et¹ monasterii a iurisdictione reverendissimi episcopi moderni et pro tempore existentis, unâ cum ecclesiis parochialibus earumque filialibus, quae aliâs ad dicti monasterii praesentationem vel patronatum spectabant, vel etiam nunc spectant, multaeque propterea contentiones inter praedictas partes, ratione iurisdictionis episcopalis ac praetensae et respective concessae exemptionis, exortae fuerint, multaeque etiam dissidia provenirent inter communitates, magistratus et populum dictarum parochiarum et praefatum monasterium ratione iuris conferendi dictas ecclesias, quod ad ipsas communitates respective spectare assèritur; hinc est quod cupientes dictae partes ecclesiasticâ et christianâ charitate quiete et amicabiliter vivere, nullamque acatholicis facultatem praebere, qua in orthodoxae fidei discrimina inhiantes possint

¹ Voces propterea et videntur abundare (R. T.).

in eiusmodi turbis proficere, in eiusdem domini nuncii arbitrium suas omnes praetensiones supradictas remiserunt et compromiserunt; qui proinde ad infrascriptam declarationem devenit ab utrâque parte acceptandam, et non alio modo valituram nisi quatenus Sanctissimi approbationem et confirmationem sortiatur, cuius dispositioni utraque pars humillime subiacet:

I. Quod perpetuâ¹ firmâ remanente, et, quatenus opus sit, de novo concessâ, omnimodâ et totali exemptione eiusdem domini abbatis et successorum suiue Dissertinensis monasterii et religiosorum ecclesiae conventualis et omnium aliorum bonorum, granciarum, pertinentiarum et quomodolibet annexorum in omnem ampliorem formam et modum (dummodo supradictis nominibus non veniant ecclesiae parochiales seu earum filiales in praeterito contractu expressae seu de novo pro curâ animarum erigendae) a iurisdictione moderni et cuiuscumque in futurum pro tempore existentis episcopi Curiensis etiam quoad confirmationem et benedictionem abbatum per Sedis Apostolicae nuncios vel per alios de ipsorum commissione catholicos antistites pro maiori abbatum commoditate gratis impendendam, reducatur praedictarum ecclesiarum et parochiarum suarumque filialium status ad iuris communis et sacrum canonum praescriptum, itaut pristina eiusdem episcopi iurdictio ecclesias visitandi et corrigendi tam populum quam parochos et cappellanos iisdem ecclesiis inservientes, atque causas ad tribunal ecclesiasticum quomodolibet spectantes expediendi, omniaque alia faciendi et statuendi, pleno iure pertineat, non tamen de novo acquisito, sed tantum, ac si praedicta exemptio nullum quoad hanc partem sortita fuisset effectum:

¹ Forsan *perpetuo* (R. T.).

II. Quod si quando in praedictis parochiis aliquem ex religiosis monasterii Dissertinensis per dictum dominum abbatem, vel alios ad quos spectat, praesentari contigerit, is debeat iisdem exemptionibus et privilegiis gaudere, quae in simili casu cum episcopatu et abbate Wingartensi conventa sunt, vel per alias conventiones inter episcopatum et conventum et eiusdem omnimodam exemptionem ad idem monasterium Dissertinense spectant, neque, exceptis iis quae tangunt curam animarum et iurisdictionem ordinariam vel delegatam, ullum reverendissimus dominus episcopus super iisdem religiosis ius habeat:

III. Quod, contemplatione dictae reintegrationis in pristina episcopali iurisdictione ac cessione¹ eiusdem respective per dominum abbatem factâ², debeant idem dominus episcopus et capitulum restituere vere et realiter eidem domino abbati ac monasterio Dissertinensi florenos octingentos, firmâ et ratâ permanente ad favorem episcopatus reliquâ summâ solutâ, et in eorumdem debitorum extinctionem applicatâ; et ulterius, ut dictus episcopus magis benevolentiam suam erga dictum dominum abbatem testetur, eiusque monasterii, in quantum possit, utilitati consulat, concedit ipsi sponte, cum consensu et promissione capituli de non contraveniendo, per totum consueti studii cursum, scilicet per septem annos, unum locum pro ad ipsius domini abbatis libitum eligendo alumno in uno ex collegiis ad quae nominationem reverendissimus dominus episcopus habeat:

IV. Conveniunt et declarant, ut nullum per hoc alicui ex partibus vel aliis quomodolibet interesse habentibus, maxime circa ius nominandi, praesentandi et conferendi, praeiudicium illatum vel ius quae-

¹ Potius lege *cessionis* (R. T.).

² Cohærenter legerem *factae* (R. T.).

situm de novo intelligatur extra illos terminos in quibus ante praeterito anno factam unionem et exemptionem respective se haberent, neque per supradictam transactionem praeterquam in expressis ullo modo aliquid de antiquis conventionibus inter partes easdem vel alias ius habentes innovatum sit, omniaque praedicta non antea suum effectum et valorem sortiri debeant quam per Sanctissimum approbata et confirmata fuerint (in quem finem utraque pars supplicare intendit), veraque et actualis solutio florenorum octingentorum intervenerit, quam illustrissimus dominus nuntius eâ conditione fieri consensit ut redditus episcopatus annui extinguendis debitis assignati nullo modo tangantur, neque novum debitum sumatur, sed de alio medio opportuno iisdem reverendissimus dominus episcopus et capitulum provideant, interimque a molestiis et novitatibus contralitterarum apostolicarum obedientiam omnino abstineant.

In quorum fidem tam illustrissimus et reverendissimus dominus nuntius, quam reverendissimus dominus episcopus et capitulum Curiense ex unâ, et dominus abbas suo et conventus nomine partibus ex alterâ, se subscripserunt et sua respective sigilla apposuerunt. Actum in arce episcopi Curiensis hac die xvi octobris MDCXVI.

Federicus patriarcha Alexandrinus, nuntius apostolicus ab utrâque parte electus, ita laudavi ac declaravi, Loco † sigilli domini nuntii: Ioannes episcopus Cunensis¹, Loco † sigilli domini episcopi: Adalbertus abbas Dissertinensis nomine quoque monasterii pro quo de rato promitto, Loco † sigilli domini abbatis: NN. praepositus, decanus et capitulum Curiense, Loco sigilli capituli.

¹ Lege *Curiensis* (R. T.).

Quae omnia iisdem loco, die, mense et anno, ut supra, coram reverendissimo domino episcopo et capitulo Curiensi ex unâ et domino abbate Dissertinensi nomine quoque monasterii et religiosorum de rato promittere¹ partibus ex alterâ, in praesentia illustrissimi et reverendissimi domini nuncii supradicti lecta et bene considerata, per ipsas partes acceptata fuerunt, et inviolabiliter praefatam concordiam et compromissi tenorem observare iuramento promiserunt, atque ad maiorem corroborationem se subscripserunt, et propriis respective sigillis dictam concordiam muniverunt, meque infrascriptum notarium requisiverunt, ut unum vel plura publicum seu publica instrumentum aut instrumenta conficerem atque traderem, prout opus fuerit et requisitus ero.

Quapropter ego Balthasar de comitibus de Cartignano Montisalti dioecesis apostolicâ auctoritate notarius et huius nunciaturae cancellarius, praesentibus perillustribus ac RR. DD. Felice Paradiso filio domini Iuliani de Montealto et Francisco Maria Lezana filio domini Bernardini Vallissolidae Mediolanensis dioecesis, testibus ad id specialiter vocatis, habitis atque rogatis, qui praeinserta omnia et singula fieri et acceptari unâ mecum viderunt, et interfuerunt praesens instrumentum confici² propriâ manu conscripsi, meumque solitum notariatus signum apposui rogatus et requisitus.

Loco † signi.

§ 2. Quare iidem episcopus, ac capitulum et canonici necnon abbas exponentes nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere

¹ Forsan promittente (R. T.).

² Potius legē confeci; sed aliâ prorsus inter-punctione opus esse videtur; nempe: unâ mecum viderunt et interfuerunt, praesens instrumentum confeci, propriâ manu conscripsi, etc. (R. T.).

et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis, etc., harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum, qui praenarratam compositionem et conditiones in ipsâ contentas examinerunt, consilio, eandem compositionem seu transactionem, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

§ 4. Decernentes praesentes litteras semper firmas, etc., sique in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, necnon apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, et, quatenus opus sit, ecclesiae Curiensis ac monasterii Dissertinensis huiusmodi, et aliis quibusvis, etc.; quibus omnibus et singulis, illorum teoores praesentibus, etc., hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 11 ianuarii MDCLX, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 2 ianuarii 1660, pontif. an. IV.

CCLXXV.

Quod provincia Franciae Tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Gal-

Decretum sacrae congregationis confirmat Summus Pontifex.

Decretum irritans.

Derogatio contrariorum.

liae uti possit Brevi ab Urbano VIII emanato sub die XX augusti MDCXLI super facultate admittendi oblatos seu servientes ad capitulum et statum laicalem¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres provinciae Franciae congregationis Gallicanae Tertii Ordinis sancti Francisci de Poenitentia nuncupati, quod constitutiones generales eiusdem congregationis a Sede Apostolicâ in formâ communi confirmatae permittunt receptionem fratrum servientium seu oblatorum, qui vice capituli pileum ferant, et praeter tria vota essentialia quantum de non procurandâ aliâ conditione a suâ emittant, ac biennio integro probentur. Atque ita recepti fuerunt usque ad annum MDCXLI, quo tempore de superiorum consensu cum eisdem fratribus oblatis seu servientibus super quarto voto de non procurandâ aliâ conditione ab eadem Sede dispensatum fuit, et superioribus permisum capitulum illis concedere et ad statum laicalem eos promovere post septem annos a votis emissis et unum recollectionis, cum aliis clausulis, prout in litteris apostolicis desuper in simili formâ Brevis eodem anno expeditis dicitur contineri. Quia vero dicti fratres facti laici, alique laici per dictas litteras nullo iure suffragiorum, nisi in receptione novitiorum eiusdem status et conditionis ad professionem, gaudere permittebantur, cum fratres laici iuxta constitutiones Ordinis suffragia dedissent tam in receptione clericorum laicorum et oblatorum seu servientium ad professionem, quam in electione discretorum ad capitula mittendorum, câque de re conquerebantur; ideo, de con-

sensu superiorum, eisdem fratribus laicis praesentibus et futuris, etiam a statu oblatorum ad statum laicalem assumptis vel assumendis, tale ius suffragiorum restitutum fuit per litteras apostolicas pariter in formâ Brevis die XXV maii MDCXLIV emanatas¹; et postea, nempe die XX aprilis MDCLVI, a ministro generali facta fuit declaratio super statuto biennii novitiatu eorum ad unum dumtaxat annum reductus fuit.

§ 2. Cum autem, sicut expositio subiungebat, iuxta dictas facultates omnes fratres oblatis seu servientes, qui erant in totâ congregatione circa praedictum annum MDCXLI ad statum laicalem admissi fuerint et capitulum receperint et una dictae congregationis provincia S. Ivonis seu Normanniae nuncupata omnes suos fratres hactenus admiserit cum uno tantum probationis anno et tribus votis solemnibus solitis, cum concessione capituli et promotione ad statum laicalem post octo annos ab emissâ professione, nemine in totâ congregatione reclamante, aut contradicente, supradicta vero provincia Franciae, seu S. Francisci, aliquot annis a receptione huiusmodi fratrum abstinerit, sed experientia docuerit ipsam provinciam multa pati incommoda ex defectu talium fratrum, ideoque nuperum capitulum provinciale eiusdem provinciae Franciae eorum receptionem iuxta dictas facultates et ad instar dictae provinciae S. Ivonis seu Normanniae faciendam esse decreverit: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie ab-

Motiva.

Decernit prout in rubrica.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Male edit. Main. legit emanatis (R. T.).

solventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui rem diligenter et mature discusserunt et examinauerunt, consilio, eidem provinciae Franciae suffragari, ipsamque uti posse litteris felicitis recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri in simili forma Brevis die xx augusti MDCXLI emanatis super facultate admittendi oblatos, seu servientes, ad caputium et statum laicalem, servata tamen in omnibus forma earundem litterarum; et, quoad ius suffragandi, servata pariter forma litterarum etiam in forma Brevis eiusdem Urbani, die xxv maii MDCXLIV et recolendae memoriae Innocentii Papae X praedecessoris pariter nostri die vi aprilis MDCXLVIII respective expeditarum; quo vero ad dispensationem seu declarationem ministri generalis Ordinis Minorum factam die xx aprilis MDCXLVI quod sufficiat unus annus novitiatus, servandas omnino esse constitutiones praefati Tertii Ordinis congregationis Galliae, ex quibus requiritur biennium, auctoritate apostolica, tenore praesentium, decernimus et declaramus.

§ 3. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, etc., sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus in contrarium allatis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ii ianuarii MDCLX, pontificatus nostri anno v.

Dal. die 2 ianuarii 1660, pontif. anno v.

CCLXXVI.

Nonnullae declarationes super controversiis inter generalem Ordinis Minorum de Observantiâ, et provincialem provinciae Ss. Ludovici et Elzearii tertii Ordinis sancti Francisci¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius minister provincialis provinciae Ss. Ludovici et Elzearii fratrum tertii Ordinis sancti Francisci, quod definitorium capituli generalis Minorum eiusdem sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorium, die xv iunii MDCLVIII, ordinavit, ut deputaretur commissarius, sicut fuit deputatus dilectus pariter filius Eutropius Bertrandus frater recolitus secundodicti Ordinis, ad gubernandos conventus dicti tertii Ordinis qui erant in Aquitaniâ independentes a iurisdictione ministri provincialis, cum auctoritate alia statuendi in praeiudicium dictae iurisdictionis, quibus opportune providit congregatio venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita per suum decretum die xxiv ianuarii MDCLIX emanatum, et per nostras in simili forma Brevis litteras die xi februarii subsequentis confirmatum, amovendo dictum commissarium a ministro generali secundodicti Ordinis deputatum, et declarando provincialem exercere debere suam iurisdictionem in totâ provinciâ, etiam in conventibus Aquitanis; a quibus tamen decreto et litteris quidam fratres dictae provinciae appellaverunt ad nos melius informandos, atque protestati sunt de nullitate erectionis eiusdem provinciae, licet a quadraginta quinque annis circiter factae, et de electione ministri provincialis

Supplicatio.

et officialium, ac de celebratione futuri definitorii provincialis, cum tamen nulla legitima causa fuerit talis protestationis faciendae, tum quia eadem congregatio et postea felicitis recordationis Innocentius Papa X praedecessor noster die xxvi maii MDCLIX declaraverant fuisse rite et bene erectam dictam provinciam, tum quia electiones ministri provincialis et aliorum officialium canonice factae fuerunt, absque ullo defectu, sicut memoratae congregationi ostensum fuisse asseritur. Quinimo, tacito praefato decreto die xxiv ianuarii emanato, inscio et minime citato ministro provinciali praedicto, sub assertis quibusdam narrationibus, dilectus etiam filius Leo Tolosanus frater dicti tertii Ordinis per subreptionem obtinuit ab eadem congregatione die xxiv februarii decretum etiam per nostras in forma Brevis litteras die xxii martii proxime praeteriti confirmatum, ut mitteretur ad dictam provinciam commissarius cum potestate alternativam provincialem aut commissarium nationalem concedendi Aquitanis, et alia plura statuendi in praeiudicium constitutionum generalium praefati tertii Ordinis, consuetudinis provinciae, et iurisdictionis ministri provincialis, quibus omnibus providit praefata cardinalium congregatio per suum decretum sub die xx iunii proxime praeteriti editum. Attentis autem pluribus excitatis a praedicto Leone Tolosano in partibus Aquitanis, eadem congregatio per suum decretum die xxiii martii proxime praeteriti mandavit ipsi ministro provinciali supradictae provinciae tertii Ordinis quatenus assignaret conventum extra Aquitaniam dicto Leoni Tolosano, sicuti assignavit conventum S. Ludovici penes Lugdunum, praecipitque ei et eius socio dilecto pariter filio Didaco Pisquasquensi laico, ne sub poenis apostasiae secederent in partes Aquitaniae: sed iidem Leo et Didacus

nihilominus ausi sunt petere Tolosam seu pergere in partes Aquitaniae. Ac insuper dilectus filius minister generalis secundodicti Ordinis praedictum Leonem Tolosanum ad pristina iura (ut fertur) rehabilitavit et restituit; quibus etiam supra memoratis providit saepedicta congregatio per aliud suum decretum die xi iulii proxime praeteriti emanatum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, occasione dictorum decretorum quaedam difficultates inter praedictum ministrum generalem ex unâ et dictum ministrum provincialem exponentes ex alterâ partibus ortae sint, quas ipsi pro bono pacis sopiri plurimum desiderant; nobis propterea iidem generalis et provincialis ministri humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, ipsos generalem et provincialem ministros specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de praefatorum cardinalium, qui omnia praefata et praesertim appellationem per fratres Aquitanos et alios interpositam viderunt, remque, partibus informantibus et praecipue praedicto ministro generali Ordinis Minorum de Observantiâ, mature discusserunt, consilio, attentis narratis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, decernimus et declaramus standum esse in decretis per eorundem cardinalium congregationem sub die xxiv ianuarii MDCLIX cassanda et irritanda esse omnia acta et gesta per supradictum Eutropium Bertrandum commissarium alias per ministrum generalem deputatum et ab eadem congregatione amotum, exceptis litteris obedientialibus fratribus Aquitanis concessis pro transitu de uno in alium

Petitio.

* Sic.

Standum esse in decretis auctoritatis congregationis declaratis et statutis Summus Pontifex.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

locum, et reducenda esse omnia ad eundem statum, in quo erant ante eius ingressum in provinciam, prout per praesentes cassamus, irritamus et reducimus; licere ministro generali deputare visitatores seu commissarios, dummodo in futurum de eodem tertio Ordine congregationis Gallicanae deputentur (salvis tamen in rebus successorum in generalatu); iuxta consuetudinem, seu consuetam petitionem a definitore faciendam, posse quoque ministrum provinciae deputare praesidem seu commissarium pro celebratione futuri proximi definitorii provincialis. Porro benigne concedimus, ut, quando in Aquitania numerus conventuum fuerit auctus usque ad octo, possit ad nos seu ad eandem cardinalium congregationem haberi recursus pro opportuna provisione; interim autem volumus, quod omnes subiaceant iurisdictioni ministri provincialis, imponendo super praemissis perpetuum silentium, et signanter tam super validitate erectionis dictae provinciae (quam iam alias memoratus Innocentius praedecessor sub die xxvi maii mdcxlix declaravit fuisse semper bene erectam) et electione etiam legitima ministri provincialis et aliorum officialium, quam super omnibus aliis praenarratis. Praeterea declaramus pariter et decernimus standum esse in decretis per dictam congregationem sub die xiii martii proxime praeteriti, et praecipendum sicuti per praesentes praecipimus stricte praedicto Leoni Tolosano et eius socio Didaco Piskasquensi laico, quatenus, post tres dies a significatione earumdem praesentium, secedant recta via absque ulla mora et diversiculis in conventum S. Ludovici penes Lugdunum sibi a ministro provinciali assignatum, subiaceantque in omnibus et per omnia iurisdictioni ministri provincialis iuxta declarationem factam a ministro generali sub die xiii septembris currentis anni, non

obstantibus eorum oppositionibus, appellationibus et aliis quibuscumque; nec suffragetur aliter eidem Leoni rehabilitatio a dicto ministro generali concessa, nisi a poena privationis actuum legitimorum incursa pro sua inobedientia contumaci, non vero ad alios casus iuxta eandem declarationem ministri generalis; salvis in omnibus aliis iuribus dictorum ministrorum generalis et provincialis. Et ut praefata omnia plenum consequantur effectum, venerabilibus fratribus Lugdunensi¹ et Tolosano archiepiscopis, et dilectis filiis eorum officialibus, seu alteri ex ipsis, per praesentes committimus, ut sub censuris et aliis eorum arbitrio poenis praedicta omnia auctoritate nostra executioni demandari faciant et mandent.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras firmas, etc., et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus oppositionibus, appellationibus et aliis quibuscumque in contrarium deductis, et praecipue decreto dictae congregationis xxiv februarii proxime praeteriti a memorato Leone Tolosano obtento, et per nostras in simili forma Brevis litteras die xxii martii subsequentis confirmato, necnon recolendae memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris pariter nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, etc., et aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix ianuarii mdcclx, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 9 ianuarii 1660, pontif. anno v.

¹ Male edit. Main. legit *Lugdunum* (R. T.).

Executores deputat.

Litteras huiusmodi confirmat.

Contraria tollit.

CCLXXVII.

Praeceptum nunciis apostolicis pro tempore apud Helvetios commorantibus circa consignationem scripturarum nunciaturae successori faciendam¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Motiva huius Constitutionis.

§ 1. Cum, sicut venerabilis frater Federicus patriarcha Alexandrinus, noster et Sedis Apostolicae in dominio Helvetiorum et Raetorum nuncius, nobis nuper exponi fecit, ipse plurimas scripturas directionem illius nunciaturae ac conservationem iurisdictionis ecclesiasticae concernentes variis ex locis, adhibita exacta diligentia, recuperaverit et collegerit, illasque in formam archivii redegerit, et in multa magna volumina cum suis indicibus et quovis alio apto ordine ad faciliorem pro rei et casus exigentia earumdem scripturarum usum compingi curaverit seu compingi facere intendat, maxime vero intersit dictas scripturas conservari, ne ad alias quam pro tempore existentium in memorato dominio nostrorum et Sedis praefatae nunciorum manus deveniant²: idcirco nos in praemissis opportune providere ac eundem Federicum patriarcham et nuncium specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Federico praedicto et aliis futuris pro tempore nostris et dictae Sedis Apostolicae in eodem dominio Helvetiorum et Rhethorum nunciis, sub nostri et pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrii poenis, apostolicam auctoritatem, tenore praesentium, praecipimus et manda-

Statuit ut in rubrica.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit *deveniat* (R. T.).

mus, ut ipsorum quolibet¹ suo in dicta nunciaturam successori scripturas et volumina huiusmodi conservare et consignare ac de illorum consignatione per eos faciendam a successoribus suis in eadem nunciaturam, quibus illa consignaverint, quietantiam authenticam reportare omnino debeant.

§ 2. Decernentes irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix ianuarii mdcclx, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 9 ianuarii 1660, pontif. anno v.

CCLXXVIII.

Moderatio constitutionis ne monachi Ordinis sancti Benedicti congregationis Portugalliae sacros ordines suscipiant ante lapsum sexennii ab ingressu religionis, etc.².

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Vincentius Rangel, abbas generalis congregationis Portugalliae monachorum Ordinis sancti Benedicti, quod alias per quamdam constitutionem in quodam capitulo generali dictae congregationis editam, non tamen a Sede Apostolica approbatam, prohibitum fuit, ne monachi eiusdem congregationis, nisi post sexennium ab ingressu religionis sacros ordines susciperent.

§ 2. Cum autem, sicut eadem exposi-

Decretum irritans.

Contraria tollit.

Supplicatio.

Motiva

¹ Videtur legendum *quolibet* (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

tio subiungebat, prohibitio huiusmodi in capituli generalis dictae congregationis novissime celebrato relaxata fuerit, eo quod multi presbyteri ipsius congregationis proximè praeteritis annis obiisse reperiuntur, ipsaque congregatio proinde penuriam patitur sacerdotum, qui missas perpetuas illi incumbentes celebrent: nobis propterea praedictus Vincentius abbas generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignemur.

A censura
absolvitur Vin-
centius.

§ 3. Nos igitur, ipsum Vincentium specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut, ad quinquennium proximum tantum, monachi congregationis praefatae, licet sexennium ab eorum ingressu eandem congregationem praeteriisse minime reperiatur, nihilominus sacros ordines, servatis aliâ servandis, suscipere libere et licite possint et valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Decreti con-
firmatio.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras firmas, etc., sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv ianuarii mnclex, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 15 ianuarii 1660, pontif. anno v.

CCLXXIX.

Quod fratres Minores de Observantiâ sancti Francisci provinciae Valentiae non possint transire ad Recollectos absque licentiâ ministri provincialis.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliâs pro parte dilecti filii Iacobi Quintana, procuratoris provinciae Valentiae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ noncupatorum, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod (vigore concordiae dudum inter fratres Minores de Observantiâ nuncupatos ex unâ et fratres Recollectos provinciae et Ordinis praedictorum ex alterâ partibus initae et a felicitis recordationis Gregorio Papae XIII. praedecessore nostro confirmatae, qua cavetur, quod fratres, qui ex domibus non recollectis ad recollectas transire voluerint, consensum prius in scriptis habeant guardiani et conventus domus ad quam transire intenderint; consensus vero huiusmodi per vota secreta exquiratur, et, eo obtento, licentia humiliter petatur a ministro provinciali transeundi ad praedictam domum, quam ipse minister benigne concedere teneatur) multi non zelo virtutis, nec ut ferventius Deo servire possent, sed per voluntatis inconstantiam et mutabilitatem tenderent ad aliquem conventum recollectorum et acciperent vota; ac licet minister provincialis videret talem transitum esse contra bonum regimen dictae provinciae et nullo modo convenire, ipso invito transirent ad recollectos, freti particulâ supradictae concordiae, qua dicitur quod *minister provincialis licentiam concedere teneatur*; et in eadem expositione subiuncto, hoc videri esse contra mentem dicti Gregorii praedecessoris et religionem, ideoque ad tales abusos evitandos dictae congregationi supplicato, ut declaret dictam particulam, ita scilicet ut minister pro-

Motiva.

1 Legerem declararet (R. T.).

vincialis eiusmodi licentiam concedere teneatur *si iudicaverit secundum Deum ita expedire et non aliter*, et sic de aliis affirmativis et negativis in eadem concordia positis: emanavit ab eadem congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum sa-
erae congrega-
tionis.

§ 2. « Sacra Congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, ac audito ministro generali Ordinis huiusmodi, circa praemissa declarandum censuit, prout praesentium tenore declarat et decernit, ex vi praecitatae clausulae in memoratâ concordia a Gregorio XIII confirmatâ appositae, ministrum provinciae praedictae pro tempore existentem ad concedendum licentiam eiusmodi transitus non teneri nisi quando secundum Deum illam concedere iudicaverit expedire, et sic de aliis affirmativis et negativis in eadem concordia contentis: quibuscumque in contrarium non obstantibus. Romae xix decembris mdclix.

§ 3. Cum autem, sicut dictus Iacobus nobis nuper exponi fecit, ipse decretum huiusmodi apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere consideret: nos, ipsum Iacobum specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutum fore censentes,

Decreti con-
firmatio.

§ 4. Supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, salvâ semper in praemissis auctoritate praedictae congregationis cardinalium.

Praesentes
litteras obser-
vari mandat.

§ 5. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quos-

cumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii ianuarii mdclx, pontificatus nostri anno v.

Dat. 22 ianuarii 1660, pontif. anno v.

CCLXXX.

Confirmat decretum capituli generalis congregationis Hispaniarum fratrum Discalceatorum nuncupatorum sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum, scilicet quod praelati locales seu conventuales non amplius habeant vota in capitulis generalibus, sed solum superiores generales, diffinitores generales, provinciales, et socii seu discreti.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Ad pastorale fastigium, meritis licet imparibus, divinâ dispositione evecti, illis, quae pro felici prosperoque congregationum virorum Altissimi obsequiis sub suavi arctioris religionis iugo mancipatorum regimine et gubernio provide et salubriter decreta et constituta esse conspiciamus, libenter, cum a nobis petitur, apostolici muniminis adiungimus firmitatem.

Supplicatio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis congregationis Hispaniarum fratrum Discalceatorum nuncupatorum Ordinis sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum, quod iidem fratres in eorum capitulo generali, die x maii proxime praeteriti in civitate Toletanâ celebrato, qui iuxta litteras apostolicas in simili formâ Brevis per dictam congregationem obtentas intervenerunt,

et in quo vocales fuerunt dilecti pariter filii minister generalis, diffinitores generales, provinciales et ministri conventuales ipsius congregationis, considerantes eandem congregationem benedicente Domino dilatam¹ esse in tres provincias et plurimas domos inter se valde distantes, quippe in regnis Castellae, Beticae, Aragoniae, Navarrae, Cataloniae et Valentiae positas; constitutoque ipsis per experientiam occasione accessus ministrorum conventualium ad capitulum generale, longissima itinera suscipi, magnasque fieri expensas, quin etiam propter diuturnam illorum a conventibus absentiam minus vigere in eis regularem observantiam; ac perpenso eos, quos vocales assignari ut infra petitur, maioris esse observantiae, doctrinae et experientiae, necnon animadvertentes in multis religionibus, tam antiquitus quam non ita pridem institutis, praelatos locales seu conventuales non concurrere nec habere vota in capitulis generalibus,² provinciales et socios seu discretos, prout fratres Discalceati nuncupati Ordinis beatae Mariae de Monte Carmelo et Eremitarum sancti Augustini respective observant; illisque demum mature discussis et ponderatis:

§ 2. Statuerunt et decreverunt per secreta suffragia, quod ministri conventuales dictae congregationis non adeant capitulum generale ipsius congregationis, quod de triennio in triennium celebratur, nec in eo habeant vota; item quod obtineri debeant sb hac S. Sede litterae apostolicae approbationis et confirmationis huiusmodi determinationis, cum derogatione quarumvis aliarum apostolicarum in formam Brevis litterarum eidem determinationi contrariarum; praeterea a nobis petendum esse ut assignemus pro vocalibus capituli generalis eiusdem con-

¹ Forsan dilatam (R. T.).

² Videtur deesse particula sed (R. T.).

gregationis ministrum generalem, diffinitores generales, provinciales, et unum socium pro unaquaque provincia ipsius congregationis, ut cum provinciali veniens ferat vocem provinciae, qui tamen socius debeat esse unus ex ministris conventualibus ipsius provinciae; ad haec, quod post obtentas a nobis confirmationis huiusmodi litteras, pro hac prima vice, et pro capitulo proxime celebrando, praedictus socius pro unaquaque provincia eligatur per secreta suffragia a ministro generali, et a duobus diffinitoribus generalibus, necnon provinciali illius provinciae, pro qua eligetur socius; a capitulo vero proxime futuro fiat electio socii pro unaquaque provincia post finitas electiones praelatorum, concurrentibus tantum ad dictam electionem ministro generali, duobus diffinitoribus, provinciali illius provinciae, et socio iam tunc existente in capitulo; si autem per mortem, inhabilitatem, vel aliam iustam causam dictus socius sic pro unaquaque provincia in capitulo generali electus non potuerit intervenire, et adesse capitulo successive futuro, tunc electio novi socii fiat a ministro generali, et duobus diffinitoribus generalibus existentibus pro illa provincia, et a provinciali ipsius provinciae, cui defecerit socius, et hoc per secreta suffragia ante capitulum tempore sufficienti, ut socius sic electus possit accedere ad capitulum ».

§ 3. Quare idem procurator generalis nobis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur. Nos igitur, ipsum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, statutum et decretum huiusmodi a dicto capitulo gene-

Procuratorem
generalem cen-
suris absolvit
Summus Ponti-
fex.

rali, sicut praemittitur, editum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 4. Praeterea in vocales capituli generalis dictae congregationis ministrum generalem, diffinitores generales, provinciales, et unum socium pro unaquaque provincia ipsius congregationis, qui una cum provinciali veniens ferat vocem provinciae, et debeat esse unus ex ministris conventualibus ipsius provinciae, sicut per statutum et decretum supra expressum petitur, auctoritate et tenore praefatis assignamus.

Decretum ir-
ritans.

§ 5. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 6. Non obstantibus praemissis, necnon felicis recordationis Clementis VIII quae incipiunt *Ad militantis Ecclesiae regimen*, die xx augusti mdcxcix, et Pauli V Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, quarum initium *In supremo militantis Ecclesiae solio*, die xiv augusti mdcxiii respective emanatis in simili formam Brevis litteris, per quas conceditur, quod ministri conventuales habeant vocem in capitulo generali dictae congregationis, et aliis ordinationibus et constitutionibus apostolicis, ac eiusdem congregationis, illiusque provinciarum, domorum et conventuum quorumvis, etiam iuramento, etc., in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus, etc., hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum fides.

§ 7. Volumus autem ut earundem praesentium transumptis, manu, etc., eadem prorsus fides adhibeatur ubique in iudicio et extra, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die iv februarii mdclx, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 4 februarii 1660, pontif. anno v.

CCLXXXI.

Declaratio Brevis sanctae memoriae Innocentii X super modo recipiendi et profitendi novitios in monasteriis reformatis Congregationis del Tardon, Ordinis sancti Basilii Magni.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Alias pro parte dilecti filii Francisci a Iesu, procuratore generali Congregationis seu provinciae reformatae del Tardon nuncupatae monachorum Ordinis sancti Basilii Magni in Hispania, venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis exposito, quod felicis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster, per quasdam suas super reformatione monachorum dictae Congregationis die xxiii septembris mdciii expeditas in simili formam Brevis litteras, quarum initium *Altissimi dispositione*, etc., quo vita communis et regularis observantia rectius et strictius inter multos posset observari, voluerat ut omnes conventus Congregationis huiusmodi numerosam monachorum multitudinem habere procurarent, nec in unoquoque monasterio minor vigintiquatuor monachorum numero haberi posset;

§ 1. Et quia tempore eiusdem S. Basilii paucissimi fuerant sacerdotes, imo fere omnes laici extiterant, excepto abbate,

Motiva.

qui etiam aliquando laicus fuisse reperiebatur, et ita omnes communiter psallebant, quod ipsius Clementis praedecessoris tempore propter maiorem intelligendi latinam, quam tunc graecam linguam, difficultatem maioremque officii romani in choro prolixitatem fieri non poterat, idem Clemens praedecessor, mediam et suis temporibus convenientem viam sequutus, licet maiorem et principalem partem monachorum ex laicis esse vellet, prout per easdem litteras voluit et ordinavit, sufficientes tamen choristas et sacerdotes ad chori et divinarum officiorum ministeria haberi permiserat, ut ita alii aliorum operâ adiuventur; quodque, quia in dictis litteris non fuerat statutum qualis esset numerus sacerdotum et choristarum sufficienter ad supradicta, indeque aliae dissensiones inter monachos laicos ex una parte et sacerdotes et choristas ex alterâ ortae fuerant, recolendae memoriae Urbanus Papa VIII etiam praedecessor noster, per binas suas pariter in formâ Brevis litteras, ultimas quidem die xxvii aprilis mdcxli expeditas, quae incipiunt *Salvatoris et Domini nostri Iesu Christi*, etc., praeceperat numerum sacerdotum esse tantum quartam partem, tam in duobus monasteriis erectis, quam in futurum erigendis; petentes vero habitum religionis excludi absque voto capituli conventualis non posse; et, ut tolleretur controversia circa modum recipiendi tam sacerdotes et choristas quam laicos, mandaverat quod omnes, qui vellent ingredi religionem pro laicis, si haberent requisita reciperentur, et ad proportionem laicorum reciperentur sacerdotes pro quartâ parte, ut scilicet si recepti fuissent tres laici, reciperetur unus sacerdos vel chorista;

§ 2. Quodque, cum monachi sacerdotes ad pia memoriae Innocentii Papae X praedecessorem pariter nostrum pro maiori numero monachorum eorum status recur-

rissent, idem Innocentius praedecessor per suas in simili formâ Brevis die xiv octobris mncxlv¹ expeditas litteras, quarum initium *Pastoralis officii*, etc., assignato numero praefixo monachorum pro quolibet monasteriorum antiquorum S. Basilii *del Tardon* et S. Antonii *del Valle*, voluerat eorundem monachorum duas partes esse semper ex laicis, et tertiam partem respective ex sacerdotibus et choristis, interea tamen, quamdiu sacerdotes et choristae dictam tertiam partem non implevissent, alternative ad professionem reciperentur, id est, unus sacerdos et chorista, et alter laicus, et sic successive: postquam vero dictam tertiam partem complevissent, nullus pro utroque statu reciperetur amplius, nisi illi tantummodo, qui desiderarentur, ut dictae tres partes intra numerum pro quolibet monasterio assignatum perseverarent, usquedum monasteria reducerentur ad numerum nonaginta et octoginta respective; illi vero, qui ex dicto numero in huiusmodi monasteriis tractu temporis deessent, indistincte reciperentur usquedum numerus praefixus pro choristis et laicis completus esset;

§ 3. Pro monasteriis autem de novo fundandis capitulum provinciale assignaret numerum monachorum, qui in quolibet eorum commode sustentari posset, ad praescriptum sacri Concilii Tridentini, sessione xxv, *De regularibus*, cap. iii, et quoad receptionem novitiorum ordo supradictus in illis observaretur; professiones vero in huiusmodi provinciâ aliter factae nullius roboris existerent, nullamque in sic professo obligationem inducerent; ac praemissa ab omnibus, quos illa concernerent, exacte et sub poenis contentis in praedictis Urbani praedecessoris litteris die xxvii aprilis mncxli expeditis observari mandaverat;

¹ Male edit. Main. legit 1746 (R. T.).

§ 4. Et in eadem expositione subiuncto quod in monasteriis S. Mariae *del Buon successo del Ratamal* et S. Michaelis de Brenna congregationis seu provinciae huiusmodi postea fundatis provinciales et praelati ad usum deduxerant, ut in illis reciperetur et professionem faceret unus chorista et unus laicus, dicentes hoc modo esse intelligendas et exequutioni esse demandandas praedictas Innocentii praedecessoris litteras, quousque sacerdotes et choristae adimplerent tertiam partem numeri praefixi pro quolibet monasterio, et hoc modo professi essent et profiterentur multi, quod clare et manifeste apparebat contra disposita et ordinata in dictis Innocentii praedecessoris litteris disponentibus ut duae partes essent semper ex laicis et tertia pars respective ex sacerdotibus et choristis, quia alternativa de recipiendo ad professionem choristam et statim laicum fuerat solum ordinata pro duobus monasteriis antiquioribus S. Basilii *eremi del Tardon* et S. Antonii *del Valle* ad reducendum monachos laicos de tribus ex quatuor partibus, et augendum sacerdotes et choristas de quartâ parte, in qua erant, ad tertiam; quodque in praedictis duobus monasteriis antiquioribus S. Basilii *eremi del Tardon* et S. Antonii *del Valle* tractu longi temporis in recipiendo unum choristam et unum laicum evenerat numerum monachorum laicorum esse minorem duabus ex tribus partibus, et superiores pro observantiâ praedictorum Innocentii praedecessoris litterarum requisiti hoc agere recusarent;

Supplicatio.

§ 5. Ac propterea supplicato memoratis cardinalibus ut declararent modum habendum in recipiendo et ad professionem admittendo novitios in dictâ congregatione, tam in monasteriis antiquioribus, quam in aliis deinde fundatis et in posterum fundandis, iuxta legitimum et ve-

rum sensum, et an recipi deberent in monasteriis noviter fundatis et in futurum fundandis unus chorista et statim unus laicus, vel duo laici et unus chorista a principio; utque mandarent observari praedictas litteras Innocentii praedecessoris iuxta litteras in suo vero et legitimo sensu, et quod superior vel monachus in aliquo contraveniens ipso facto incurreret poenas inflictas a praedictis Urbano et Innocentio praedecessoribus: emanavit ab eorundem cardinalium congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 6. « Sacra Congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, et re, eminentissimo Carpineo referente, mature discussâ, censuit quoad numerum monachorum in monasteriis Congregationis S. Basilii *del Tardon* servandas esse (prout servari sub infrascriptis poenis mandat et praecipit) praecitatam bullam sanctae memoriae Innocentii X, necnon litteras in formâ Brevis sanctissimi domini nostri Alexandri Papae VII, et in recipiendis novitiis ac ad professionem admittendis huiusmodi ratio habeatur, ut nunquam in dictis monasteriis extent ultra duas partes monachorum ex laicis et tertiam ex sacerdotibus, seu choristis, et dictum numerum ullo unquam tempore, nullâque ex causâ excedere possint, praedictaque locum habere tam in monasteriis iam erectis, quam in illis quibuscumque et quandocumque de novo erigendis, sub excommunicationis sanctae Sedi Apostolicae reservatae ac privationis vocis activae et passivae dictae Congregationis superioribus et aliis quibuslibet, ad quos spectat, aliter facientibus vel fieri permittentibus seu mandantibus poenis eo ipso incurrendis; contrariis quibuscumque non obstantibus ». Romae die xvi ianuarii mdclx.

Sacra congregatio Innocentii X bullam declarat atque exponit.

Supplicatio.

CCLXXXII.

§ 7. Cum autem, sicut praedictus Franciscus procurator generalis nobis nuper exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia et observatione, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desideret: nos, ipsum Franciscum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praedictae congregationis cardinalium.

Confirmat Summâ Pontifex.

Decretum irritans.

§ 8. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contingerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 9. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciae seu congregationis reformatae huiusmodi, eiusque monasteriorum quorumvis, etc., in contrarium praemissorum quomodolibet concessis confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores, etc., hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis fides habenda

§ 10. Volumus autem ut praesentium transumptis, manu, etc., eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi februarii MDCLX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 16 februarii 1660, pontif. anno v.

Ut electio vicarii generalis congregationis Hispaniarum et Indiarum fratrum Augustinianorum Discalceatorum fiat servatâ inter quatuor provincias congregationis huiusmodi alternativâ; itaut, eveniente casu quo vocales Indiarum capitulo tempore adesse non valeant, tunc unus frater provinciae subsequens in ordine in vicarium eligi debeat¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Ecclesiae catholicae regimini, auctore Deo, praesidentes, ad ea, per quae felici congregationum virorum leve Christi iugum sub arcioris vitae regulâ trahentium directioni et gubernio consulitur, propensis studiis intendimus, illaque libenter, cum a nobis petitur, apostolici muniminis praesidio constabilimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Exordium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis congregationis Hispaniae et Indiarum fratrum Discalceatorum nuncupatorum Ordinis Eremitarum sancti Augustini, quod in eiusdem congregationis capitulo generali, novissime in oppido Civitate nuncupato de Calayud in Aragonia celebrato, determinatum fuit, pro maiori quiete electionis vicarii generalis dictae congregationis huiusmodi, servatâ inter B. Mariae Virginis in Columna Aragoniae et S. Augustini Castellae novae et veteris necnon S. Thomae de Villanova Beticae superioris et inferioris ac S. Nicolai Tolentinatis respective nuncupatas insularum Philippinarum in Indiis provincias congregationis praefatae alternativâ, sicut in congregatione Italiae fratrum Discalceatorum eiusdem Ordinis observatur, in-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ciendo a memoratâ provinciâ Aragoniae, fieri debere; ita ut, eveniente casu quo vocales Indiarum capitulo pro tempore celebrando tempore adesse non valeant, tunc unus frater provinciae subsequens iuxta ordinem supra expressum in vicarium generalem primodictae congregationis eligi debeat. Quare dictus procurator generalis dilectorum filiorum fratrum provinciarum praedictarum nomine nobis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignemur. Nos igitur, eosdem procuratorem generalem et fratres specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praenarratam alternativam electionum vicarii generalis congregationis huiusmodi, tamquam religiosorum tranquillitati et bono regimini memoratarum provinciarum proficuum et consentaneam, modo et formâ supra expressis, quatenus, ut asseritur, in capitulo generali novissime celebrato legitime fuerit obtenta, auctoritate¹, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, ac iuxta praefati capituli decretum desuper emanatum fieri et observari circa eandem alternativam mandamus et praecipimus.

Decretum irritans.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contingerit attentari.

Contraria tollit.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, congregationis Hispaniae et Indiarum eiusque provinciarum huiusmodi, et aliis quibusvis, etc.;

quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus, etc., hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii februarii MDCLX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 23 februarii 1660, pontif. anno v.

CCLXXXIII.

Confirmatio quorundam decretorum capituli provincialis provinciae S. Ioannis Tertii Ordinis sancti Francisci in Gallia, per quae providetur diversis casibus per statuta generalia omisis in casu mortis provincialis et vacationis officiorum definitorum actualium dictae provinciae, nempe ut alii certâ formâ subrogentur².

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres provinciae S. Ivois in Gallia Tertii Ordinis sancti Francisci, quod ipsi in eorum capitulo provinciali congregati, ad evertenda³ gravia continuorum tam ad hanc Sanctam Sedem quam ad dilectum filium ministrum generalem Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum in occurrentibus casibus quibus per statuta generalia primodicti Ordinis provisum non est recursuum inconvenientia, nonnulla decreta semel iterumque, consentiente eodem ministro generali, unanimiter ediderunt tenoris qui sequitur, videlicet:

« Si provincialem ministrum in officio mori contigerit, guardianus loci, ubi obierit, et secretarius defuncti, scripturas quasque ad provinciam et negotia quovis

¹ In textu legitur S. Ivois (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

³ Potius lege avertenda (R. T.).

¹ Deest apostolicâ (R. T.).

modo spectantes, nihil omnino legendo, minoribus provinciae. et loci sigillis bene munitas, ad provincialem novissime absolutum, vel eo deficiente ad antiquiorem in religione patrem qui provincialatus vel provinciae vicariatus, vel utriusque defectu, qui definitoriatus officio functus fuerit, unâ cum sigillis provinciae deferant et assignent; praedicta vero, ubi provincialis absolutus aut unus ex supradictis iuxta praescriptum ordinem acceperit, is absque morâ convocato definitorio faciet vicarii provincialis electionem, in qua votum activum ipse cum definitoribus, tam actualibus, quam qui olim facere¹, habebit; passivum vero omnes quos ad provincialatum habere statuta decernunt: quod si minister generalis intra tres dies consistat, consulendus est, et eius responsio expectanda; si tamen longius absit, eo inconsulto fiat electio: in capitulo autem provinciali proxime sequenti, si biennio integro seu in duobus definitoriis consecutivis provinciae vicariatu functus fuerit, ad provincialatum minime assumi valeat, sed toto triennio consequenti exprovincialatus iure gaudeat.

Si quis definitor actualis moriatur, sive aliâ ratione vacaverit, eius loco subrogetur et pro subrogato habeatur ipso facto qui antiquior in religione provincialatus vel vicariatus provincialis, et, iis deficientibus, definitoriatus munere aliâs functi sunt; si vero tales defuerint, subrogentur guardiani actuales in religione antiquiores; subrogatus autem ultimum locum in consessu habeat inter reliquos definitores, et in capitulo provinciae proxime subsequenti ad huiusmodi definitoriatus munus assumi minime valeat, si biennio integro in eo munere extitit seu duobus definitoriis adfuerit.

Confirmantur. § 2. Cum autem, sicut eadem exposi-

tio subiungebat, dicti exponentes decreta huiusmodi, pro firmiori illorum subsistentiâ et observatione, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summo opere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui praeinserta decreta attente ac mature discusserunt et examinarunt, consilio, eadem decreta, tamquam provinciae praefatae bono regimini consentanea, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac proinde iuxta eorum formam et tenorem in casibus expressis, perpetuis futuris temporibus, in eadem provincia observari mandamus et praecipimus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, primodicti Ordinis et provinciae, aliisque quibusvis, etc., in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus, etc., hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxvi februarii MDCLX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 26 februarii 1660, pontif. anno v.

¹ Videtur legendum *fuere pro facere* (R. T.).

CCLXXXIV.

Absolutio et dispensatio super minus canonica consecratione impensâ et respective susceptâ ab episcopis civitatum Assumptionis et Tucumanensi in Indiis Occidentalibus¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam

Motiva.

§ 1. Aliâs pro parte venerabilis fratris episcopi civitatis Assumptionis nuncupatae provinciae Paraquariensis in Indiis Occidentalibus congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum exposito, quod ipse episcopus possessionem ecclesiae civitatis Assumptionis huiusmodi apprehendisset, et a venerabili etiam fratre episcopo Tucumanensi consecrari curasset, non praesentatis litteris apostolicis provisionis et praefectionis suae in episcopum eiusdem ecclesiae, quae tamen revera concessae prius et expeditae fuerant, deque ipsâ concessione et expeditione praevis quibusdam informationibus aliquid constabat; quodque consecratio huiusmodi ab unico praedicto episcopo Tucumanensi, assistentibus duobus de capitulo canonicis, peracta fuisset, non exhibito apostolico dispensationis indulto, quod tamen re ipsâ pridem concessum fuerat et sub aliquali huius concessionis notitiâ aut saltem praesumptione (quia scilicet Sedes Apostolica solita sit circa numerum episcoporum dispensare cum episcopis consecrandis in Indiis) praenarrata consecratio facta fuerat; ac quaesito:

Quaesita.

I. An praedicta possessio, non praesentatis litteris apostolicis apprehensa, fuerit legitima;

II. An praenarrata consecratio, ut supra peracta, fuerit valida;

Responsa.

Praefata cardinalium congregatio, die quidem primâ septembris MDCLVII, respon-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

dit: Ad primum, non fuisse legitimam: Ad secundum vero eadem congregatio die xv decembris dicti anni, re mature discussâ, secundum ea quae proponebantur, respondit supradictam consecrationem episcopi Paraquariensis, quantum spectat ad sacramentum et impressionem characteris, fuisse validam; quantum vero spectat ad licitam executionem ordinis, fuisse irritam et inanem, et episcopum ita consecratum, ac respective consecrantem, indigere absolutione et dispensatione.

§ 2. Quare pro parte eorundem civitatis Assumptionis et Tucumanensis episcoporum nobis fuit humiliter supplicatum, ut eorum statui opportune in praemissis providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, specialem eisdem episcopis gratiam facere volentes, et eorum singulares personas, a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memoratorum cardinalium consilio, ipsos civitatis Assumptionis et Tucumanensem episcopos, et eorum singulos, a censuris et poenis ecclesiasticis quibuslibet per eos occasione consecrationis sicut praemittitur peractae quoquo modo respective incursis, et quas ipsi incurrisse dici, censi, praetendi vel intelligi possent, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, absolvimus et plenarie liberamus; ac cum eisdem episcopis et eorum singulis super irregularitate per eos praemissorum occasione quomodolibet contractâ, ita quod illâ et eisdem praemissis non obstantibus, dummodo nullum aliud canonicum eis respective obstat impedimentum, clericali characterem, quo aliâs rite insigniti fuerunt, illiusque privilegiis uti, ac in susceptis per eos pariter rite quatuor minoribus, necnon sacris subdiaconatus, diaconatus et presbyteratus ordinibus, etiam in altaris mi-

Confirmatio.

nisterio ministrare, episcopaliaque munia obire, exequi et exercere libere et licite possint et valeant, auctoritate et tenore praedictis dispensamus.

Contraria tollit. § 4. Non obstantibus praemissis, necnon apostolicis, ac in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Poenitentiae per episcopos adimpleri mandati. § 5. Volumus autem ut dicti episcopi poenitentiam, quam eis respective sacerdotes idoneus propter praemissa imposuerit, omnino adimpleant, alioquin praesentes quoad absolutionem eis in foro conscientiae nullatenus suffragentur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo die Piscatoris, xxvii februarii MDCLX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 27 februarii 1660, pontif. anno v.

CCLXXXV.

Aggregatio monasteriorum S. Viti de Urbe, Claraevallis de Castagnola Senogalliensis, Casaemarii Verulanensis, Fossaenovae Terracinensis, de Ferraria Theanensis, Regalisvallis Nolanensis, ac Caesanae Aprutii Penensis, seu nullius, respective dioecesis, et eorum religiosorum, congregationis Romanae Cisterciensium, cum congregatione Italiae provinciae Tusciae eiusdem religionis, sub directione et gubernio patrum regiminis nunc et pro tempore existentium dictae provinciae Tusciae, cum diversis pactis et conditionibus.

Alexander Papa VII.
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Pastoralis officii humilitati nostrae devotus crediti ratio postulat, ut paternam

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

christifidelium sub suavi religionis iugo Altissimi obsequiis mancipatorum curam gerentes, ea libenter concedamus, quae felici prosperoque illorum regimini et gubernio conducibilia fore in Domino arbitramur.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii Vincentius Burellus, abbas praeses congregationis Romanae, et Ferdinandus Ughellus, abbas monasterii Ss. Vincentii et Anastasii ad tres fontes procurator congregationis Italiae et provinciae Tusciae monachorum Ordinis Cisterciensium, quod idem Vincentius praeses ceterique superiores dictae congregationis Romanae una cum superioribus congregationis Italiae provinciae Tusciae Ordinis huiusmodi, praevia maturâ deliberatione, tractatum inter se habuerunt, ut quaedam monasteria, videlicet S. Viti de Urbe, Claraevallis de Castagnola Senogalliensis, Casaemarii Verulanensis, Fossaenovae Terracinensis, de Ferraria Theanensis, Regalisvallis Nolanensis, ac Caesanae Aprutii nuncupatae, Pennensis, seu nullius, respective dioecesis, atque eorum religiosi unirentur et aggregarentur praedictae congregationi Italiae sub directione et gubernio patrum regiminis nunc et pro tempore existentium memoratae provinciae Tusciae, ad hoc, ut in eisdem monasteriis magis conservetur et incrementum accipiat divinus cultus et monastica disciplina, sine tamen praeiudicio contributionum capitulo generali debitarum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes unionem huiusmodi a nobis fieri plurimum desiderarent, sub conditionibus tamen et pactis infrascriptis, videlicet: quod superiores praelati ad praesens existentes in monasteriis, quae unienda et congreganda venerint congregationi Italiae sub provincia Tusciae, mancant superiores praelati eorumdem respective monasteriorum usque

Expositio.

Sequitur pactio.

ad proximum capitulum in congregatione celebrandum, iuxta normam et dispositionem constitutionum ipsius congregationis Cisterciensium Italiae, gaudeantque iisdem gratiis, privilegiis¹, et cum iisdem honoribus et oneribus, quibus gaudent ceteri abbates eiusdem congregationis; nomine autem abbatis minime gaudent², nisi in suis respective monasteriis degant actualiter saltem sex monachi: quod, quotiescumque ex ipsis monasteriis uniendis aliquam praelaturam vacare contigerit, habeatur ratio per patres regiminis, iuxta debitam iustitiam distributivam, ut eligatur ex iisdem religiosis, qui aggregandi venerint, dummodo reperiantur habiles habeantque cetera requisita ad normam constitutionum congregationis Italiae, alias elegantur ad arbitrium patrum regiminis: ex eo quoque quod monasteria, quae aggreganda veniunt, distent a monasteriis in quibus capitulum celebrari solet, ideo praelati monasteriorum S. Viti de Urbe, ac Claraevallis in Castagnola tamquam proximiores, cum suis respective discretis eligendis ad normam constitutionum, semper ad praedicta capitula accedere teneantur; ceteri vero praelati, videlicet Fossaenovae, Casaemarii, de Ferraria, Caesanae, ac Regalisvallis teneantur per sex menses ante celebrationem capituli docere patres regiminis ex redditibus monasteriorum, tantum superesse, ut commode, et sine ullo detrimento eorum monasteriorum, scilicet cum suis respective discretis, eligendis ut supra, ad praedictum capitulum accedere et ab ipso recedere, necnon taxam ipsius capituli celebrandiolvere valeant ac possint, super quod decretum a patribus regiminis obtinere debebunt, ad effectum ut tamquam capitulares admitti possint: quod pater prae-

¹ Ed. Main. turbate legit *gratiis, privilegiis gaudeantque iisdem* (R. T.).

² Potius lege *gaudeant* (R. T.).

ses ac visitatores praedicta monasteria unienda per se ipsos, sicuti alia monasteria congregationis, visitare teneantur: quod tot nationales monasteriorum uniendorum ad habitum religionis admittantur, quot ex redditibus ipsorum sustentari queant, approbandi tamen et admittendi ad habitum religionis suscipiendum per patres regiminis: ex eo quod monasterium S. Viti et ipsius redditus instituta sint pro collegio et educatione iuvenum monasteriorum praedictorum pro navando operam studiis, ideo ad talem effectum conservetur, imo potius patres regiminis curant augeri redditus, ut, si fieri possit, constituatur formale collegium totius congregationis: et quia saepe saepius contingit ut superiores sive religiosi monasteriorum Fossaenovae, Casaemarii, et aliorum in regno Neapolitano existentium, pro negotiis eorumdem monasteriorum moram non patientibus ad Urbem accedere debeant, ideo patres regiminis possint delegare facultatem abbati Trium Fontium, sive abbati S. Viti, prout eis melius visum fuerit, concedendi licentiam ad Urbem accedendi, salva tamen in huiusmodi licentiis concedendis dispositione constitutionum: quod, pro expensis publicis faciendis ad bonum commune et universale congregationis monasteria aggreganda, concurrere debeant, taxanda per patres regiminis, sive patres definitores, habitâ ratione facultatum eorum: quod monasteria praedicta aggreganda debitas contributiones capitulo generali, sive patri generali, aut procuratori generali legitimum et speciale mandatum procurae habentiolvere teneantur: quod saltem unus abbas ex praedictis monasteriis uniendis, cessante legitimo impedimento, cum sufficiente¹ patrum regiminis ad capitulum generale in Gallia adire teneatur:

¹ Videtur deesse vox *numero* (R. T.).

Annuit petitis.

§ 3. Nobis propterea ipsi exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere et ut infra, indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, auditâ relatione nonnullorum dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum, quibus hoc negotium commissimus examinandum, suprascripta monasteria et eorum religiosos congregationis Romanae Cisterciensium cum congregatione Italiae provinciae Tusciae, cum conditionibus et pactis supra exaratis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo unimus et aggregamus.

Clausulas necessarias apponit.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etc., definiri debere; ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praedictorum Ordinis et congregationum ac provinciae et monasteriorum huiusmodi, aliisque quibusvis, etc.; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus, etc., specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v martii MDCLX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 5 martii 1660, pontif. anno v.

CCLXXXVI.

Revocat omnes contractus, qui contrariantur paupertati et bono regimini Ordinis Cisterciensis.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis Ordinis Cisterciensis, quod licet omnes monachi dicti Ordinis tam stricte ad observantiam paupertatis teneantur, ut capitulum generale eiusdem Ordinis, anno MDCV celebratum, revocaverit omnes et quascumque licentias et dispensationes cuiuscumque privati rerum et bonorum usus, proprietatis, possessionis et dominii per quoscumque superiores dicti Ordinis ex quibuscumque causis concessas, eamque revocationem ipsius Ordinis capitulum generale anno MDCLI renovaverit, cum iniunctione observationis exactae decreti Concilii Tridentini, sess. xxv, cap. II *De regularibus*, sub poenâ excommunicationis ipso facto incurrendae opponentibus sese huic executioni et observantiae, et inhabilitatis ad quaevis officia, gradus et dignitates; ac insuper contractus a quibusdam abbatibus regularibus cum suis monachis initos pro separatione mensae conventualis ab abbatiâ censuerit esse rescindendos tamquam paupertati religiosae contrarios, eosque in posterum a quoquam attentari prohibuerit; nullusque sit in regno Galliae praedicti Ordinis professor, qui in suo novitiatu ad vitam communem et praedictae paupertatis observantiam non fuerit instructus, educatus et obligatus:

Exordium.

§ 1. Nihilominus nonnulli religiosi eiusdem Ordinis in Galliâ, dicti abstinentes, seu strictioris observantiae, sub praetextu introducendi in monasteria abstinentiam a carnibus, quarum usus certis diebus a Sede Apostolicâ concessus est, certos ineunt contractus, transactiones et concordata cum antiquis Ordinis huiusmodi religiosis, quibus certas pensiones in pecuniis et fructibus promittunt et distribuunt, eosque a maiori et praecipuo onere chori aliisque observantiis, ad quos

ex professione tenentur, liberantes, evidenti relaxationis et perditionis periculo exponunt, dummodo eis solis privative quoad alios monasteriorum administrationem et regimen tam in spiritualibus quam in temporalibus, liberamque officialium et superiorum electionem, tam quoad vocem activam quam passivam, cedant.

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, contractus, transactiones et concordata huiusmodi, non in aedificationem, sed in evidentem praesentium religiosorum ruinam spiritualem vergant, dictusque procurator generalis propterea de opportuno in praemissis remedio a nobis provideri summopere desideret: nos, ipsum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, etc., absolventes et absolutum fore censentes,

Contractus supradictos revocat, atque condempnat.

§ 3. Supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui rem diligenter et mature discussissent, consilio, attentis narratis, contractus, transactiones et concordata, de quibus supra agitur, fuisse et esse illicita, ideoque hucusque inita nulla et invalida fuisse, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, declaramus et decernimus, prohibemusque, ne in futurum sub eiusdem nullitatis et invaliditatis, necnon sub excommunicationis ac privationis vocis activae et passivae, officiorumque, graduum et dignitatum quarumcumque, et perpetuae inhabilitatis ad ea et quaelibet alia in posterum obtinenda, per huiusmodi contrahentes, transigentes et concordantes eo ipso incurrendis poenis, talia concordata, transactiones et contractus ullatenus celebrentur.

Clausulae ap-

§ 4. Decernentes pariter easdem praesentibus

Bull. Rom. — Vol. XVI.

69

sentis litteras semper firmas, etc., inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

ponantur necessarias.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, eiusque monasteriorum quorumvis, etiam iuramento, etc., in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus, etc., ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria tollit.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium transumptis, manu, etc., eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptum fides.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die VIII martii MDCLX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 8 martii 1660, pontif. anno v.

CCLXXXVII.

Confirmat decreta noviter edita, pro regularis disciplinae instauratione in religione Minorum Conventualium sancti Francisci.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Inscrutabili divinae sapientiae arcano in sacrâ Principis Apostolorum cathedrâ, meritis licet imparibus, collocati, illis, quae pro felici religiosorum Ordinum in Ecclesiâ Dei pie sancteque plantatorum, ac uberes bonorum operum fructus proferre iugiter satagentium directione et gubernio provide dignoscuntur emanasse, libenter, cum a nobis petitur, apostolicam muniminis adiungimus firmitatem.

Exordium.

Supplicatio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Ludovicus de Vatesio, procurator generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum, quod alias a definitorio¹ generali eiusdem Ordinis, ad necessarium regularis disciplinae praesidium et incrementum, edita fuerunt nonnulla decreta tenoris qui sequitur, videlicet:

Decreta definitorii.

« Generale definitorium Romae congregatum anno MDCLIX, praesidente reverendissimo patre magistro Iacobo Fabretto de Ravenna ministro generali, cupiens eidem ministro adiutricem dare manum pro instauratione regularis disciplinae Ordinis, non ab observantia Urbanarum constitutionum declinare, sed eiusdem observantiae indemnitati consulere arbitratur, dum dubia aliquot contingentia enodare, et nonnulla, quae tempori minus adaptata comperta sunt, emendicare (ablegatis, quae in contrarium inoleverunt corruptelis), opportunum censuit. Idcirco sequentes declarationes, sanctionesque subtexere, et Sanctissimo exhibere decrevit, ut, apostolicae confirmationis robore implorato, insertas eas dictarum Urbanarum constitutionum volumini habeamus, veluti totius operis coronidem:

Primo igitur districte iniungitur cuilibet provinciae definitorio, ut in proximo futuro capitulo requisita examinare non negligat magistrorum suorum ad lauream promotorum ab ultimo capitulo generali ad haec usque tempora; soli vero admittantur per secreta suffragia, qui ad praescriptum Urbanarum constitutionum instituti probabuntur; arceantur vero in fraudem promoti, et absque expressa Sedis Apostolicae facultate:

Teneatur etiam idem definitorium in proximam congregationem provinciali requisita itidem examinare cuiuslibet definitori-

¹ Edit. Main. legit *definitore* (R. T.).

ris perpetui meritorum titulo instituti post capitulum generale praefatum, et hi solum approbentur secretis suffragiis, de quorum meritis legitime constiterit, ad tamen dictarum constitutionum, ceteris exclusis, quavis possessione non obstante, et omni meritorum aequiparantia exclusâ, exceptâ lecturâ triennali supra cursum duodecim annorum, quam in supplementum indulgendam fore decernimus regentibus studiorum, quibus non contigit snrtiri munus regentiale in aliquo religionis collegio:

In posterum etiam idem definitorium cuiusvis provinciae vocalium, magistrorum et definitorum suorum, quos absque expressâ Sedis Apostolicae facultate noviter institui contigerit, requisita ut supra recognoscere et examinare teneatur in primo capitulo provinciae et capitulari congregatione post eorum institutionem, et illi dumtaxat admittantur ad votum electivum qui per secreta suffragia ab eodem definitorio approbati fuerint tamquam canonice instituti:

Praerogativas minores, quibus consuevere ministri generales fratrum simplicium aliquos declarare graduatos, annuimus concedendas esse iisdem fratribus, non solum ob magisterium novitiorum, ob meritum operum musicalium, ad tamen constitutionum, verum etiam ob missiones, ob conspicuas conciones, ob curam animarum, ob munus confessarii, ob lecturam seminariorum, et huius ponderis similia onera spatio duodecim saltem annorum laudabiliter peracta, et hoc ad alliciendum praemio eorum animos, qui plerumque fastidiunt talium functionum subire labores:

Verum provinciae paternitatem ex merito decernitur indulgendam esse solis sacrae theologiae magistris, non tamen solo titulo laborum in exercitio lecturarum ad praescriptum constitutionum, verum

etiam titulo concinnum, dummodo quindecim annorum curriculum munus huiusmodi obierint in insignioribus ecclesiis, super quibus interveniat testimonium definitorii per secreta suffragia exprimendum, non vero per solas subscriptiones, cum aliquando extortas¹ potius quam impenetratas esse non ignoremus:

Cum vero in orbe religionis praecellere etiam censeantur praestantes vitae sanctimoniâ vel regiminis experimento, nostra interesse arbitramur hos etiam ad provinciarum paternitatem promoveri, quippe qui enituntur non privato sed publico velificare commodo, non suae sed religionis ancillari gloriae. Exoratur itaque Sanctitas sua, ut (abrogatâ lege posterius latâ) iubeat horum etiam habendam esse rationem in distributione quatuor provincialatum titularium ad pristinam formam constitutionum Urbanarum:

Porro, ad compescendum omnem huiusmodi praelaturae et cuiuscumque etiam alterius dignitatis consequendae in religione ambitum, eorum maxime quos ad principum favores confugere non pudet² pro consequutione illarum, praeter poenas in constitutione cxvi³ Pauli V felicitis recordationis comminatas hoc⁴ similia implorantes suffragia, poenam etiam excommunicationis latae sententiae Sanctissimo reservatae ipso facto incurrere, subireque decernimus:

Sequuntur decreta.

Ne de cetero in provinciis definitorum excessivus sit numerus, statuitur ut in provinciis primae classis sint tantum decem et octo definitores perpetui, secundae classis duodecim, tertiae classis novem,

¹ Male edit. Main. legit *extortas* pro *extortas* (R. T.).

² Pessime edit. Main. legit *putent* pro *pudet* (R. T.).

³ Nunc est cccxix, quam vide in tom. xii, pag. 451 (R. T.).

⁴ Videtur legendum *contra* pro *hoc* (R. T.).

quartae classis sex; declaramus tamen patres provinciae naturales nunquam a definitorio expungendos esse, etiamsi plures numero sint; si vero definitorum naturalium minor praescripto sit numerus, ex reliquis definitoribus ob meritum institutis suppleatur iuxta eorum antianitatem usque ad praescripti normam calculi; si qui supersint eorundem definitorum ex merito excedentes numerum praefixum, nomen utique definitoris retineant, praecedantque simplices sacrae theologiae magistros, non vero suffragia ferant in electionibus, nisi postquam eos ordine supradicto contigerit subrogari in locum demortui:

Cum etiam hisce temporibus excessivum experiamur numerum collegialium laureandorum, decernitur ut in posterum in collegiis Assisiensi, Patavino, Bononiensi et Neapolitano (reliquis in pristino statu permanentibus) numerus ad duodenarium reducat, quorum sex tantum antiquiores in fine collegii sortiantur baccalaurei ad collegium promovendi, vocatis singulis trienniis pro quolibet collegio duodecim tantum, ex quibus sex peritiores seligendi sunt:

Ad crebras perturbationes eliminandas ob praecedentes¹ controversias, declaramus inter privatos ubique primum locum deberi patribus officio generalatus vel vicarii apostolici functis, qui uni tantum superiori (scilicet digniori, si plures adsint) actu praesenti in conventu vel civitate locum cedere tenentur; secundum locum post superiores actu deberi iis, qui fuerunt generales Ordinis procuratores in Romanâ curiâ; tertium locum provincialibus et assistentibus Ordinis officio absolutis; quartum, patribus provinciae ex merito institutis, quibus cedere etiam teneantur, si qui urgentiori aliqua

¹ Videtur legendum *praecedentiae* pro *praecedentes* (R. T.).

ratione gratioſo decreto ad paternitatem eam habilitarentur, quintum, ſacrae theologiae magiſtris; ſextum, baccalaureis collegialibus, ſi quos aliqua impotentia contingeret non proptoveri ad magiſterium, ceteris non collegialibus baccalaureis ab hac praerogativa ſubductis; ſeptimum, patribus ſimplicibus graduatis, ſcilicet patentibus litteris a generali ob meritum decoratis; octavum, ceteris non graduatis, ſalvo, in quolibet gradu, ordine antianitatis ad formam Urbanarum conſtitutionum:

Declaratur demum decretum Urbanae conſtitutionis de non admittendo ad probationem vel profeſſionem ante aggregationem, ita eſſe intelligendum, ut nullus deinceps novitiſ ad probationem admitlatur, niſi de praevia aggregatione legitime conſtiterit.

Quoniam vero optima rationis urgentia ſacra congregatio univerſalis inquisitionis aliqualem meritorum aequiparantiam inire nos edocuit, ut praedictum definitoriale munus in praemium vertatur pari paſſu inſignioribus miniſtris S. Officii, idcirco in promotione ad paternitatem provinciae conſultores inquisitionis in curia Romana aſſiſtentibus Ordinis aequiparandos eſſe decernimus; vicarios generales (dummodo ſacrae theologiae magiſtri ſint) regentibus gymnaſiorum; conſultores itaque ad inſtar aſſiſtentium, naturalem paternitatem provinciae ſui muneris ratione nanciſcantur; inquiſitores vero (ſi patres provinciae ex merito inſtituti fuerint antequam onus inquisitionis ſortiantur) naturalem pariter paternitatem novi oneris exercitio conſequantur; ſi vero prius patres non exſtabant, ad paternitatem tantum ex merito, ad inſtar regentium, ut praefertur, promoveantur; ut autem praemia non contingant praecocla, quae virtutis incrementa morantur, dictam paternitatem non ſortiantur praefati miniſtri,

niſi proportionata methodo cum regentibus conſonatoribusque religionis, nempe conſultor in curia poſt ſextum, inquiſitores poſt duodecimum, vicarii dicti poſt decimumquintum ſui oneris expletum annum: ſi autem contingeret horum miniſtrorum aliquos duplici miniſterio, intermedio tempore, functos eſſe, ſcilicet regentis in religione, et inquiſitoris vel vicarii in S. Officio, tunc promiſcuae calculus annorum computetur ab utriusque muneris functione, ita ut defectus praescripti temporis in primo miniſterio ſuppleatur ex ſecundo:

Miniſtri vero inferiores S. Officii ab ipſiſmet inquiſitoribus deputati aequiparentur tantum magiſtris ſeminariorum et patribus ſimplicibus graduatis, ut promoveri poſſint poſt duodecimum ſui oneris annum ad votum electivum in capitulis provincialibus pro electione miniſtri provincialis ferendum:

Si quis vero horum miniſtrorum baccalaureus ſit, ſtudiisque ſcholasticae adductus, et in concuſſu et examine pro promovendis ad collegia idoneus repertus fuerit, alicui collegio religionis adſcribatur, diſpenſetur autem a reſidentia collegii toto tempore, quo iuſſus fuerit ſuam alibi navare operam in obſequium ſancti Officii; elapſo autem triennio, pari inre et methodo cum aliis eiſdem collegii concollegialibus lauream magiſterii conſequi valeat:

Nullus demum praefatorum miniſtrorum ad eas promoveatur praerogativas in retributionis vicem, niſi prius, per litteras commendativas et patentes de ſacrae congregationis licentia obtentas, ſui miniſterii laudabiliter functi merita probaverit.

§ 3. Cum autem, ſicut eadem expositio ſubiungebat, praefatus Ludovicus procurator generalis decreta huiusmodi, pro ſirmiori illorum ſubſiſtentia et inviolabili

Decreta praescripta
inſerta confirmat Pontifex.

observatione, apoſtolicae confirmationis noſtrae patrocinio roborari plurimum deſideret: nos, ipſum Ludovicum procuratorem generalem, ſpecialibus favoribus et gratiis proſequi volentes, et a quibſvis excommunicationis, etc., hanc ſerie abſolventes et abſolutum fore cenſentes, ſupplicationibus eiſus nomine nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, decreta praescripta, auctoritate apoſtolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apoſtolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et ſingulos iuris et facti defectus, ſi quomolibet intervenerint in eiſdem, ſupplemus.

Decretum irritans.

§ 4. Decernentes eaſdem praesentes litteras ſemper firmas, etc., inviolabiliter obſervari, ſicque in praemiſſis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, ſi ſecus, etc., contigerit, attentari.

Contrariis derogat.

§ 5. Non obſtantibus praemiſſis, ac conſtitutionibus et ordinationibus apoſtolicis, necnon, quatenus opus ſit, dicti Ordinis eiſusque provincialium et conventuum quorumvis, et aliis quibſlibet conſeſſis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et ſingulis, illorum tenores praesentibus, etc., ad praemiſſorum effectum, ſpecialiter et expreſſe derogamus; ceterisque contrariis quibſcumque.

Transumptorum fides.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium tranſumptis, man, etc., eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio et extra, quae praesentibus ipſis adhiberetur, ſi forent exhibitae vel oſtenſae.

Datum Romae, apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die viii martii MDCLX, pontificatus noſtri anno v.

Dat. die 8 martii 1660, pontif. anno v.

CCLXXXVIII.

Quod, in cauſa fabricae Genuenſis collegii Societatis Ieſu et fratrum Mino-

rum de Obſervantia Nunciatae, praesbyteri Societatis non poſſint impediri quominus coeptam eccleſiam perficere poſſint.

Alexander Papa VII.
ad perpetuam rei memoriam.

Expositio.

Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii praesbyteri regulares collegii Genuenſis Societatis Ieſu, quod, in cauſa fabricae inter ipſos exponentes ex una et dilectos pariter filios fratres conventus Genuenſis Ordinis fratrum Minorum ſancti Franciſci de Obſervantia nuncupatorum ex altera partibus vertente, alias, videlicet die xxiii auguſti MDCLII, congregatio tunc exiſtentium S. R. E. cardinalium negotiis et conſultationibus episcoporum et regularium praepoſita, partibus pluries auditis, iuribusque hinc inde deductis mature perpensis, cenſuit revocandam eſſe prohibitionem, omneque prorsus removendum impedimentum, prout per ſuum decretum eadem die emanatum revocavit et removit, praedictis exponentibus, quominus coeptam dicti collegii Genuenſis eccleſiae ſtructuram proſequi et perficere poſſent; dummodo in angulo eiſdem eccleſiae orientem verſus, et e regione fenestrae magnae ambulacri infirmariae fratrum Minorum praedictorum, proprium murum ad Balbos olim pertinentem tranſgredi, aut aliquam ſervitutem, etiam ſtillicidium, in ſubiectam aream ſeu vacuum inferius eorumdem fratrum Minorum inducere nequirent; et ita obſervari mandavit, contrariis quibſcumque non obſtantibus.

§ 1. Et ſubinde, cum in ſignaturam gratiae feliciſ recordationis Innocentio Papae X praedecessori noſtro deductae fuiſſent novae inſtantiae dictorum fratrum Minorum ſuper fabrica novae eccleſiae collegii ſupradicti, idem Innocentius praedecessor negotium huiusmodi ad praedictam cardinalium congregationem re-

misit, ut desuper aliquem ex auditoribus causarum palatii apostolici deputaret, quae cardinalium congregatio eam rem demandavit tunc existenti eorundem auditorum decano, ut ille, vel alius qui ipsi decano videretur ex dictis auditoribus, in causâ huiusmodi procederet.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, et subsequenter ambae partes ab auditorio Rotae Romanae inhibitionem in formâ expediri curaverit¹, causaeque diu siluerit, nos vero successive, praedictis omnibus narratis et bene cognitis, causam et partes praedictas ad memoratam cardinalium congregationem remisimus, ut eademmet negotium expediret et super expeditione perpetuum silentium imponeret; et subinde, praedictis fratribus Minoribus coram dilecto filio nostro Marco Antonio titulo S. Mariae de Pace S. R. E. presbytero cardinale Franciotto nuncupato, eiusdem causae ponente, ac coram dilecto filio secretario dictae congregationis, ipsaque congregatione pluries citatis, necnon in contradictorio auditis, pluribusque dilationibus concessis, et denique factâ oppositione per dictos fratres Minores mediantibus precibus nobis porrectis, ut denuo causa ad auditorium Rotae praedictae, vel signaturam nostram remitteretur, nos per dictum cardinalium congregationem procedi mandamus²; cumque exhibita fuerint ex utraque parte iura et scripturae, dictique exponentes, ut tandem huic controversiae finis imponatur, opportune a nobis in praemissis provideri plurimum desiderant:

Confirmat decretum.

§ 3. Nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutas fore censentes; supplicationibus

¹ Legendum curaverint (R. T.).

² Videtur legendum mandavimus (R. T.).

eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de praedictae congregationis venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinales negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae (quae, partibus¹ pluries citatis, auditis et informantibus, rem exacte et mature discussit, ac in decretis sub die xxiii augusti mnccli standum esse censuit, consilio, auctoritate apostolica, tenore praesentium, revocamus prohibitionem, omneque prorsus removemus impedimentum praedictum presbyteris Societatis Iesu, quominus coeptam collegii Genuensis ecclesiae structuram proseguere ac perficere possint, dummodo in angulo eiusdem ecclesiae orientem versus, e regione fenestrae magnae ambulacri infirmariae dictorum fratrum Minorum de Observantiâ, proprium murum dictorum presbyterorum Societatis Iesu, ad Balbos olim pertinentem, transgredi, aut aliquam servitutem etiam stillicidii in subiectam aream seu vacuum inferius eorundem fratrum Minorum inducere nequeant. Ac dictis fratribus Minoribus super negotio fabricae praedictae et omnibus praemissis perpetuum silentium auctoritate et tenore praedictis imponimus, atque ita servari mandamus: salvâ semper in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Decretum irritans.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, conventus et Ordinis praedicti, aliisve quibusvis, etc., in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et

¹ Edit. Main. legit patribus pro partibus (R. T.).

innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus, etc., specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii martii mdcxl, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 12 martii 1660, pontif. anno v.

CCLXXXIX.

Statuit celebrationem capitulorum generalium congregationis Camaldulensium Ordinis sancti Benedicti de cetero faciendam esse de quinquennio in quinquennium, etc.¹

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Ecclesiae catholicae regimini divina dispositione praesidentes, ad ea libenter intendimus, per quae congregationum virorum leve Christi iugum sub laudabili vitae monasticae instituto trahentium utilitati opportune consultum iri in Domino arbitramur.

Supplicatio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii abbas generalis ac visitatores necnon procurator generalis et definitores congregationis Camaldulensium monachorum Ordinis sancti Benedicti, quod eadem congregatio felici quidem in dies per Dei gratiam in spiritualibus augetur incremento, sed magnam in temporalibus patitur diminutionem, illiusque monasteria ob malam temporum conditionem, et nunc praesertim propter vilitatem pretii granorum et aliorum bladorum in quibus praecipue ipsorum monasteriorum redditus consistunt, difficultatemque illa vendendi, necessitate extremâ premuntur, itaut familias alere, onera incumbencia supportare, ac eccle-

sias, ut decet, tueri vix possint. Qua temporalis status declinatione considerata, superiores¹ dictae congregationis ei quidem rei consulere conati sunt, renovatis libris aestimorum, repartitis melius oneribus, diminuto numero eorum quibus alimenta ab iisdem monasteriis praestari solebant, prohibita novorum aedificiorum constructione, victu ad maiorem frugalitatem restricto, moderatis etiam superiorum provisionibus, ac denique rescissis ceteris omnibus expensis; nec tamen his omnibus aliisque non inutilibus remediis adhibitis, optatum effectum habuit eorum industria; idque (ut quidem praelatis senioribus experientioribusque videretur) ex eo quod eorundem monasteriorum damnum et impossibilitas illa prosperiorem in statum reducendi ex brevitate guberniorum seu administrationum triennialium derivat, docente experientia triennium rebus bene constabiliendis non sufficere; nam praelati primo quidem triennii huiusmodi anno, ob graves expensas et contributiones, quae occasione capitulorum generalium, itinerum, mutationis familiarum, aliarumque necessariorum provisionum fiunt, monasteria pecuniis, aliisque assignationibus exhausta reperiunt, ac ut plurimum aes alienum contrahere coguntur, vixque tantum agere possunt, ut illa, quae ad gubernium spectant, in aliquem convenientem statum reducant; secundo vero anno aeri alieno quod primo anno contraxerunt dissolvendo vix sunt pares; tertio autem rebus monasterii componendis dant operam, ne illas implicatas relinquant, ac novas provisiones facere debent pro expensis et contributionibus imminctis capituli generalis; unde monasteriorum levamento et utilitatibus iocundare oqueunt, quippe qui tempore pecuniisque ad id necessariis

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Edit. Main. legit superioris (R. T.).

destituatur. Atque ita progreditur guberniorum successio, non sine ingenti praefatorum monasteriorum detrimento.

Confirmat decretum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, si capitula generalia congregationis praefatae de quinquennio in quinquennium celebrarentur, prout observatur in congregatione Cassinensium cuius instituta dicta congregatio Camaldulensium in ceteris se conformat, maiores expensae, nempe capitulorum generalium huiusmodi, itinerum, ac mutationis praefatorum et familiarum rarius fierent; praefati vero maiorem interea administrationum suarum peritiam adipiscerentur, et eorum auctoritas et existimatio apud personas, quibuscum est contrahendum, cresceret, ipsique etiam, spe videndi industriae suae fructum allecti, in culturam bonorum, unde redditus monasteriorum praecipue dependent, sedulus et vigilantius incumberent; cumque dilecti filii moderni congregationis praefatae Camaldulensium praefati aliquā munera suorum prorogatione pro extinguendo aere alieno, prosequendoque his calamitosis temporibus gubernio indigeant, ne in deteriora labantur res eiusdem congregationis, in qua (benedicente Domino) pax et concordia nunc viget, ita ut ex dilatione proxime futuri capituli generalis ipsa congregatio nullum videatur detrimentum sed maximum acceptura sublevamentum: nobis propterea dicti exponentes, ad quos (ut asserunt) cura regiminis eiusdem congregationis spectat, humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignamur. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus in-

clinati, attentis narratis, celebrationem capitulorum generalium dictae congregationis Camaldulensium de cetero faciendam esse de quinquennio in quinquennium, ita ut proxime futurum eiusdem congregationis capitulum generale demum finito iam coepto quinquennio habere debeat, auctoritate apostolica, tenore praesentium, statuimus et ordinamus, ea tamen lege, ut una dicta inter quaelibet duo capitula generalia saltem tertio cuiuslibet intercurrentis quinquennii huiusmodi anno celebretur.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., sicut in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praedictae congregationis Camaldulensium eiusque monasteriorum quorumcumque, et aliis quibusvis, etc., quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus, etc., hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXII martii MDCLX, pontificatus nostri anno V.

Dat. die 22 martii 1660, pontif. anno V.

CCXC.

Confirmat conventiones super iure patronatus ducis Medinae Sydoniae in tres conventus fratrum congregationis Hispaniae Ordinis B. Mariae de Mercede provinciae Andalusiae et in totam congregationem.

Clausulas apponit.

Derogat obstantibus.

Alexander Papa VII.
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Antonius de Christo, procurator generalis congregationis Hispaniae Ordinis fratrum B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum Discalceatorum nuncupatorum, quod, cum dilectus filius nobilis vir dux Medinae Sydoniae favorabilem semper ac beneficium se praestiterit recollectioni dictae congregationis, eidemque tres conventus in provincia Andalusiae proprio aere ac magnis sumptibus fundaverit, necnon publico et solemni instrumento alias sub anno MDCXXI se suosque haeredes et successores et bona in perpetuum obligaverit singulis capitulis generalibus ipsius congregationis per sexcentia celebrandis scilicet sexcentum pro expensis uniuscuiusque capituli sustinendis eidem congregationi titulo elemosynae contribuere et donare, prout et trecenta singulis triennii pro expensis capituli provincialis provinciae Andalusiae iidem eodem modo contribuere et largiri; propterea dicta congregatio, gratitudinis nomine, eidem duci, eiusque in ducatu pro tempore successoribus, universalis patroni titulum, ad infrascriptos effectus et praerogativas dumtaxat, et non alias, indulsit, necnon ius patronatus honorificum cum praerogativis et praeminentiis de iure fundatoribus regularium monasteriorum debitis super praedictos tres conventus ab ipso ut supra in provincia Andalusiae fundatos concessit seu concedi cupit, cum indultis et conventionibus contentis in capitulis tenoris qui sequitur, videlicet:

Conventiones observandae.

I. Et primo, praesupposita contributione praenarrata per dominum ducem pro tempore ut supra faciendam, eidem et successoribus facultatem concedit nominandi seu assignandi locum et monasterium, in quo capitulum generale pro tempore ce-

lebrari debeat; ita tamen ut nominatio seu assignatio praedicta debeat fieri in antecedente capitulo pro subsequenti, et, quatenus assignatus locus recollectioni aliquo ob causam non placeret, liberum illi sit alibi ad suum libitum propriis expensis celebrare.

II. Et religiosi omnes, qui ex universa recollectione in ipso capitulo generali aderunt, per id temporis, quo idem capitulum perduraverit, quotidie (si praenarrata elemosyna scutorum a domino duce contributa ut supra fuerit) missam offerre teneantur pro animabus defunctorum antecessorum domini ducis pro tempore viventis.

III. Necnon semel in unoquoque capitulo generali missa cantata solemnis cum vigilia pro antedictis defunctis celebretur, descendantibus religiosis omnibus interessentibus capitulo in medium ecclesiae ad canendum responsorium prope tumulum funebri apparatu erectum; ita tamen ut per huiusmodi celebrationes missarum lecturarum et cantatae nullatenus impediatur satisfactio onerum seu missarum, quae tunc vel ex anterioribus quibuscumque obligationibus celebrandae sint.

IV. De fructibus operum omnium *actus communitatis* nuncupatorum, quae in unoquoque capitulo generali fiunt, dictus dominus dux eiusque successores ut supra participes reddantur.

V. In singulis capitulis generalibus praecipietur, ut, intra tempus ab uno capitulo generali ad aliud intercedens, in unoquoque monasterio totius recollectionis missa cantata et a singulis sacerdotibus una missa lecta pro patronis vivis atque defunctis celebrentur.

VI. Morientibus autem duce vel ducissa pro tempore, in quolibet monasterio universae recollectionis missa cantata cum officio defunctorum recitetur, et singuli

sacerdotes missam unam pro animâ ducis respective vel ducissae defunctae celebrare teneantur.

vii. Morientibus vero hodiernis dictis duce et ducissâ, in suffragium animarum snarum participes reddantur honorum operum totius recollectionis.

viii. Prout et dicti hodierni dux et ducissa, sicut etiam et eorum successores in ducatu, participes fiant spiritualis fructus, quem religiosi totius recollectionis orando, ieiunando, aliaque pia opera tam communia quam particularia exercendo, ac praesertim captivos redimendo, apud Deum lucrantur.

ix. Itidem, suppositâ prænarratâ contributione scutorum trecentorum per dominum ducem et successores in ducatu, ut supra faciendâ, eidem conceditur facultas nominandi vel deputandi locum, seu monasterium, ubi singulis trienniis celebrari debeat capitulum provinciale provinciae Andalusiae; ita tamen ut nominatio ipsa fiat in antecedenti capitulo pro subsequenti; et, si locus nominatus aliquam ob causam capitulo minus placeat, liceat alibi propriis expensis celebrare, ut de capitulo generali supra dictum est.

x. Religiosi omnes sacerdotes, qui in capitulo provinciali provinciae Andalusiae intervenient, quotidie, durante dicto capitulo, missam celebrare teneantur pro ducibus patronis vivis atque defunctis; in super ibi una missa sollemnis pro defunctis patronis canetur, descendentibus religiosi omnibus interessentibus capitulo ad medium ecclesiae ad canendum responsorium prope tumulum funebri apparatu erectum; ita tamen ut per huiusmodi celebrationes missarum lectarum et cantatae, ut supra, non impediatur satisfactio onerum et missarum ex instituto recollectionis seu ex anterioribus obligationibus celebrandarum.

xi. Et patroni pro tempore participes

reddantur fructus omnium operum, seu actuum communitatis, quae in singulis praedictis capitulis provincialibus Andalusiae fient.

xii. In quibus capitulis provincialibus Andalusiae et in unoquoque eorum praecipiat, quod quilibet sacerdos ipsius provinciae, intra tempus ab uno capitulo ad aliud intercedens, in unoquoque monasterio eius provinciae missa cantata et a singulis sacerdotibus missa una lecta pro patronis vivis atque defunctis celebrentur.

xiii. Sacerdotes religiosi inservientes respective in capitulo generali et provincia Andalusiae, ac proinde obligati ad celebrationem missarum, ut supra, si, durante dictis capitulis, antedictis obligationibus non satisfecerint, teneantur ante celebrationem novi capituli generalis aut provincialis respective satisfacere; ita tamen ut nullatenus impediatur satisfactio aliorum ex instituto recollectionis debitorum vel ex anterioribus obligationibus, ut supra dictum fuit.

xiv. In praefato monasterio S. Lucar singulis feriis sextis et sabbatis in perpetuum per omnes horas diei ac noctis debeat ab aliquo fratre alternâ vice fieri oratio ad Deum pro animabus fundatorum, ipsorumque maiorum et consanguineorum.

xv. Postquam facta fuerit electio commendatorum pro tempore trium conventuum a dictis patronis ut supra fundatorum, debeat significari domino duci et patrono pro tempore, ad effectum ut, si voluerit, suum honestum impartiat assensum, iuxta dispositionem sacrorum canonum.

xvi. Valeat patronus pro tempore sibi assumere unum religiosum ex dictâ provincia Andalusiae in confessarium, cum facultate ipsum secum, etiam extra provinciam, abducendi; ita tamen ut ad prae-

dicta superioris regularis consensus accedat, qui, si commode et absque regularis disciplinae detrimento fieri possit, illum praestabit. Praedictus confessarius in locis in quibus recollectionis conventus extiterit, in ipso, non autem extra claustra, commoretur.

xvii. Quatenus patronus dux pro tempore velit in locis sibi subiectis novum monasterium fratrum aut monialium Ordinis recollectionis fundare, ex tunc censeatur habitus et praestitus consensus quantum ad recollectionem spectat; ita tamen ut in reliquis serventur constitutiones Bonifacii VIII, Clementis VIII, atque Urbani VIII, Summorum Pontificum, aliaque prout de iure circa foundationem novorum conventuum requiritur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praemissa in divini cultus augmentum, dictaeque congregationis progressum sint cessura, nobis propterea dictus Antonius humiliter supplicari fecit, ut desuper opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Confirmat
praedicta.

§ 3. Nos igitur, eundem Antonium specialibus favoribus et gratiis, etc., huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum consilio, praedicta omnia indulta et respective conventiones modo suprascripto correctas et reformatas, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et respective approbamus; salvâ semper in praemissis auctoritate congregationis cardinalium.

Claustrae.

§ 4. Decernentes, etc., sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etc., ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

Derogatio
contrariis.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus, etc., necnon, quatenus opus sit, congregationis et provinciae Andalusiae huius-

modi, earumque conventuum quorumvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, etc.; quibus omnibus et singulis, etc., ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix aprilis MDCLX, pontificatus nostri anno v¹.

Dat. die 9 aprilis 1860, pontif. anno v.

CCXCI.

Prorogatio concessionis fructuum unius mensis ecclesiarum et beneficiorum Hispaniarum et Sardiniae pro rege catholico².

Carissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum regi catholico,
Alexander Papa VII.

Carissima in Christo fili noster,
salutam et apostolicam benedictionem.

Orthodoxae fidei conservandae et propagandae zelus, ac singularis erga hanc sanctam Sedem devotio, aliaque catholici nomine optimo iure insigniti regis praeclara merita, quae in maiestate tuâ caelesti gratiâ refulgent, plane exigunt, ut illi reddamur ad gratiam liberales.

Exordium.

§ 1. Aliâs siquidem per felicitis recordationis Urbanum Papam VIII praedecessorem nostrum considerato, quod tu, clarae memoriae Philippi II et Philippi III Hispaniarum regum catholicorum avi et genitoris aliorumque maiorum tuorum exemplo, Christianae Reipublicae utilitati inservire, et non solum catholicae fidei defensionem, sed illius etiam prorogationi totis viribus incumbere desiderans, adeo ingentia expensarum onera subieras, ut non solum regnorum tuorum ordinarios

Concessionem
alias factae.

¹ Ab electione anno vi (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

redditus, verum etiam omnia illorum aëria fere exhauseras; idem praedecessor, ad egregia utriusque Philippi regis avi et genitoris, aliorumque maiorum tuorum, tuaque propria merita huiusmodi paternae dirigens considerationis intuitum, laudabiles et Deo maxime gratos conatus tuos adiuvandos ducens, tibi omnes et singulos fructus, redditus, proventus, iura, obventiones et emolumenta (in quibus etiam pensiones annuas, quantumvis liberas, immunes et exemptas, quas de cetero super illis apostolicâ auctoritate reservari contingeret, comprehendere voluit) unius integri mensis (a die possessionis per infrascriptos portionarios, necnon provisos, praefectos, seu institutos de ecclesiis seu aliis beneficiis infra expressis habitae, seu quae per eos stetisset quominus possessionem huiusmodi adipiscerentur, computandi) proportionabiliter ad ratam anni et valoris, deductis oneribus, quarumcumque primatium, metropolitanarum, cathedralium, collegiatarum, parochialium et aliarum ecclesiarum, necnon monasteriorum, mensarumque abbatialium, prioratum quoque, praepositarum, praeposituum, praepositoriarum, dignitatum etiam maiorum et principalium, canonicatum, praebendarum, personatum, administrationum, officiorum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, secularium (non tamen, quoad curata, eorum quorum centum, quo vero ad simplicia, quorum fructus, redditus et proventus valorem annum viginti quatuor ducatorum auri de camerâ non excederent), necnon S. Benedicti, S. Augustini, Cluniacensis, Cisterciensis, Praemonstratensis, ac quorumcumque aliorum Ordinum regularium, ac militiarum, praeterquam sancti Iohannis Hierosolymitani, ceterorumque locorum etiam exemptorum in regnis Hispaniarum et insularum illis adiacentium ac Sardiniae, (et de tuo iurepatronatus sive ad nomina-

tionem tibi legitime competentem disponi solitorum tantum) existentium, de quibus, quovis modo, etiam per translationem vacaturis, quascumque personas, quavis etiam cardinalatus dignitate fulgentes, ad praesentationem seu nominationem tuam praefici, vel provideri, sive illas in eis quomodolibet institui¹, seu quibus pensiones ipsas reservari contingeret ut praefertur, per personas in dignitate ecclesiastica constitutas a tunc et pro tempore existente suo et Sedis Apostolicae in regnis praedictis nuncio ad hoc specialiter deputandas, a quibuscumque primatibus, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, praepositis, praepositoribus, canonicis, praebendatis, rectoribus et personis secularibus et regularibus etiam militiarum huiusmodi, necnon pensionariis praedictis, cuiuscumque dignitatis etiam cardinalatus et conditionis forent, percipienda, exigenda et levanda, tibi integre persolvenda, ad quindecim annos tunc proximos concessit et assignavit; et subinde voluit, ac in virtute sanctae obedientiae praecepit et mandavit, ut personae, ad ecclesias seu alia beneficia supra expressa per te pro tempore praesentandae seu nominandae, in illarum praesentationis seu nominationis expeditione, de solvendo, infra quatuor menses a die adeptae per eos ecclesiarum seu aliorum beneficiorum huiusmodi possessionis computandos, omnes et singulos fructus, redditus et proventus, iura, obventiones et emolumenta unius integri mensis ecclesiarum seu aliorum beneficiorum huiusmodi (ad ratam illarum et illorum valoris ad quem fructus, redditus, proventus, iura, obventiones et emolumenta huiusmodi, quinque annis tunc proxime decursis annuatim ascendissent, computatis²) ad omne tuum seu ministrorum tuorum mandatum per cedulam ban-

¹ Male edit. Main. legit instituti (R. T.).

² Legerem computata (R. T.).

cariam, seu alias idonee, caverent et cavere tenerentur. Et postmodum, recolendae memoriae Innocentio Papa X praedecessori pariter nostro pro parte eiusdem maiestatis tuae exposito quod quindecim anni, ad quos concessio et assignatio huiusmodi sibi per dictum Urbanum praedecessorem facta fuerat, dudum expiraverant, tuque nihilominus post lapsum eorundem annorum (cum causae ob quas concessio et assignatio huiusmodi tibi facta fuerat adhuc durarent) a personis ad ecclesias seu alia beneficia praefata per te interim praesentatis seu nominatis cedulas bancarias seu alias idoneas cautiones de solvendo omnes et singulos fructus, redditus, proventus, iura, obventiones et emolumenta unius integri mensis ecclesiarum seu beneficiorum huiusmodi ad rationem praefatam, et alias iuxta formam litterarum memorati Urbani praedecessoris super praemissis emanatarum, exegeras seu exigi feceras; et propterea facultatem exigendi promissa per cedulas et cautiones huiusmodi tibi per eundem Innocentium praedecessorem tribui, necnon, ob praedictas et longe urgentiores causas ab inde citra ortas, concessionem et assignationem praefatam, ac reliqua omnia in praefatis litteris maiestati tuae concessa, ad aliud ipsi Innocentio praedecessori benevisum tempus extendi et prorogari summopere desiderabas: idem Innocentius praedecessor tibi, ut omnia et singula in cedulis seu cautionibus per personas ad ecclesias seu beneficia supra expressa per te praesentatas seu nominatas ut praefertur datis et factis ab eo tempore quo praefati quindecim anni expiraverant usque in illum diem ratione concessionis et assignationis huiusmodi promissa ab eisdem personis exigere seu exigi facere libere et licite posses et valeres, apostolicâ auctoritate licentiam concessit, ac ex tunc, prout postquam promissa huiusmodi exe-

gisses, illa tibi totaliter condonavit. Ac insuper assignationem et concessionem praedictas iisdem modo et formâ, quibus praefatus Urbanus praedecessor illas maiestati tuae fecerat et concesserat, ac iuxta praedictarum eiusdem Urbani praedecessoris litterarum seriem, continentiam et tenorem, maiestati tuae ad decennium tunc proximum tantum prorogavit et extendit, seu de novo concessit; et alias prout in diversis eorundem Urbani et Innocentii praedecessoris litteris in simili formâ Brevis, novissimis quidem ipsius Innocentii praedecessoris die xxii octobris MDCXLIV desuper expeditis¹, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut nobis nuper pro parte eiusdem maiestatis tuae expositum fuit, decennium praedictum iamdudum expiraverit, tuque nihilominus post lapsum eiusdem decennii, causis ob quas concessio et assignatio ac prorogatio huiusmodi tibi factae fuerant adhuc durantibus, a personis ad ecclesias seu alia beneficia praescripta per te interim praesentatis seu nominatis cedulas bancarias seu alias idoneas cautiones de solvendo omnes et singulos fructus, redditus, proventus, iura, obventiones et emolumenta unius integri mensis ecclesiarum seu beneficiorum huiusmodi ad rationem praefatam et alias² iuxta formam dictarum litterarum exegeris seu exigi feceris; et propterea facultatem exigendi promissa per cedulas et cautiones huiusmodi a personis praefatis per nos tibi pariter tribui, necnon, ob praefatas et longe urgentiores causas ab inde citra ortas, concessionem et assignationem praedictas, ac reliqua omnia

¹ Huiusmodi litterae sub hac datâ in Bullario recensitae non sunt (R. T.).

² Perperam edit. Main. legit alios pro alias (R. T.).

Concessio
prorogatio.

in praedictis litteris maiestati tuae concessa, ad aliud nobis benevisum tempus extendi et prorogari plurimum desideres: nos, praeclarorum meritorum tuorum praefatorum intuitu, maiestatem tuam specialis favore gratiae prosequi volentes, motu proprio, ac ex certa scientia et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi, ut¹ omnia et singula in cedulis seu cautionibus per personas ad ecclesias seu beneficia supra expressa per te praesentatas seu nominatas ut praefertur datis et factis ob eo tempore quo praefatum decennium expiravit in praesentem usque diem ratione concessionis et assignationis sicut praemittitur prorogatae promissa ab eisdem personis exigere seu exigi facere libere et licite possis et valeas, tenore praesentium licentiam concedimus, ac ex nunc, prout postquam promissa huiusmodi vigore praesentium exegeris, illa tibi totaliter condonamus.

§ 3. Praeterea assignationem et concessionem praedictas iisdem modo et formâ, quibus praedicti Urbanus et Innocentius praedecessores illas maiestati tuae respective fecerunt, concesserunt et prorogaverunt, ac iuxta praefatarum eorundem praedecessorum litterarum seriem, continentiam et tenorem, eidem maiestati tuae ad quinquennium proximum tantum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, prorogamus et extendimus, seu de novo concedimus.

§ 4. Decernentes, durante quinquennio per praesentes prorogato, primates, archiepiscopos, episcopos, abbates, et denique universum clerum secularem et regularem praedictum, et quoscumque quibus super fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et emolumentis praedictis pensiones annuas apo-

stolicâ auctoritate versari¹ contigerit, in praefatâ solutione pro ratâ pensionum ac mensis huiusmodi partem concurrere debere et obligatos esse, eosque solutionem sive praestationem huiusmodi, etiam occasione praeteritarum contributionum, impositionum seu onerum, vel damnorum passorum, aut etiam enormis, enormissimae lesionis, vel quocumque alio praetextu, in toto vel in parte, minime effugere seu differre, dictosque primates, archiepiscopos, episcopos, abbates, universumque clerum secularem et regularem huiusmodi portionem et ratam partem pensionarios pro tempore tangentem ad effectum solutionis praedictae detrahere et retinere respective posse; sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et nuncios quavis auctoritate fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Quocirca dilecto filio moderno et pro tempore existenti nostro et Apostolicae Sedis in regnis praedictis nuncio per praesentes committimus et mandamus, quatenus, per se, seu alium, vel alios, ut praefertur, deputandos, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte tuâ fuerit requisitus, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque solemniter publicans, faciat auctoritate nostrâ tibi fructus, redditus, proventus, iura, obventiones et emolumenta praedicta a primatibus, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, ac denique universo clero seculari et regulari militiarum et locorum ecclesiasticorum

Confirmat decretum.

r

¹ Particula ut nos addimus (R. T.).¹ De more solito legendum reservari (R. T.).

praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum inserta, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda esset, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Usus pecuniarum praedictarum et transumptorum fides.

§ 6. Volumus autem, quod pecuniae, quas ex praesenti concessione percipies, in alios usus quam catholicac religionis defensionis et propagationis, necnon obedientiae erga Romanam Ecclesiam conservationis, pro quibus dumtaxat concessio ipsa fit, nullatenus convertantur, super quo maiestati tuae ac ministrorum tuorum conscientiam oneramus; quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae. Praesentibus ad praedictum quinquennium tantum valituris. Per easdem autem praesentes iuribus camerae apostolicae quoad fructus vacantes nullatenus praeiudicare, sed ea illaesa et illibata praeservare intendimus.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii aprilis mncix, pontificatus nostri anno v¹.

Dat. die 12 aprilis 1660, pontif. anno v.

CCXCII.

Confirmatio decreti super oeconomico statu et rectâ bonorum temporalium administratione Congregationis Cassinensium Ordinis sancti Benedicti².

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Emanavit nuper a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, super oeconomico statu et rectâ bonorum temporalium administratione Cassinensium Ordinis sancti Benedicti instaurandâ a nobis specialiter deputatâ, decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 1. « Communis egestas monasterii privatam habendi cupiditatem non raro excitare solet in monachis, utpote qui, religiosis ac necessariis indigentis ex publico penu consuli non posse intelligentes, licere sibi certo persuadent adversus huiusmodi necessitates subsidium atque levamen ex proprio privato peculio quaerere; cuius parandi atque augendi gratiâ non parva monasticae tranquillitatis iactura secularibus sollicitudinibus implicatur; et pauperes³ monasterii tandem non pauperes monachi praepostero studio circa terrena satagentes aeterna despiciunt. Ideo spiritali monasteriorum bono expedire videtur, ut eorundem temporalia bona rectâ administrandi ratione provide conserventur. Quod cum in monasteriis quoque Congregationis Cassinensis exoptandum sit, cuius egregia sanctimonia piorum christifidelium liberalitatem olim

Exordium.

Motiva.

¹ Ab electione an. vi (R. T.).² Ex Regest. in Secret. Brev.³ Forsan legendum pauperis (R. T.).

adegit, ut non exiguis bonis, in praesens tamen ob temporum angustias valde imminutis, eadem monasteria ad divini cultus dignitatem necnon ad monasticae disciplinae incrementum exornarent: propterea sacra congregatio eminentissimorum et reverendissimorum dominorum S. R. E. cardinalium, quos ad oeconomicum statum et rectam bonorum temporalium administrationem in antedictis monasteriis instaurandam sanctissimus dominus noster Alexander Papa VII specialiter deputavit, patre procuratore generali eiusdem Congregationis Cassinensis pluries audito, die XXI martii MDCLXI¹ infrascripta in praedictis monasteriis Cassinensibus observanda Suae² Sanctitatis iussu decrevit:

Observanda
recensentur.

« Cum generalis capituli convocatio non absque notabili monasteriorum dispendio quotannis fiat, hanc quoque ob causam in posterum per decennium proximum nonnisi alternis annis capitulum ipsum celebretur, non obstantibus constitutionibus Congregationis Cassinensium apostolicam etiam auctoritate confirmatis, vel privilegiis itidem apostolicis eidem concessis, quibus, quoad hoc, Sanctitatis Suae auctoritate derogat; et tunc³ quidem sumptus ultra modum fieri soliti regulari frugalitate minuuntur, cubicula confluentium abbatum hospitio designata nonnisi religiosam suppellectile instructa sint, adeo ut ab ipsis sumptuosi apparatus nuper inductus abusus omnino eliminetur; alias abbas et cellerarius monasterii, ubi capitulum celebratur, suspensioni ab exercitio suorum officiorum subiacere intelligantur, neque in posterum (prout hucusque factum est) monasterio, ubi capitulum generale celebratur, dona ulla fiant, sed, subductis rationibus expensarum in ipso capitulo, singulis abbatibus, qui in-

terfuerunt, rata pars pecuniae solvendae, habitam tamen rationem conditionis personarum, praescribatur.

In capitulo proxime celebrando nova taxa pro contributione a singulis monasteriis procuratoriae generalis solvenda fiat, servata proportione reddituum eorumdem monasteriorum, praevia exacta status uniuscuiusque monasterii disquisitione firmanda; ac, si quando monasterium aliquod vera superveniente impotentia ratam partem suam dictae procuratoriae solvere nequeat, nullatenus super eius bona census imponantur, aut alia quacumque ratione ob hanc causam aes alienum ab eo contrahatur; alias contractus ipse adversus hanc prohibitionem initus nullus esse intelligatur et sit, et superior contrahens poenis in decreto *De rebus regularium non alienandis* per sacram congregationem concilii sub die VII septembris MDCXXIV edito, aliisque ad eiusdem arbitrium teneatur; sed in dicta pater praesidens generalis, cognita vera impossibilitate eius monasterii, onus ad ipsum spectans in unum vel plura alia monasteria iuxta eorum vires, cum voto patrum visitorum, in parte vel in totum, et pro una vel pluribus vicibus, prout duxerit necessarium, transferat, ita tamen, ut monasterio vel monasteriis pro eo solventibus ius recuperandi solutam pecuniam adversus illud reservetur. Ceterum si abbatis aut cellerarii culpa monasterium antedictum solutioni impotens factum fuisse comperiat (cuius rei sedula per patres praesidentem ac visitatores fiat indagatio), in illos pro merito animadvertatur.

Si forte monasterium aliquod, inopinata urgente causa, supra proprios redditus sumptus facere et consequenter aes alienum contrahere cogatur, in libris magistris eiusdem monasterii antedicta urgens causa dilucide annotetur et explicetur,

¹ Vel 1659 legendum vel 1660 (R. T.).

² Verbum *Suae* nos addimus (R. T.).

³ Forsan ut pro tunc legendum (R. T.).

deque ea patres visitatores in actu visitationis et patres definitores in capitulo generali certiores reddantur, qui sedulo curabunt ut intra sequentem annum contractum debitum dissolvatur, eiusque solutionis rationem ac modum (si ab ipsis reperiri aut expediri non valeat) ad sacram congregationem deferant.

Abbatibus monasteriorum, quae aere alieno obligata sunt, et quibus proinde onus incumbit certas statutis temporibus ratas debiti partes successive persolvendi aut deponendi, nullatenus liceat redditus monasterii praeterquam in usus mere necessarios erogare, nisi soluta prius¹ deposita respective debita parte pecuniae, et praesertim prohibitum illis omnino sit quodcumque fabricae genus nisi praecisa ac absoluta urgente necessitate per regimen sedulo examinanda et probanda. Quod si adversus praedicta commiserint, et fabricae dispendium scuta quinquaginta excedat, antedictis abbatibus minime suffragetur indultum quod sacra congregatio rationabiles ob causas concedere aliquando solet petentibus dilationem ad solvendam seu deponendam ratam pro tempore debitam, et per consequens poenis obstricti censeantur, quae in licentia contrahendi dictum aes alienum praescriptae fuerunt in casu quo debita rata deposita aut soluta non fuerit, aliisque ad arbitrium, etc.

Sed et ceteris omnibus et singulis superioribus prohibitum sit pecunias etiam extraordinario titulo monasteriis acquiras fabricando (praeterquam reparationis omnino necessariae causa) expendere, sub poena suspensionis ab officio ipso facto incurrendae, aliaque maiori pro rei qualitate ac circumstantiis iuxta sacrae congregationis arbitrium.

A quinquenniorum solutione nullum omnino monasterium eximatur, quamvis for-

¹ Videtur deesse particula seu (R. T.).

tasse usque ad hanc diem aliquam ob causam ab iisdem solvendis fuerit exemptum; et ad huiusmodi solutiones faciendas minime census imponantur, aut alio modo aes alienum contrahatur, sed quotannis ex redditibus uniuscuiusque monasterii rata pars currentis quinquennii in sacro Monte Pietatis de Urbe deponatur, cum expressa mentione ut dicta pecunia in alios usus impendi nequaquam possit. Abbates vero et² cellerarii, in aliquo ex praedictis deficientes, privationis³ vocis activae et passivae subiaceant.

Et, ne antedictae pecuniae depositae diu otiosae permaneant, ex ipsis loca montium cameralium nomine et ad favorem pro rata respective monasteriorum deponentium, consultam sacram congregationem, emi poterunt, quae quidem loca maturis successive terminis solutionum vendantur ad effectum ipsa quinquennia solvendi.

Atque, ut monasteria solutionibus huiusmodi prompte valeant respondere, quoties haereditario vel alio quocumque extraordinario titulo quicquam pecuniae ipsis obvenerit, id (nisi usque ad summam scutorum quinquaginta dumtaxat) sine expressa licentia regiminis nequeat expendi, praeterquam si in extinctionem alicuius debiti legitimi contracti convertatur. Prout etiam, si qui redditus fecundioribus forte annis uberius collecti ordinariis monasterii expensis superfuerint, absque praecisa necessitate non expendantur, sed in subsidium aliorum subsequentium annorum, quibus fortasse minores proventus contingent, provide reserventur, cuius quidem reservationis disquisitio a patribus visitoribus specialiter fiat; ita ut abbates et cellerarii, qui compendium huiusmodi neglexisse comperiti fuerint, ab officiis suis ad beneplacitum sacrae congregationis suspendantur.

¹ Coniunctionem et nos addimus (R. T.).

² Vel leg. *privationi* vel addend. *poenae* (R. T.).

Quod intelligendum etiam est de iis abbatibus qui in suo ingressu ad alicuius monasterii regimen notabilem summam reliquorum, nempe pecuniae, aut aliarum rerum invenerint; quinimo horum reliquorum expressa mentio atque distincta descriptio fiat in principio libri, quo rationes dati et accepti describuntur.

In singulis monasteriis, ultra principales codices exitus et introitus, habeantur etiam particulares libri in quibus nedum descripti sint redditus et expensae uniuscuiusque granciae seu massariae, necnon index debitorum et creditorum ad easdem spectantium, sed insuper in primis dieti libri paginis aecurata descriptio fiat uniuscuiusque granciae seu massariae, exprimendo fines, quantitatem et qualitatem terrarum, et quae sint sativae, sylvosae, vineatae, etc.; itidem aedificia quaecumque, addito etiam indice quorumcumque mobilium et instrumentorum rusticorum cuiusvis generis intra ipsa existentium, exprimendo numerum, qualitatem, ac pretium armentorum, pecudum et aliorum quorumcumque animalium, quae in ipsis granciis respective habentur: libri vero et descriptiones huiusmodi singulis annis a superioribus locorum ante visitationem, a patribus vero visitatoribus in ipso actu visitationis sedulo revideantur.

Qui patres visitatores, nedum abbates et superiores locorum, sed monachos quoque et commissarios in granciis pro ^{* Agrorum.} animarum culturâ degentes interrogando explorent, ac pro capto personarum disquirant, qui eius monasterii status oeconomicus, et quae administrandi ratio, fides, ac diligentia, et praesertim an procuratoriae generali satisfactum sit; ac, si quando comperiant eidem procuratoriae, cellerariorum praesertim culpâ aut inha-

¹ Edit. Main. ad marg. habet *agrorum*; dubito an rite (R. T.).

bilitate, satis consultum non esse, debeant ipsi visitatores in actu visitationis, assignatâ prius congruâ portione pro victu et vestiario abbatis et [†] monachorum, commissarium specialiter designare, atque obligare fructus unius aut plurium granciarum ad effectum debitas ratas procuratoriae generali solvendi, ita ut loci cellerarius sub poenâ suspensionis ab officio ipso facto incurrendae super antedictos obligatos fructus manus apponere nequeat, sed iidem patres visitatores, consilio atque consulto abbate, eius monasterii particularem monachum probitate atque habilitate probatum deputent, qui praefatos fructus proeuret ac vendat, et pretio eidem procuratoriae generali satisfaciât.

Decretum sanctae memoriae Innocentii X circa rationes administrationis per cellerarios reddendas, sub die xiii iulii MDCLIV editum, et a SS. D. N. per litteras in formâ Brevis sub die vii septembris MDCLV confirmatum, inviolate servetur.

In aedibus granciarum simplex ac praecise necessaria dumtaxat supellex detineatur, et in ipsis agris excolendis fructuosae tantum culturae ratio habeatur; nihil in viridariis, aliisque huiusmodi amoenitatibus atque deliciis pecuniae vel operis impendendo.

Sedulo etiam animadvertant superiores ne monachi vel alii grancias administrantes, hospitio aut recreationis titulo amicos aut propinquos seculares aut religiosos excipiendo, monasterii redditus insumant.

Contra praedicta vero committentes vel omittentes poenâ privationis vocis activae et passivae aliâque ad arbitrium sacrae congregationis pro modo ac qualitate cul-pae puniantur.

Is tantum numerus famulorum secularium in monasterio retineatur, qui prae-

[†] Coniunct. et nos addimus (R. T.).

cise necessarius sit, et, ubi per religiosos laicos commissos servitium praestari potest, famuli seculares nullatenus adhibeantur.

Unicus deputatus famulus singulis abbatibus sufficiat, et abbates ipsi unâ cum ceteris monachis in refectorio comedant, nec privatam mensam in cubiculo, nisi causâ infirmitatis vel alieuius hospitii excipiendi gratiâ, habeant, idque raro et ob necessariam causam tantum; quod multo magis a titularibus abbatibus observandum erit, qui famulum etiam sibi assignatum ita necessario tantum detineant occupatum servitio, ut aliis quoque monasterii servitiis vacare possit.

Pro vestiario abbates duplum dumtaxat eius quod reliquis praestatur monachis obtineant.

Abbates vero titulares, qui aliâs monasterii regimen nunquam obtinuerunt, sed ex privilegio abbates dicuntur, idem penitus quod monachi ipsi, non obstante quocumque usu aut consuetudine sive indulto usque in praesentem die servato, habeant.

Itidem quicumque titulares abbates nullatenus a iurisdictione abbatis loci, sive, eo absente, eius superioris qui monasterio praeerit, exempti esse intelligantur, reservatis alioquin eorum honorariis, praeeminentiis, ac solitis praerogativis ceteroquin per haec decreta vel aliter [†] abrogatis.

In monasteriis aere alieno gravatis, excepto aliquo in dietâ ob aliquam necessariam causam declarando, rheda minime habeatur, sed is tantum numerus equorum, qui ad rem rusticam procurandam omnino necessarius sit.

Abbates et reliqui superiores quorumvis monasteriorum nonnisi necessariam ob causam officium suum concernentem itinerent. Et quatenus aliquo proprio respe-

[†] Forsan deest particula *non* (R. T.).

ctu id agant, monasterii sumptibus non fiat, quod ab inferioribus quoque ministris ac ceteris omnibus monachis observetur, qui (et praesertim aetate iuniores) ad monasteria longe distantia, nonnisi praeviâ maturâ consideratione, transferantur.

Circa hospitalitatem erga personas extraneas exercendam, decretum per eandem sacram congregationem sub die xviii ianuarii MDCLXI editum, et a SS. D. N. approbatum, omnino servetur.

Hospites vero monachi, etiam abbates, diu tamquam advenae magis delicato ac dispendioso victu non tractentur, sed, post diem unum ab eorum adventu, illis in refectorio communis mensa paretur; in qua tamen iisdem aliquod parvum edulium fraternâ charitate prae aliis exhiberi poterit; secularibus vero prandia, coenas et alias comessiones, recreationis titulo nuncupatas, dare omnino prohibitum sit.

Monachis, necnon abbatibus ipsis annuos redditus, aut alia quaecumque bona mobilia et immobilia, licet medianibus eorum personis monasterio acquisita, nedum possidere, sed etiam administrare, vel titulo usufructus, depositi, custodiae, aut alio quolibet detinere sub poenâ privationis vocis activae et passivae omnino interdictum sit, sed ea omnia statim superiori cum ceteris monasterii bonis incorporanda et per officiales publicos administranda tradantur.

Neque circa hoc consuetudo ulla etiam immemorabilis, aut conniventia, vel expressa licentia superioris suffragetur, qui tamen religiosi necessitatibus eorum consulere non praetermittet, quorum respectu antedicta bona monasterio acquisita fuerunt.

Si quando contingat ut aliter per pios testatores vel alios circa praedicta disponantur[†], ad Sedem Apostolicam habeatur

[†] Potius lege *disponatur* (R. T.).

recursus, non obstantibus quibuscumque in contrarium facientibus.

FRANCISCUS cardinalis PAULUTUS, praefectus ».

Oratorem a censuris absoluit.

§ 2. Cum autem firmiora sint illa, quae Sedis Apostolicae praesidio et munimine roborantur; hinc est quod nos, praemissorum omnium et singulorum firmitati et inviolabili observationi providere cupientes, ac dilectum filium procuratorem generalem dictae Congregationis Cassinensis specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, etc., barum serie absolventes, et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

Confirmatio decreti.

§ 3. Decretum praesertum, ac omnia et singula in eo contenta, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus; illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenierint, supplemus. Decernentes easdem praesentes litteras necnon decretum praesertum et in in illo contenta huiusmodi semper firma, etc., sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

Clausulas apostolice pontificis.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae Congregationis Cassinensis, eiusque monasteriorum quorumvis, etc., roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdemque Congregationi Cassinensi, eiusque monasteriis, ac illorum superioribus et monachis, aliisque personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus, etc., irritantibusque et aliis de-

1 Potius lege eidem (R. T.).

cretis, in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, etc., non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, etc., illorum tenores, formas et occasiones praesentibus, etc., specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu, etc., eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XI aprilis MDC LX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 11 aprilis 1660, pontif. anno VI.

CCXCIII.

Dat modum faciendi provisiones et electiones in capitulis generalibus et dietis Congregationis Cassinensis Ordinis sancti Benedicti.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Ad apostolicae dignitatis apicem, meritis licet imparibus, divinam dispositione cuncti, in eam praecipue curam sollicitis studiis intendimus, ut religiosorum virorum sub suavi vitae monasticae iugo Altissimi obsequiis addictorum congregationes salubriter dirigantur, laudabilibusque institutis suis inhaerentes, feliciter in dies, benedicente Domino, proficiant incrementis.

Exordium.

§ 1. Itaque, ut provisiones et electiones in capitulis generalibus et dietis Congregationis Cassinensis Ordinis sancti Be-

Statuit ut in rubrica.

nedicti de cetero faciendae ad omnipotentis Dei gloriam dictaeque Congregationis utilitatem fiant, quantum nobis ex alto conceditur, providere cupientes, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ut in omnibus illis, quae tam in proximo, quod mense maio proxime venturo celebrabitur, et ceteris capitulis generalibus, per dilectos filios praesidentem et definitores, quam in subsequentibus dietis dictae Congregationis Cassinensis quandocumque celebrandis per eundem praesidentem et visitatores eiusdem Congregationis pro tempore existentes, respective fieri debebunt constitutiones ipsius Congregationis Cassinensis, necnon apostolicae in simili forma Brevis litterae ac decreta eadem Congregationem concernentia per Sedem Apostolicam approbata, exacte observentur, nec ullae dispensationes per capitula seu dietas huiusmodi vel praedictum praesidentem et definitores ac visitatores de cetero concedi ullatenus possint, sed illae dumtaxat dispensationes, quae a nobis seu auctoritate nostra concessae sunt hactenus, et in futurum tam a nobis quam a successoribus nostris Romanis Pontificibus seu nostra vel illorum auctoritate concedentur, robur et effectum obtineant.

Constitutiones Congregationis Cassinensis, et decreta Sedis Apostolicae servari mandat.

Decreta Pauli V et Innocentii X confirmat.

§ 2. Praeterea, ut numerus decanorum praedictae Congregationis a felicitis recordationis Paulo Papa V praedecessore nostro per suas die XXI martii MDCVIII in forma Brevis expeditas litteras praescriptus, ut scilicet unus tantum sit decanus pro monachis expresse professis eiusdem Congregationis, exacte pariter observetur. Promovendi autem ad decanatum omnia per praefatas constitutiones ac decretum a recolendae memoriae Innocentio Papa X praedecessore pariter nostro die VII novembris MDCXLV confirmatum requisita habere debeant, nec ulla decanorum hu-

iusmodi electio cum clausula *si Romano Pontifici placuerit* fieri de cetero possit, tenore praesentium perpetuo statuimus et ordinamus; firmo remanente decreto particularis congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium per nos deputatae super administratione monasteriorum Cassinensium restauranda per nostras in simili forma Brevis litteras confirmato.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., sicque, et non aliter, in praemissis per quoscumque iudices, etc., iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria derogat.

§ 4. Non obstantibus piae memoriae Clementis Papae VIII etiam praedecessoris nostri in forma Brevis litteris die VI martii MDCXCIII emanatis, per quas definitorio dictae Congregationis Cassinensis super defectu temporis ad abbatis dignitatem ac ad prioratum respective requisiti, omnibus votis suffragantibus, dispensandi facultas concessa fuit, aliisque constitutionibus et ordinationibus, congregationibus, etc., statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis dictae Congregationi, eiusque capitulo generali, dietae, definitorio, ac superioribus et monachis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus, etc., quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, etc., hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpti credi mandat.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu, etc., eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

sentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XI aprilis MDCLX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 11 aprilis 1660, pontif. anno VI.

CCXCIV.

Confirmatio facultatis Congregationi Doctrinae Christianae in Galliâ, dum unita erat Congregationi de Somaschâ, a Gregorio XV concessae docendi in scholis publicis, cum indulto ut ipsa Congregatio Doctrinae Christianae, licet a dictâ Congregatione de Somaschâ separata sit, nihilominus, unâ cum exercitiis sui principalis instituti, sacras scientias, humanioresque litteras in academiis et collegiis publicis, in quibus ad praesens stabilita est, et in futurum stabilietur, sicut prius docere possit.

Alexander Pope VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. Ad pastoralis dignitatis fastigium divinâ dispositione evecti, congregationes viro- rum in Ecclesiâ Dei pie salubriterque institutas, quo christifidelium utilitati fructuosius operam dare valeant, favoribus et gratiis libenter prosequimur opportunis.

Supplicatio. § 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Franciscus Avias, presbyter et procurator Congregationis secularis clericorum Doctrinae Christianae in Galliâ, quod aliâs eadem Congregatio, quo exercitia sua et institutum docendi doctrinam christianam, cui plurimo cum animarum fructu indesinenter incumbit, fusius dilatare, diversisque provinciis, civitatibus et urbibus, ac vicinis earum locis campestribus communicare facilius posset, curam collegiorum, in quibus tam sacras scien-

tias, quam humaniores litteras in scholis publicis doceret¹, suscipere cogitavit, huiusque rei nempe in scholis publicis docendi facultatem eo tempore quo Congregationi clericorum regularium de Somaschâ nuncupatorum unita erat, a felicitis recordationis Gregorio Papa XV praedecessore nostro concedi sibi obtinuit. Unde vocati fuerunt dictae Congregationis Doctrinae Christianae operarii in multa diversarum provinciarum loca, in quibus eadem Congregatio, servando semper primarium institutum docendi doctrinam christianam, etiam iuvenes docet sacras scientias et humaniores litteras; sicque perseveravit ipsa Congregatio toto illo tempore, quo unita fuit cum praedictâ Congregatione de Somaschâ, et nunc quoque ab eadem separata in eisdem exercitiis perseverat, ac curam collegiorum, ad quorum administrationem saepe a magistratibus locorum vocatur, de novo suscipit, attento quod, quamvis recolendae memoriae Innocentius Papa X etiam praedecessor noster per suas in simili formâ Brevis litteras die XXX iulii MDCXLVII super separatione congregationum praefatarum emanatas reposuerat Congregationem Doctrinae Christianae in suum pristinum statum, non tamen revocavit facultatem eidem Congregationi a praefato Gregorio praedecessore concessam tempore unionis.

§ 1. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, nonnulli scrupuli et dubia oriri possint, an eiusdem Innocentii praedicti mens fuerit, reponendo Congregationem Doctrinae Christianae in pristinum statum, ut facultas docendi in scholis publicis eidem Congregationi a memorato Gregorio praedecessore sicut praemittitur concessa ipsi Congregationi post dissolutionem unionem huiusmodi suffragari debe-

¹ Male edit. Main. legit docere (A. T.).

ret: nobis propterea dictus Franciscus humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Oratoris supplicationibus adhaeret.

§ 2. Nos igitur, ipsum Franciscum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis ecommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, facultatem docendi sacras scientias humanioresque litteras, praefatae Congregationi Doctrinae Christianae a Gregorio praedicto sicut praemittitur concessam, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus; utque ipsa Congregatio Doctrinae Christianae, licet a memoratâ Congregatione de Somaschâ separata, ut praefertur, nihilominus, unâ cum exercitiis sui principalis instituti, sacras scientias humanioresque litteras huiusmodi in academiis et collegiis publicis, in quibus ad praesens stabilita est et in futurum stabilietur, sicut prius docere libere et licite possit et valeat, auctoritate et tenore praedictis concedimus et indulgemus.

Clausulas apponit.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quibusvis, etc., in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus, etc., specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi mandat.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, manu, etc., eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX aprilis MDCLX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 19 aprilis 1660, pontif. anno VI.

CCXCV.

Pro bono regimine Congregationis Clericorum pauperum Matris Dei Scholarum Piarum.

Alexander Pope VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Cum, sicut accepimus, in Congregatione regulari clericorum pauperum Matris Dei Scholarum Piarum plures exortae sint controversiae, nos illas dirimere et bonum ipsius Congregationis quantum in Domino possumus promovere cupientes,

Motiva.

§ 1. Motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, statuimus et decernimus tenore praesentium ut praepositus generalis memoratae Congregationis et quatuor assistentes, tam in ultimo capitulo generali electi, quam deinceps in perpetuum eligendi, durare debeant ad sexennium tantum; ipsique assistentes votum habeant decisivum cum eodem praeposito generali in electionibus, deputationibus ac mutationibus quorumcumque superiorum; item in causis et sententiis criminalibus, necnon in quibuscumque aliis actibus, qui ex constitutionibus eiusdem Congregationis vel decretis capituli generalis fieri seu expediri debent a praeposito generali et assistentibus: in reliquis vero iidem assistentes votum habeant consultivum, et praepositus generalis quoad eum¹ fieri poterit eorum consilium sequatur ad praescriptum constitutionum ipsius Congregationis, et unâ

Generalem et assistentes ad sexennium durare mandat.

Assistentibus in causis criminalibus definitivum, in reliquis vero consultivum votum concedit.

¹ Videtur legendum quoad per eum (A. T.).

omnes cum praeposito generali resideant in domo S. Pantaleonis de Urbe.

Institutum huius Congregationis servari vult.

§ 2. Praeterea inviolate servari praecipimus laudabile dictae Congregationis institutum, praecipue in usu associandi pauperes pueros ad eorum domos, deferendi habitum qualitatis et formae a praedictis constitutionibus praescriptae, incedendi pedibus discalceatis, recipiendi ad scholas pueros aptos ad prima elementa, adhibendi lectulos ad formam constitutionum, denominandi personas eiusdem Congregationis non ex cognomine gentilitio sed ex nomine alicuius Sancti, ac demum servandi etiam in itinere paupertatem, quam operarii huius instituti profitentur.

§ 3. In ceteris vero servari iubemus antiquas constitutiones Congregationis huiusmodi cum omnibus gratiis, indultis et privilegiis a Sede Apostolica eidem concessis; in iis tamen quae aptantur et congruunt statui Congregationis secularis, et praesentibus litteris non adversantur.

Classulae.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praedictae Congregationis et aliis quibusvis, etc., privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus, etc., hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§ 6. Volumus autem ut praesentium transumptis, manu, etc., eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis

diocesis, sub annulo Piscatoris, die xxviii aprilis MDCLX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. 28 aprilis 1660, pontif. anno vi.

CCXCVI.

Confirmat decreta sacrarum congregationum ad sepulturam pertinentia pro provinciâ S. Saturnini Ordinis Minorum de Observantiâ in Sardinia.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Aliàs, pro parte dilecti filii Antonii Francisci Tholo et Pirella procuratoris provinciae S. Saturnini Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum in Sardinia, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod dilecti pariter filii canonici et beneficiati metropolitanae ecclesiae Calaritanae die xi augusti MDCLIX conventum S. Mauri violenter ingressi fuerunt ad officium in illâ ecclesiâ contra decreta divina arum congregationum eiusdem S. R. E. cardinalium tenoris qui sequitur, videlicet:

Motiva

§ 1. « Sacra rituum congregatio iuxta aliàs resoluta respondit officium super cadaveribus in ecclesiis regularium spectare et pertinere ad ipsos regulares, non autem ad curatos defunctorum, et ita in posterum servari mandavit, non obstante contrariâ consuetudine. Die xxvii novembris MDCXXXVIII.

Reconsentur decreta sacrarum congregationum.

C. episcopus Portuensis cardinalis
PIUS IULIUS CINCIUS ».

Loco † Sigilli.

Necnon sacra congregatio cardinalium negotiis episcoporum et regularium praeposita censuit defunctorum cadavera in ecclesiis dictorum fratrum sepelienda ab aedibus defunctorum ad eorundem fratrum ecclesias recto tramite deferri licite

posse, monito tamen prius et requisito ac expectato proprio defunctorum parcho, a quo benedictionem et ultimum vale recipere possent¹; quo venire expresse recusante, possint iidem fratres etiam ipso invito dicta cadavera ad suas ecclesias transportare; consanguinei vero talium defunctorum illis parentare in parochialibus et aliis presbyterorum, etiam in cathedralibus, ecclesiis nullo modo possint. Si quae² vero immemorabilis consuetudo in contrarium super praemissis existere praetendatur, legitime probetur, et interim praesens decretum ad unguem servetur, prout eadem sacra congregatio servari mandavit.

Romae, die xiv iulii MDCXXXIX.

Cardinalis ANTONIUS BARBERINUS
Cardinalis C. FACCHENETTUS.

Loco † Sigilli.

Necnon sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit quoties cadavera defunctorum ad ecclesias fratrum Mendicantium deferuntur, officia mortuorum et reliqua, quae in huiusmodi ministerio adhiberi solent, non a canonicis, neque a clero, sed a fratribus obiri et peragi debere.

H. B. cardinalis FRANCISCUS PAULUTIUS,
S. congr. secretarius.

Loco † Sigilli.

Necnon sacra rituum congregatio iuxta aliàs resoluta respondit electionem et numerum religiosorum pro associandis cadaveribus ad libitum hacredum defunctorum spectare et pertinere, et ita ubique servari debere declaravit die xiv ianuarii MDCXLIX.

P. cardinalis CRESCENTIUS,
IULIUS CINCIUS, secretarius.

Loco † Sigilli »:

¹ Aptius lege possint (R. T.).

² Potius lege qua (R. T.).

§ 2. Quodque, in observantiam decretorum praeinsertorum et litterarum apostolicarum die xxix augusti eiusdem anni MDCLIX emanatarum, fratres ecclesiae S. Mariae Iesu noluerunt permittere ut capitulum praedictae ecclesiae Calaritanae dictam ecclesiam S. Mariae Iesu ingrederetur, ipsum vero capitulum et beneficiati cadaver quoddam inde abriperant et ad ecclesiam S. Eulaliae tulerant; et in eadem expositione subiuncto, quod praefata decreta praeinsertis adversarentur; ideoque primodictae cardinalium congregationi supplicato ut decerneret cadaver huiusmodi restitui, et dicta decreta observari; et, si forte canonici quoad secundum decretum immemorabilem consuetudinem praetenderent, hoc nihil obstare, nisi legitime probetur: emanavit ab eadem congregatione cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, reque, partibus tam verbo quam scripto informantibus auditâ¹, eminentissimo Santacrucio referente, diligenter ac mature examinâtâ et discussâ, censuit cadaver, de quo agitur, restituendum esse, prout unâ cum funerali pompâ restitui mandat et praecipit, ecclesiae S. Mariae Iesu fratrum Minorum Observantiae sancti Francisci, necnon² capitulo et clero metropolitanae ecclesiae Calaritanae funeralia in dictâ ecclesiâ sanctae Mariae neque in S. Mauri eorundem fratrum exercere et celebrare super defunctorum ibidem sepelienda cadavera licere, reservato tamen iure eidem capitulo et clero probandi praetensam immemorabilem; et ita declaravit et decrevit,

Factum euaratur.

Decretum sacrae congregationis.

¹ Videtur legendum auditis (R. T.).

² Legendum simpliciter nec (R. T.).

prout praesentium tenore declarat et decernit, in contrarium allatis minime obstantibus. Romae xii martii MDCLX.

M. cardinalis GINETTUS ».

Petitur confirmari.

§ 3. Cum autem, sicut dilectus Antonius Franciscus nobis nuper exponi fecit, ipse decretum proxime insertum, pro firmiore illius subsistentia et observatione, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsum Antonium Franciscum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, etc., harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, die xii martii proxime praeteriti emanatum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, salva semper in praemissis auctoritate praedictae congregationis carnalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae.

Decretum praeinsertum confirmat Pontifex.

Decretum irritans.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, etc., sicque in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die xxx aprilis MDCLX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 30 aprilis 1660, pontif. anno vi.

CCXCVII.

Applicatio dimidiarum annatarum canonicatum, beneficiatum, ac clericatum ecclesiae S. Ioannis Lateranensis de Urbe fabricae et sacristiae, quamvis fructus et emolumenta huiusmodi aliis oneribus sive pensionibus gravata existant, etc.¹

nensis de Urbe fabricae et sacristiae, quamvis fructus et emolumenta huiusmodi aliis oneribus sive pensionibus gravata existant, etc.¹

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Dudum felicitis recordationis Clementis Papa VIII praedecessor noster, ut fabrica ecclesiae S. Ioannis Lateranensis de Urbe incumbencia sibi onera supportare posset, in visitatione eiusdem ecclesiae statuit et ordinavit, ut ex tunc de cetero perpetuis futuris temporibus omnes et singuli, quibus de ipsius ecclesiae canonicatibus et praebendis quovis modo pro tempore vacantibus per ipsum Clementem praedecessorem aut eius successores vel quoscumque alios quavis auctoritate provisum foret, medietatem omnium et singulorum fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obventionum, necnon distributionum quotidianarum ac emolumentorum quorumcumque, universorum et singulorum primi anni suorum canonicatum et praebendarum eidem fabricae dare et persolvere omnino et absque ulla diminutione, omni et quacumque exceptione, appellatione et recursu semotis, deberent et tenerentur, statutumque² huiusmodi inter alia ecclesiae praedictae statuta per quoslibet ex illius canonicis in assecutione possessionis suorum canonicatum et praebendarum observari et iurari solita adscribendum et annotandum esse mandavit; et nihilominus medietatem³ omnium et singulorum fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obventionum, emolumentorum, ac distributionum quotidianarum primi anni omnium et singulorum canonicatum et praebendarum ec-

Decretum Clementis VIII.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit statumque pro statumque (R. T.).

³ Male edit. Main. legit medietate (R. T.).

clesiae praedictae, post promissionem de illis faciendam decurrendorum, eidem fabricae (ita quod liceret capitulo et canonicis dictae ecclesiae, ipsiusque fabricae camerario, et aliis ab eisdem capitulo et canonicis deputatis seu deputandis, dictae fabricae nomine, propria auctoritate medietatem huiusmodi debitis temporibus percipere et in ipsius fabricae usus convertere cuiusvis licentia desuper minime requisita) perpetuo applicavit et appropriavit, et alias prout in decreto eiusdem Clementis praedecessoris desuper sub data die xiv iulii MDXII, cuius tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, continetur.

Motiva.

§ 2. Nunc autem nos, pro commissa nobis caelitus omnium ecclesiarum sollicitudine, fabricae praedictae, necnon sacristiae eiusdem ecclesiae S. Ioannis Lateranensis, quae (ut accepimus) sacra suppellectili, quantum ipsius ecclesiae dignitas requirit et necessitas exigit, instructa minime reperitur, consulere cupientes, de congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium necnon dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum super negotiis visitationis apostolicae ecclesiarum et locorum piorum Urbis praedictae a nobis institutae deputatorum consilio, statutum et ordinationem, aliaque praemissa, ac decretum desuper a Clemente praedecessore emanatum huiusmodi (quamvis fructus, redditus, proventus, distributiones quotidianae, iura, obventiones et emolumenta praedicta aliis oneribus seu pensionibus gravata existant), ita ut medietas huiusmodi in dictae ecclesiae fabricam, eamque restaurandam, vel in sacram suppellectilem parandam, uti res ipsa postulaverit, converti, applicari et erogari libere et licite possit et debeat, auctoritate apostolica, tenore praesentium, perpetuo innovamus, ac de cetero perpetuis futuris temporibus servari

Decretum praeinsertum confirmat.

debere decernimus. Praeterea idem statutum et ordinationem ad omnes et singulos, quibus de beneficiis, beneficiatibus, vel clericatibus nuncupatis in eadem ecclesia S. Ioannis Lateranensis quovis modo nunc forsitan vacantibus et in posterum quandocumque vacaturis per nos vel Romanos Pontifices successores nostros et Sedem Apostolicam aut alios quoscumque etiam speciali nota et expressione dignos etiam cardinalatus honore fulgentes quavis auctoritate provisum pro tempore fuerit (ita quod eorum singuli medietatem omnium et singulorum fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obventionum necnon distributionum quotidianarum, et emolumentorum quorumcumque primi anni suorum beneficiatum et clericatum, quamvis aliis oneribus seu pensionibus gravata existant, fabricae vel sacristiae praedictae dare et persolvere omnino et absque ulla diminutione, omni et quacumque exceptione, appellatione et recursu penitus semotis, similiter debeant et teneantur) auctoritate et tenore praedictis extendimus; et nihilominus medietatem omnium et singulorum fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obventionum et emolumentorum, ac distributionum quotidianarum primi anni omnium et singulorum beneficiatum et clericatum huiusmodi, post provisionem de illis faciendam decurrendorum, eidem fabricae vel sacristiae (ita quod pariter liceat capitulo et canonicis praedictis, ipsiusque fabricae camerario, et aliis ab eisdem capitulo et canonicis deputatis seu deputandis, dictae fabricae vel sacristiae nomine, propria auctoritate eandem medietatem debitis temporibus percipere, ac in ipsius fabricae usus, vel in sacram suppellectilem parandam, uti res ipsa postulaverit, convertere, cuiusvis licentia desuper minime requisita) auctoritate et tenore paribus itidem perpetuo

applicamus et appropinquamus. Volentes et districtè præcipientes ut dimidia annuatim huiusmodi, ab illis, qui canonicatus et praebendas vel beneficiatus aut clericatus praedictos respective pro tempore quandocumque obtinebunt, persolvendae, et fabricae vel sacristiae praedictae, sicut praemittitur, applicatae, unâ cum annuâ perpetuâ pensione ducentorum scutorum a memorato Clemente praedecessore super canonicatus et praebendas¹ eiusdem ecclesiae, quos dilectus filius Virgilius Panzirolus ad praesens obtinet, fructibus, redditibus, proventibus, distributionibus et emolumentis universis impositâ, penes depositarium pro tempore existentem capituli et canonicorum praedictorum deponantur, nonnisi pro ipsius ecclesiae manutentione et restauratione, ne² vel in parandam, sicut praemittitur, sacram suppellectilem impendendae: de quibus fabricerii singulis annis exactam rationem reddere, et, si quid supererit, illud in emptionem tot locorum montium camerae non vacabilium ad eundem effectum investire teneantur; sublata omni facultate capitulo et canonicis praedictis, eorumque depositario et exactoribus, de illis aliter disponendi, sub poenâ capitulo contrafacienti solvendi duplum de proprio, quod fabricae vel sacristiae praedictae applicatum censeatur ipso facto; fabricariis vero, ultra poenam praedictam, etiam excommunicationis eo ipso incurrendae si secus disponere aut aliterolvere praesumpserint.

Contraven-
tium poenae.

Clausulas ap-
ponit.

§ 3. Ac decernentes easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod capitulum et canonici, ac ceteri praedicti, aliive quicumque, etiam speciali et individua mentione digni, etiam

¹ Forsan legendum *praebendae* pro *praebendas* (R. T.).

² Vocula *ne* prorsus redundat et sensum confundit (R. T.).

cardinalatus aut aliâ quacumque dignitate, praerogativâ vel honore praediti seu fulgentes, in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, aut ad ea vocati, etc., seu causae, propter quas ipsae praesentes emanarunt, adductae, verificatae, aut iustificatae nullatenus aut non sufficienter fuerint, seu ex aliâ quacumque quantumvis iustâ et privilegiatâ causâ, etc., etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, etc., vel aliorum quorumcumque, aliave¹ quolibet quantumvis magno, substantiali et individua expressionem requirente defectu, notari, impugnari, etc., ad viam seu terminos iuris reduci, aut adversus illas apositionis oris, restitutionis in integrum, aut aliud quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato, etc., quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, neque easdem praesentes sub quibusvis similium vel dissimilium invocationum², etc., aliisque contrariis dispositionibus, si quas etiam per nos et Romanos Pontifices successores nostros Sedemque praedictam, etiam per viam constitutionis aut ordinationis generalis vel specialis aut regulae cancellariae apostolicae, et alias quomodolibet fieri contigerit, unquam comprehendi, etc., sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum et robur restitutas, etc., editas esse censi, firmasque, etc., inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices, etc., definiri debere, ac irritum et inane, si secus, etc., contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus nostris in simili formâ Brevis die XVIII decembris MDCLVII

¹ Lege potius *aliave* (R. T.).

² Legend. *revocatione* vel *revocationibus* (R. T.).

CCXCVIII.

Proibisce le lire e bolognini nelle provincie di Bologna, Ferrara, Romagna e Ravenna, volendo che vi si introducano i giuli e baiocchi.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Meditatio cordis nostri ad ea praecipue convertitur, per quae nostrorum et S. R. E. in temporalibus subditorum utilitatibus opportunâ ratione consulitur. Cum itaque alias, videlicet die iulii proxime praeteriti, dilectus filius noster Gilbertus eiusdem S. R. E. presbyter cardinalis Borromaeus nuncupatus, noster et Sedis Apostolicae in provinciâ nostrâ Romandiola et exarchatu Ravennae de latere legatus, edictum iussu nostro ediderit et subinde die XIV eiusdem mensis iulii publicari fecerit tenoris qui sequitur, videlicet:

Prooemium.

emanatis litteris, necnon, quatenus opus sit, de lure quaesito non tollendo, ac de exprimendo vero valore in unionibus ac dismembrationibus et applicationibus fructuum et bonorum ecclesiasticorum, et aliis quibusvis cancellariae praedictae regulis a nobis hactenus editis et in futurum quandocumque per nos vel successores nostros Romanos Pontifices edendis, et aliis apostolicis et in Lateranensi novissime celebrato uniones perpetuas, nisi in casibus a iure expressis, fieri prohibente, aliisque, universalibus et provincialibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon ecclesiae et fabricae praedictarum, et aliis quibuslibet, etc., ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque quibusvis efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, etc., in contrarium praemissorum concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, etc., mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut quaecumque alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, formas et occasiones, ac singulorum canonicatum et praebendarum, beneficiatum et clericatum praefatorum fructuum, etc., veros annuos secundum communem aestimationem valores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, etc., hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die X maii MDCLX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 10 maii 1660, pontif. anno VI.

¹ Videtur deesse praeposit. in (R. T.).

Edictum Legati.

§ 1. Giberto della S. R. C. prete cardinale Borromeo, della provincia di Romagna ed esarcato di Ravenna *de latere* legato. Avendo la Santità di nostro signore Papa Alessandro VII, con la sua infinita prudenza ed applicazione al pubblico beneficio di questa provincia, oltre a tante grazie compartitegli, considerato di quanto pregiudizio gli sia l'ingiusto accrescimento del valore estrinseco delle monete col quale vengono i suoi popoli a ricevere per le lor biade e frutti della solita bontà il prezzo in moneta¹ calcolate a più di quello che intrinsecamente vagliano, ed avendo considerato che le provisioni, prese sopra ciò da molti de' suoi antecessori, non solo non hanno portato quel buon effetto che si desiderava, ma fatto vedere con la successiva alterazione che sempre più si possono temere maggiori disordini; e dipendendo questi in

¹ Legendum *monete* (R. T.).

gran parte dall'essere le monete calcolate in lire, che non sono effettive, ma una moneta immaginaria, che con troppa facilità viene dall'avarizia e dall'industria ed artifici di alcuni mercanti alterata; essendosi esaminata con una lunga ed esatta discussione la materia, e sentiti i suoi ufficiali, e pratici mercanti, e altri che vi possono aver interesse, ha risoluto porvi rimedio con gl'infrascritti ordini e provisioni, che di comandamento della Santità Sua al presente si pubblicano, e si avranno inviolabilmente da osservare sotto le pene in essi contenute:

Prima si ordina e comanda espressamente, che resti totalmente abolito il nome di lira e bolognini, e che tutti i debiti e pagamenti, tanto in capitale, quanto in frutto, eziandio livelli, canoni, censi, legati pii, gabelle, *etiam* camerale, mercedi, porti di lettere, e di qualsivoglia contratto che ricerchi speciale et individuale menzione, fatto in qualsivoglia tempo, tra qualsivoglia persona, tanto laicale d'ogni maggior dignità, *etiam* regale, ducale, et imperiale, quanto ecclesiastica, secolare e regolare di qualsivoglia preeminenza, *etiam* dei cardinali e della camera apostolica, che cantano o sono dovuti in moneta di lira, s'intendano convertiti in giuli e baiocchi a ragione d'ogni cinque lire e mezza cento baiocchi papali che costituiscono dieci giuli, e di undici bolognini dieci baiocchi che fanno un giulio; e per ogni baiocco quattrini sei, del peso e bontà di quelli di Bologna, ed un quattrino due danari, facendosi conto che¹, secondo il presente valore di scudi di paoli col medesimo numero di giuli, che si pagherebbe adesso il debito costituito in lire, viene a costituirsi il nuovo debito in moneta di giuli; ed in questa forma dovrà dai debitori pagarsi e dai

creditori riscuotersi sotto pene arbitrarie *etiam* corporali, ad arbitrio di Sua Eminenza. E perchè in Rimini e S. Arcangelo il giulio è valutato ora meno che altrove, si dichiara, che nella città di Rimini e terra di S. Arcangelo e nei loro governi, la detta riduzione si faccia a ragione di ogni cinque lire, bolognini sei, quattrini quattro in uno scudo di giuli dieci, e per ogni bolognino dieci quattrini, quattro in un giulio¹.

§ 3. Che da ora avanti nessuno ardisca di far contratto di qualsivoglia sorta in moneta di lira e bolognini; ma, o nelle monete d'oro ed argento effettive, o in scudi e baiocchi papali, sotto pena a ciascuno dei contraenti della perdita della somma e robba contratta, oltre la nullità del contratto.

§ 4. Che tutte le monete correnti non si possano calcolare se non a moneta di giuli e baiocchi papali, secondo la loro bontà intrinseca e valore di ciascuna, che sarà dichiarata nel presente editto, e non si possano alterare nè spendere di vantaggio, dandole e ricevendole alla medesima valuta e con gli stessi pesi, proibendo qualsivoglia altra moneta, che non sarà nominata nel presente editto, o che essendo nominata nel presente editto, non sarà della bontà e lega giusta, in maniera che non si possa introdurre, nè contrattare, nè ritenere, sotto pena della perdita del danaro, del quadruplo, e dei corporali, *etiam* di galera perpetua ad arbitrio, secondo le qualità e circostanze dei casi; dichiarando però, che le proibite che si trovassero qui nel tempo del presente editto si possano solo ritenere per due mesi, che se gli dà tempo di farne esito fuori della Legazione.

§ 5. Che tutti i banchieri, bancherotti,

¹ Ex § 6 sequenti legendum e per ogni bolognini dieci, quattrini quattro, in un giulio (R. T.).

mercanti, gabellieri stiano avvertiti, e particolarmente nelle monete di lega ed altre tollerate, che non siano alterate, e ritrovandosi tali, ne diano subito notizia al governatore del luogo, perchè possa fare le diligenze necessarie, sotto pena della perdita della moneta, scudi ducento, ed altre corporali arbitrarie, *etiam* della galera. Che ogni banchiero, mercante, speziale, beccaro, fornaro, lardarolo ed oste tenga questo bando affisso nei loro banchi e botteghe, sotto pena di scudi cinquanta.

Che, sotto pene ad arbitrio di Sua Eminenza anco corporali, tutti i prezzi di robbe, così commestibili, come pane, carne, olio ed altro, come non commestibili, che sono adesso tariffate in moneta di lira e bolognini, si convertano in moneta di giuli e baiocchi e quattrini, con la sudetta proporzione, che quello che si pagava undici bolognini, che facevano un giulio, si paghi dieci baiocchi papali, che è la valuta del medesimo giulio; onde, dove prima si davano trenta oncie di pane per quattro bolognini, adesso per quattro baiocchi se ne daranno trentatre, e nella medesima conformità si farà nelle altre robbe secondo la nuova tariffa, che di giuli e baiocchi si daranno da per tutto dai governatori ed ufficiali nel medesimo tempo della pubblicazione del presente editto.

§ 6. Dichiarandosi, che nei Governi di Rimini e S. Arcangelo le tariffe si aggiustino con la proporzione posta nel capitolo primo, cioè a ragione d'un giulio per ogni bolognino dieci e quattrini quattro. E quanto ai prezzi delle robe e mercanzie, che non hanno tariffa, dovranno i mercanti usare la medesima proporzione e non pigliar occasione di alterarli, sotto pene *etiam* corporali, ad arbitrio di Sua Eminenza.

§ 7. Si notifica ad ognuno, che alle

dette pene saranno tenute tutte le persone, così secolari come ecclesiastiche e regolari di qualsivoglia privilegio, dignità e preeminenza, che ricerchi speciale ed individua menzione, e si procederà per inquisizione ed in ogni altro miglior modo. E questo editto pubblicato in Ravenna nel luogo solito, legherà ognuno in questa provincia dopo cinque giorni, come se fosse personalmente intimato.

Subiuncta praeinserto edicto peculiari aestimatione seu tariffa monetarum argentearum et aurearum, per quam eadem monetae ad rationem tot iuliorum, baiocorum et quatenorum respective aestimantur et reducuntur, cum nonnullis ordinationibus prout in eadem tariffa, quam praesentibus pro plene et sufficienter expressa ac de verbo ad verbum inserta haberi volumus, uberius continetur.

§ 8. Hinc est quod nos, praemissorum omnium et singulorum firmiori robori et inviolabili observantiae consulere cupientes, edictum praeinsertum, subiunctamque eidem tariffam et ordinationes huiusmodi, cum omnibus et singulis in eis respective contentis et inde sequutis, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium confirmamus et approbamus, illaque rata et grata habemus, ac iussu nostro emanasse declaramus et attestamus, necnon illis omnibus et singulis inviolabilis et irrefragabilis apostolicae firmitatis robor et efficaciam adiungimus, omnesque et singulos iuris et facti ac solemnitatum quarumcumque, tam ex iuris communis et constitutionum apostolicarum praescripto, quam aliis quomodocumque et qualitercumque etiam de necessitate in similibus observandarum, aliosve quoslibet, quantumvis magnos ac formales et substantiales, individuae mentione dignos defectus, si qui in praemissis vel eorum

Decreta praeinserta confirmat.

¹ Syntaxim emendat lector sciens (R. T.).

Clausulas ad-
dit.

aliquo quomodolibet intervenerint, aut intervenisse dici, censeri, praetendi, vel intelligi possint, plenissime supplemus et sanamus, ac penitus et omnino tollimus et abolemus. Dēcernentes easdem praesentes litteras et in eis contenta et inserta quaecumque, necnon tariffam et ordinationes huiusmodi ab omnibus et singulis, ad quos nunc quoquo modo spectat et spectabit in futurum, cuiuscumque status, gradus, ordinis, dignitatis et praeceminentiae fuerint, etiamsi cardinalatus honore fulgeant, et legati de latere potestate et auctoritate fungantur, semper et perpetuo inviolabiliter et inconcusse observari debere, neque ipsas praesentes litteras, etiam ex eo quod quilibet in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, aut ad ea vocati et auditi, causaeque, propter quas ipsae praesentes emanarunt, adductae aut verificate et iustificate non fuerint, seu ex aliā qualibet quantumvis iustā, legitimā, piā et privilegiatā causā, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet quantumvis substantiali ac inexcogitabili defectu notari, impugnari, invalidari et restringi, retractari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris et restitutionis in integrum, vel aliud quodcumque iuris et facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato vel etiam motu, scientiā et potestatis plenitudine paribus concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, ac suos plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter in

praemissis omnibus et singulis censeri, atque ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. camerarium, et alios cardinales etiam de latere legatos, necnon camerae nostrae apostolicae thesaurarium generalem, praesidentes, clericos, aliosve officiales et ministros et ceteros quavis auctoritate et potestate fungentes et quandocumque functuros, sublatā eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 9. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostrā et cancellariae apostolicae regulā de non tollendo iure quaesito, et felicitis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de gratiis quaecumque interesse dictae camerae concernentibus in eadem camerā intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, ita ut praesentes litteras ibidem praesentari et registrari numquam necesse sit, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon civitatum, oppidorum, terrarum, locorum et ecclesiarum, monasteriorum, collegiorum, conventuum, ordinum, congregationum, societatum et institutorum quorumlibet, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis, usibus, styli et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritanti-

Derogat contrariis.

busque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliās in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptum fides.

§ 10. Volumus autem ut earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticā dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio et extra, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii maii¹ mncix, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 27 maii 1660, pontif. anno vi.

CCXCIX.

Ordini per la città e ducato di Ferrara, cioè che vi resti totalmente abolito il nome di lira e bolognini, e che tutti i debiti che cantano in moneta di lira, s'intendano convertiti in giuli e baiocchi².

¹ Incohaerenter tam edit. Main. tam Cherub. habet 1657, an vi; edit. Main. ad marg. habet an. v, et tunc legendum foret MDCLIX; at standum est datae suprascriptae (R. T.).

² Consimilem monetarum reductionem habes

Bull. Rom. — Vol. XVI.

73

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Meditatio cordis nostri ad ea praecipue convertitur, per quae nostrorum et S. R. E. in temporibus subditorum utilitatibus opportunā ratione consulitur. Cum itaque aliās dilectus filius noster Laurentius tituli S. Chrysogoni eiusdem S. R. E. cardinalis Imperialis nuncupatus, noster et Sedis Apostolicae in civitate et ducatu Ferrariensi nostris de latere legatus, edictum iussu nostro ediderit et publicari fecerit tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 1. Lorenzo cardinal Imperiale nella città e ducato di Ferrara a latere legato, ecc. Avendo la Santità di nostro signore Papa Alessandro VII, con la sua infinita prudenza ed applicazione al pubblico beneficio di questa provincia, oltre a tante grazie compartitegli, considerato di quanto pregiudizio gli sia l'ingiusto accrescimento del valore estrinseco delle monete, col quale vengono i suoi popoli a ricevere per le lor biade e frutti della solita bontà il prezzo in monete calcolate a più di quello che intrinsecamente vagliono, e che le provvisioni prese sopra ciò da molti de'suoi antecessori non solo non hanno portato quel buon effetto che si desiderava, ma fatto vedere con la successiva alterazione che sempre più si possono temere maggiori disordini, e dipendono questi in gran parte dall'esser le monete calcolate in lire che non sono effettive, ma una moneta imaginaria che con troppa facilità viene dall'avarizia e dall'industria e artifici di alcuni mercanti alterata, e essendosi esaminata con una lunga e esatta discussione la materia, e sentiti non solo i suoi uffiziali, e pratici mercanti, e altri che ci possono aver interesse, ha risoluto porvi rimedio con gli

Prooemium.

Edictum Legati.

in praec. Constitutione, *Meditatio*, et iterum infra in Constitutione eodem modo incipiente ab hoc Sanctissimo Pontifice emanatis.

infrascritti ordini e provisioni, che di comandamento della Santità Sua si pubblicano e si averanno inviolabilmente da osservare sotto le pene in essi contenute:

§ 2. Prima si ordina e comanda espressamente, che resti totalmente abolito il nome di lira e bolognini, e che tutti i debiti e pagamenti, tanto in capitale, quanto in frutti, eziandio livelli, canoni, censi, legati pii, gabelle anche camerali, mercedi, porti di lettere, e di qualsivoglia contratto che ricerchi speciale e individuale menzione, fatto in qualsivoglia tempo, tra qualsivoglia persona, tanto laicale di ogni maggior dignità, anche regale, ducale e imperiale, quanto ecclesiastica, secolare e regolare di qualsivoglia preminenza, anche de' cardinali e della camera apostolica, che cantano e sono dovuti in moneta di lira, s'intendano convertiti in giuli e baiocchi a ragione d'ogni cinque lire e mezzo centinaro¹ baiocchi papali, che costituiscono dieci giuli, e di ogni undici bolognini dieci baiocchi, che fanno un giulio, e per ogni baiocco quattrini sei del peso e bontà di quelli di Bologna, e un quattrino due danari, facendosi conto, che secondo il presente valore di scudi di paoli col medesimo numero di giuli, che si pagarebbe adesso il debito costituito in lire, viene a costituirsi il nuovo debito in moneta di giuli, e in questa forma dovrà da debitori pagarsi e da creditori riscuotersi sotto pene arbitrarie, anche corporali, ad arbitrio di Sua Eminenza.

§ 3. Che da ora avanti nessuno ardisca di far contratto di qualsivoglia sorte in moneta di lira e bolognini, ma o nelle monete d'oro ed argento effettive, o in scudi e baiocchi papali, sotto pena a ciascuno de' contraenti della perdita della somma e roba contrattata, oltre la nullità del contratto.

¹ Confer et corrige ut supra pag. 574 a (n.r.).

§ 4. Che tutte le monete correnti non si possano calcolare se non a moneta di giuli e baiocchi papali, secondo la loro bontà intrinseca e valore di ciascuna che sarà dichiarata col presente editto, e non si possano alterare né spendere di vantaggio, dandole e ricevendole alla medesima valuta e con gl'istessi pesi, proibendo qualsivoglia altra moneta, che non sarà nominata nel presente editto, e che essendo nominata nel presente editto, non sarà della bontà e lega giusta, in maniera che non possa introdurre, né contrattare, né ritenere sotto pena della perdita del danaro, del quadruplo e dei corporali, *etiam* di galera perpetua, ad arbitrio, secondo la qualità e circostanze de' casi, dichiarando però che le proibite, che si trovassero qui nel tempo del presente editto, si possano solo ritenere per due mesi, che se gli dà tempo di farne esito fuori della Legazione.

§ 5. Che tutti li banchieri, bancherotti, mercanti, gabellieri stiano avvertiti, e particolarmente nelle monete di lega e altre tollerate, che non siano alterate, e ritrovandosi tali, ne diano subito notizia al signor giudice de'savi in Ferrara e nel distretto, e alli governatori de' luoghi fuori del distretto, perchè possa fare le diligenze necessarie, sotto pena della perdita della moneta, scudi ducento e altre corporali arbitrarie, *etiam* della galera. Che oggì banchiero, mercante, speziale, bottegaro, beccaro, fornaro, lardarolo ed altri artefici tenga questo bando affisso nei loro banchi, botteghe, sotto pena di scudi cinquanta. Che sotto pena ad arbitrio di Sua Eminenza anco corporali, tutti i prezzi di robbe, così comestibili, come pane, caroe, olio ed altri comestibili, che sono adesso tariffate in moneta di lira e bolognini, si convertano in moneta di giuli e baiocchi e quattrini con la suddetta proporzione, che quello che si pa-

gava undici bolognini, che facevano un giulio, si paghi dieci baiocchi papali, che è la valuta del medesimo giulio; onde siccome prima si davano trenta oncie di pane per quattro bolognini, adesso per quattro baiocchi se ne daranno trentatre oncie, e nella medesima conformità si farà nelle altre robe secondo la nuova tariffa, che in giuli e baiocchi si daranno dappertutto dai governatori e ufficiali nel medesimo tempo della pubblicazione del presente editto. E quanto ai prezzi delle robe e mercanzie che non hanno tariffa, dovranno i mercanti usare la medesima proporzione e non pigliar occasione di alterarli, sotto pena *etiam* corporale ad arbitrio di Sua Eminenza.

§ 6. Si notifica ad ognuno che alle dette pene saranno tenute tutte le persone così secolari come ecclesiastiche e regolari di qualsivoglia privilegio, dignità e preminenza, che ricerchi speciale e individuale menzione, e si procederà per inquisizione e in ogni altro miglior modo. E questo editto, affisso, pubblicato nei luoghi soliti, leggerà ognuno dopo cinque giorni, come se fosse personalmente intimato.

Dato nel castello di Ferrara questo di xii luglio MDCLIX, pubblicato il xiv detto mese.

LORENZO card. Imperiale, legato, ecc.

Subiuncta praeinserto edicto peculiari aestimatione seu tariffa monetarum argentearum et aurearum, per quantum eadem monetae ad rationem tot iuliorum, baioccorum et quaternorum respective aestimantur et reducuntur, cum nonnullis ordinationibus, prout in eadem tariffa, quam praesentibus pro plene et sufficienter expressa ac de verbo ad verbum inserta haberi volumus, uberius continetur.

Confirmat decretum.

§ 7. Hinc est quod nos, praemissorum omnium et singulorum firmiori robori et inviolabili observantiae consulere cupientes, edictum praeinsertum, subiunctamque

eidem tariffam et ordinationes huiusmodi, cum omnibus et singulis in eis respective contentis et inde sequutis, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illaque rata et grata habemus, ac iussu nostro emanasse declaramus et attestamus, necnon illis omnibus et singulis inviolabilis et irrefragabilis apostolicae firmitatis robor et efficaciam adiungimus, omnesque et singulos iuris et facti, ac solemnitatum quarumcumque, tam ex iuris communis et constitutionum apostolicarum praescripto, quam alias quomodocumque et qualitercumque etiam de necessitate in similibus observandarum, aliasve quolibet quantumvis magnos ac formales et substantiales individuamque mentione dignos defectus, si qui in praemissis vel eorum aliquo quomodolibet intervenerint, aut intervenisse dici, censi, praetendi et intelligi possent, plenissime supplicamus et sanamus, ac penitus et omnino tollimus et abolemus.

§ 8. Decernentes easdem praesentes litteras, et in eis contenta et inserta quaecumque, necnon tariffam et ordinationem huiusmodi ab omnibus et singulis ad quos nunc quoquo modo spectat et spectabit in futurum, cuiuscumque status, gradus, ordinis, dignitatis et praeeminentiae fuerint, etiamsi cardinalatus honore fulgeant, et legati de latere potestate et auctoritate fungantur, semper et perpetuo inviolabiliter et inconcusse observari debere neque ipsas praesentes litteras, etiam ex eo quod quilibet in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, aut ad ea vocati et auditi, causaeque, propter quas ipsae praesentes emanarunt, adductae aut verificatae et iustificatae non fuerint, seu ex alia qualihet quantumvis iusta, legi-

Clausula.

timā, piā et privilegiatā causā, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vel intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet quantumvis substantiali aut inexcogitabili defectu notari, impugnari, invalidari, restringi, retractari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas apositionis oris, restitutionis in integrum, vel aliud quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato, vel etiam motu, scientiā et potestatis plenitudine paribus concessio quampiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, ac suos plenarios et integros effectus sortiri et obtinere; sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis censi, atque ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. camerarium, et alios cardinales, etiam de latere legatos, necnon camerae nostrae apostolicae thesaurarium generalem, praesidentes, clericos, aliosve officiales et ministros et ceteros, quavis auctoritate et potestate fungentes et quandocumque functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostrā et cancellariae apostolicae regulā de non tollendo iure quaesito, et felicitis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de gratiis quaecumque interesse dictae camerae concernentibus in eadem camerā intra cer-

tum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, ita ut praesentes litteras ibidem praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon civitatum, oppidorum, terrarum, locorum, ac ecclesiarum, monasteriorum, collegiorum, conventuum, ordinum, congregationum, societatum et institutorum quorumlibet, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis, usibus, stylis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliās in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio aut forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur et exprimerentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 10. Volumus autem ut earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticā dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio et extra, quae

Transumptis
credi mandat.

praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii maii mdcxl, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 27 mei 1660, pontif. anno vi.

CCC.

*Deputatio iudicis causarum et exequutoris decretorum visitationis ecclesiarum Urbis a Sanctitate Sua indictae*¹.

Venerabili fratri Octavio, Patracensi, archiepiscopo

Alexander Papa VII.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Supradictum Octavium archiepiscopum iudicem causarum et decretorum exequutorem constituit.

§ 1. Ut ea, quae in visitatione ecclesiarum almae Urbis a nobis seu S. R. E. cardinalibus in auditores visitationis huiusmodi per nos specialiter assumptis salubriter decreta sunt et decernuntur, debita exequutioni quamprimum demandentur, et controversiae illius occasione, praesertim inter personas ecclesiasticas, quas litium dispendiis a Dei servitio avocari minime decet, ad nostram audientiam deductae et deducendae, quantocius terminentur, te, de cuius probitate et doctrinā plurimum in Domino confidimus, iudicem causarum et exequutorem decretorum huiusmodi visitationis, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, constituimus et deputamus, dantes tibi plenam et liberam facultatem, quae a nobis et cardinalibus praedictis in eadem visitatione decreta, statuta et ordinata sunt et erunt, exequi et observari faciendi, contra inobedientes et negligentes, necnon cuiuscumque criminis, occasione dictae visitationis detecti, reos et delinquentes, eorumque complices et fautores, cuiuscumque status, dignitatis,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ordinis et conditionis fuerint, per viam accusationis, querelae vel denunciationis, etiam summarie, simpliciter et de plano, sine strepitu et figurā iudicii, solā facti veritate inspectā, inquirendi et procedendi, reosque, prout canonicae requirunt sanctiones, et aliās nostro seu eorumdem cardinalium arbitrio, puniendi, ac tam super praemissis, quam etiam alias quascumque in eadem visitatione, aut etiam antea, per nos tamen tibi etiam absque speciali commissione committendas causas ecclesiasticas vel profanas, civiles, criminales, aut mixtas, inter capitula, conventus, collegia, universitates, confraternitates, archiconfraternitates, eorumque superiores, ac singulares personas ecclesiasticas, seculares, vel cuiusvis Ordinis etiam Mendicantium regulares, etiam exemptas, et quovis privilegio et immunitate suffultas, etiam nobis et Apostolicae Sedi immediate subiectas, seu etiam inter laicos motas et movendas, cum earum omnibus incidentibus, emergentibus, annexis et connexis, etiam summarie, simpliciter et de plano, et aliās, ut praefertur, terminis substantialibus unico contextu vel etiam non servatis, sed illorum loco praefixo termino arbitrio tuo et de eiusdem visitationis mandato procedendi, audiendi et fine debito terminandi, et ad hunc ceterorumque contingentium effectum quoscumque etiam per edictum publicum constituto summarie et extrajudicialiter de non tuto accessu, citandi et monendi, eisque ac quibusvis iudicibus, et ceteris personis, quibus et quoties opus fuerit, etiam per simile edictum, ac etiam sub censuris et poenis ecclesiasticis, necnon pecuniariis tuo arbitrio moderandis et applicandis, inhibendi, contra inobedientes quoscumque censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravandi, auxiliumque brachii secularis invocandi, mandata, prohibitiones, inhibitiones et monitoria, etiam sub censuris

Supradicto Octavio facultatem puniendi reos concedit.

et aliis poenis praedictis, ceterisque tibi benevisis remediis, omni et quacumque appellatione postposita, decernendi, omniaque in praemissis et circa ea necessaria et quomodolibet opportuna faciendi, mandandi et exequendi, etiam quae expressionem requirerent magis specialem, et sub generali concessione non venirent, dummodo inconsultis nobis aut cardinalibus praedictis, et nisi de eorum voto, in aliquo praemissorum non procedas, nec sententiam feras, aut quicquam exquaris, nec te in aliquo immisceas.

Contraria tollit.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quorumcumque etiam patriarchalium ecclesiarum, monasteriorum, domorum et ordinum, confraternitatum, archiconfraternitatum, congregationum et hospitalium, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis eorumque superioribus et personis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi maii MDCLX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 31 maii 1660, pontif. anno vi.

CCCL.

Declarat alumnos collegiorum apostolicorum non ad triennium tantum, sed perpetuo quoad vixerint Sedis Apostolicae servitio adstrictos esse, et dat formam iuramenti.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Cum circa iuramenti vinculum, quo pontificiorum collegiorum alumni Sedis Apostolicae (a qua maximis sumptibus educantur) servitio recipiuntur¹ adstricti, variae fuerint hucusque a nonnullis excogitatae interpretationes, quibus eiusdem Sedis in hoc eludatur intentio, et Dei gloriae ac servitio, cui huiusmodi institutum dirigitur, non minimum detrahatur:

§ 1. Nos, etc.²

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx iunii³ MDCLX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 20 iunii 1660, pontif. anno vi.

CCCL.

De obligatione denunciandi haereticos, vel de haeresi leviter suspectos, et quod in materia haeresis non admittitur correctio fraterna.

Feriâ v, die viii iulii MDCLX, in congregatione generali S. R. et universalis inquisitionis habitâ in palatio apostolico apud S. Mariam Maiorem coram SS. D. N. Alexandro divinâ providentiâ Papa VII, ac EE. et RR. DD. S. R. E. cardinalibus in universâ republicâ christianâ contra haereticam pravitatem inquisitoribus generalibus a S. Sede Apostolicâ specialiter deputatis.

Licet aliâs per constitutionem felicis recordationis Pauli V emanatam sub die i septembris MDCVI, quae incipit *Romanus Pontifex*, fuerit districte prohibitum

Constitutio
Pauli V.

¹ Potius legendum *reperiuntur*, ut infra, pagina 587 (R. T.).

² Reliquum omittimus, quia eadem Constitutio habetur infra loco debilo sub data xx iulii (R. T.).

³ Istud datum erroneum evincitur ex eo quod in Constitutione citantur declarationes sub datâ xx iulii. Haec eadem Constitutio legitur infra, numero CCCV, sub vero dato, ideoque priorem banc illius recensionem eliminandam esse censuimus (R. T.).

Motiva.

superioribus regularium, ne quovis titulo vel praetextu praeventiois, aut consuetudinis et praescriptionis, etiam immemorabilis, aut alio, in causis ad S. Officium spectantibus se quoquo modo intromittere aut immiscere, denunciationes recipere, testes examinare, processus conficere, causas cognoscere, aut terminare audeant; imo ex eiusdem constitutionis dispositione eisdem fuerit graviter iniunctum, ut suos subditos ac religiosos, quos haeresis labe infectos vel de haeresi suspectos noverint, absque aliâ consultatione cum propriis suae religionis superioribus vel aliâ quavis personâ faciendâ, sine morâ inquisitoribus vel locorum Ordinariis vicinioribus denuncient:

Motiva reproductionis.

§ 1. Nihilominus, animadvertens SS. D. N. Alexander VII ab aliquibus regularibus in dubium revocari praedictam denunciandi obligationem, adeo ut nedum suos subditos non denuncient, verum etiam fideles ad ipsos pro consilio recurrentes an debeant S. Officio denunciare quae audierunt aut viderunt ad ipsum S. Officium spectantia, ad id faciendum, ut deberent, non obligent, imo aliquando eosdem perperam instruant non teneri, nec sub obligatione constitutionum apostolicarum comprehendere, et hanc opinionem erroneis aliquot doctorum sententiis confirmare tentantes, eosdem in maximum fidei discrimen ab onere denunciandi retrahere conentur:

Constitutio-
nem Pauli V
Alexander VII
innovat.

§ 2. Volens proinde Sanctitas Sua abusu huiusmodi ex sui pastoralis officii debito coërcere, post maturam facti discussionem, auditis votis eminentissimorum et reverendissimorum dictorum cardinalium adversus haereticam pravitatem generalium inquisitorum, innovat constitutionem praedictam a felicis recordationis Paulo V emanatam, et, quatenus opus sit, eam declarans, hoc praesenti decreto districte praecipit et mandat omnibus

et singulis regularium generalibus, provincialibus, abbatibus, prioribus, guardianis, rectoribus, praepositis, aliisque eiusmodi quocumque nomine nuncupatis superioribus cuiuscumque Ordinis et instituti, sive Mendicantium sive non Mendicantium, necnon congregationis et societatis clericorum regularium quorumcumque, etiam Societatis Iesu, aliorumque quomodocumque exemptorum vel non exemptorum, etiamsi essent specialiter et nominatim exprimiendi, ut omnino dictae constitutioni in omnibus pareant, et omnes et quoscumque religiosos, tam sibi ipsis subditos quam non subditos, cuiuscumque dignitatis, gradus et conditionis existant, haereticos vel de haeresi quomodocumque etiam leviter suspectos deferant et iudicialiter denuncient inquisitoribus vel locorum Ordinariis, et nullatenus in causis ad S. Officium spectantibus audeant se intromittere, neque suos subditos ad S. Officium recurrentes, vel recurrere aut accedere volentes, molestare, vexare, vel alio quovis modo sive directe sive indirecte avertere, retrahere, dissuadere; imo praedictos suos subditos monere debeant, ut ipsi quoque eidem decreto omnino pareant, et alios christifideles etiam confratres suos ad parendum pariter hortentur et suadeant, reiectis penitus huiusmodi opinionibus atque interpretationibus, quas Sanctitas Sua cum volo dictorum eminentissimorum dominorum cardinalium, tamquam perniciosas, temerarias et non consistentes, et a mente Sanctitatis Suae prorsus alienas, reprobavit et reprobat.

§ 3. Et quia quandoque etiam eorum subditi deficiunt in eo quod ipsis implendum incumbit cum religiosis eiusdem alteriusve Ordinis, aliisve quibuscumque personis de fide suspectis, ceterisque peccantibus consilium in materiis ad S. Officium spectantibus, ita ut nedum ipsi

met denunciationes differant vel ab illis prorsus abstineant, verum etiam multoties ab eisdem alios a se consilium petentes retrahant malis artibus, vel mendicatis doctorum opinionibus, vel sub fraternae correctionis factae vel faciendae, aliorumve¹ praetextu:

Haereticos denunciari mandatur.

§ 4. Propterea idem Sanctissimus declaravit praefatos subditos absque ulla participatione, etiamsi nulla sit petita venia a superioribus, etiamsi nulla fraterna correctio vel alia monitio praemissa fuerit, omnino teneri et obligatos esse accedere ad denunciandum Ordinariis vel inquisitoribus locorum quoscumque etiam confratres ac superiores etiam primarios suos eiusdem Ordinis et religionis, quos noverint esse de fide quomodolibet etiam leviter suspectos; ac propterea eosdem debere omnes et quoscumque etiam alios a se consilium ut supra petentes monere et obligare ad denunciandum, nec posse illos a denunciando sub dictae fraternae correctionis vel alio quovis praetextu retrahere aut retardare, et praefatos omnes tam superiores quam subditos contrafacientes Sanctitas Sua voluit et declaravit subiacere omnibus censuris in dicta constitutione Pauli V expressis, nec non privationis quarumcumque dignitatum seu praelaturarum seu officiorum suorum Ordinum, ac vocis activae et passivae, perpetuaeque inhabilitatis ad easdem, ipso facto et absque alia declaratione incurrendis, aliisque Sanctitatis Suae ac successorum arbitrio infligendis, poenis, quarum relaxationem, suspensionem, absolutionem, vel dispensationem Sanctitas Sua sibi ipsi et successoribus suis Romanis Pontificibus tantum expresse reservavit.

Decretum hoc in publica mensa legi vult.

§ 5. Et, ne praemissorum praetendi possit ignorantia, idem Sanctissimus mandavit sub eisdem poenis, ipso pariter facto

¹ Forsan legendum aliove (R. T.).

incurrendis, ut supra reservatis, ut superiores omnes praefati in quocumque loco, conventu, vel collegio sui Ordinis decretum hoc semel saltem singulis annis kalendis martii in publica mensa, vel alias in capitulo ad hoc specialiter convocato, legi curent una cum aliis decretis et constitutionibus apostolicis, ad S. Officium Inquisitionis adversus haereticam pravitatem pertinentibus, quotannis legi solitis iuxta decretum felicitis recordationis Urbani VIII. Et insuper iidem superiores teneantur curare et efficere ut huius decreti exempla aliquo in loco apud eos publico affigantur et affixa conserventur, itaut ab eisdem subditis religiosis omnibus videri ac legi commode queant. Deque huiusmodi lectione et commonitione publico documento ab iisdem superioribus conventus vel domus subscripto, unaque ab aliis duobus religiosis eiusdem domus vel conventus, statim certiore facere congregationem sanctissimae Inquisitionis in Urbe, vel locorum inquisitores ubi sunt. Statuitque praeterea decretum hoc, seu illius exemplum, ad valvas basilicae Principis Apostolorum de Urbe et in acie Campi Florae affixum, omnes ubique existentes arctare et afficere, ac si unicuique personaliter fuisset intimatum.

Huiusmodi decretum publicum in loco affigi praecipit.

Dat. 8 iulii 1660, pontif. an. vi¹.

CCCCIII.

Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium, quod in posterum nullus, qui in provincia Granatensi Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia minister provincialis extiterit, et completo officii triennio pater modernior remanserit, posteaque custos seu defnitor provinciae fuerit electus, possit denuo immediate in ministerium provincialem

¹ Huiusmodi datum sumimus a titulo (R. T.).

eligi, nisi prius saltem integrum triennium ab ingressu definitorii vacaverit, sub poena nullitatis aliter gerendorum¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Motiva.

§ 1. Alias pro parte dilectorum filiorum fratrum provinciae Granatensis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, ac audita relatione commissarii generalis curiae Ordinis huiusmodi, eminentissimo Astallio referente (ad tollenda absurda, quae in memorata provincia, quae¹, causa praemissorum et contra mentem statutorum generalium dicti Ordinis, in ambitionis fomentum et dominandi libidinem evenire dicuntur, ut pauci solummodo patres in guberniis et officiis perpetuari conentur), censuit et decrevit, prout praesentium tenore decernit, ut imposterum nullus, qui in praedicta provincia minister provincialis extitit, et completo eius officii triennio pater modernior remanserit, posteaque custos seu defnitor provinciae fuerit electus, possit de novo immediate in ministerium provincialem eligi; nisi prius saltem per integrum triennium ab ingressu definitorii vacaverit; ac ita in praemissis de cetero fieri, exequi et observari, sub poena nullitatis aliter gerendorum, mandat et praecipit; contrariis quibuscumque non obstantibus.

ctus in custodem vel definitorem, reeligendi posse in ministerium provincialem, nisi ad minus per triennium vacaverit ab ingressu definitorii: emanavit a praefata congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Sacrae congregationis decretum.

« Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, ac audita relatione commissarii generalis curiae Ordinis huiusmodi, eminentissimo Astallio referente (ad tollenda absurda, quae in memorata provincia, quae¹, causa praemissorum et contra mentem statutorum generalium dicti Ordinis, in ambitionis fomentum et dominandi libidinem evenire dicuntur, ut pauci solummodo patres in guberniis et officiis perpetuari conentur), censuit et decrevit, prout praesentium tenore decernit, ut imposterum nullus, qui in praedicta provincia minister provincialis extitit, et completo eius officii triennio pater modernior remanserit, posteaque custos seu defnitor provinciae fuerit electus, possit de novo immediate in ministerium provincialem eligi; nisi prius saltem per integrum triennium ab ingressu definitorii vacaverit; ac ita in praemissis de cetero fieri, exequi et observari, sub poena nullitatis aliter gerendorum, mandat et praecipit; contrariis quibuscumque non obstantibus.

Romae die xxv iunii MDCLX.

MARCUS cardinalis GINNETTUS ».

§ 2. Cum autem, sicut praedicti fratres provinciae Granatensis nobis nuper exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia et observatione, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderarent: nos, specialem eisdem fratribus gratiam facere volentes, et eorum singulares

Decretum praesentium confirmat Pontifex.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Videtur legendum ne pro nec (R. T.).

¹ Vox quae redundat (R. T.).

Det. die 13 iulii 1660, pontif. anno vi.

*Commissio nuncio Sabaudiae ul audiat
recursus subditorum principalis Mas-
serani et marchionatus Crevacorii'.*

Venerabili fratri Carolo archiepiscopo Tar-
sensi, nostro et Apoetolicee Sedis apud
dilectum filium nobilem virum Carolum
Emmenselem Sabaudiae dncem nuncio,
Alexander Pepe VII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum dilecti filii consules, consiliarii et homines principatus Masserani et marchionatus Grevacorii, aliorumque locorum annexorum, ob magnam eorum ab Urbe distantiam, non facile, nec sine notabili incommodo et impensâ, valeant accedere ad Apostolicam Sedem, eidemque suos recursus et querelarum causas proponere, si quando a dominis, quibus ab eâdem Sede commissi sunt, vel eorum iudicibus sentiant se in aliquo praegravari, indeque saepius contigerit illos, praesto neminem habentes qui eos audiat et praesidio sit, animis concitatis prosluisse in varios excessus, maximo etiam cum detrimento praedictorum dominorum loca ipsa obtinentium in feudum: nos, ex munere nobis iniuncto volentes omnium tranquillitati ac etiam commoditati et in demnitate prospicere, motu proprio, et ex certâ nostrâ scientiâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, te (de cuius probitate, prudentiâ et in rebus agendis dexteritate et experienciâ plurimum in Domino confidimus) constituimus et deputamus, ut recursus (si quos, a quibusvis gravaminibus, per dilectum filium nobilem virum principem Masserani et mar-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Moliva

587 An. C. 1860

chionem Crevacorii sive eius iudices, praefatis consulibus, consiliariis et hominibus, tam uti universis quam uti singulis, illatis seu inferendis, per eosdem consules, consiliarios et homines ad nos et Sedem praedictam haberi contigerit) auctoritate nostrâ ac uti a nobis delegatus audias, et quid circa illos et illa sit agendum eidem principi eiusque iudicibus rescribendo praescribas, et quomodo ab illis procedendum sit dirigas; in arduis vero, et iis quae bonum regimen ac statum dictorum locorum concernunt, informationes suscipias et ad nos transmittas, ut quid magis expedire censuerimus discernere et mandare valeamus; plenamque tibi in praemissis et ceteris, quae circa illa et eorum occasione duxeris necessaria et opportuna, providendi atque statuendi et ordinandi auctoritatem concedimus et delegamus.

Mandantes propterea moderno et pro tempore existenti principi Masserani et marchioni Crevacorii, necnon universis et singulis aliis, sub nostrae indignationis aliisque nostro arbitrio poenis, ut tibi in praemissis pareant, et quidquid mandaveris exequantur, nec, sub quovis praetextu, aut quaesito colore vel causâ, te in praedictis audeant vel praesumant directe vel indirecte impedire seu molestare; sed imo tibi in omnibus assistant, suoque adiuvent auxilio.

§ 2. Decernentes irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac felicitis recordationis Bonifacii praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, principatus, marchionatus, et locorum praedictorum et aliis quibuslibet, etc., sub quibuscum-

que verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, etc., in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, etc., et alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, etc., hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv iulii mdcLx, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 15 iulii 1660, pontif. an. vi.

CCCv.

Diversae declarationes et ordinationes circa iuramentum per alumnos collegiorum pontificiorum praestari solitum, quo Sedis Apostolicae servitio reperiuntur adstricti iuxta decretum particularis congregationis cardinalium de Propagandâ Fide'.

Alexander Pepa VII,
ed futurem rei memoriem.

§ 1. Cum circa iuramenti vinculum, quo pontificiorum collegiorum alumni Sedis Apostolicae (a quâ maximis sumptibus educantur) servitio reperiuntur adstricti, variae fuerint hucusque a nonnullis excogitatae interpretationes, quibus eiusdem Sedis in hoc eludatur intentio, et Dei gloriae et servitio, cui huiusmodi institutum dirigitur, non minimum detrahatur;

§ 1. Nos⁹, opportune hac in re provi-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Lectionem et distinctionem huius bullae summus ex recensione quae in edit. Main. sub num. CCCI extra locum reperiabatur, et alteram eiusdem recensionem hic duplicatam omittimus (R. T.).

Motives

Innocentii 8

4

decre cupientes, de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis propagandae fidei praepositorum super hoc a nobis specialiter deputatorum, qui rem diligenter et mature discussissent, consilio, ac inhaerendo decretis aliis circa praedicta iuramenti formulam emanatis, eaque, quatenus opus sit, innovando, auctoritate apostolica, tenore praesentium, declaramus, praedictos alumnos non ad triennium tantum, ut gratis aliqui interpretantur, sed perpetuo, quoad vixerint, in quocumque statu permanserint, Sedis praedictae servitio fuisse hactenus et futuros in posterum adstrictos, ut alias et signanter die vii augusti MDCXLV a felicitis recordationis Innocentio Papa X praedecessore nostro fuit declaratum, huiusmodi autem servitio minime satisfacturos, etiamsi in salutem animarum operam suam quoquo modo impendant, nisi illud ad praescriptum Sedis Apostolicae expleverint.

§ 2. Praeterea si contingat aliquem ipsorum incorrigibilitatis, vel malae valetudinis, aut alia qualibet ex causa a collegiis eiici, aut sponte sua quodcumque discedere, etiamsi nondum completis studiis aut sacris ordinibus fuerit initiatus, non idcirco censendum a iuramento ulla ex parte solutum, tam circa servitium praestandum in missionibus, quam circa prohibitionem ingrediendi religionem, imo, ne hoc vel alio quovis praetextu dictae Sedis mens forsitan eludatur, prohibemus ne, etiam elapso triennio, quovis tempore possit quilibet alumnus ad religionem admitti, nisi de expressa nostra seu Romani Pontificis pro tempore existentis vel congregationis venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium negotiis propagandae fidei praepositorum in scriptis habenda licentia, sub poena nullitatis professionis ipso iure, si aliter fuerint ingressi, et quod ab eadem cardi-

naliu congregatione, non obstante professione, ad primaeum statum revocari possint.

§ 3. Insuper declaramus, quod, concessa <sup>Etiam si religionem ingredi-
diantur a iuramento non ab-
solvatur.</sup> alumnis, ut supra, licentia ingrediendi religionem, non idcirco censendi sunt a iuramento absoluti ex praesumpto tacito consensu, eo quod praedicta congregatio illorum opera forsitan non uteretur; ad haec, nullo pacto licere alumnis, contra formam iuramenti, vel religionem ingredi, vel alteri statui perpetuo se addicere, eo sub praetextu, quod quilibet teneatur sibi ipsi ratione aliqua stabili consulere, eo quod haec sancta Sedes alumnis, postquam fuerint dimissi, non provideat; cum memorata congregatio neminem ex iis, qui ad missionis titulum ordinati sunt, quive suo instituto pro viribus incumbunt, consueverit unquam destituere; quod si secus aliquando forsitan contingat, hoc eorum culpa adscribendum est, qui, postquam fuerint dimissi, eiusdem sanctae Sedis, a qua enutriti fuerunt, ac eius quod professi sunt instituti prorsus obliti, de se suoque statu eandem monare negligunt omnino.

§ 4. Quia vero, ut praefertur, non desunt aliqui, qui, non intelligentes gravitatem muneris sacerdotum secularium ad missiones apostolicas admissorum, quidve sanctae fidei propagationi et universalis Ecclesiae bono, attentam praesertim temporum ac rerum circumstantiam, magis conducat, audeant adhuc asserere huiusmodi iuramentum, in ea parte qua cuiuslibet religionis ingressum prohibet, invalidum omnino esse tamquam impeditivum maioris boni, eoque praetextu, excusationem suae contumaciae obtendentes, iuramentum quoad hanc partem negligere praesumant: nos, volentes deinceps huiusmodi abusui opportune occurrere, eosque, qui contrarie praesumpserint, ad statum, cui ex praedicto iuramento repe-

riuntur obstricti, revocare, praecipimus omnibus alumnis, ut, postquam e suis collegiis vel sponte egressi vel dimissi fuerint, sive in statu et habitu seculari permanserint, etiamsi in sacris non fuerint, sive etiam postquam alicui religioni fuerint adscripti, donec vixerint, quolibet anno, si intra fines Europae fuerint, vel, si extra, quolibet biennio, de se suoque statu et loco ubi maneat, et quibus studiis et exercitiis operam navent, per litteras praedictam congregationem certiorant; litteras autem huiusmodi viciniore Sedis Apostolicae nuncio transmittere, atque etiam eousque iterare teneantur, donec per eiusdem epistolam certi fiant quod ad ipsum pervenerint.

§ 5. Utque id omnino observetur, praecipimus ut iuramento ab eisdem alumnis praestando addatur infrascripta clausula: *Item voveo et iuro, quod sive religionem ingressus fuero, sive in statu seculari permanserero, si intra fines Europae fuero, quolibet anno, si vero extra, quolibet biennio, mei ipsius, meique status et exercitii et loci ubi moram traxero, sacram congregationem de Propaganda Fide certiorabo.* Praecipimus itidem quod idipsum praestent eorum superiores regulares quoad eos qui religionem fuerint ingressi. Praefectis vero missionum sacerdotum secularium iniungimus, sub poena suspensionis a divinis ipso facto incurrendae, ut quolibet anno diligenter perquirant de statu singulorum qui fuerint alumni et ad eam missionem vel ratione originis vel nationis aut alio quovis modo pertinent, sive religionem fuerint ingressi, sive non, deque ipsis eorumque statu, exercitiis ac locis eandem congregationem omnino moneant. Praeterea praecipimus praesentes litteras ad singula collegia transmitti, eorum superioribus iniungentes ut adamussim illas observari curent, expositasque habeant in loco pa-

tenti, singulisque obvio, ne ullo tempore illarum ignorantia a quopiam praetendi possit; et ut quovis anno in publico refectorio bis legantur, nimirum prima dominica ianuarii et prima iunii; necnon etiam immediate ante praestationem iuramenti, clara voce alumnis mox iuraturis legantur; ac, ne quis ab earum exequutione excusari valeat, ipsius iuramenti formulae eam, quae sequitur, clausulam superaddi mandamus: *Denique voveo et iuro, me praedictum iuramentum eiusque obligationem intelligere et observaturum iuxta declarationes factas a sacra congregatione de Propaganda Fide et Brevi apostolico roboratas sub die xx iulii MDCXL.*

§ 6. Quia vero in tanto alumnorum numero, quos haec sancta Sedes ad fidei ministerium maximis sumptibus enutrit ac instruit, quotidianam experientiam comperitur ex defectu huiusmodi ministrorum opus Dei multoties praetermitti, et, quod maxime dolendum est, plurimas regiones, quae albae sunt ad messem, ea de causa misere deperire; districte praecipimus superioribus collegiorum, sub poena suspensionis ipso facto incurrendae, ut quilibet vice nomina singulorum qui ad collegium admittuntur, necnon eorum qui dimittuntur vel sua sponte recedunt, statim ipsimet congregationi praedictae vel ipsius secretario transmittant, expressis singulorum aetate, patria, studiis, ordinibus, habilitate, ac locis ad quae diriguntur, quove die iuramentum praestiterint, ut in actis eiusdem congregationis redigi possit. Iniungentes alumnis, sub poena electionis a collegio, ne iuramenti praestationem ultra aetatem in decreto recolendae memoriae Urbani VIII praedecessoris nostri die xxiv novembris MDCXXV praescriptam differant; superioribus vero, sub eadem poena suspensionis, ne ullam hac in re dilationem permittant, nisi ex

Clausula iuramento superaddita.

Alumnorum nomina in actis eiusdem congregationis inscribantur.

Debeant de suo statu et loco informare congregationem.

A collegiis eiectos a iuramento praestito non absolvit.

Etiam si religionem ingredi-
diantur a iuramento non ab-
solvatur.

gravi causâ per ipsammet congregationem supradictam Romae, extra vero per nuncios apostolicos in scriptis approbandâ.

§ 7. Demum districte prohibemus, ut nullos omnino, cuiusvis dignitatis et conditionis extiterit, audeat praedictum iuramentum, ac praesentes litteras, seu declarationes, tam in totum quam secundum singulas sui partes declarare aut interpretare; sed, si quid forsân dubitari contigerit, teneatur eandem Sanctam Sedem consulere, ab eâque responsum in scriptis expectare, sub poenâ violationis iuramenti, si secus facere praesumpserit.

Decretum irritans.

§ 8. Decernentes easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quilibet, etiam speciali mentione digni, in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, ad ea vocati et auditi non fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet quantumvis magni et substantiali defectu notari, impugnari, invalidari, infringi, retractari, aut in controversiam revocari, seu ad terminos iuris reduci posse, sed ipsas praesentes semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis praedictae nuncios, aliosve quoslibet, quavis auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi, facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam,

quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 9. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon memoratorum collegiorum, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem¹ sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâ in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma servanda foret, tenores huiusmodi pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogat.

§ 10. Volumus autem ut earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius secretarii praedictae congregationis vel notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx iulii MDCLX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 20 iulii 1660, pontif. anno vi.

¹ Videtur legend. *eisdem nempe collegiis* (R. T.)

Formula¹ iuramenti ad praescriptum superioris Brevis praestandi a quolibet alumno collegiorum pontificiorum.

Ego N. filius N. dioecesis N., plenam habens instituti huius collegii notitiam, legibus et constitutionibus ipsius, quas iuxta superiorum explicationem amplector, me sponte subiicio, easque pro posse observare promitto.

Insuper spondeo et iuro quod, dum in hoc collegio permanebo, et postquam ab eo quocumque modo, sive completis, sive non completis studiis, exiero, nullam religionem, societatem, aut congregationem regularem, sine speciali Sedis Apostolicae licentiâ vel sacrae congregationis de Propagandâ Fide, ingrediar, neque in earum aliquam² professionem emittam.

Spondeo pariter et iuro quod, volente sacra congregatione de Propagandâ Fide, statum ecclesiasticum amplectar, et ad omnes sacros etiam presbyteratus ordines, cum superioribus visum fuerit, promovebor.

Item voveo et iuro quod, sive religionem ingressus fuero, sive in statu seculari permansero, si intra fines Europae fuero, quolibet anno, si vero extra, quolibet biennio, mei ipsius, meique status, exercitii et loci, ubi moram traxero, sacram congregationem de Propagandâ Fide certiorabo.

Voveo praeterea et iuro, quod, iussu praedictae congregationis de Propagandâ Fide, sine morâ in provinciam meam revertar, ut ibi perpetuo in divinis administrandis laborem meum ac operam pro salute animarum impendam, quod etiam praestabo, si cum praedictae Sedis licentiâ religionem, societatem, aut congregatio-

¹ Hanc formulam iuramenti sumimus ex priore praedictae Constil. recensione apud Main. sub num. ccci, quam supra omisimus (R. T.).

² Forsan aliquâ legendum ut infra (R. T.).

nem regularem ingressus fuero, et in earum aliquâ professionem emisero.

Denique voveo et iuro me praedictum iuramentum eiusque obligationem intelligere et observaturum iuxta declarationes factas a sacra congregatione de Propagandâ Fide et Brevis apostolico roboratas sub die xx iulii MDCLX. Sic me Deus adjuvet et haec sancta Dei Evangelia.

CCCVI.

Confirmatio quorundam privilegiorum a diversis Romanis Pontificibus consulibus et communitati civitatis Carpentoratensis super nundinis, mercatibus, cognitione quarundam causarum, faciendis proclamatibus seu bannimentis poenalibus, necnon infeudatione cuiusdam castri respective concessorum¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Constantis fidei et sinceræ devotionis affectus, quem dilecti filii consules et communitas civitatis nostrae Carpentoratensis erga nos et Sedem Apostolicam gerere comprobantur, nos inducit, ut illa, quae ipsis a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris pro eorum commodo dictaeque communitatis ornamento et decore concessa fuerunt, apostolicae confirmationis nostrae praesidio robaremus.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt iidem consules et communitas, quod dudum felicitis recordationis Clemens Papa VII ipsis consulibus et communitati, ut nundinas ab omni gabellâ, datio, exactione, pedagio et onere liberas et exemptas, prout in aliis civitatibus et locis illarum partium celebrabantur, celebrari facere, ac duos mercatores probos ac in arte peri-

Motiva.

Expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

tos¹, qui in domo publicae dictae civitatis, aut alio loco deputando, de differentiis et discordiis, quae inter mercatores occasione mercantiarum orirentur, cognoscere, et eos² componere valerent, et a quorum ordinatione appellari non posset, et deinde: pia³ memoriae Paulus Papa III quod ultra mercatum, quod ab immemorabili tempore citra in eadem civitate qualibet die veneris ex concessione dictae Sedis fieri consueverit, in qualibet die martis in eadem civitate aliud forum seu mercatum cum eisdem exemptionibus, cum quibus aliud die veneris huiusmodi celebrabatur, celebrare libere et licite valerent, indulserunt; ipseque Paulus III statuit et ordinavit, quod de cetero perpetuis futuris temporibus omnes et singuli aere alieno gravati, seu alias submissi vel obligati, ad mercatum dictis diebus venientes, tam eundo quam redeundo, pro debito civili ad alicuius instantiam capi aut alias quomodolibet vexari non possent. Postremo recolendae memoriae Pius Papa IV praedecessor noster, per eum accepto, quod Alexander episcopus Ostiensis cardinalis Farnesius nuncupatus S. R. E. vicecancellarius, tunc in illis partibus de latere legatus, praedictis consulibus causas minimas, quatuor ducatorum auri de camera non excedentes, cognoscendi et omni appellatione remota decidendi facultatem concesserat, quodque ab eisdem consulibus, vel certis aliis magistris nuncupatis, ad id ab ipsis⁴ communitate deputatis, pretia annonae constituendi et taxandi⁴ consueverant, ipse Pius praedecessor consulibus praedictis non solum causas quatuor ducatos non excedentes cognoscendi et decidendi, ac pretia annonae constituendi et taxandi, verum etiam quascumque alias

ordinationes et decreta ad id necessaria faciendi et promulgandi, et ea, quoties expedire videretur, mitigandi, corrigendi et alterandi, taxas et ordinationes, ac quicquid in praemissis pro bono publico pro tempore facerent et decernerent, per mercatores, artifices, laniones, pistores, salisamentarios, caupones, cetarios, piscium venditores, et alios quoscumque, cuiusvis status, gradus, ordinis et conditionis existentes, sub multis pecuniariis usque ad summam quatuor ducatorum similium per quemlibet transgressorem qualibet vice persolvendorum inviolabiliter observari mandandi, inobedientes et transgressores quoscumque illas incurrisse declarandi, et illas ab eisdem transgressoribus, quibuscumque appellationibus et diffugiis reiectis, irremissibiliter exigendi, fiscoque ac pauperibus et aerario eiusdem civitatis aequis portionibus applicandi facultatem in perpetuum, etiam privative quoad omnes alios magistratus (ita quod ea insolidum et solis ipsis consulibus, vel ut praefertur, pro tempore deputatis concessa et demandata esse censerentur); praeterea (cum de usu laudabili illarum partium singulis annis bandimenta et proclamata sub pecuniariis et aliis poenis adversus inferentes damna et iniurias culpa vel negligentia cum animalibus vel aliis in praediis territorii et districtus dictae civitatis consistentibus fieri consueverant, emolumenta ex poenis a contrafacientibus pro tempore exactis provenientia ad cameram apostolicam illarum partium spectarent, et¹ quorum locatione dicta camera annis singulis summam duodecim ducatorum similium, vel circa, percipere consueverat) eisdem consulibus ius² et facultatem proclamata et bandimenta huiusmodi suis loco et tempore, quoties opus fuerit, in eadem civitate ac illius ter-

¹ Deest deputare vel constituere (R. T.).

² Forsan legendum eas (R. T.).

³ Vel potius legendum ipsa (R. T.).

⁴ Lege potius constitut et taxari (R. T.).

¹ Legendum ex pro et (R. T.).

² Edit. Main. legit us; itaque vel delendum etiam et, vel legendum ius (R. T.).

ritorio et districtu universo emittendi et fieri mandandi, bandimentis contravenientes ad solutionem mulctarum et poenarum propterea incursarum omnibus iuris et facti remediis cogendi et compellendi, concessit, et emolumenta quaecumque poenarum huiusmodi aerario dictae civitatis in perpetuum (ita quod nullo unquam tempore de bandimentis et poenis praefatis, earumque exactione, perceptione et aliis inde emergentibus, legatus ipse aut vicelegatus, seu dicti comitatus rector, vel camerae agentes pro tempore existentes, aut quivis alii quovis praetextu se intromittere possent) donavit, et in perpetuum applicavit; et insuper locum, seu castrum dirutum De terris, Carpentoratensis dioecesis, ad dictam Sedem pleno iure spectans, et contiguum territorio dictae civitatis, tunc omni habitatore fere destitutum (in quo communitas et habitatores dictae civitatis ius pascendi cum eorum animalibus ex quibusdam conventionibus seu ordinatione necnon consuetudine antiquis habebant, omnia fere illius praedia et habitationes praefatas¹ pertinebant, ipsiusque civitatis statuta et consuetudines in dicto loco veluti unico incorporato territorio dictae civitatis servabantur, ipseque locus tunc eidem legato suberat, et ex illo idem legatus seu agentes pro dicta camera annuatim non ultra duodecim ducatos similes, vel circa, cum certis aliis emolumentis, laudemis nuncupatis, percipere consueverant) cum universis eiusdem loci territorio et districtu, eorumque hominibus, vassallis, habitatoribus, incolis, domibus, aedificiis, praediis, aliisque iuribus et pertinentiis suis quibuscumque, eisdem consulibus et communitati in feudum nobile perpetuumque, sub annuo canone seu censu sex ducatorum auri similium camerae apostolicae illarum partium per-

¹ Legendum puto ad habitantes praefatos, pro et habitationes praefatas (R. T.).

solvendi¹, assignavit, ipsosque consules et communitatem feudatarios et dominos in temporalibus perpetuos dicti loci seu castri fecit, constituit et deputavit; et postremo idem Pius IV praedecessor noster motu proprio infeudationem et concessionem dicti loci seu castri De terris, et alia praemissa, sub litteris rescissionis alienationum rerum Ecclesiae Romanae per eundem Pium praedecessorem sub datum xv kalendas iunii, pontificatus sui anno vi, editis, et quibusvis aliis similibus vel dissimilibus revocationibus, cassationibus et aliis contrariis dispensationibus² similium gratiarum, etiam ab ipso Pio praedecessore et Sede praefata editis, nulloatenus comprehensa fuisse, esse vel fore, sed illa valida et efficacia perpetuo permanere declaravit, et, si opus esset, illa adversus easdem rescissiones et litteras revalidavit, ac in pristinum statum restituit; consulibus et communitati praefatis quod in dictis poenis incorporandis vel exigendis procuratorem fiscalem seu quemvis alium minime vocare tenerentur, et dictas poenas a quibusvis omni et quacumque appellatione remota exigere, et opportuna mandata exequi facere possent, concessit, prout in litteris apostolicis desuper confectis plenius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes praemissa omnia pro eorum firmiori subsistentia a nobis approbari desiderarent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesen-

¹ Potius lege persolvendo vel persolvendorum (R. T.).

² Forsan legendum dispositionibus (R. T.).

tium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, necnon dictarum litterarum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, concessionibus, indulgentiis, statutis, ordinationibus, donationibus, infeudationibus, applicationibus, deputationibus, declarationibus, revalidationibus, restitutionibus, aliisque omnia et singula praemissa, ac in dictis litteris contenta, et inde secuta quaecumque, dummodo tamen sint in observantia, nec revocata existant, et sine praeiudicio iurium camerae apostolicae, applican.¹ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus.

Unusquisque ad mercatum absque ulla molestia venire possit.

§ 3. Decernentes omnes et singulas personas ad dictum mercatum, ut praefertur, venientes, seu ab illo recedentes, occasione seu praetextu quarumcumque declarationum poenarum incursum etiam dicto fisco ob non partitionem mandatorum pro debitis civilibus tam publicis quam privatis factorum applicandarum, molestari, carcerari, vexari, seu perturbari nullo unquam tempore posse aut debere; sicque per quoscumque iudices et commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, sublati eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere, necnon irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contravenientium poenae.

§ 4. Quocirca venerabilibus fratribus Carpeatoratensi et Cavallicensi episcopis, seu dilectis filiis eorum vicariis in spiritualibus generalibus, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praefatas et praesentes litteras,

¹ Perperam ut puto ed. Main. habet applican. pro apostolicam (R. T.).

ac in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte consulum et communitatis praedictorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra praemissa omnia observari; contradictores quoslibet et rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 5. Non obstantibus recolendae memoriae Bonifacii Papae VIII etiam praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore praesentium ad iudicium ultra tres dietas non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac omnibus illis, quae in dictis litteris expressa sunt non obstare; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii iulii MDCLX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 28 iulii 1660, pontif. anno vi.

CCCVII.

Confirmatio decreti congregationis de Propaganda Fide circa fratres Ordinis Eremitarum sancti Augustini Excalceatorum nuncupatorum, qui ex Europa ad insulas Philippinas transmittuntur, ne quovis praetextu in civitate Mexici aliisque in locis per quae eos transire contigerit moram, ultra quam necessitas itineris aut commeatus tulerit, ullo pacto trahere audeant, etc.¹

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper emanavit a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Contraria tollit.

Sacrae congregationis decretum.

cardinalium propagandae fidei negotiis praeposita decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum sacrae congregationis generalis de Propaganda Fide habitae die xxviii iunii MDCLX.

« Ne fratres Ordinis Eremitarum Excalceatorum sancti Augustini, qui ex Europa ad insulas Philippinas ad christianam fidem inibi iuvandam aut promovendam transmittuntur, a tam sancto opere distrahantur, subsidiaque spiritualia iis populis retineantur, sacra congregatio de Propaganda Fide, facto verbo cum Sanctissimo, ac eminentissimo Duratio referente, prohibuit et prohibet singulis eorum, ne quovis praetextu in civitate Mexici aliisque in locis, per quae eos transigere contigerit, moram, ultra quam necessitas itineris aut commeatus tulerit, ullo pacto trahere audeant, sed recto tramite ad obedientiam sui commissarii in praefatis insulis residentis se conferant, sub poena privationis utriusque vocis, perpetuaeque inhabilitatis ad quaslibet dignitates seu munera suae religionis. Datum aedibus eiusdem sacrae congregationis hac die xxviii iunii MDCLX.

Cardinalis ANTONIUS, praefectus.

M. ALBERICIUS, secretarius ».

Oratorem a censuris absolutum et decretum praesentium confirmat.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius procurator generalis dicti Ordinis seu congregationis fratrum Eremitarum sancti Augustini Excalceatorum nuncupatorum nobis subinde exponi fecit, ipse decretum huiusmodi apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desideret: nos, ipsum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum

praesentium, dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut praesentium transumptis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus ubique locorum et gentium tam in iudicio quam extra adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v augusti MDCLX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 5 augusti 1660, pontif. anno vi.

CCCVIII.

Confirmatio primi Brevis erectionis provinciae B. Petri de Alcantara Ordinis sancti Francisci patrum Discalceatorum in Hispania, cum electione mini-

Clausulae.

Contraria tollit.

Transumptum fides.

stri provincialis et definitorum ipsius provinciae a SS. facta¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

Alias nos, carissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici supplicationibus nobis humiliter porrectis inclinatis, provinciam S. Ioannis Baptistae fratrum Discalceatorum nuncupatorum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia in regnis Valentiae, Murciae et Granatae consistentem, in duas, unam scilicet, quae nomen provinciae S. Ioannis Baptistae retinere deberet, et alteram de novo erectam et B. Petri de Alcantara nuncupandam, provincias, sub certis modo et forma tunc expressis, auctoritate apostolica divisimus, ac inter alia volumus ut in capitulo provinciali, in quo praeses ipsiusmet capituli ad novam electionem praesideret, vel etiam in congregatione more capituli provincialis ad hunc effectum habenda et celebranda, tempore et loco ab ipso ministro provinciali provinciae S. Ioannis Baptistae praescriptis, convocatisque per ipsum definitores et fratribus, cunctisque omnium locorum seu conventuum ipsius provinciae guardianis, ex omnibus eius fratribus, hoc est de toto corpore provinciae, unus illorum in ministrum provincialem, definitores et guardianos per vota secreta ad praescriptum sacri Concilii Tridentini, et deinde ex corpore congregationis solummodo quatuor definitores et custos, servatis servandis, et prout in huiusmodi capitulis provincialibus moris est, eligerentur, quos omnes, ministrum provincialem, definitores et custodem, postquam electi fuissent, idem minister provincialis S. Ioannis Baptistae, seu praeses capituli, apostolica auctoritate confirmaret, et alias prout in nostris in

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

simili forma Brevis litteris die IV augusti MDCLIX desuper expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et verbatim inserto haberi volumus, uberius continetur.

§ 1. Cum autem, sicut nobis nuper relatum fuit, praedicti minister provincialis et vocales voluntatem nostram huiusmodi executioni demandare non curaverint, nec curent; hinc est quod nos, prospero felicitque regimini et gubernio praedictae noviter erectae provinciae B. Petri de Alcantara, ex commissi nobis caelitus pastoralis officii debito, providere volentes, ac de infra nominatorum dicti Ordinis fratrum expresse professorum charitate, prudentia, industria, idoneitate, religionis zelo, aliisque meritis plurimum in Domino confisi, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, harum serie absolventes et absolutas fore censentes,

§ 2. Motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, dilectos filios Franciscum Morales in ministrum provincialem, ac Christophorum Laurentium in custodem, necnon Didacum Fernandes in primum, Bernardum Morales in secundum, Franciscum de Estevan in tertium, et Alphonsum de Segura fratres Ordinis praedicti in quartum definitores dictae novae provinciae B. Petri de Alcantara respective, ad tempus quo aliarum provinciarum dicti Ordinis ministri provinciales, custodes et definitores iuxta regularia eiusdem Ordinis instituta apostolica auctoritate confirmata in suis officiis durare consueverunt, tenore praesentium constituimus et deputamus.

§ 3. Mandantes propterea in virtute

Motiva.

Electio a Pontifice facta.

Mandatum de parendo.

sanctae obedientiae, ac sub indignationis nostrae, aliisque arbitrii nostri poenis, omnibus et singulis memoratae provinciae B. Petri de Alcantara superioribus, fratribus et personis, ceterisque ad quos quomodolibet spectat et spectabit in futurum, ut supra nominatos fratres ad officia eis respective per praesentes demandata recipiant et admittant, illosque recognoscant, ac eis in omnibus officia huiusmodi concernentibus pareant et obediant, ac faveant et assistant respective.

Decretum irritans.

§ 4. Ac decernentes easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac supranominatis fratribus plenissime suffragari, et ab illis, ad quos spectat et spectabit, in futurum inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praedicti Ordinis, eiusque provinciarum et conventuum quorumcumque, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-

rem, sub annulo Piscatoris, die IX augusti MDCLX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 9 augusti 1660, pontif. anno VI.

CCCIX.

Subsidium contra Turcas centum millium scutorum auri super fructibus ecclesiasticis reipublicae Venetorum¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

§ 1. Etsi nobis, pro cura pastoralis officii, divina disponente providentia, nobis licet meritis imparibus commissi, nihil magis cordi sit, quam personas ecclesiasticas ab extraordinariis oneribus immunes semper conservare, idque, nisi summa necessitas cogat, re ipsa animo statuerimus; nihilominus, sicut iam omnibus notum esse debet, cum Turcarum tyrannus nefarium bellum, quod a quindecim vel circiter annis dilectis filiis nobilibus viris duci et dominio Venetorum intulit, etiam nunc ingenti apparatu maximisque viribus prosequatur, et propterea ipsi dux et dominium maiores, quam nunquam antea, tam maritimas, quam terrestres copias, ut se suaque tueantur, parare et instruere, ac proinde ingentes impensas facere modo compellantur: nos, considerantes non minus clericorum quam laicorum interesse, ut ea, quae ad defensionem huiusmodi necessaria sunt, studiose comparentur, quo christiani nominis hostes infensissimi a christifidelium cervicibus, adjuvante Domino, repellantur, cogimur de universi cleri domini Veneti facultatibus in hoc gravissimo periculosissimoque casu fiduciam sumere, sperantes quod ipsi hoc onus urgentissima necessitate et iustissima de causa a nobis sibi impositum aequo animo ferre non

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

recusabunt. Motu itaque proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, unum subsidium centum millium scutorum auri super omnibus et singulis fructibus, redditibus et proventibus secundum verum annum valorem praesentis anni quorumcumque cathedralium, etiam metropolitanarum et patriarchalium, atque aliarum ecclesiarum, ac monasteriorum, prioratum et beneficiorum ecclesiasticorum secularium quorumcumque, ac hospitalium, et quorumvis ordinum et militiarum (non tamen hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, cuius fratres pro munitione et defendenda adversus improbos eorumdem Turcarum conatus insula Melitana gravissimos sumptus subire et magnum aes alienum contrahere oportuit) regularium, cum cura et sine cura, in dicto dominio existentium, a venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis et episcopis, et dilectis filiis electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus, ceterisque personis ecclesiasticis secularibus et regularibus quibuscumque, tam non exemptis quam quomodolibet exemptis et quantumvis privilegiatis, etiam S. R. E. cardinalibus, necnon S. Benedicti, S. Augustini, Cisterciensis, Cluniacensis, Praemonstratensis, Carthusiensis, Camaldulensis, Montis Oliveti, Vallisumbrosae, monachorum Eremitarum S. Hieronymi, et quorumvis aliorum Ordinum, necnon Cassinensis alias S. Iustinae, S. Salvatoris et Lateranensis aliarumque congregationum, tam virorum quam mulierum, etiam Mendicantium ex privilegio et alias bona immobilia seu certos redditus quoquo modo ecclesiasticos habentium in dominio praedicto, ecclesias, monasteria et alia beneficia ecclesiastica obtinentibus, et fructus ecclesiarum, monasteriorum et beneficiorum

huiusmodi, necnon pensiones annuas quantumcumque exemptas et sub quibusvis obligationibus etiam in forma camerarum apostolicae et iuramento, etiam cum susceptione censurarum et de non contraveniendo, ac etiam fortasse de non impetrando gratias nostras contra eos et concessis non utendo vallatis, et forsitan aliis etiam efficacioribus cautelis et decretis ac clausulis, super iisdem fructibus et pensionibus, etiam medio cedularum banchi, seu in forma depositi, habentibus et intra praesentem annum habituris, cuiuscumque praeeminentiae, status, gradus, ordinis et conditionis, etiam religionis vel militiae existant, quibus aut quorum aliquibus ulla privilegia et exemptiones aut indulta sub quacumque verborum forma et expressione concessa quoad hoc nullatenus suffragari posse volumus (fratribus et personis dicti hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani in totum et omnino, ceteris vero hospitalibus hospitalitatem actu servantibus pro ea quantitate tantum, quam in servanda ipsa hospitalitate exponunt, dumtaxat exceptis, et dummodo a personis Ordinum Mendicantium non nisi medietas eius partis, quae ratione subsidii huiusmodi ab eis solvenda esset, solum exigatur), proportionabiliter et aequaliter iuxta verum valorem praedictum inter praedictas personas ecclesiasticas, secundum aequalem et discretam partitionem, quam ad nos quamprimum mitti mandamus, per venerabiles fratres Iacobum archiepiscopum Athenarum, nuncium nostrum, et patriarcham Venetiarum distribuendam, ac in locis et terminis, modisque et formis per ipsos Iacobum archiepiscopum nuncium et patriarcham, quos collectores generales subsidii huiusmodi harum serie constituimus et deputamus, statuendam, ordinandam et declarandam, omnino de praesenti anno persolvendum, ac per eos et eorum subcol-

Collectores
huius subsidii
deputati.

lectores, qui sint personae ecclesiasticae, ad hoc ab ipsis deputandos percipiendum, exigendum et levandum, ac duci et dominio praedictis cum effectu consignandum, ut illud in expensas necessarias contra dictos Turcas et non in alios usus convertere valeant, apostolica auctoritate, tenore praesentium, imponimus, impositumque fore et esse decernimus et declaramus; necnon eisdem collectoribus generalibus, et ab eis deputandis subcollectoribus huiusmodi, a patriarchis, archiepiscopis, episcopis, administratoribus, electis, abbatibus, commendatariis, prioribus, praeceptoribus, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus et aliis personis ecclesiasticis praedictis, praeterquam ut supra exceptis, ratam dicti subsidii, eos et eorum quemlibet ut praemititur tangentem, petendi, exigendi et colligendi, eisque et eorum singulis, ut illam modo praemisso solvant, per poenas, quoad patriarchas, archiepiscopos et episcopos, interdicti et suspensionis ingressus ecclesiae, quoad alios vero, privationis beneficiorum ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, et alias de quibus illis videbitur, etiam pecuniarias, ac demum per sententiam excommunicationis, aliasque censuras ecclesiasticas, ceteraque opportuna iuris et facti remedia, mandandi et praecipendi, contraditores quoslibet, rebelles et suam ipsius subsidii partem solvere recusantes, seu differentes, et ne illa solvatur persuadentes directe vel indirecte, per poenas, censuras et remedia huiusmodi, appellatione postposita, compescendi, brachii quoque secularis auxilium, si opus fuerit, ad hoc invocandi, solventes de solutis quietandi et liberandi, a censuris et poenis, quas praemissorum occasione quomodolibet incurrerint, absolvendi, et generaliter omnia et singula alia in praemissis et circa ea necessaria seu quomodolibet oppor-

tuna, etiamsi mandatum exigent magis speciale quam praesentibus sit expressum, faciendi, gerendi, ordinandi, mandandi et exequendi, plenam et liberam, auctoritate et tenore praedictis, facultatem concedimus et potestatem.

§ 2. Volentes tamen quod personae ecclesiasticae ratione subsidii huiusmodi eam tantum quantitatem solvere teneantur, quam ratione similium subsidiorum a felix recordationis Innocentio Papa X praedecessore nostro et a nobis respective concessorum solverunt, et nihil amplius, quodque expensae, quae circa exactionem subsidii huiusmodi forsitan faciendae fuerint, in centum mille scutis praedictis minime computari debeant, sed dictae personae ecclesiasticae expensas ipsas, ultra ratam partem quam ratione eiusdem subsidii solvere debebunt, etiam persolvere teneantur.

§ 3. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus editis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, prioratum, ordinum, congregationum et militiarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitatis alia roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus et immunitatibus, etiam in corpore iuris clausis, ac litteris apostolicis, ecclesiis, monasteriis, prioratibus, praeceptoribus, praelatis, capitulis, conventibus, ordinibus, congregationibus et militiis, aliisque praedictis, in genere vel in specie, sub quacumque forma et verborum expressione a nobis et Sede Apostolica, etiam consistorialiter, et motu simili, ac alias quovis modo emanatis, concessis, et etiam iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis,

Decretum Innocentii X confirmat.

Contraria derogat.

1 Perperam ed. Main. legit auctoritatem (R. T.)

etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, et in eis caveatur expresse quod per huiusmodi clausulas generales eis nullatenus derogetur, nec derogatum esse censeatur, nisi sub¹ certis modo et forma in eis expressis, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis et insertis, ac modum et formam ad id servandos pro individue servatis habentes, ad praemissorum effectum, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 4. Aut si patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, abbatibus, commendatariis, ceterisque praedictis et quibusvis aliis communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 5. Volumus autem quod, iuxta ordinationem in concilio Viennensi super hoc editam, calices, libri et alia ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum et aliorum beneficiorum et piorum locorum sub praesentibus comprehensorum, divino cultui dedicata, causâ pignoris vel alias occasione solutionis subsidii huiusmodi nullatenus capiantur, distrahantur vel occupentur, quodque earumdem praesentium litterarum transumptis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius ex dictis collectoribus vel alterius prae-

lati ecclesiastici munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra habeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiii augusti MDCLX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 13 augusti 1660, pontif. anno vi.

CCCX.

Impositio decimarum pro Republicâ Venetâ¹.

Venerabili fratri Iacopo archiepiscopo Athenarum, moderno et pro tempore existenti nostro et Sedis Apostolicae in dominio Venetorum nunolo,

Alexander Papa VII.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Sacrosanctae militantis Ecclesiae regimini² per abundantiam divinae gratiae nullo licet meritorum suffragio praepositi, inter graves sollicitudines, quibus pro credito nobis apostolicae servitutis officio assidue premimur, ea est praecipua, quam continua pericula atque discrimina, quae a nefario Christi nominis hoste Turcarum tyranno principibus et populis christianis nunquam non impendent, nobis conficiunt. Quapropter, etsi Domini Dei exercituum, qui sponsam suam Ecclesiam sanctam protegit, praesidio potissimum confidamus, cogimur tamen pro debito pastoralis muneris in id omni cogitatione, omnique curâ incumbere, ut provisionis nostrae ministerio, adhibitis catholicorum principum viribus, mala huiusmodi prorsus a populo christiano arceantur.

§ 1. Cum vero plus satis constet eumdem impium Turcarum tyrannum nihil

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Similis formae Coosultationem Innocentii X vide in tom. xv pag. 722 (R. T.).

Exordium.

Motiva.

avidius quaerere quam christianos populos invadere, et christianam religionem exterminando, abominationem suam plantare et propagare, eiusque vires, nostris facientibus peccatis, malo nostro admoniti cogamur timere, omnique curâ et sollicitudine praecavere, multo magis castra Domini custodire et praemunire nos oportet hoc praesertim tempore, cum idem Turcarum tyrannus ingentibus mari terraque copiis ditiones nobilissimae Reipublicae Venetorum invaserit, quae, ut improbis eius conatibus resistere possit, cum magnos sumptus iugiter facere debeat, idcirco felicitis recordationis Clementis VIII et Pauli V, necnon Gregorii XV ac Urbani VIII et Innocentii X aliorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, Rempubicam id enixe flagitantem ecclesiasticis auxiliis prompto libentique animo adiuvandam decrevimus, attendentes non solum nos eius unius salutis, verum etiam multorum ac omnium Italiae populorum incolumitati consulere, cum ipsa sit magnum totius Italiae munimentum, ac firmissimum maris Adriatici propugnaculum. Quamobrem aequum et rationi consentaneum esse duximus eidem Reipublicae, eorundem Clementis, ac Pauli, necnon Gregorii et Urbani, ac Innocentii praedecessorum exemplo, subsidio decimarum ex fructibus et redditibus totius cleri eiusdem Status Venetorum pro eisdem usibus ad certum tempus attribuendo subvenire, firmam in Domino fiduciam habentes fore ut ea Respublica testificatione paternae voluntatis erga se nostrae non solum sese munitam et ad resistendum communi hosti paratam in dies magis conservet, sed etiam illum a suis finibus animose detrudat.

Subsidium imponit.

§ 2. Nos igitur, istis aliisque gravissimis et iustissimis de causis moti, motu proprio, ac ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, tenore prae-

sentium indicimus et imponimus sexdecim integras decimas omnium et quorumcumque fructuum, reddituum et proventuum quarumcumque ecclesiarum patriarchalium, archiepiscopalium, episcopalium, abbatialium, capitularium et conventualium, prioratuum quoque, praepositarum, praepositatum, praeceptoriarum, canonicatum, praebendarum, dignitatum maiorum et principalium, personatum, administrationum et officiorum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, secularium, ac S. Benedicti, S. Augustini, Cluniacensis, Cisterciensis, Praemonstratensis, S. Basilii, Silvestrinorum, et, qui proprietates redditusque certos ex privilegio apostolico vel aliâs possident, Mendicantium, et quorumvis aliorum Ordinum utriusque sexus et congregationum (non tamen earum quae inferius descriptae sunt) ac militiarum in universo dominio dictae Reipublicae Venetorum existentium: ac insuper alias sexdecim decimas omnium et quarumcumque pensionum annuarum super fructibus, redditibus et proventibus supradictis assignatarum et assignandarum, ab omnibus et quibuscumque patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ceterisque, cuiuscumque status, gradus, dignitatis et conditionis (exceptis dumtaxat venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, necnon dilectis filiis fratribus hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, ac fratribus Mendicantibus praedictis, et insuper beneficiis ecclesiasticis officio sanctae Inquisitionis haereticae pravitatis in dicto dominio instituto unitis, annexis et applicatis, quos cardinales, ac fratres hospitalis praedicti, ac beneficia praedicto inquisitoris officio unita in totum, fratres vero Mendicantes pro medietate dumtaxat ab eisdem decimis et illarum solutione immunes et exemptos

¹ Videtur legendum *inquisitionis* (R. T.).

¹ Perperam ed. Main. legit *sua* pro *sub* (R. T.).

esse volumus et decernimus) ecclesias, monasteria et beneficia, ac pensiones, seu fructus, aut illorum partem huiusmodi in eodem dominio quocumque iure ac titulo obtinentibus et obtenturis, necnon ab universis etiam oeconomis, commendatariis, atque administratoribus perpetuis et temporalibus, usufructuariis similiter fructus omnes vel illorum partes loco pensionum annuarum, vel pensiones et alia huiusmodi iura ex quacumque auctoritate apostolica in toto vel in parte reservata habentibus et habituris, aive secularibus, sive quorumcumque ordinum, congregationum et militiarum praedictorum regularibus, et ab ipsis etiam ecclesiis, capitulis, conventibus, ordinibus, congregationibus, personis, collegiis, militiis, massis et locis praedictis quacumque amplissima et firmissima exemptione, et immunitate reali, personali vel mixta, antiqua et immemorabili, pacifica et continua, etiam ex titulo quantumvis oneroso suffultis, integraliter et cum effectu numerandas, persolvendas et consignandas; ulterius, supradictis ex causis, ac exemplo Clementis et Pauli, ac Gregorii, necnon Urbani, ac Innocentii praedecessorum praedictorum adducti, motu, scientia et potestatis plenitudine similibus imponimus et indicimus novem decimas omnium et quorumcumque fructuum, reddituum et proventuum ad Cassinensem alias S. Iustinae de Padua, Lateranensem, Carthusiensem, Montis Oliveti, S. Salvatoris, Camaldulensem, S. Mariae Vallisumbrosae, S. Giorgii in Alga Venetiarum, Caelestinorum, Cisterciensium provinciae Lombardiae, Cruciferorum, ac S. Hieronymi congregationes, earumque monasteria, abbatiales vel conventuales, aut alias mensas, prioratus, praeceptorias, praeposituras, beneficia et officia, cum cura et sine cura, membra, grangias, et alia beneficia illis annexa in dicto dominio consistentia, quovis modo pertinentia, sol-

ventas etiam per ipsas congregationes, earumque superiores, abbates, priores, praepositos, conventus, capitula et personas (ultra subsidia montia Religionis, seu quadringentorum millium scutorum et quartae partis eorundem fructuum, reddituum et proventuum et alia onera, quae per Sedem Apostolicam eis imposita, aut alias persolvunt, seu persolvere promise-runt) similiter numerandas, persolvendas et consignandas secundum verum annum valorem fructuum, reddituum et proventuum praedictorum. Et ad effectum, licet felicitis recordationis Pius V nonnullis tunc causis adductus, et Clemens, necnon Paulus et Gregorius praedecessores praedicti, etiam ex aliis tunc expressis causis, easdem congregationes a decimis super fructibus et redditibus ecclesiasticis deinceps ubivis etiam in dominio Venetorum et ex quacumque causa imponendis liberas et immunes fecerint, pari motu, scientia, auctoritate, et de apostolicae potestatis plenitudine, quoad fructus, redditus et proventus ad ipsas congregationes et quamlibet earum in dominio Venetorum spectantes, immunitates, exemptiones, ac omnes et quoscumque contractus, scripturas, conventiones, transactiones, concordias, pacta, instrumenta, obligationes, etiam in forma camerae apostolicae, et iuramento vel alia quavis firmitate roborata, praesertim inter Pium et Clementem ac Paulum necnon Gregorium praedecessores nostros, et cameram apostolicam, et pro ea S. R. E. camerarium vel thesaurarium generalem, aliosve quoscumque tunc existentes et eiusdem camerae ministros quantumvis ampla et sufficienti facultate ad praemissa facienda suffultos ex una, et congregationes ultimodictas illarumque procuratores ex altera partibus, ac omnia et quaecumque privilegia, indulta, libertates, exemptiones, immunitates, hac de causa in hunc usque diem eisdem

congregationibus etiam ex causa et titulo oneroso concessa, hac vice dumtaxat, et ex causis supradictis, suspendimus, ac ipsis congregationibus, quoad novem decimas praedictas, hac vice, ut praefertur, suffragari nolumus; illa vero alio¹ in suo robore permanere decernimus, ipsasque congregationes ex gravissimis causis praedictis novem decimis huiusmodi oneramus, et, quum ceteris secularibus et regularibus clericis personis eiusdem domini Venetorum sexdecim, ut praefertur, indixerimus, tali nostrae impositioni acquiescere, ac tacitas et contentas esse volumus. Universas vero et singulas personas quavis dignitate vel auctoritate fungentes, tam supradictas ecclesias, monasteria et beneficia quomodolibet obtinentes, ac pensiones seu fructus, aut eorum partem sibi, ut praefertur, reservatos percipientes, quam ultimodictas congregationes, et eorum unumquemque, tam coniunctim quam divisim, ad huiusmodi decimas in octo annis, binas videlicet decimas dumtaxat quolibet anno, et quoad ultimodictas congregationes singulas tantum decimas cum una octava parte alterius decimae, quoad dictos autem fratres Mendicantes singulas similiter decimas quotannis, durante octennio, a die, quo ultima similis concessio a praedicto Innocentio praedecessore facta expiraverit, inchoando, et ut sequitur finiendo² in certis terminis per te praefigendis integre persolvendas efficaciter teneri, et vere obligatos esse, iisdemque pensionariis, aut eorum alicui, pensiones annuas praedictas (quantumlibet exemptas, et sub quibusvis obligationibus, etiam in forma camerae, et iuramento etiam de non contraveniendo et forsitan de non impetrando gratias nostras contra eos, et de non utendis concessis, firmatas aut

alias vallatas, et forsitan aliis cautelis et decretis munitas) causam donationis super iisdem fructibus et pensionibus etiam medio cedularum banchi seu in forma depositi habentibus, et intra octo annos praedictos habituris (etiamsi ipsi, a quibus pensiones huiusmodi solvendae sunt, iuri et actioni petendae vel retinendae portionis aut ratae partis pensionarios tangentis iureiurando renunciaverint) ulla privilegia aut indulgentias sub quacumque verborum forma aut expressione concepta quoad hoc nullatenus suffragari volumus; sicque et non aliter in praedictis universis et singulis per quoscumque iudices et commissarios, et causarum palatii apostolici auditores, etiam S. R. E. cardinales, in quavis causa et instantia, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus. Ut autem huiusmodi decimae facilius exigantur, fraternitatem tuam, ac venerabilem fratrem patriarcham Venetiarum, necnon venerabilem etiam fratrem Daniele episcopum Tagastensem ad dictas decimas exigendas, ducique et dominio praedicto, sive eius ministris ad id specialiter deputatis, statim, nulla interposita mora et sine aliqua prorsus diminutione, retentione aut detractone, etiam non detractis quinque pro centenario camerae nostrae praedictae in exactione talium decimarum applicari consuetis, integre consignandas, earundem decimarum collectores et exactores constituimus et deputamus. Ac tibi, et patriarchae Venetiarum, ac Danieli episcopo praedictis, pro onere quod in exactione decimarum huiusmodi sustinebitis, quatuor millia scuta auri in auro ex eisdem decimis detrahenda, et illorum medietatem inter vos pro aequali portione

¹ Videtur legendum *alias* pro *alio* (R. T.).

² Perperam ed. Main. legit *finem* pro *finiendo* (R. T.).

et quolibet anno eiusdem octennii pro rata distribuenda et dividenda, reliquam vero medietatem subcollectoribus et aliis exactoribus ac procuratoribus ad easdem decimas colligendas deputatis etiam quolibet anno pro rata, habita ratione laboris et amplitudinis cuiuscumque civitatis et dioecesis, loco salarii seu stipendii et mercedis assignandam et distribuendam (ita tamen, ut non quotannis huiusmodi quatuor millia scuta, sed in toto octennio integra summa eorundem quatuor millium scutorum pro rata quolibet anno detrahatur, ac tam vos et quilibet vestrum, quam ipsi subcollectores et alii praedicti, ratione fructuum ecclesiarum quibus nunc praesse dignoscimini, aut in posterum praefici, vel beneficiorum obtentorum, aut quae obtinere, nec non fructuum et pensionum reservatorum et assignatarum, ac quos et quas vobis assignari posthac contigerit, decimas ipsas pro vestra et illorum rata, et illorum quemlibet tangente, integre et realiter persolvere omnino teneamini, et dicta assignatione et distributione contenti esse debeatis, nec quidquam aliud vos et vestrum quilibet praetendere possitis) assignamus; ac² tibi et aliis praedictis a dictis patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, capitulis, conventibus et aliis personis (supra expressis exceptis) easdem decimas, ut praefertur per nos impositas, petendi, exigendi et colligendi, eisque tam in genere quam nominatim et in specie ut illas solvant, sub privationis beneficiorum ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, aliisque prout nobis videbitur poenis etiam pecuniariis, ac demum per sententias et censuras ecclesiasticas mandandi et prae-

ciendi, ac pro earundem decimarum faciliore exactione unum vel plures subcollectores (qui, si in dignitate ecclesiastica constituti sint, pari ac tu¹, vigore praesentium, facultate fungantur) per locorum Ordinarios in quacumque civitate et dioecesi et loco sibi subiecto pro tempore deputatos, approbandi, et, si quis ex ipsis Ordinariis intra aliquem breve terminum vestro arbitrio praefigendum viros idoneos ad id deputare neglexerit, tibi, etiam sine illorum consensu, tuo arbitrio illos libere deputandi, et deputatos amovendi, aliosque eorum loco, toties quoties tibi videbitur, substituendi et subrogandi, et solvere recusantes et differentes, et generaliter contradictores quoslibet et rebelles, et ne decimae huiusmodi solvantur persuadentes directe vel indirecte, per ipsas censuras ecclesiasticas et alia opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendi, auxiliumque brachii secularis contra eos ad hoc, si opus fuerit, invocandi, solventes vero de solutis quietandi et liberandi, a censurisque et poenis, quas dicta occasione quomodolibet incurrerint, absolvendi, et generaliter omnia et singula in praemissis et circa ea necessaria seu quomodolibet opportuna faciendi, ordinandi, mandandi et exequendi plenam et liberam, auctoritate et tenore praedictis, facultatem concedimus et potestatem.

§ 3. Non obstante regula nostra de non tollendo iure quaesito, ac aliis quibusvis apostolicis, ac etiam in provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque; aut si ipsis patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, capitulis, conventibus, congrega-

¹ Perperam ed. Main., nulla distinctione adhibita interpunctionis, legit *pri actu vigore* (R.T.).

Contraria tollit.

¹ Male edit. Main. legit *et pro nec* (R.T.).

² Haec verba assignamus; ac nos addimus (R.T.).

tionibus et aliis personis praedictis vel quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, ad solutionem alicuius decimae non teneantur, et ad id compelli, aut quod interdici, suspendi vel excommunicari, seu extra vel ultra certa loca ad iudicium evocari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam de indulto huiusmodi mentionem, et quibuslibet aliis privilegiis et exemptionibus et in corpore iuris clausis, ac litteris apostolicis quibuscumque dignitatibus seu ordinibus, specialiter vel generaliter, sub quacumque verborum forma expressis², etiamsi motu proprio, ac de apostolicae potestatis plenitudine, et consistorialiter, ac etiam in vim contractus emanaverint, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda esset, quae eis, quoad praemissa, nolumus in aliquo suffragari.

Exemptiones.

§ 4. Volumus autem quod, iuxta ordinationem a concilio Viennensi super hoc editam, calices, libri et omnia ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum et aliorum piorum locorum divino cultui dedicata ex causa pignoris vel alia, occasione solutionis decimarum huiusmodi, nullatenus capiantur, distrahantur vel occupentur, quodque praesentium litterarum transumptis tuo, vel alterius praelati ecclesiastici sigillo ac publici notarii subscriptione munitis, eadem prout

¹ Pericopes inter duos², positum non habetur in loc. parallelo tom. xv, pag. 727 a (R.T.).

² Legendum vel addendum concessis (R.T.).

sus fides in iudicio vel extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die iv septembris MDCLX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 4 septembris 1660, pontif. anno vi.

CCCXI.

Statuit ne de cetero in provinciis Tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Galliae oblato seu servientes ullatenus recipiantur et ad professionem admittantur, nisi cum biennali novitiatu et quarto voto de non procuranda alia ab huiusmodi oblato et servientium conditione ad praescriptum constitutionum, sub poenis privationis vocis activae et passivae, necnon officiorum et nullitatis gestorum, neque quicquam circa statum dictorum oblato et servientium in capitulis provincialibus seu extra earundem constitutionum dicti Ordinis et praesentium litterarum formam innovetur.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii Renatus Parisiensis et Simon Lugdunensis, procuratores fratrum laicorum tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Gallicanae, quod alias, per felices recordationis Urbanum VIII praedecessorem nostrum accepto, quod fratres oblato seu servientes Ordinis et congregationis huiusmodi praeter tria vota solemnia ab illis eiusdem Ordinis fratribus emitti solita, alio quarto voto de non procuranda alia fratrum oblato et servientium conditione sese obstrinxerant, idem Urbanus praedecessor noster, ad supplicationem dilecti filii Antonii Sa-

Expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

giensis tunc eiusdem congregationis procuratoris generalis, praevis dispensatione seu relaxatione praedicti quarti voti, benigne indulget et concessit eisdem fratribus oblatis seu servientibus tunc in praedicto Ordine existentibus, ut ad caputium et statum fratrum laicorum eiusdem tertii Ordinis sub certis modo et forma admitti possent, et insuper eisdem fratribus laicis dictae congregationis tunc praesentibus et futuris, etiam a statu oblatorum assumptis vel assumendis ius suffragiorum restituit ac de novo concessit, prout in binis eiusdem Urbani praedecessoris in simili forma Brevis litteris, unis die xxvi augusti MDCXLI et alteris die xxv maii MDCXLIV desuper expeditis uberius continetur. Novissime vero, nomine provinciae S. Francisci seu Franciae eiusdem tertii Ordinis, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae supplicato, ut facultatem admittendi in futurum praedictos fratres oblatos seu servientes ad caputium et statum laicorum concedere, et biennium novitiatus eorumdem fratrum ad unicum dumtaxat annum, iuxta dispensationem seu decretum tunc existentis ministri generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci die xx aprilis MDCXLVI emanatum, reducere vellet, iidem cardinales responderunt dispensationem seu decretum huiusmodi praedictae provinciae suffragari, ipsamque praedictis Urbani praedecessoris litteris, servatis illarum forma et tenore, uti posse; quo vero ad dispensationem ministri generalis praedicti quod sufficiat unus annus novitiatus, servandas omnino esse constitutiones generales eiusdem tertii ordinis Congregationis Galliae, ex quibus requiritur biennium, prout in decreto congregationis eorumdem cardinalium die iii octobris proxime prae-

teriti, ac litteris nostris apostolicis desuper in eadem forma Brevis die xxi ianuarii proxime elapsi expeditis, uberius continetur¹.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, moderni provinciales et definitores provinciarum S. Francisci seu Franciae et Ss. Ludovici et Elzearii eiusdem congregationis Galliae, praemissis non obstantibus, fratres oblatos seu servientes praedictos cum unico anno novitiatus et tribus dumtaxat votis solemnibus admittere, illosque post aliquot annos ad caputium et fratrum laicorum statum assumere posse ad hinc² praetendant, id vero directe adversetur constitutionibus generalibus praedicti tertii Ordinis expresse requirentibus in huiusmodi fratribus oblatis seu servientibus praeter duos annos novitiatus tria vota solemnia et quartum de non procuranda alia a fratrum oblatores seu servientium conditione, in qua permanere debeant:

§ 3. Nobis propterea iidem humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, ipsos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis, sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorumdem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, ad quos negotium huiusmodi denuo examinandum et determinandum

¹ De hisce vide supra pag. 526 seqq. (R. T.).

² Forsan ab hinc vel adhuc (R. T.).

Motiva.

Supplicatio.

Confirmat decretum.

Contravenientium poenam.

novissime remisimus, quique partes saepius audiverunt, et rem attente et mature discusserunt, consilio, apostolica auctoritate, tenore praesentium, declaramus, statuimus et decernimus, ut in futurum oblatis seu servientes in memoratis provinciis tertii Ordinis sancti Francisci in regno Galliae consistentes nullatenus recipiantur et ad professionem admittantur, nisi cum biennali novitiatu et quarto voto de non quaerenda seu procuranda alia ab huiusmodi oblatores et servientium conditione, ad praescriptum eiusdem Ordinis constitutionum; ac proinde sub poenis privationis vocis activae et passivae necnon officiorum, et perpetuae inhabilitatis ad ea et alia quaecumque obtinenda, praedicti Ordinis superioribus, officialibus et aliis quibuscumque, ad quos spectat seu spectare quandocumque poterit in futurum, atque etiam nullitatis et invaliditatis secus gestorum et gerendorum, auctoritate et tenore praedictis praecipimus et prohibemus, ne aliter quam modo et forma praemissis huiusmodi oblatos seu servientes in posterum recipiant, nec quicquam erga vel circa statum et conditionem tam eorumdem oblatores seu servientium, quam etiam fratrum laicorum, sive in capitulis provincialibus, sive extra, contra praedictarum constitutionum et praesentium litterarum formam et tenorem, sub iam dictis poenis, attentare seu innovare audeant aut praesumant.

Decretum irritans.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a

quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praedictae congregationis cardinalium decretis, litterisque apostolicis hucusque desuper emanatis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiii septembris MDC LX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 13 septembris 1660, pontif. anno vi.

CCCXII.

Decretum die xiv novembris anni MDC LX ac Breve Sanctitatis Suae die x septembris dicti anni expeditum circa statum oblatores et servientium provinciarum S. Francisci et Ss. Ludovici et Elzearii tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Gallicanae servanda esse; cum iis tamen, qui, post Breve felicitis recordationis Urbani Papae VIII xxvi augusti MDC XLI emanatum in dicto Ordine recepti, ex oblatores ad laicorum statum hactenus de facto transierunt, ex benignitate apostolica dispensat¹.

¹ Potius lege decembris (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brevium.

Contraria tollit.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii Renatus Parisiensis et Simon Lugdensis, procuratores fratrum laicorum provinciarum S. Francisci et Ss. Ludovici et Elzearii congregationis Gallicanae tertii Ordinis sancti Francisci, quod aliàs, postquam felicitis recordationis Urbanus Papa VIII praedecessor noster cum fratribus oblatis seu servientibus, qui tunc in Ordine praedicto existebant, super quarto voto, quod vigore statutorum generalium eiusdem congregationis Gallicanae emisserant, dispensaverat, eisque transitum ad statum laicorum concesserat, prout in eiusdem Urbani praedecessoris litteris in simili formâ Brevis die XXVI augusti MDCXLI emanatis uberius continetur, dictae congregationis superiores, vigore litterarum huiusmodi, nedum fratres servientes, qui tunc temporis in Ordine erant, sed etiam postea receptos, seu recipiendos, ad statum laicorum admittere posse praetenderunt, praetextu etiam cuiusdam decreti congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum in octobris anni praeteriti emanati, et a nobis per litteras in eadem formâ Brevis die XXI ianuarii proxime praeteriti expeditas confirmati, quo declaratur praedictas Urbani praedecessoris provinciae S. Francisci, seu Franciae, dictae congregationi suffragari.

§ 1. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, eadem Urbani praedecessoris litterae ad fratres oblatos seu servientes, qui tunc temporis in Ordine existebant restringantur, nec fratribus servientibus postmodum admissis ullatenus suffragari valeant, prout decreto venerabilium fratrum Emilli Camerinensis

1 Aptius lege congregationis (R. T.).

et Caroli Clusinensis episcoporum, quibus negotium huiusmodi examinandum demandaveramus, die XIV novembris anni praeteriti emanato, et a nobis die X decembris eiusdem anni per alias nostras pariter in formâ Brevis litteras confirmato expresse declaratum fuit: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, ipsos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorumdem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui rem, partibus auditis, attente et mature discusserunt, consilio, attentis narratis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, declaramus, circa praemissa servandum esse decretum sub die XIV novembris anni proxime elapsi MDCXIX, ac litteras apostolicas in formâ Brevis die X decembris eiusdem anni desuper expeditas, prout ea, eorumque tenorem et formam servari omnino mandamus et praecipimus, in contrarium allatis minime obstantibus: cum iis tamen, qui, post praedictas Urbani praedecessoris litteras die XXVI augusti MDCXLI emanatas in dicto Ordine recepti, ex oblatorum ad laicorum statum hactenus de facto transierunt, ex benignitate apostolicâ dispensamus.

§ 3. Decernentes praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere

Decretum praesentium confirmat.

Claudia.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII septembris MDC LX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 13 septembris 1660, pontif. anno VI.

CCCXIII.

Revocat et destituit rectores monialium Carmelitarum Excalceatarum regni Franciae, ac facultatem concedit singulis monasteriis eligendi sibi suum rectorem seu superiorem ordinarium immediatum, cum diversis ordinationibus.

1 Ex Regest. in Secr. Brev.

Sacrosancti apostolatus officii cura inscrutabili divinae providentiae arcano humilitati nostrae imposita, qua Catholicae Ecclesiae per universum orbem diffusae adstringimur, nos admonet ut circa statum monasteriorum et locorum regularium quorumvis, et praesertim illorum in quibus prudentes virgines et devotae mulieres, spretis fallacibus mundi huius illecebris, in occursum caelestis eorum Sponsi per viam mandatorum eius felici cursu properare student, prospere dirigendum operose iugique vigilantia intendamus, et ad illa per quae salubrior earum directioni, personarumque ibidem Altissimi obsequiis et beneplacitis dicatarum¹ saluti et religiosae tranquillitati consulitur, pastoralis sollicitudinis nostrae partes propensius impartiamur, prout, rerum, locorum, personarum et temporum qualitatibus debite perpensis, ad omnipotentis Dei gloriam, religionis incrementum et felicem progressum salubriter expedire in Domino arbitramur.

§ 1. Sane dudum felicitis recordationis Clementis Papa VIII, praedecessor noster, per quasdam suas sub plumbo, anno Incarnationis Dominicae MDCIII, idibus novembris, expeditas litteras, monasterium nunc Incarnationis nuncupatum Parisiense monialium Ordinis beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo Excalceatarum nuncupatarum sub reformatione S. Theresiae primum instituti² huiusmodi in regno Franciae sub certis modo et formâ tunc expressis erexit et instituit; ac idem monasterium sic erectum, eiusque abbatissam, conventum, moniales, rectores et officiales, ministros, servientes et personas, necnon bona universa, ab omni iurisdictione, correctione

Decretum Clementis VIII.

1 Male edit. Main. legit dictarum pro dicatarum (R. T.).

2 Forsan primi instituti (R. T.).

et visitatione, dominio, superioritate, subiectione et potestate pro tempore existentis episcopi Parisiensis, seu illius officialis aut vicarii in spiritualibus generalis, necnon protectorum ac generalium et provincialium ministrorum aliorumque praelatorum et superiorum Ordinis fratrum mitigatorum eiusdem beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo, in spiritualibus et temporalibus, penitus et omnino itidem perpetuo exemit et liberavit, ac sub B. Petri et Sedis Apostolicae atque suae et pro tempore existentis Romani Pontificis protectione et inviolabili conservatione suscepit, ipsumque monasterium sic erectum visitationi, correctioni, obedientiae, superioritati et omnimodae iurisdictioni in eisdem spiritualibus pro tempore existentis commissarii generalis Ordinis fratrum Discalceatorum seu Reformatorum nuncupatorum beatae Mariae de Monte Carmelo, et, donec illius regula reformata huiusmodi in memorato regno Franciae, ubi nullum adhuc eatenus viro- rum monasterium sub eâ militare reperiebatur, recepta et introducta foret, pro tempore existentis prioris generalis Ordinis Carthusiensis, cum diversis facultatibus, necnon curae, gubernio, regimini et administrationi trium presbyterorum in eisdem litteris nominatorum, cum diversis itidem facultatibus, respective subiecit, et alias prout in dictis litteris uberius continetur.

Postmodum vero recolendae memoriae Paulus Papa V, itidem praedecessor noster, per quasdam suas in simili formâ Brevis litteras die .ix. septembris mdciv expeditas, cum accepisset praedictum priorem generalem Ordinis Carthusiensis, vigore decreti in capitulo generali eiusdem Ordinis editi, onus¹ huiusmodi recusasse, tunc existenti in praedicto regno Sedis

¹ Edit. Main. legit *editionus* pro *editi*, onus (R. T.).

Apostolicae nuncio, ut singulis bienniis, donec aliud ab ipso Paulo praedecessore et Sede praefatâ mandatum foret, etiamsi dicti fratres Carmelitae Discalceati tunc forsâ Parisiis vel in aliis civitatibus seu locis regni praefati conventus obtinerent vel in posterum assequerentur, unum sacerdotem, ex duobus sibi nominandis ac praesentandis per praedictos administratores, in visitatorem dicti et aliorum monasteriorum Carmelitanarum Discalceatarum in dicto regno Franciae erectorum vel in posterum erigendorum deputare, ac illum sic deputatum suo arbitrio et infra triennium revocare, et finito triennio ad aliud triennium, non tamen ultra, confirmare posset, facultatem concessit, visitatorique huiusmodi super visitatione monasteriorum praedictorum certas facultates attribuit.

Et successive idem Paulus praedecessor (cum paulo ante Congregationem clericorum Oratorii nuncupatam, deputato in illius praepositum generalem bonae memoriae Petro dum vixit S. R. E. cardinali de Berulle nuncupato¹ tunc in minoribus agente, erexisset, dictamque Congregationem ex presbyteris pietate et doctrinâ conspicuis, aetate gravibus, zeloque erga religionem catholicam et Sedem Apostolicam praestantibus compositam esse, et uberes fructus in vineâ Domini producere accepisset²), revocatâ, quam prius nuncio praedicto tribuerat, deputandi visitatorem monasteriorum praedictorum facultate, praedictum, ceteraque Ordinis Carmelitanarum Excalceatarum monasteria in regno Franciae constituta huiusmodi, tam eatenus erecta, quam ex tunc perpetuis futuris temporibus erigenda, curae, visitationi, correctioni et superioritati dicti Petri et pro tempore existentis praepositi generalis, qui huiusmodi mo-

¹ Male edit. Main. legit *nuncupati* (R. T.).

² Perperam eadem ed. habet *accepissent* (R. T.).

Petrus de Berulle Congregationis Oratorii praepositus generalis a Paulo V deputatus.

nasteria, eorumque superiores, abbatissas seu priorissas ac moniales, et alias personas in eis degentes visitare posset et videret, ad Sedis Apostolicae beneplacitum subiecit et supposuit per alias suas pariter in formâ Brevis die xvii aprilis mdcxiv emanatas litteras, quas, necnon omnia et singula in eis contenta, subinde (cum clarae memoriae Ludovici XIII¹ tunc temporis Francorum rex christianissimus ei exponi fecisset dictum Petrum regimini et gubernio monialium praedictarum cum multo illarum spirituali fructu ac christifidelium aedificatione vacavisse) approbavit et confirmavit, et alias prout in ipsius Pauli praedecessoris litteris desuper etiam in formâ Brevis die xiv martii mncxx expeditis plenius continetur.

Decretum Pauli V a Gregorio XV confirmatum.

Et subinde, accepto per eundem Paulum praedecessorem, quod eius litterae praedictae non solum non observatae, sed nonnulla potius contra earum tenorem attentata fuerant, cum ipse Paulus praedecessor, de iis, quae a dictorum monasteriorum monialibus ad suum favorem allegabantur, necnon de praetensis fratrum eiusdem Ordinis Discalceatorum nuncupatorum iuribus informatus, easdem litteras certis modo et formâ observandas decrevisset, superveniente vero illius obitu, litterae desuper expeditae non fuissent, recolendae memoriae Gregorius Papa XV etiam praedecessor noster per quasdam suas in die xx martii mdcxxi expeditas, praedictas Pauli praedecessoris litteras, omniaque et singula in eis contenta, etiam approbavit et confirmavit.

Suspensio decreti praefati.

Deinde vero S. Iosephi, necnon Assumptionis B. Margitae² virginis Burdigalensis, ac Matris Dei Santonensis, et S. Matris Dei Bituricensis, ac eiusdem Matris Dei Lemovicensis monasteriorum monialium Excalceatarum nomine sibi expo-

¹ Male ed. Main. legit *VIII* (R. T.).

² Sic ed. Main.; forsâ B. Mariae (R. T.).

sito, quod ipsae super iis, quae ad earum favorem circa praemissa adduci posse praetendebant sufficienter audita non fuerant, et propterea litteras praedictas subreptitias esse, et subreptionis vitio subiacere allegaverant, seque iterum audiri desiderabant, ipse Gregorius praedecessor, ne interim tam praedicta quam etiam loci de Morlaix Leonensis dioecesis monialium praedictarum monasteria, ob dissensiones, discordias et controversias inde exortas, aliqua in spiritualibus et temporalibus detrimenta paterentur providere volens, per alias suas die xiv ianuarii mncxxi¹ expeditas litteras, curam, regimen et administrationem ultimodictorum monasteriorum, illorumque monialium, ac rerum et bonorum, tam in spiritualibus quam in temporalibus, tunc et pro tempore existenti dictae Congregationis praeposito generali et fratribus Discalceatis praedictis respective per praedictas et quasvis alias litteras apostolicas tam sub plunho quam in formâ Brevis expeditas sub quibuscumque tenoribus et formis concessa et demandata, ad suum et Sedis Apostolicae praefatae beneplacitum suspendit, ipsaque ultimodicta monasteria, eorumque moniales, res et bona quaecumque, tam in spiritualibus quam in temporalibus, omnimodae archiepiscoporum Burdigalensis et Bituricensis et quorundam aliorum episcoporum curae, regimini et administrationi, iurisdictioni et superioritati interim supposuit et subiecit. Et postmodum idem Gregorius praedecessor, sufficienter auditis monialium praedictarum procuratoribus, et examinatis iterum plene praetensis dictorum fratrum iuribus, acceptoque quod eius litterae praedictae die xiii² ianuarii confectae executioni in totum de mandato ipsius Gregorii praedecessoris demandatae iam fuerant, eas-

¹ Male edit. Main. legit *1422* (R. T.).

² Legendum videtur *14*, ut ante ei posi (R. T.).

dem suas die xiv ianuarii expeditas litteras, ac omnia et singula in eis contenta, cum omnibus inde sequutis, ex causis animi suum moventibus, revocavit, cassavit et annullavit, ac revocata, cassata et annullata, viribusque et effectu vacua esse et fore decrevit et declaravit; insuper tam praedictorum, quam Turonensis, Ambianensis, Rothomagensis, Cabilonensis, Lugdunensis, Aurelianensis, Nonvetensis, Tholosani, Parisiensis, Narbonensis, Nivernensis, Trecensis et Carnotensis civitatum, ac Pontisarae et de Dieppe Rothomagensis, Devioni et de Castillione Lingonensis, Cadorni Baiocensis, Riomi Claramontensis, et de Beaulne locorum Ecluensis respective dioccesum, necnon omnium et singulorum aliorum in dicto regno perpetuis tunc futuris temporibus erigendorum monasteriorum monialium Carmelitanarum Excalceatarum huiusmodi abbatissis seu priorissis, ac monialibus et personis quibuscumque, in virtute sanctae obedientiae, ac sub arbitrii sui poenis, praecepit et mandavit, ut praedictis Clementis idibus novembris mnciii, in iis in quibus ipsius Gregorii praedecessoris litteras non adversabantur, ac Pauli praedecessorum sub die xiii martii mdcxx expeditis litteris praedictis, omnibusque et singulis in eis contentis, prompte parerent et obedirent, ac sub gubernio, regimine et administratione dictorum presbyterorum in memoratis Clementis praedecessoris litteris nominatorum, quorum prius tamquam praefectus, seu caput, ceteri vero duo tamquam assistentes existerent, sicut in litteris dicti Clementis praedecessoris disponitur, quique idcirco in gravibus expediendis negotiis simul convenire deberent, necnon sub visitatione, correctione et superioritate, quoad visitationem videlicet huiusmodi, eiusdem Petri tunc et pro tempore existentis dictae Congregationis praepositi, iuxta Clementis et

Pauli praedecessorum litterarum praefatarum tenorem, viverent, illorumque monitis et mandatis salubribus prompte parerent similiter et obedirent, illaque susciperent et efficaciter adimplere procurarent; praeterea dictorum monasteriorum erectiones et institutiones, quatenus opus foret, approbavit et confirmavit, cum diversis aliis ordinationibus, statutis, concessionibus et indultis, et aliis prout plenius et uberius continetur in aliis ipsius Gregorii praedecessoris litteris dicta die xii septembris mdcxxii emanatis, quas subinde similis recordationis Urbanus Papa VIII etiam praedecessor noster, sufficienter auditis earumdem monialium procuratoribus, illarumque praetensis iuribus mature perpensis, per suas die xx decembris mncxxiii etiam in forma Brevis expeditas litteras approbavit et confirmavit.

Post haec autem dicto Urbano praedecessori pro parte abbatissarum seu priorissarum et monialium praedictarum inter alias exposito, quod quondam Carolus de Condren¹, memorati Petri in officio praepositi generalis Congregationis Oratorii successor, de consensu presbyterorum dictae Congregationis et in eorum comitiis generalibus se munus visitoris praedictorum monasteriorum exercere nolle, seque eidem pro se omnibusque suis successoribus dictae Congregationis praepositis generalibus renunciare declaraverat, idem Urbanus praedecessor, supplicationibus dictarum abbatissarum seu priorissarum et monialium nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, tunc existenti suo et Sedis praefatae in memorato regno Franciae nuncio, ut singulis trienniis aliquem presbyterum secularem aetate gravem, ac vitae et probitatis spectatae, ex duobus sibi per praedictos administratores nominandis et praesentandis, in visitatorem quorumcumque monaste-

¹ Edit. Main. legit *Condren* (R. T.).

Carolus de Condren praepositus generalis Congregationis Oratorii.

riorum monialium Carmelitanarum Dis-calceatarum huiusmodi in dicto regno eatenus erectorum et deinceps erigendorum deputare, ac deputatum arbitrio suo et infra triennium revocare, ac finito triennio ad aliud triennium et non ultra confirmare (prout ante praedictas Pauli V praedecessoris litteras die xvii aprilis mdcxiii emanatas fieri consueverat) valeret, ita quod in eiusdem nuncii absentia ille qui a nuncio deputatus foret usque ad successoris nuncii adventum supplere posset et deberet, facultatem concessit; visitori autem, sicut praefertur deputato, quaecumque monialium praedictarum monasteria in toto regno supradicto erecta et in futurum erigenda, eorumque superiores, abbatissas seu priorissas et moniales, ceterasque personas in eis degentes visitandi facultatem sub certis modo et forma tunc expressis impertitus est.

Et subinde eidem Urbano praedecessori pro parte dictarum abbatissarum seu priorissarum et monialium monasteriorum praedictorum iterum exposito, quod, attentis ipsorum monasteriorum tam eatenus erectorum, quam in posterum, Deo dante, erigendorum numero, eorumque ab invicem distantia, unus dumtaxat visitor, sicut praemittitur deputatus, visitationi singulorum monasteriorum huiusmodi per se ipsum supplere nequibat, ipse Urbanus praedecessor, illarum supplicationibus sibi humiliter porrectis pariter inclinatus, memorato nuncio unum vel duos alios tantum eorumdem monasteriorum visitatores, prout necessarium fore iudicavisset, modo et forma, ac cum facultatibus in prioribus suis litteris expressis ac contentis, arbitrio suo deputandi facultatem concessit; et alias prout in binis ipsius Urbani praedecessoris litteris, unis die ii aprilis mdcxxxii, et alteris die xxix ianuarii mdcxxxiii respective in simili forma Brevis expeditis litteris plenius continetur.

Postmodum vero a venerabili fratre Caelio archiepiscopo Caesareae, nostro¹ et Apostolicae Sedis In praefato regno nuncio, nobis relato, quod, licet memorata monasteria monialium Carmelitanarum Excalceatarum secundum reformationem S. Theresiae in civitate Parisiensi et in universo Galliae regno huiusmodi eatenus erecta, et in posterum erigenda, visitationi, superioritati, ac omnimodae iurisdictioni visitorum auctoritate huius S. Sedis Apostolicae ab eius nunciis pro tempore in eodem regno existentibus deputatorum et deputandorum, iuxta formam praefatarum litterarum Clementis et Pauli ac Urbani praedecessorum nostrorum occasione erectionis et propagationis, regiminis et directionis monasteriorum Ordinis huiusmodi in eodem regno respective emanatarum, subiacerent et subiacere deberent, nihilominus dilecti filii rectores, superiores et administratores dictorum monasteriorum ius ea visitandi, saltem cumulative cum visitoribus deputatis, ad se spectare praetenderent, prout in quibusdam ex illis de facto visitare praesumpserant: nos, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui easdem litteras apostolicas, ac memorati nuncii relationem huiusmodi, necnon litteras dilectae in Christo filiae priorissae monasterii oppidi de Pontoise in favorem dictorum rectorum ad nos datas viderant et diligenter examinaverant, ac totum negotium attente et mature discussant, consilio, per nostras die xx² octobris mdclix in simili forma Brevis expeditas litteras, motu proprio et ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, nullum ius, nec etiam cumulative, praedictis rectoribus et admi-

¹ Edit. Main. legit *Caesareae nostrae* (R. T.).

² Legend. 2, quas vide sup. pag. 504 (R. T.).

Rectoribus et superioribus monasteria visitandi nullum ius compellere mandatur.

Decretis Clementis et Pauli obedire mandatur.

Moniales supplicant unum visitatorem pro omnibus monasteriis non sufficere.

nistratoribus seu superioribus competere visitandi huiusmodi monasteria decrevimus et declaravimus, atque ita deinceps omnino, etiam sub ecclesiasticis censuris, servari mandavimus; praeterea visitorum memoratorum monasteriorum monialium nominationem deinceps ad eorundem monasteriorum administratores non pertinere, visitatores autem monasteriorum huiusmodi, incipiendo a tunc existentibus, qui erant dilectus filius Petrus de Berulle, in sacra theologia magister, monasterii de Pontelenoi sive de Pontelenio abbas commendatarius die xxv. iunii mncxlvii, ac quondam Ludovicus de la Rochechouart de Caudenier, dum vixit abbas de Tornée, die ii augusti mdcxlviii a praefato Caelio archiepiscopo nuncio confirmati, perpetuos fore quemadmodum rectores et administratores; ad haec dictorum visitorum numerum ultra duos augeri non posse, neque etiam minui, sed ipsos visitatores, ut possent supervenientibus occurrere necessitatibus, delegandi ad tempus biennii, vel triennii ad summum, eorum auctoritatem et potestatem pro quorundam monasteriorum visitatione uni vel pluribus sacerdotibus vitae irreprehensibilis ab eodem nuncio similiter approbandis, facultatem habere; praeterea, quod, uno ex visitoribus perpetuis huiusmodi recedente vel decedente, alter superstes alium vitae probatae virum in sacro presbyteratus ordine constitutum infra trimestre vel semestre in die recessus vel decessus computandum nuncio praefato, ut ab eodem in visitatorem deputaretur et confirmaretur, nominare posset et deberet, ita tamen ut non possent visitatores huiusmodi successive et immediate ex eodem collegio, congregatione, ordine, communitate, societate, aut corpore particulari assumi, aut nominari et deputari; quodque, si nominatio huiusmodi per visitationem super-

Visitatorum numerus ultra duos non augeatur.

stitem intra semestre, ut supra praefixum, facta non foret, aut si aliquando contingeret visitatores praefatos simul, vel alterum superstitem, non facta alterius nominatione, recedere vel decedere, tunc illorum seu alterius respective deputatio ad dictum nuncium, et, casu quo nuncius non adesset, ad hanc S. Sedem devolveretur, statui-mus et ordinavimus. Et subinde controversias super praefatorum monasteriorum visitatione exortas sopire cupiens¹, de pari memoratorum cardinalium, in quorum congregatione causa visitationis huiusmodi iterum examinata fuerat, quique quidquid a partibus earumque² procuratoribus et advocatis utrinque deductum fuerat, audiverant, consilio, inhaerentes priori memoratae congregationis decreto, nostrisque litteris praedictis desuper emanatis, ac decretum et litteras huiusmodi confirmantes et approbantes, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus praefatis rectoribus et administratoribus supradictis monasteriorum monialium nullum ius, ne quidem cumulative, visitandi eadem monasteria competere, sed solum³ administrationem spiritualem et temporalem ipsorum monasteriorum ad eos spectare decrevimus et declaravimus, decretumque et declarationem huiusmodi sub excommunicationis latae sententiae poenam per omnes et singulas personas, quae illis quovis modo contravenerint ipso facto incurrendam, inviolabiliter et inconcusse observari praecepimus³ et mandavimus, et alias prout in nostris pariter in forma Brevis die xii ianuarii proxime praeteriti expeditis litteris continetur.

Ac demum per nos accepto, quod, defuncto Iacobo Charton, dum vixit, uno ex tribus rectoribus et administratoribus mo-

Contravenientium poenae.

¹ Potius lege cupientes (R. T.).

² Male ut puto ed. Main. legit *atribus eorumque pro partibus earumque* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *praecipimus* (R. T.).

nasteriorum monialium praefatarum in regno Franciae consistentium, dilecti filii Carolus de Gamache et Martinus Grandiu, superstites eorundem monasteriorum rectores et administratores, dilectum pariter filium Margaritum Ganguelin presbyterum in tertium rectorem et administratorem monasteriorum huiusmodi loco praedicti Iacobi defuncti elegerant, et occasione absentiae a civitate Parisiensi dicti Caelii archiepiscopi nuncii electionem huiusmodi a quodam vicario venerabilis fratris archiepiscopi Parisiensis in spiritualibus generali confirmari curaverant, seu idem Margaritus curaverat, ipseque Margaritus sine¹ eiusdem Caelii archiepiscopi nuncii consensu munus tertii rectoris et administratoris dictorum monasteriorum assumpserat: nos, iustis et rationabilibus ex causis nobis notis adducti, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, electionem dicti Margarithi in tertium rectorem et administratorem praefatorum monasteriorum, a memoratis Carolo de Gamache et Martino Grandiu, necnon eiusdem electionis confirmationem a praedicto vicario generali, sicut praemittitur, respective factas, cum inde sequutis quibuscumque, cassavimus et annullavimus, viribusque et effectum penitus et omnino evacuavimus, ac cassas, irritas et nullas, viribusque et effectum vacuas esse et perpetuo fore decrevimus pariter et declaravimus, districte inhibentes praefato Caelio archiepiscopo nuncio, ne dicti Margarithi electionem huiusmodi confirmaret ullumque desuper consensum praestaret, omnibus vero et singulis monialibus praedictis, earumque priorissis et superiorissis quibuslibet, ne ipsum Margaritum in earum rectorem et administratorem seu superiorem ullatenus admitterent, seu recognoscerent, ullamque ei tamquam tali obe-

Margarithi Ganguelin electione in administratorem nulla declaratur.

dientiam vel reverentiam exhiberent, ipsi autem Margaritho sub excommunicationis latae sententiae poenam¹ per eum in casu contraventionis ipso facto incurrendam, apostolicam auctoritate praecipientes et prohibentes, ne in administratione, regimine et gubernio praefatorum monasteriorum aut alicuius illorum se se immiscere, seu in genere², aut uti rectorem et administratorem monasteriorum huiusmodi seu alicuius eorum, publice vel privatim, tam coniunctim quam divisim, se gerere ullo modo auderet vel praesumeret. Praeterea dilectum filium Renatum Almeras, praepositum generalem Congregationis presbyterorum secularium Missionis nuncupatae, in tertium rectorem et administratorem memoratorum monasteriorum monialium in locum praedicti Iacobi defuncti, cum omnibus et singulis facultatibus quae similibus rectoribus et administratoribus a memorato Clemente praedecessore per suas litteras supradictas concessae fuerunt, salva tamen dictarum binarum litterarum nostrarum in omnibus et per omnia dispositione, constituimus et deputavimus. Ad haec nullam monialem, quae praefatis nostris litteris inobediens esset vel foret, in priorissam seu alterius nominis superiorissam cuiuscumque ex praefatis monasteriis eligi vel assumi, aut prius electam seu assumptam in eiusmodi priorissae seu superiorissae munere confirmari posse decrevimus pariter ac statuimus et ordinamus. Ac praemissa omnia et singula praefatis visitoribus, necnon rectoribus et administratoribus, ac priorissis, superiorissis et monialibus quibuscumque monasteriorum huiusmodi, sub inobedientiae ac privationis officiorum poenis eo ipso, si contravenerint, absque alia declaratione incurrendis, inviolabiliter et inconcusse

Renatus Almeras praepositus generalis Congregationis Missionis.

¹ Vocem poenam nos addimus (R. T.).

² Forsan legend. *ingerere* pro *in genere* (P. T.).

¹ Male edit. Main. legit *sive* pro *sine* (R. T.).

observari mandavimus et praecepimus; et alias, prout in nostris desuper etiam in formâ Brevis die xi aprilis mdcxli¹ emanatis litteris latius continetur.

Pro bono regimine invigilat.

§ 2. Cum autem (sicut nuper accepimus) memorati Carolus de Gamache et Martinus Grandiu, superstites, ut praefertur, monasteriorum supradictorum rectores, ternis nostris litteris praedictis morem gerere ita pertinaciter recusaverint et recusarent, ut prudenter timeatur ne gravissima exinde universo Ordini praefatarum monialium Carmelitarum Excalceatarum regni Franciae in spiritualibus et temporalibus detrimenta consequantur, ac proinde expediat illos ab eorumdem monasteriorum regimine et administratione amoveri, et, quia tres soli rectores sedulo et diligenter, ut par est, regendis et gubernandis sexaginta et amplius earumdem monialium monasteriis per dictum regnum dispersis minime sufficiunt, aliam praesenti statu² congruentiorem regiminis institui rationem: idcirco nos, pro commissâ nobis caelitus pastoralis sollicitudine detrimenta huiusmodi quantum nobis ex alto conceditur avertere, ac felici prosperoque eiusdem Ordinis, in quo moniales quamplurimae vitae munditiâ, morum honestate, religiosaeque conversationis et multiplicium virtutum decoribus ornatae in humilitatis spiritu vota sua Deo reddere student, regimini, progressui et incremento propensissimis paternae charitatis nostrae studiis consulere cupientes, necnon praedictarum Clementis, Pauli, Gregorii et Urbani praedecessorum, ternarumque nostrarum, et aliarum quarumvis litterarum apostolicarum, monasteria praedicta quovis modo concernentium, tenores et datas etiam veriores, aliaque etiam specialem et individuum mentionem et expressionem requirentia, praesentibus

¹ Potius lege 1660 (n. r.).

² Forsan legendum *statui pro statu* (n. r.).

pro plene et sufficienter ac de verbo ad verbum expressis et insertis habentes, de supradictorum cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, exemptionem dicto Ordini pridem concessam approbantes et confirmantes, omnia et singula monialium Carmelitarum Excalceatarum monasteria tam hactenus erecta quam perpetuis futuris temporibus, benedicente Domino, erigenda, eorumque abbatissas, priorissas et cuiusvis nominis superiorissas, moniales, conventus, visitatores, rectores, officiales, ministros, servientes et alias personas quascumque, necnon proprietates et bona universa, mobilia et immobilia, praesentia et futura, cuiuscumque qualitatis, quantitatis, generis, speciei et naturae existentia, ac ubicumque ad illa quovis modo spectantia, seu ab illis quomodocumque et qualitercumque dependentia, ab omni et quacumque venerabilium fratrum, primatum, archiepiscoporum et episcoporum dicti regni, et aliorum quorumvis Ordinariorum, seu eorum cuiuslibet officialium et vicariorum in spiritualibus generalium, necnon protectorum Ordinum, ac generalium et provincialium, priorum seu ministrorum, aliorumque praelatorum et superiorum et fratrum quorumcumque Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo, tam mitigatorum seu antiquae observantiae, quam Discalceatorum nuncupatorum, iurisdictione, visitatione, correctione, reformatione, subiectione, obedientiâ, superioritate et auctoritate (salvâ tamen semper eorumdem Ordinariorum iurisdictione in casibus, in quibus iuxta sacri Tridentini decreta Concilii illam in monasteria quantumvis exempta, et praesertim circa clausuram regularem, exercere possunt), necnon a quocumque curâ, regimine, gubernio, administratione et po-

Rectores nonnullos et administratores destituit.

testate praefatorum Caroli de Gamache et Martini Grandiu, ac etiam Renati Almeras, a nobis, sicut praemittitur, deputati, modernorum rectorum et administratorum, seu immediatorum superiorum eorumdem monasteriorum monialium Carmelitarum Excalceatarum (quos omnes et singulos harum serie revocamus et destituimus, ac omni superioritate et administratione eis respective in monasteria huiusmodi quovis modo nunc competente perpetuo privamus, et privatos esse et perpetuo fore volumus et declaramus) in spiritualibus et temporalibus denuo penitus et omnino itidem perpetuo, tenore praesentium, eximimus et plenarie liberamus, ac eundem Ordinem monialium Excalceatarum regni Franciae, eiusque monasteria, conventus, superiorissas, moniales, visitatores, rectores seu superiores immediatos, ut infra dicetur, eligendos, officiales, ministros, servientes et personas et bona, aliaque praedicta sub B. Petri et dictae Sedis, ac nostrâ et Romani Pontificis pro tempore existentis protectione et inviolabili conservatione retinemus et iterum suscipimus.

Moniales possint suum rectorem ordinarium eligere.

§ 3. Praeterea, prisco modernoque diversarum monialium etiam in regno Franciae praefato degentium usui et consuetudini inhaerentes, ac peculiarem singulis earumdem monialium Carmelitarum monasteriis gratiam facere volentes, quo pax et concordia animorumque unio firmiter et stabiliter conserventur, unicuique ex monasteriis monialium Carmelitarum Excalceatarum regni Franciae, tam hactenus erectis quam posthac erigendis, facultatem eligendi de triennio in triennium peculiarem suum rectorem seu superiorem ordinarium immediatum, qui tamen ad illa triennia successive toties confirmari possit, quoties bono monasterii gubernio ita expedire et necessarium esse videbitur, earumdem tenore praesentium, impartimur; electorem¹ autem huiusmodi per viam suffragiorum ab abbatissâ seu priorissâ, quae ad hunc effectum duplicis voti praerogativâ gaudet, necnon a superiorissâ et monialibus depositariis cuiuslibet monasterii respective in termino sex hebdomadarum a significatione praesentis ordinationis seu stabilimenti, pro hac primâ vice, et deinceps a morte, renunciatione seu vacatione muneris rectoris pro tempore existentis computandarum, fieri volumus; si vero eiusmodi electio in dicto termino non fiat, deputatio rectoris ad praefatum Caelium archiepiscopum modernum et pro tempore existentem Sedis Apostolicae in eodem regno nuncium eo ipso spectabit, ad quem etiam, sive ad Ordinarium loci uti Sedis praefatae delegatum, semper pertinebit confirmatio rectoris, sicut praemittitur, pro tempore electi, qui, ante obtentam confirmationem huiusmodi, in munere rectoris seu superioris immediati sese ingerere nullo modo poterit; hac tamen lege, ut eiusmodi rectores successive et immediate ex eodem corpore, collegio, congregatione, societate, capitulo aut communitate eligi nunquam possint, sub poenâ nullitatis et inobedientiae. Similis autem rector seu superior ordinarius, sic electus et confirmatus, curam, regimen et gubernium monasterii, a quo electus fuerit, habebit, cum facultate recipiendi et admittendi moniales ad habitum et professionem regulares, assistendi et praesidendi electionibus priorissae, officiarum ipsius monasterii, dandi monialibus facultates et obedientias seu litteras obedientiales convenientes et necessarias, ac invigilandi observantiae regularis disciplinae necnon constitutionum apostolicarum et statutorum eiusdem Ordinis approbatorum, ac etiam stabilimen-

Qui confirmabitur a nuncio.

¹ Videtur legendum *electionem pro electorem* (n. r.).

torum, et ordinationum a visitatoribus apostolicis factarum, dummodo sacris canonibus et sacrorum conciliorum praesertim Tridentini decretis, apostolicisque et dicti Ordinis constitutionibus, non adversentur. Non poterit tamen eiusmodi rector seu superior ordinarius immediatus ullo unquam tempore, directe vel indirecte, privative vel cumulative, seu alias quomodolibet sese ingerere in visitatione aut alia quavis functione, quae ad peculiare officium visitoris monasteriorum huiusmodi spectet. Ad haec¹, multis iustis et rationalibus ex causis nobis notis adducti, neminem ex rectoribus eorundem monasteriorum, qui munus huiusmodi gesserunt, seu ad illos assumpti fuerunt antequam praefatae nostrae litterae die XI aprilis proxime praeteriti expeditae emanarent, in rectorem cuiusvis ex monasteriis erectis et erigendis huiusmodi ullo unquam tempore eligi seu deputari aut confirmari posse decernimus, sub poenâ, ipsis quidem rectoribus, si eiusmodi rectoris munus sibi procuraverint aut illud acceptaverint, nullitatis quorumvis actorum per eos gerendorum, ac excommunicationis latae sententiae per eos ipso facto absque alia declaratione incurrendae, monasterio vero, privationis iuris eligendi pro eâ vice, quod eo ipso ad memoratum nuncium devolvatur. Ut autem uniformitas gubernii tamquam unitas corporis in eodem Ordine Carmelitanarum Excalceatarum regni Franciae conserveatur, omnia et singula monasteria erecta et erigenda eiusdem Ordinis tam in capite quam in membris, eorumque abbatissas, priorissas, moniales et alias personas, ac bona, aliave quaelibet ab illis dependentia, curae, visitationi, obedientiae, superioritati et omnimodae iurisdictioni visitorum perpetuorum iam stabilitorum et deputatorum, eorumque successorum, iuxta

¹ Edit. Main. legit *spectet, ad hoc* (R. T.).

tenorem ternarumstrarum litterarum supradictarum, denuo supponimus et subicimus, hac tamen lege, ut in casu mortis vel recessus unius ex eisdem visitoribus, superstes duos viros conditione, doctrinâ, capacitate et probitate ad munus huiusmodi requisitis praeditos memorato nuncio nominet, qui unum ex illis in visitatorem deputet, salvâ et illaesâ ac inviolabili in ceteris omnibus remanente praedictarum litterarum nostrarum super deputandis eisdem visitoribus eorumque subdelegatis die II octobris MDCLIX emanatarum dispositione. Ipsi autem visitoribus perpetuis uti maioribus sub supremâ nostrâ et huius sanctae Sedis potestate superioribus omnium et singulorum monasteriorum huiusmodi per praesentes iniungimus, ut ipsa monasteria per se ipsos, vel, quando legitime impediti fuerint, per suos subdelegatos, temporibus solitis, iuxta usum dicti Ordinis, et extra ordinem in casibus a iure stabilitis urgentis aliarumque necessitatum pro tempore occurrentium visitent, nec in functionibus, quae memoratis rectoribus seu superioribus immediatis, ut supra, peculiariter attributae et affectae existunt, ullatenus se ingerant, nisi in casibus in quibus iidem rectores excederent, aut concessis sibi facultatibus abuterentur; et tunc priorissa et moniales poterunt, debebuntque ad eosdem visitatores recurrere, seu ipsimet visitatores, et¹ propriae vigilantiae debito, partes suas interponent ad corrigendum, reformandum et ordinandum iuxta dispositionem supradictarum Urbani praedecessoris litterarum die XI aprilis MDCLXXII expeditarum, ad quas relationem haberi volumus.

§ 4. Porro si contingat (quod Deus avertat) progressu temporis visitatores auctoritate et iurisdictione, quas illis per praedictas nostras die II octobris MDCLIX emanatas litteras attribuimus, et per prae-

¹ Forsan ex pro et legendum (R. T.).

sentes subdelegamus, abuti, nos et Romanum Pontificem pro tempore existentem super eâ audiri volumus, ut quod desuper statuendum fuerit maturâ deliberatione adhibitâ decernamus, et Romanus Pontifex pro tempore existens decernat. Quia vero exacta observatio clausurae puritati monialium conservandae eximie et praecipue conducit, et moniales Carmelitanae ex praescripto earum reformationis solitudinem peculiari instituto profitentur; praefato nuncio, nunc et pro tempore existenti, necnon quibusvis primatibus, archiepiscopis, episcopis, aliisque praelatis, ac visitoribus, rectoribus et aliis quibuscumque memoratorum monasteriorum superioribus, serie et districte prohibemus, ne mulieribus quiblibet cuiuscumque status, gradus, dignitatis et qualitatis existant, etiamsi principatus honore fulgeant, ingressum in eadem monasteria, seu aliquod ex illis, ullo modo permittant. Volentes et decernentes ut visitatores praefati, dum visitabunt eorundem monasteriorum clausuram, ad expediendos ullos actus qui ad crates fieri et expediti poterunt, exempli causâ scrutinium, capitulum, ac sermones et admonitiones spirituales, nullatenus ingrediantur; nec casus necessitatis ingrediendi eadem monasteria aliter quam iuxta interpretationem et intellectum iuris et conciliorum ac constitutionum dicti Ordinis a Sede Apostolicâ approbatorum ullo modo interpretentur; crates autem praefatas nisi in casibus per easdem constitutiones expressis aperiri prohibemus; in quibus constitutionibus neque visitatores, neque rectores seu superiores ullo unquam tempore ex quacumque causâ seu praetextu dispensare, aut monialibus egressum ex eorum monasteriis seu claustris, caeli mutandi vel aquas minerales ob infirmitatem adeundi, aliave simili ex causâ permittere poterunt.

Clausurae observatio.

Nalli mulieri ingredi monasteria liceat.

§ 5. Praeterea, cum spiritus solitudinis et orationis, cui memoratae moniales Carmelitanae iuxta earum reformationem adhaerent, amitti vel distrahi possit peculiari curâ, quam puellarum, quae in monasteria huiusmodi per seculares favores contra usum dicti Ordinis educationis causâ introduci possent, institutio et instructio requireret; in praefato autem regno per Dei gratiam alia in sufficienti numero reperiantur monasteria monialium, quae puellarum educationi, ac in disciplinâ et moribus christianis instructioni seculari¹ instituto incumbunt; idcirco, earundem monialium Carmelitanarum quieti prospicere cupientes, ne in illarum monasteria puellae, educationis vel instructionis causâ, sub quovis praetextu, fine, aut ratione, quacumque auctoritate recipiantur aut introducantur, districte prohibemus et interdiciamus. Statuentes et ordinantes, ut puellae, quae habitum per praefatas moniales Carmelitanas gestari solitum suscipere desideraverint, postquam iuxta consuetudinem et constitutiones dicti Ordinis examinatae fuerint, in monasteria huiusmodi recipi nequeant, nisi aetatem per easdem constitutiones requisitam compleverint; si vero eveniat, ut ob aliquam causam seu rationem extraordinariam, et memoratorum visitorum iudicio gravem, aliquas dictâ aetate minores admitti expedire comperiatur, nullâ tamen recipi unquam possit, quae saltem quatuordecim annorum non impleverit aetatem. Postremo statuimus pariter et ordinamus ut, quando nova monasteria dicti Ordinis monialium Carmelitanarum in praefato regno Franciae erigendi seu fundandi occasiones se offerrent², memorati duo visitatores apostolici, unâ cum rectore seu superiore particulari monasterii ex quo moniales pro

¹ Forsan *peculiari* pro *seculari* legend. (R. T.).

² Melius *offerent* vel *offerant* (R. T.).

Nec puellas educationis causâ in dictis monasteriis admitti.

Assignantur nonnulli qui eligi non possunt.

Moniales visitorum obedientiam subiectas esse declarant.

Pro abusibus rectorum a Pontifice.

fundando seu erigendo eiusmodi novo monasterio necessariae et destinatae extrahi debebunt, insimul voce vel scriptis super eâ re communicent, matureque deliberent et statuunt sicut secundum Deum expedire iudicabunt. Quod si ipsi tres coniunctim et concorditer de utilitate et bono novae erectionis seu foundationis huiusmodi convenire nequeant, illa fieri nullo modo possint¹, nullitatisque et subreptionis, aliisque iuridicis poenis subiaceant. Ceterum supradictas Clementis, ac Pauli, Gregorii et Urbani praedecessorum, ac ternas nostras, aliasque litteras apostolicas, in omnibus illis dumtaxat quae praesentibus ordinationibus quovis modo adversantur, ex nunc revocamus, cassamus, irritamus et annullamus, viribusque et effectu penitus et omnino vacuumus, ac cassas, irritas et nullas, viribusque et effectu vacuas esse et perpetuo et fore decernimus et declaramus.

Clausula.

§ 6. Decernentes pariter easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod praefati Carolus, Martinus et Renatus, et alii quilibet, cuiuscumque status, gradus, ordinis, dignitatis et praecminentiae, aut alias speciali et individuâ mentione et expressione digni existant, in praemissis interesse habentes, seu habere quovis modo praetendentes, illis non consenserint, nec ad illa vocati et auditi, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarint, sufficienter aut ullo modo verificatae, iustificatae et adductae fuerint, seu ex aliâ qualibet, quantumvis legitimâ, piâ, iuridicâ et privilegiatâ causâ, colore, ingenio, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo umquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, aut inte-

¹ Videtur legendum *possit* et postea *subiaceat* (R. T.).

resse habentium consensus, aliove quolibet etiam formali et substantiali, ac incogitato et inexcogitabili, individuumque expressionem requirente, et undecumque resultante defectu notari, impugnari, limitari, infringi, modificari, retractari, ad viam seu terminos iuris reduci, in controversiam vocari, seu adversus illas apertitionis oris restitutionis in integrum, aliudve impetrari, seu intentari, aut impetrato, seu etiam motu, scientiâ et potestate¹ similibus concessio vel emanato quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, neque easdem praesentes litteras sub quibusvis similium vel dissimilium dispositionum, ordinationum et gratiarum revocationibus, limitationibus, aliisque contrariis dispositionibus pro tempore factis unquam comprehendi, aut comprehensas censi; sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas censi, firmasque, validas et efficaces existere et fore, ac ab illis, ad quos spectat et quandocumque spectabit, inviolabiliter, et inconcusse observari; sicque, et non aliter, in praemissis omnibus et singulis censi, atque ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et sedis praefatae nuncios, aliosve quoslibet quacumque auctoritate et potestate fungentes et quandocumque functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Quocirca venerabilibus fratribus Laudensi et Mimatensi episcopis per prae-

Decretum
hoc inviolabiliter
observetur.

¹ Ed. Main. legit *potestates* pro *potestate* (R. T.).

Contravenientium
poenae.

Contrariis de-
ogal.

sentis motu pari committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte interesse in praemissis habentium, seu alicuius eorum, fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ praemissa omnia et singula ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari; contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliasque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 8. Non obstantibus praedictis Clementis, ac Pauli, Gregorii et Urbani praedecessorum, nostrisque litteris, ac, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non tollendo iure quaesito, necnon similis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris pariter nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo aliquis auctoritate praesentium ultra tres dietas in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac omnibus et singulis illis, quae memorati praedecessores voluerunt, nosque etiam volumus respective in litteris praedictis non obstare; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut quaecumque alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus

pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, latissime et amplissime, ac specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si praedictis et aliis quibusvis personis communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam, ad de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem.

§ 9. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi septembris MDCLX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 26 septembris 1660, pontif. anno vi.

CCCXIV.

Confirmat decretum sacrae congregationis regularium, quod fratres Ordinis beatæ Mariae de Mercede redemptionis captivorum possint sibi eligere iudicem conservatorem¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Aliâs pro parte dilecti filii Francisci de la Rosa, vicarii generalis Italiae et Siciliae et procuratoris generalis totius Ordinis fratrum beatæ Mariae de Mercede

¹ Circa electionem conservatorum vide ad constitutionem xxxiii Gregorii XV *Sanctissimus*, tom. xii, pag. 596.

Transumptorum
fides.

Expositio.

redemptionis captivorum, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita exposito, quod, licet eidem Ordini amplissima communicatio privilegiorum, quibus alii Ordines mendicantes fruuntur, a felicitis recordationis Leone X, ac Clemente VII, et Sixto V Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris concessa reperiretur, et inter alia privilegia huiusmodi eidem Ordinibus indulta esset facultas eligendi iudices conservatores, qui iura eorum tueantur, eosque ab iniuriis et violentiis defendant, conservatorumque huiusmodi electio veniret sub communicatione privilegiorum, sicut congregatio eiusdem S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum die XII decembris MDCLV dicitur declarasse; nihilominus primodictus Ordo, quando se offerebat occasio aut necessitas praedictos iudices conservatores eligendi, varias patiebatur molestias, pluraque cogeatur sustinere gravamina pro stabiliendâ praedictâ facultate iudices conservatores eligendi, cum magno praeiudicio ipsius Ordinis, et gravissimo detrimento eius iurium, ac pii operis redemptionis captivorum, quod ex proprio ac speciali quarto solemnique voto administrat et profitetur;

Supplicatio. § 1. Et propterea supplicato primodictae cardinalium congregationi, ut declararet memorato Ordini B. Mariae de Mercede redemptionis captivorum, vigore communicationis privilegiorum supradictorum, competere facultatem eligendi iudices conservatores in casibus a iure per speciales constitutiones apostolicas permissis, tam pro personis, rebus et bonis ipsius Ordinis, quam pro praefato opere redemptionis captivorum, iuxta tenorem constitutionum recolendae memoriae Clementis Papae VIII et Gregorii Papae XV praedecessorum pariter nostrorum nec-

non declarationis dictae congregationis, emanavit ab eadem congregatione cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita decretum tenoris qui sequitur, videlicet -

§ 2. « Sacra congregatio eminentissimum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis et communicatione privilegiorum huiusmodi, censuit eius vigore praefatae religioni B. Mariae de Mercede redemptionis captivorum competere ius eligendi, servatis servandis, sibi conservatorem, prout ei competere praesentis decreti tenore declarat et decernit, contrariis quibuscumque non obstantibus; ac super praemissis expediri Breve, si sanctissimo domino nostro placuerit.

Romae x septembris MDCLX.

M. card. GINETTUS,

§ 3. Cum autem, sicut dictus Franciscus nobis nuper exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiâ, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desideret: nos, ipsum Franciscum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate eiusdem congregationis cardinalium.

§ 4. Decernentes easdem praesentes lit-

Decretum sacrae congregationis.

Decretum praesentium confirmat Pontifex.

Clausulas apostolicas.

teras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus, super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio- rum fides.

§ 6. Volumus autem ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die IX octobris MDCLX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 9 octobris 1660, pontif. an. VI.

CCCXV.

Constitutio super habitu praelatitio ab abbatibus generalibus Congregationis Olivetanae deferendo.

Alexander Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

Decet Romanum Pontificem ad ea, per quae personarum ecclesiasticarum quarumlibet praesertim congregationum monasticarum regimini et administrationi ac ornamento divinique cultus celeberrati et decori consulitur, libenter inten-

1 Praep. ad nos addimus (A. T.).

dere, ac in illis pastoralis officii sui partes favorabiliter interponere, prout, locorum et personarum huiusmodi circumstantiis debite pensatis, ad devotionis christifidelium augmentum et propagationem necnon Altissimi laudem prospicit in Domino salubriter expedire.

Supplicatio.

§ 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilecti filii Angeli Mariae Forelli Romani, monachi Ordinis Congregationis Olivetanae expresse professi, monasterii S. Mariae Novae nuncupatae de Urbe, provinciae Neapolitanae, et moderni eiusdem congregationis abbatis generalis, petitio continebat, quod, cum inter congregationes monachorum Italiae Congregatio Olivetana Ordinis S. Benedicti celebris, ac a Sede Apostolicâ pluribus favoribus et gratiis decorata existat, illiusque abbas generalis mitrâ, baculo et annulo, pastoralibus insigniis, utatur, potiatur et gaudeat, plurimum tamen decori et dignitati abbatis generalis eiusdem Congregationis videretur convenire ipsum et successores suos pro tempore existentes abbates generales a nobis et Sede praefatâ aliquâ digniori praerogativâ decorari et illustrari;

§ 2. Quare pro parte dicti Angeli Mariae moderni eiusdem Congregationis abbatis generalis fuit nobis humiliter supplicatum quatenus eiusdem Congregationis Olivetanae eiusque abbatum generalium pro tempore existentium decori consulere, aliisque in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignemur. Nos igitur, qui ecclesiarum quarumlibet et congregationum decorem divinique cultus augmentum nostris potissimum temporibus ubique augeri sinceris desideramus affectibus, eundem Angelum Mariam modernum abbatem generalem et successores suos pro tempore existentes abbates generales praedictos, ac eorum quemlibet, a quibusvis excommunicatio-

Supplicanti concedit mox-
settam et man-
telletam co-
loris habitus
ipsius Congre-
gationis cum
pileo et bireto
praelatus in-
duere.

nis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ac honestis votis ipsius Angeli Mariae hac in parte favorabiliter annuentes, eidem Angelo Mariae moderno eiusdem Congregationis abbati generali, eiusque successoribus abbatibus generalibus pro tempore existentibus praedictis, ut de cetero perpetuis futuris temporibus, tam in Romanâ curiâ, quam extra eam, ac ubique locorum, ubi dictum Angelum Mariam et pro tempore existentes abbates generales praefatos pro tempore residere et morari contigerit, ac in quibusvis visitationibus, capitulis et sessionibus, necnon quibusvis actibus et processionibus, etiam coram nobis et successoribus nostris Romanis Pontificibus, etiam in cappellis pontificiis, mozzettam et mantelletam coloris habitus ipsius Congregationis Olivetanæ unâ cum pileo et bireto praelatis induere, gestare et deferre, illisque uti, frui et gaudere libere et licite possit et valeat, ac possint et valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo concedimus et indulgemus, plenamque et liberam facultatem et auctoritatem desuper imperimus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes ipsum Angelum Mariam et successores suos pro tempore existentes abbates generales praedictos super delatione, gestatione et usu mozzetae et mantelletae, pilei et bireti praefatorum a quinquam sub quovis praetextu vel causâ et occasione nullatenus impediri posse; praesentes quoque semper et perpetuo validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, nec sub quibusvis similium vel dissimilium gra-

tiarum revocationibus, suspensionibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendendi, sed semper ab illis excipi, et quoties illac emanabunt, toties praesentes in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo sub quacumque posteriori datâ per Angelum Mariam et successores praefatos abbates generales pro tempore existentes quandocumque eligendâ, concessas esse et fore; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis praefatae nuncios, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane, quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus quibusvis, etiam in synodalibus et provincialibus ac generalibus conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinis et Congregationis Olivetanæ huiusmodi, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, concessionis, indulti, impartitionis et decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum in Arce Gandulphi, dioecesis Albanensis, anno Incarnationis Dominicae MDCLX, idibus octobris, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 15 octobris 1660, pontif. anno vi.

Derogatio contrariorum.

Clausulae poenales.

CCCXVI.

Concedit conventum B. Petri de Nolasco terrae Rocca di Papa, dioecesis Tusculanae, fratribus B. Mariae de Mercede redemptionis captivorum.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Supplicatio.

Ad sacrosancti apostolatus apicem nullo licet meritorum nostrorum suffragio per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam evecti, muneris nostri esse arbitramur, ut congregationes virorum sub suavi arctioris religionis iugo Altissimi obsequiis mancipatorum, in Ecclesiâ Dei pie sancteque institutas, paternâ benignitate prosequentes, felicibus earum incrementis quantum nobis ex alto conceditur, consulere studeamus.

Conceditur gratia prout in rubrica.

§ 1. Volentes itaque Congregationi fratrum Discalceatorum reformatum nuncupatorum Ordinis B. Mariae de Mercede redemptionis captivorum gratiam facere specialem, conventum B. Petri de Nolasco, olim fratrum dicti Ordinis, in terrâ Rocca di Papa nuncupatâ, Tusculanae dioecesis, positum, cum illius ecclesiâ, ac bonis et oneribus universis, praedictae Congregationi fratrum Discalceatorum (ita ut conventus huiusmodi de cetero conventui S. Ioannis de Urbe eiusdem Congregationis, sub obedientiâ dilecti filii procuratoris generalis ipsius Congregationis, qui in dicto conventu S. Ioannis residere solet, subiaceat, et dictus procurator generalis superiorem et familiam sex saltem presbyterorum et duorum conversorum fratrum Discalceatorum reformatum Congregationis huiusmodi in primodicto conventu collocare debeat, ipsique procuratori generali liceat, per se, vel alium, seu alios, memoratae Congregationis nomine, corporalem, realem et actualem possessionem, seu quasi posses-

1 Edit. Main. legit Congregationi (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XVI.

79

sionem, primodicti conventus, eiusque ecclesiae, ac bonorum, reddituum, proven-tuum, pertinentiarum et iurium universorum propriâ auctoritate, apprehendere et apprehensam perpetuo retinere, dinecesani loci et cuiusvis alterius licentiâ super hoc minime requisitâ), auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo applicamus et appropriamus.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de perpetuis applicationibus quorumcumque bonorum et fructuum ecclesiasticorum committendis ad partes, vocatis quorum interest, exprimendoque in illis vero annuo valore secundum communem aestimationem, ac Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a iure permissis fieri prohibentibus¹, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon praedictorum Ordinis, congregationis, conventuum, aliisque quibusvis; etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effe-

1 Potius lege prohibenti (R. T.).

Decretum irritans.

Contraria tollit.

ctum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in Arce Gandulphi, dioecesis Albanensis, sub annulo Piscatoris, die xv octobris MDCLX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 15 octobris 1660, pontif. anno vi.

CCCXVII.

Ordine e dichiarazione, che nella città di Bologna, contado, e sua legazione la lira si spenda a ragione di due giuli papali, la mezza lira un giulio, il quarto di lira un grosso.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Meditatio cordis nostri¹ ad ea praecipue convertitur, per quae nostrorum et S. R. E. in temporalibus subditorum utilitatibus opportuna ratione consulitur. Cum itaque aliàs dilectus filius noster Hieronymus tituli S. Agnetis prope et extra moenia Urbis eiusdem S. R. E. presbyter cardinalis Farnesius nuneupatus, noster et Sedis Apostolicae in civitate et comitatu Bononiensi nostris de latere legatus, edictum super monetis cum diversis ordinationibus iussu nostro ediderit et die xiv augusti MDCLIX publicavit fecerit, tenoris qui sequitur, videlicet.

Edictum cardinalis Farnesii, quo iubetur ut in rubrica.

§ 1. Volendo la Santità di nostro Signore Alessandro VII che tutte le monete dello Stato Ecclesiastico habbiano corrispondenza con la romana, e che si ragguagliano con lo scudo, testone e giulio papale, nè possano per varietà dei tempi, o mutazione intrinseca, o per qualsivoglia accidente ricevere alterazione nel loro valore discrepante dalla valutazione di Roma, e essendosi sopra ciò pubblicato

¹ Aliae circa monetarum reformationem decreta require supra pag. 573, seq. (n. r.).

editto e bando nelle due legazioni Romagna e Ferrara, in conformità degli ordini della Santità Sua, quindi è, che l'eminentissimo signor cardinale Farnese, legato di Bologna, con partecipazione e consenso degl'eccelsi signori anziani, consoli e degl'illustrissimi signori confaloniero di giustizia et assunti sopra la zecca, ordina e comanda che in questa città, contado e sua legazione debba esser realmente, e non immaginariamente, la lira effettiva del valore e bontà intrinseca di due giuli romani, e così debba conservarsi, mantenersi, spendersi e contrattarsi in avvenire senza mutazione o alterazione alcuna, e che debba essere la quinta parte dello scudo romano inalterabilmente, così la mezza lira dovrà sempre corrispondere al giulio papale, il quarto di lira al grosso, l'ottavo di lira al mezzo grosso, ed il decimo di lira a due baiocchi, il bolognino di valuta di sei quattrini dovrà essere la vigesima parte della lira, e decima parte del giulio, ed in questa conformità, e non mai in lire immaginarie; comanda Sua Eminenza ai mercanti, negozianti, contraenti, razionali, computisti, giudici, notari ed ogni altra persona di qualsivoglia grado, stato e condizione, laica o ecclesiastica, *etiam* regolare, di dover contrattare, spendere, ricevere, calcolare, giudicare, assegnare, disporre, legare, donare o pattuire tanto nella sorte, quanto nelli frutti, sotto pena non solo della nullità del contratto, ma ancora della perdita del danaro, somma e robba contrattata, e di scudi cento d'oro, da applicarsi alla camera di Bologna; dichiarando che siano compresi nella medesima pena non solo i contraenti, ma anche tutti quelli, che avranno parte, concorreranno e consentiranno nella suddetta contravvenzione;

§ 2. Volendo di più Sua Eminenza che tutti li banchieri, bancarotti, mercanti,

Contravenientium poenae.

gabellieri siano avvertiti, e particolarmente nelle monete di lega ed altre tollerate, che non siano alterate, e ritrovandosi tali, ne diano subito notizia in Torrione perchè si possino fare le diligenze necessarie, sotto pena della perdita della moneta, di scudi duecento, ed altre *etiam* corporali arbitrarie, *etiam* della galera. E perchè siano meglio osservate ed avvertite le cose suddette, vuole l'Eminenza Sua, che ogni banchiero, mercante, speziale, beccaro, fornaro, lardarolo ed oste tenga questo bando affisso ne' loro banchi e bottega sotto pena di scudi cinquanta.

§ 3. In oltre proibisce Sua Eminenza al zecchiere presente, e che sarà *pro tempore* in questa città, il poter in avvenire battere altra moneta d'argento che la sopradetta, cioè scudo da cinque lire, testoni da una lira e mezza, lira da due giuli, mezza lira da un giulio, quarto di lira da un grosso, ottavo di lira da mezzo grosso, decimo di lira di due bolognini, di sei quattrini l'uno, e tutte le suddette monete dovranno essere effettive del valore, bontà e qualità sopra espresse; volendo che gli ordini e provisioni suddetti abbiano luogo e siano puntualmente osservati, anco ne' luoghi baronali e feudali, sotto le pene in essi espresse.

§ 4. E perchè le monete forestiere di argento potrebbero cagionare alterazione di prezzi differenti dalla valutazione romana, statuisce l'Eminenza Sua che le dette monete non possano spendersi nè valutarsi se non secondo la tariffa che si darà fuori col saggio e peso di ciascuna di esse, e secondo il loro vero valore. Avvertendo ogn'uno a non contravenire, perchè contro li transgressori si procederà per inquisizione *ex officio* a denunzia, ed in ogn'altro miglior modo alla corte favorevole. Volendo che il presente bando, affisso e pubblicato ne' luoghi soliti, si abbia per legitimamente a ciascheduno

personalmente intimato. In quorum fidem, etc.

Datum Bononiae, die xiii augusti MDCLIX.

G. cardinale FARNESE, legato.

FRANCISCUS IOANNES de S. P. V., ex iust.

ANDREAS GHISLARDUS, assumptus.

FULVIUS BENTIVOLUS, assumptus.

IOANNES LUPARUS, assumptus.

CAESAR BLANCHINUS, assumptus.

MARIUS CASALIS, assumptus.

§ 5. Ilinc est quod nos, praemissorum omnium et singulorum firmiori robori et inviolabili observantiae consulere cupientes, motu proprio, ac ex certa scientia et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, edictum praeinsertum, cum omnibus et singulis in eo contentis et inde sequutis, tenore praesentium confirmamus et approbamus, illaque rata et grata habemus, ac iussu nostro emanasse declaramus et attestamur, necnon illis omnibus et singulis inviolabilis et irrefragabilis apostolicae firmitatis robor et efficaciam adiungimus, omnesque et singulos iuris et facti ac solemnitatum quarumcumque, tam ex iuris communis et constitutionum apostolicarum praescripto, quam aliàs quomodocumque et qualitercumque, etiam de necessitate in similibus observandarum, aliosve quoslibet, quantumvis magnos, ac formales et substantiales, individuâque mentione dignos, defectus, si qui in praemissis vel eorum aliquo quomodolibet intervenerint, aut intervenisse dici, censi, praetendi, vel intelligi possent, plenissime supplementum et sanamus, ac penitus et omnino tollimus et abotemus.

Decretum praesentum confirmat Pontifex.

§ 6. Decernentes easdem praesentes litteras et in eis contenta et inserta quaecumque ab omnibus et singulis, ad quos nunc quoquo modo spectat et spectabit in futurum, cuiuscumque status, gradus, ordinis, dignitatis et praeseminentiae fuerint, etiamsi cardinalatus honore fulgeant, et

Clausulas addit.

legali de latere potestate et auctoritate fungantur, semper et perpetuo inviolabiliter et inconcusse observari debere, neque ipsas praesentes litteras, etiam ex eo quod quilibet in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, aut ad ea vocati et auditi, causaeque, propter quas ipsae praesentes emanarunt, adductae aut verificatae et iustificatae non fuerint, seu ex alia qualibet, quantumvis iusta, legitima, pia et privilegiata causa, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet, quantumvis substantiali ac inexcogitato et inexcogitabili defectu notari, impugnari, invalidari, restringi, retractari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, vel aliud quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato, vel etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessio, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, ac suos plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis censi, atque ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. camerarium et alios cardinales, etiam de latere legatos, necnon camerac nostrae apostolicae thesaurarium generalem, praesidentes, clericos, aliosque officiales et ministros, et ceteros, quavis auctoritate et potestate fungentes et quandocumque functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et

auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Non obstantibus praemissis, et, quatenus opus sit, nostra et cancellariae apostolicae regula de non tollendo iure quaesito, et felicitis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de gratiis quaecumque interesse dictae camerae concernentibus in eadem camera intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, itaut praesentes litteras ibidem praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon civitatum, oppidorum, terrarum, locorum, ac ecclesiarum, monasteriorum, collegiorum, conventuum, ordinum, congregationum, societatum et institutorum quorumlibet, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, usibus, styli et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis

Contrariis derogat.

habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum fides.

§ 8. Volumus autem ut earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur ubique, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III novembris MDCLX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 3 novembris 1660, pontif. an. VI.

CCCXVIII.

Firmanorum magistratus aggregatio.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Cum (sicut accepimus) dilectus filius noster Flavius tituli S. Mariae de Populo S. R. E. presbyter cardinalis Chisius nuncupatus, noster secundum carnem ex fratre germano nepos, ac civitatis nostrae Firmanae gubernator, alias, ut inconvenientibus, quae ex defectu competentis numeri priorum et regulatorum dictae civitatis circa administrationem rerum ad eandem civitatem aere alieno sexaginta vel circiter millium scutorum gravatam pertinentium proveniebant, pro ea qua ipsum insignivit Altissimus prudentia bonique publici studio opportune providerit¹, dilectos filios Franciscum Paccarone, Stephanum Monti, doctorem Ioannem Franciscum Guerriero, Marcum Antonium Savini, Ioannem Philippum Spinucci, Horatium Brancadori, Petrum Simonem Azzolini, Antonium Iacobum

Matteucci, Antonium Rodolphum Morrone, Vincentium Porti et Dominicum Ruffi magistratui priorum, necnon Franciscum Paccarone, Petrum Simonem Azzolini, Stephanum Monti, Nicolaum Sabione, Philippum Montani, Simonem Paitini, Ioannem Evangelistam, Carolum Palmieri, Antonium Iacobum Matteucci, Antonium Rodolphum Morrone, Franciscum Mariam Ricciardi et Carolum Formichini magistratui regulatorum eiusdem civitatis Firmanae respective aggregaverit; praedictique eiusdem Flavii cardinalis gubernatoris mandato, una cum ceteris prioribus et regulatoribus dictae civitatis, cum assignatione certarum regionum, eis ab ipso Flavio cardinale facta, respective imbusolati reperiantur:

§ 1. Hinc est quod nos, providam eiusdem Flavii cardinalis in praemissis industriam plurimum in Domino commendantes, eorumdemque praemissorum firmitati, robori et efficaciae, pro paterno nostro erga civitatem praedictam eiusque cives supranominatos affectu, consulere volentes, ac eorumdem supranominatorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes:

§ 2. Motu proprio, non ad praedictam aut cuiusvis alterius pro eis nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, aggregationem supra expressorum et nominatorum respective ad magistratus priorum et regulatorum dictae civitatis Firmanae a memorato Flavio cardinale, sicut praemittitur, factam, cum

Confirmat aggregationem ut in rubrica.

¹ Legendum provideret (R. T.)

eorumdem imbussolatione et regionum assignatione huiusmodi, aliisque inde quomodolibet sequentis et sequuturis, tenore praesentium confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur et efficaciam adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti, necnon solemnitatum quarumcumque, tam ex iuris communis et constitutionum apostolicarum, ac dictae civitatis aliorumque quorumvis statutorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratorum, stylo, usu et consuetudinum etiam immemorabilium praescripto, quam aliâs quomodocumque et qualitercumque in similibus etiam de necessitate observandarum, et alios quoslibet quantumvis magnos ac formales et substantiales defectus, si qui in praemissis, vel eorum aliquo, principaliter vel accessorie, aut aliâs quovis modo intervenierint seu intervenisse dici, censi, praetendi vel intelligi unquam possent, plenissime supplemus et sanamus, ac penitus et omnino tollimus et abolemus.

§ 3. Praeterea eosdem supranominatos, sicut praemittitur aggregatos, denuo, quatenus opus sit, memoratae civitatis Firmanae priores et regulatores cum assignatione praedictarum regionum respective, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, creamus, facimus, constituimus et deputamus, eosdemque ceterorum eiusdem civitatis priorum et regulatorum numero et consortio respective favorabiliter aggregamus et adscribimus; mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae, ac sub indignationis nostrae, aliisque arbitrii nostri poenis, omnibus et singulis, ad quos quovis modo spectat et in futurum quodcumque spectabit, quatenus supranominatos priorum et regulatorum magistratibus huiusmodi, sicut praemittitur, aggregatos, eorumque successores, aggregationis, adscriptionis,

imbussolationis et regionum assignationis huiusmodi effectu, praesentiumque litterarum commodo pacifice frui sinant et faciant, eosque respective recognoscant, ac illis faveant, pareant et assistant.

§ 4. Ac decernentes easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod praedicti et alii quicumque, cuiusvis status, gradus, ordinis, praeeminentiae et dignitatis, seu aliâ speciali notâ et expressione digni existant, illis non consenserint, aut ad ea vocati, citati et auditi, seu causae, propter quas praesentes emanarunt, adductae, verificatae et iustificatae non fuerint, sive ex aliâ quacumque quantumvis iustâ, legitimâ, iuridicâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel interesse habentium consensus¹, aliove quomodolibet, quantumvis magno et substantiali, ac inexcogitato et inexcogitabili defectu, notari, impugnari, redargui, infringi, retractari ac in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato, vel etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus concessio, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, ac supranominatis eorumque successoribus plenissime suffragari, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis censi, atque ita per quoscumque iudices ordi-

Clausulas apponit.

¹ Male edit. Main. legit consensu (R. T.).

narios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et alios quoslibet quavis auctoritate et potestate fungentes et quodcumque functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non tollendo iure quaesito, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae civitatis et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, styli, usibus etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem civitati, eiusque communitati et hominibus, ac prioribus, ac regulatoribus, aliisve quibuslibet, sub quibusvis verhorum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu simili ac consistorialiter et aliâs quomodolibet concessis, confirmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis aliâ exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, formas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter insertis, servatis et expressis respective habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat spe-

cialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die v novembris MDCLX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 5 novembris 1660, pontif. anno vi.

CCCXIX.

Confirmatio dispositionis testamenti Ioannis Pizzulli de Regina Bisinianensis, necnon motus proprii Urbani Papae VIII pro collegio fratrum studentium S. Francisci de Paula in Urbe.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii corrector et fratres collegii sancti Francisci de Paula de Urbe, Ordinis fratrum eiusdem sancti Francisci Minorum nuncupatorum, quod dudum quondam Ioannes Pizzullus in suo ultimo, sub cuius dispositione ab humanis decessit, testamento mandavit ex suis bonis collegium fratrum studentium dicti Ordinis, qui in provinciâ Calabriae Citerioris orti essent, in Urbe praedictâ erigi, in quo consanguinei familiae maternae ipsius testatoris de Grillis nuncupatae, usque ad quartum gradum inclusive, et post hos orti in terrâ Reginae, Bisinianensis dioecesis, eiusdem testatoris patriâ, ceteris praeferrî, ac successive nati in dictâ provinciâ Calabriae Citerioris admitti deberent, sub poenâ caducitatis, et aliâs prout in eodem testamento uberius dicitur contineri.

§ 1. Et subinde erectum fuit praedictum collegium S. Francisci de Paula in executionem praenarratae dispositionis, quam (ut dicti exponentes asserunt) fe-

¹ De hac re vide tom. XIII, pag. 53; et tom. XV, pag. 91 (R. T.).

Motiva.

licis recordationis Urbanus VIII praedecessor noster per quasdam suas anno incarnationis Dominicae MDCXXIV, pridie nonas decembris, sub plumbo expeditas et eius motu proprio emanatas litteras confirmavit, in quibus ordinatum fuit, ut quidam fratres dicti Ordinis, et signanter dilectus pariter filius Ioannes a Regina, ex¹ memoratâ familiâ de Grillis descendens, et in praedictâ terrâ Reginae natus, in eodem collegio locales perpetui essent.

Oratorem a censuris absolut.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, quo dispositio dicti testatoris, necnon praedictae Urbani praedecessoris litterae firmitus et inviolabiliter de cetero observentur, dicti exponentes opportune, ut infra, a nobis provideri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

Confirmat propt in rubrica.

§ 3. Dispositionem dicti Ioannis testatoris, a memorato Urbano praedecessore, sicut praefertur, confirmatam, necnon praedictas eiusdem Urbani praedecessoris litteras, ab illis, ad quos spectat et in futurum quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, sub excommunicationis maioris ac privationis vocis activae et passivae poenis per contraventores eo ipso absque ullâ aliâ declaratione incurrendis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, mandamus et praecipimus.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus

¹ Male edit. Main. habet et pro ex (R. T.).

et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praedictorum collegii et Ordinis, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VI novembris MDCLX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 6 novembris 1660, pontif. anno VI.

CCCXX.

Restitutio iurisdictionis episcopo Comensi in capitulum, dignitates et canonicos Comenses, eorumque consanguineos et familiares¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit venerabilis frater episcopus Comensis, quod aliâs felicis recordationis Innocentius Papa X praedecessor noster, per quasdam suas in formâ Brevis litteras die XVII iulii MDCXLV expeditas, dilectos filios capitulum et canonicos ecclesiae Comensis, eorumque consanguineos, famulos et familiares, tam in civilibus, quam in criminalibus et mixtis ac beneficialibus et aliis quibuscumque causis active et passive a iurisdictione dicti episcopi Comensis exemit, illosque venerabili fratri episcopo Papiensi subiecit.

Expositio.

§ 2. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, litterae praedictae in maximum non tantum praedicti episcopi Comensis, sed etiam civitatis et populi Comensis, necnon parochorum praeiudicium tendant, nobis propterea idem episcopus Comensis humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut

Supplicatio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Innocentii X
decretum revocat.

infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsum episcopum Comensem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, necnon dictarum litterarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expressum habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, habitâ relatione a venerabili etiam fratre Camillo Camerinesi congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae secretario, qui partes tam verbo quam scripto informant, saepius audivit, de illis quae coram ipso circa praemissa hinc inde deducta fuerunt, memoratas. Innocentii praedecessoris litteras, quibus capitulum, dignitates et canonici praedictae cathedralis ecclesiae Comensis, eorumque consanguinei, famuli et familiares a iurisdictione dicti episcopi Comensis in omnibus eorum causis tam criminalibus quam civilibus et mixtis ac beneficialibus, pluribus ab hinc annis, fuerunt exempti, et episcopo Papiensi subiecti, earundemque litterarum circa praedicta dispositionem, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, suspendimus, ac pro suspensis haberi volumus et mandamus, iurisdictionisque praefatae exercitium eidem episcopo Comensi restituimus.

Obstantia tollit.

§ 2. Non obstantibus praedictis Innocentii praedecessoris litteris, necnon in contrarium allatis, et constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem.
Bull. Rom. — Vol. XVI. 80

rem, sub annulo Piscatoris, die X novembris MDCLX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 10 novembris 1660, pontif. anno VI.

CCCXXI.

Declaratio, quod in septimâ¹ constitutione non comprehendantur legata pro piis operibus incertis relictâ.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Decet Romanum Pontificem, aequi bonique supremum assertorem in terris a Domino constitutum, illa, quae ex circumspectâ eius providentiâ pie sapienterque processerunt, cum aliorum, quam aequitatis ratio postulet, detorqueri intelligit, opportuna declarationis ministerio ita dilucidare, ut sequioris et ab eius intentione deflectentis interpretationis occasio cuilibet praecidatur.

§ 1. Aliâs siquidem emanarunt a nobis litterae in simili formâ Brevis, tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum Alexandri VII refertur.

Alexander Papa VII, ad perpetuam rei memoriam. Superni dispositione consilii vices illius gerentes in terris, qui, pauperum curam fidelibus suis praeciens, quod uni ex illis fieret, sibi factum asseruit, in iis pastoralis officii nostris partes affectu paterno libenter interponimus, per quae eorumdem pauperum et praesertim per vicos et plateas mendicantium necessitatibus opportune consuli arbitramur. Cum itaque, etc.²

§ 2. Cum autem (sicut accepimus) nonnulli cxequutores testamentarii, ad exequenda diversa legata pro piis operibus incerta relictâ deputati, praeinsertae con-

Motiva.

¹ Olim erat septima; nunc autem tum in edit. Main. tum in hac nostrâ est trigesima prima quam habes supra pag. 57 (R. T.).

² Reliqua omittimus, quia integra constitutio legitur supra loc. cit. (R. T.).

stitutionis nostrae praetextu, illa in commodum fabricae praedictae iuxta illius privilegia minime converti debere, nec ad illam quovis modo spectare, neque sub eius facultatibus comprehendendi praetendant, in maximum ipsius fabricae damnum et praepudicium; hinc est quod nos, omnem, quae praemissorum occasione enata est et posthac nasci posset, controversiam et ambiguitatem tollere, eisdemque fabricae indemnitati consulere cupientes,

Decretum praesentum explicat.

§ 3. Motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, constitutionem praesentem in illis dumtaxat legatis, quae pauperibus in genere expresse et explicita relicta sunt hactenus et in futurum relinquuntur, sive per haeredes sive per executores vel alios quoscumque veniant distribuenda, locum obtinere, non autem ad alia quaecumque legata pro piis operibus incertis hactenus relicta et in posterum quandocumque relinquenda ullatenus porrigi seu extendi posse vel debere, tenore praesentium declaramus, ac perpetuo statuimus et decernimus.

Privilegia, indulta, gratias ab aliis Pontificibus concessa confirmat.

§ 4. Ac quaecumque privilegia, indulta, gratias et facultates praedictae fabricae, eiusque congregationi et officialibus quibusvis, circa applicationes legatorum pro piis operibus incertis (non tamen pauperibus in genere, sicut supra declaratum est) relictorum in commodum et utilitatem ipsius fabricae, a praedictis et aliis quibusvis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris quovis modo concessa et concessas, illorum tenores et datas praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, adversus constitutionem praesentem, indeque sequuta quaecumque, in integrum, ac pristinum, cumque, in quo, antequam eadem constitutio emanaret, quomodolibet erant, statum, motu, scientia; deliberatione et

potestatis plenitudine paribus restituimus, reponimus et plenarie reintegramus, illaque, quatenus opus sit, revalidamus, ac itidem perpetuo confirmamus et approbamus.

Decretum irritans.

§ 5. Decernentes pariter easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quilibet etiam speciali et individua mentione digni in praemissis interesse habentes, seu habere quovis modo praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarunt, sufficienter aut ullatenus adductae et iustificatae fuerint, seu ex alia quacumque quantumvis pia, iuridica et privilegiata causa, colore, praetextu vel capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel interesse habentium consensus, aliove quolibet quantumvis magno, formali et substantiali, ac inexcogitabili defectu notari, infringi, impugnari, retractari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, vel aliud quodcumque iuris, facti, seu gratiae remedium impetrari, seu etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus concesso quempiam in iudicio vel extra illud uti posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces, existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac supradictae fabricae plenissime suffragari, sicque in praemissis censi, atque ita et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quavis auctoritate et potestate fungentes et quandocumque functuros, sub-

lata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 6. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostra et cancellariae apostolicae regula de iure quaesito non tollendo; ac praesentis nostris litteris, necnon omnibus et singulis illis, quae in eisdem volumus non obstaré, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi mandat.

§ 7. Volumus autem ut earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio et extra illud, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVI novembris MDCLX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 16 novembris 1660, pontif. anno VI.

CCCXXII.

Confirmatio decreti congregationis de Propaganda Fide circa iurisdictionem archiepiscopi Sardicensis seu Sophiensis et episcopi Bosnensis in regulares in concernentibus curam animarum personarum secularium¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Refertur decretum Congregationis S. R. E. cardinalium a lias emanatum.

§ 1. Alias emanavit a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis propagandae fidei praepositorum decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Decretum sacrae congregationis de Propaganda Fide habitae sub die XXIII februarii MDCLX ad mentem SS. D. N. ex audientia secretarii in martii eiusdem anni:

Licet in sacris canonibus, constitutionibus apostolicis et sacri Concilii Tridentini decretis expressa sint ea, in quibus regulares cuiusvis Ordinis, non obstantibus quibuscumque eorum privilegiis, potestati et auctoritati episcoporum subiecti sunt; quia tamen in¹ ecclesiis et dioecesibus sive in titulum sive in administrationem concessis archiepiscopo Sardicensi seu Sophiensi et archiepiscopo Bosnensi, in quibus, ob carentiam sacerdotum secularium, regulares ecclesiis cathedralibus et parochialibus inserviunt et cleri vices supplent, ac fortasse etiam in aliis similibus infidelium dominio subiectis, sive ex contumacia, sive etiam ex praedictarum constitutionum ignorantia, quae forsitan in locis huiusmodi posset aliquando contingere, plurima ex praedictis non sine magno spiritualis regiminis detrimento negliguntur, ecclesiasticaeque disciplinae ordo perturbatur: idcirco ne de praedictis in posterum dubitari contingat, et ut eorum populorum regimen ad sacrorum canonum praescriptum dirigatur,

Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis fidei propagandae praepositorum operae pretium esse duxit, si sanctissimo domino nostro placuerit, canones, constitutiones et decreta huiusmodi innovare, ac in usum et observantiam inducere, praecipue vero haec quae sequuntur declarare, et, quatenus opus sit, de novo statuere et ordinare.

I. In iis omnibus, quae ad curam seu regimen animarum personarum secularium pertinent, regulares cuiusvis Ordinis atque instituti praefatis archiepiscopo

Innovat, quae sequuntur

Regularibus officium parochi exercentis iurisdictione ordinari parere praecipit.

¹ Praeposit. in nos addimus (R. T.).

et episcopo respective omnino pareant et subiecti sint, adeo ut absque eorum licentia, examine et approbatione in scriptis, vel ante eam obtentam, nullo pacto aut praetextu audeant se immiscere in administratione parochialium sacramentorum et in audiendis confessionibus, aut quaevis alia exercere quae ad praedictam animarum curam pertineant, neve possessionem aut titulum parochi, sive curati, sen facto seu nomine, assumere et usurpare (quamvis a suis superioribus seu capitulo ad id munus destinati fuerint), sub poena suspensionis et privationis vocis activae et passivae ipso facto incurrenda.

II. Liceat supradicto archiepiscopo et episcopo quemlibet ipsorum, si ex aliqua iusta causa magis in Domino expedire iudicaverint, a tali officio et exercitio parochiali quodcumque, etiam non elapso tempore pro quo fuit deputatus, remove, et alium in eius locum subrogare, donec et quousque fuerit a provinciali seu definitorio destinatus alius, per ipsummet episcopum, ut supra dictum est, approbandus; et, si quis supradictorum fratrum in huiusmodi administratione deliquerit, aut memoratorum archiepiscopi et episcopi respective ordinationes, circa praedicta factas tam in visitatione quam extra, non observaverit, eundem corrigere et punire etiam per censuras ecclesiasticas ad sacrorum canonum praescripta.

III. Teneantur ii, qui parochias et curam animarum exercent, rudimenta fidei saltem inter missarum solemnias docere, debito tempore ad synodum, singulis diebus dominicis, ab ipso archiepiscopo seu episcopo praescribendis, ad congregationes casuum conscientiae accedere, publicisque processionibus una cum aliis fratribus interesse; renuentes vero debitis poenis a praenominatis praesulibus cogi compelli que possint.

IV. Nulli prorsus ipsorum fratrum, sive parochus, sive superior sit, sub eisdem poenis liceat in dubitationibus, quae circa sponsalium et matrimoniorum validitatem et impedimenta emergunt, aliquid, inconsulto episcopo, eoque absente, ipsius vicario, statuere seu decernere, minusque populorum publica vota, processiones et similia approbare et confirmare, aut licentiam impartiri extra ecclesias ab ipso episcopo approbatas celebrandi.

V. Valeant praefati archiepiscopus et episcopus respective in praedictis omnibus, tam personas quam ecclesias, earumque sacra et suppellectilia sacra, libros parochiales, necnon bona tam mobilia quam immobilia quaecumque, etiam uti sacrae huius congregationis, quatenus opus sit, delegati, visitare, et opportunis iuris remediis providere ut ipsa cura laudabiliter exerceatur, eosdemque fratres et quemlibet alium ad onera missarum adimplenda, et testamenta, scripturas et quaecumque alia ad praedicta onera sive ad ecclesias et parochias spectantia proferendum et exhibendum compellere, detractantes vero visitationem, aut praedictis obtemperare, canonicis poenis compescere.

VI. Teneantur fratres praedictis archiepiscopo et episcopo respective, necnon famulo, alterique sacerdoti eis beneviso, in eorum conventibus, ubi residere solent, sive in alio pro temporis opportunitate, congruam habitationem expensasque et victum subministrare.

VII. Liceat item praedicto archiepiscopo et episcopo in propriis dioecesibus unum ex supradictis fratribus eligere, quem magis idoneum in Domino iudicaverint, eidemque munus iniungere vicarii generalis.

VIII. Cum vero fratres ex proventibus, taxis et quaesitibus parochialibus maiori saltem ex parte vivant, et contingat aliquando archiepiscopos et episcopos pasto-

ralis muneris et tituli intuitu a Turcis vexari, eosdem fratres sacra congregatio paterne monet, et, quatenus opus sit, praecipit, ut praesules et pastores suos filiali amore et reverentia in casibus huiusmodi complectentes, omni prorsus studio et conatu eorum incolumitati et liberationi incumbant, et charitativum subsidium in eorum subventionem et redemptionem tribuant, ut unanimi animorum consensu, alter alterius portantes onera, dictae servitutis iugum facilius sustinere, nominisque christiani hostibus evangelicae charitati et patientiae exempla praebere queant.

Declarat demum sacra congregatio per praedicta nihil esse detractum aut remissum decretis aliis in hac materia tam per ipsammet quam alias congregationes et Sedem Apostolicam latis, quorum observantiam districte praecipit, et praelibatis archiepiscopo et episcopo iniungit, ut, praeter poenas in praesenti decreto et in praedictis constitutionibus ac decretis adversus contravenientes latis¹, statim ipsam sacram congregationem edocere curent, num fratres aut alios quicumque quicumque contra praefata moliri sive attentare praesumpserint, ut efficacioribus remediis renuentes compescere, necnon animarum curam aliorum administrationi demandare possint².

Cardinalis ANTONI, praefectus.

Confirmat decretum.

§ 2. Cum autem firmiora et stabiliora sint illa, quibus apostolicae confirmationis accedit praesidium: hinc est quod nos, praemissorum robori, efficaciae et inviolabili observantiae consulere cupientes, decretum praeinsertum, cum omnibus et singulis in eo contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apo-

¹ Videtur legendum *pastores* (R. T.).

² Potius lege *latis* (R. T.).

³ Videtur legendum *possit* nempe *S. Congregatio* (R. T.).

stolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, salva tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictum decretum, omniaque et singula in eo contenta, ab illis, ad quos quoquo modo spectat et in futurum quodcumque spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quorumvis ordinum, congregationum, societatum, institutorum, provinciarum, monasteriorum, conventuum, collegiorum, hospitiorum, ecclesiarum et locorum regularium, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibusvis verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, men-

Clausulas apponit.

Contraria tollit.

tio seu quaevis alia expressio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur et exprimerentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi manda.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii novembris MDCLX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 27 novembris 1660, pontif. anno vi.

CCCXXIII.

Praeceptum dominis cardinalibus protectoribus collegii Germanici et Hungarici de Urbe, ut congregentur in aula congregationis de Propaganda Fide ad agendum de rebus ad idem collegium et ipsius alumnos spectantibus, cum interventu moderni et pro tempore existentis secretarii eiusdem congregationis de Propaganda Fide, etc.¹

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Motiva.

§ 1. Ut collegii Germanici atque Hungarici de Urbe negocia maturiori consilio decernantur ac expediantur, et venerabiles fratres nostri S. R. E. cardinales

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

dicti collegii apud nos et Sedem Apostolicam protectores, quibus eiusdem directioni praeesse incumbit, ea omnia, quae ad huiusmodi munus pertinent, coniunctim ac certo quodam ordine et methodo valeant expedire, indeque frequentius ad nostram et pro tempore existentium Romanorum Pontificum successorum nostrorum ea quae digniora emergerint notitiam deducantur, pro commissâ nobis divinitus pastoralis officii curâ providere volentes, necnon quarumvis litterarum apostolicarum, etiam in simili formâ Brevis, super memoratorum cardinalium protectorum deputatione, et facultatum illis seu uni eorum respective concessarum impartitione, cedularumque motus proprii super praemissis aut aliis quomodolibet et quandocumque emanatarum tenores et datas etiam veriores, et alia quaecumque etiam specialem et individuum expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium praecipimus et mandamus, ut in posterum praefati protectores proprius, et magis praecise quam hactenus factum fuerit, utantur facultatibus ac iurisdictione ipsis concessis super regimine ac directione tam spirituali quam temporali eiusdem collegii, eâque de causâ statis diebus, ac quoties opus fuerit, simul congregentur in aula congregationis venerabilium pariter fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium negotiis propagandae fidei praepositorum ad agendum de rebus ad praefatum collegium et ipsius alumnos spectantibus, cum interventu dilecti filii moderni pro tempore existentis secretarii eiusdem congregationis de Propaganda Fide, per quem ea omnia, quae decreta fuerint, de more expediantur; adeout decreta quaecumque, aut

Decernit pro-
ut in rubricâ.

mandata, quae aliter quam ad praescriptam formam fient deinceps aut emanaverint, nullius prorsus roboris ac momenti existant.

Secretarii
muni.

§ 2. Per eundem vero secretarium inter acta praefatae congregationis de Propaganda Fide inserantur atque asserventur, et, si quid dignum existimatum fuerit, ad nos et pro tempore existentem Romanum Pontificem deferatur, sicuti de negotiis gravioribus memoratae congregationis fieri consuevit.

Clausulae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod praefati, et alii quilibet, cuiusvis status, gradus, ordinis, praeeminentiae et dignitatis, etiam specificâ et expressâ mentione dignae existant, in praemissis forsitan interesse quoquo modo habentes aut habere praetendentes, illis non consenserint, aut ad ea vocati et auditi non fuerint, seu causae, propter quas praesentes emanarunt, adductae aut iustificatae et verificatae non fuerint, vel ex aliâ quacumque quantumvis iustâ, iuridicâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet etiam incogitato et incogitabili defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas apositionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato, vel etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro

tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae praefatae cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quavis auctoritate et potestate fungentes et¹ functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis de-
rogat.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac, quantum opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et decretis quibuscumque tam circa facultatem uni dumtaxat ex praefatis protectoribus concessâ² quam circa alia quaecumque, quae praesentibus litteris earumque observantiae quoquo modo adversentur, emanatis, necnon supradicti collegii erectione, ac etiam, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam, derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam consistorialiter, et aliis quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis ac pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clau-

¹ Male edit. Main. legit *fungentes, eo* (R. T.).

² Videtur legendum *concessam* (R. T.).

sulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissum, et formam in illis traditam observatam, inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio
rum Ales.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, manu secretarii dictae congregationis seu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo eiusdem congregationis seu alicuius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in iudicio quam extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die viii decembris MDCLX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 8^a decembris 1660, pontif. anno vi.

CCCXXIV.

Confirmatio concordiae super dissolutione unionis universitatum mercatorum fundacalium et de fundaco de Urbe¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii homines universitatum mercatorum de fundaco et fundacalium seu merciariorum eisque respective annexorum de Urbe, quod universitas mercatorum de fundaco ex una et universitas fundacalium seu merciariorum eisque

¹ Ad marg. edil. Main. habet 6 (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

annexorum huiusmodi ex altera partibus, sive illarum respective deputati, unanimiter inter se convenerunt et concordarunt, ut unio inter easdem universitates alias stabilita, et per quasdam felices recordationis Innocentii Papae X praedecessoris nostri litteras in simili forma Brevis die xiv februarii MDCLi expeditas confirmata, per quam dictae universitates in unam redactae fuerunt, dissolvatur, revocatisque litteris praedictis, res in pristinum statum cum iuribus antiquis reducantur in omnibus et per omnia perinde ac si unio huiusmodi nunquam facta fuisset, cum diversis pactis, capitibus, conditionibus et aliis contentis in scriptura desuper confecta tenoris qui sequitur, videlicet:

Li mercanti di fondaco e li fondacali o merciarì e loro annessi sono d'accordo che si tolga l'unione, e si revochi il Breve della felice memoria d'Innocenzo X che la confermò sotto la data xiv febraro MDCLi, riducendosi le cose all'essere di prima con le ragioni antiche in tutto e per tutto come se non mai fosse stata fatta, nè possa alcuna delle parti allegare pro nè contra cosa alcuna che si contenga nella medesima unione e capitoli allora concertati, e la chiesa di S. Sebastiano rimanga alli fondacali o merciarì come prima.

Resti però ferma la tassa dell'estinzione del Monte del quattrino, la quale in avvenire si dovrà continuare a pagar continuamente, come si osserva al presente per la somma di scudi 451, come se unitamente fosse stata da principio imposta ad ambedue l'università de'mercanti di fondaco e fondacali o merciarì, e l'altre università annesse alli merciarì paghino le loro particolari tasse, come è solito.

Ogni anno al primo di novembre si dovranno eleggere due tassatori e un camerlengo o esattore d'essa tassa, la quale

Tenor concordiae.

elezione si faccia alternativamente, cioè un anno dalli mercanti di fondaco, e nell'altro dalli fondacali o merciarì, cominciandosi dalli mercanti di fondaco, e così s'osservi per sempre, e della tassa che faranno li suddetti eletti non si possa richiamare in modo alcuno.

Quello o quelli che saranno eletti per tassatori o camerlengi non possano in modo veruno ricusare la curia sotto pena di scudi 25 da applicarsi alla chiesa di quell'università a cui sarà sottoposto il ricusante, e quando tutti rifiutassero, allora l'eminentissimo signor cardinale camerlengo o suo auditore possa e debba eleggere un ministro di dogana o altri fuori del corpo di esse università, a suo arbitrio e a loro rischio, pericolo e spese, con costituirgli salario da pagarsi prontamente dalle medesime università e loro persone particolari, al quale effetto possa usare la mano regia senza discussione di causa, nè si attenda alcun richiamo, appellazione o ricorso, dizione di nullità, restituzione in integro, nè qualunque altro remedio così ordinario come straordinario.

Si lascia ognuno nella sua libertà di matricolarsi nell'una o nell'altra università, onde, dopo che sarà spedito il Breve, dovrà ciascuno, ad istanza delle dette università o d'alcuna di esse, dichiarare negli atti del Lucarelli, notaro di camera, a quale università voglia essere sottoposto, e in quella prender la patente, la quale per questa volta si darà gratis, libera e immune d'ogni spesa a quelli che di già non avessero spedita la patente di quella università alla quale nuovamente vorranno essere aggregati, e debba stimarsi ciascun mercante di fondaco, o fondacale e merciaro, non secondo la qualità delle robe che venderà, ma secondo la patente che avrà spedita, e dove sarà stato ascritto in esecuzione delle presenti determina-

zioni, non ostante lo stato de' mercanti al capitolo 173, e qualsivoglia altro che vi sia o potesse allegarsi in contrario.

L'una e l'altra parte renuncia a qualsivoglia lite mossa in qualunque tribunale dopo l'unione e per occasione d'essa, come anche alle sentenze riguardanti la medesima unione e cose contenute in essa, e se ne faccia nel nuovo Breve da spedirsi pienissima estinzione o suppressione, con la remissione e assoluzione da qualsivoglia spese, eccettuato però la sentenza data a favore de' mercanti di fondaco in esecuzione del privilegio concessogli da Urbano VIII sotto il xii gennaio MDCLi, seu, ecc., e l'altre promulgate prima dell'unione, le quali nelle cose non contrarie, nè pregiudiciali alle presenti dichiarazioni, restino illese, e nel loro vigore, rimanendo parimente salvo alli merciarì e loro università il Motoproprio di Pio IV sopra le facultà delli loro consoli e fede de' libri, e altro.

Nel Breve si dia facultà a ciascuna università di costituirsi uno o più consoli e tutti gli altri ufficiali che stimaranno bisognarsi per il loro buon governo.

Per qualsivoglia cosa contenuta nelli presenti capitoli e Breve da spedirsi non si intenda fatto pregiudizio alcuno a qualsivoglia ragioni della reverenda camera, particolarmente quanto alla rescossione della suddetta tassa, ma possa sempre valersi di qualsivoglia modo che più gli piacerà per esigerla tanto dall'università quanto dalli particolari, nè l'esazione possa mai in qualunque modo essere ritardata, e possa farsi in solidum contro uno di ciascuna università, quali possano però rivalersi contro gli altri.

Ita sentio ego Petrus Franciscus de Rubeis, fisci et camerae apostolicae auditor.

Ita sentio ego Lazarus Odertus.

¹ Videtur legendum statuto (R. T.).

Ita sentio ego Ferdinandus Ravit, reverendae camerae apostolicae commissarius generalis.

Secretum praesentium confirmatur.

§ 2. Quare dicti exponentes nobis humiliter supplicari fecerunt ut praemissa, pro inviolabili eorum observatione, apostolicae confirmationis nostrae robore communire, ac desuper opportune providere de benignitate apostolica dignemur. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, necnon praefatarum Innocentii praedecessoris litterarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso habentes, supplicationibus dictorum exponentium nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, easdemque Innocentii praedecessoris litteras ex nunc revocantes et annullantes, concordiam inter praedictos exponentes, sicut praemittitur, initam, confectamque desuper scripturam praeinsertam, cum omnibus et singulis pactis conventionibus, capitulis et declarationibus, reservationibus, conditionibus et aliis in illa quovis modo contentis et expressis (sine ullo tamen praepiudicio quorumcumque iurium camerae nostrae apostolicae quovis modo competentium et quandocumque competiturorum, quibus per praesentes ac in eis contenta et inserta quaecumque nullatenus praepiudicari aut praepiudicatum esse vel unquam fore intendimus, idque serio protestamur, et hanc protestationem in principio, medio et fine, aliave qualibet parte earundem praesentium repetitam intelligi, nec eas, nisi protestatione hu-

iusmodi salva, valere decernimus), apostolica auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Praeterea quascumque lites in quovis tribunali post unionem praefatam, et illius occasione motas, necnon sententias eandem unionem et contenta in illa concernentes, quas suppressi et extinguere in praedicta concordia conventum reperitur, illarum et cuiuslibet earum statum et merita, nominaque et cognomina, ac qualitates iudicum et colligantium, et alia etiam speciali expressione digna, praesentibus itidem pro plene et sufficienter expressis habentes, auctoritate et tenore praedictis, perpetuo suppressimus et extinguimus, sententiasque huiusmodi cassamus, irritamus et annullamus, ac viribus et effectu penitus vacuamus, necnon perpetuum utrique parti desuper silentium imponimus. Postremo cuiuslibet ex universitatibus praefatis, unum seu plures consules, aliosque officiales, quibus pro bono earum regimine opus esse existimaverint, sibi respective constituendi facultatem, dicta auctoritate, earundem tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictis universitatibus plenissime suffragari, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et concernent quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, dictaeque camerae commissarium, et alios officiales et ministros iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a

Clausula addita.

quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariarum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quibusvis praedictarum universitatum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die xxii decembris MDCLX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 22 decembris 1660, pontif. anno vi.

CCCXXV.

Constitutio super numero vocalium pro comitiis generalibus Congregationis clericorum regularium Theatinorum nuncupatorium.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

Felici prosperoque regimini et gubernio Congregationis dilectorum filiorum clericorum regularium Theatinorum nuncupatorium, pro commissâ nobis caelitus pastoralis officii curâ, salubriter quantum cum Domino possumus providere cupientes,

Numerantur quos in capitulo generali ius suffragii habere vult.

§ 1. Motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium statuimus et decernimus ut in capitulo generali eorumdem clerico-

rum regularium Theatinorum ius suffragandi habeant infrascripti dumtaxat, et non alii, videlicet praepositi generales, tam pro tempore existentes quam officio functi, quatuor consultores et procurator generalis pro tempore ex provincia Galliae Cisalpinae, quae in primam et secundam visitationem dividitur, duo visitatores, tres praepositi, et tres vocales pro qualibet provinciâ, praepositi quatuor, et totidem vocales ex provinciâ Neapolitanâ, praepositi duo et vocales duo ex provinciâ Siciliae, dummodo ex hac eligantur duo visitatores, sicuti ex provinciâ Neapolitanâ, ex Hispaniâ unus, ex Galliâ Transalpinâ unus, et ex Romanis domibus unus.

§ 2. Praepositorum quidem electio ad hunc plane modum fiat. Novembri mense praepositi ad unam e suae provinciae domibus a praeposito generali et consultoribus designandam se conferant. Constituta vero die, quae erit ultima eiusdem mensis, unâ omnes, dato signo, fuisque de more precibus, de singulis praepositis suae professionis ordine singula habeantur scrutinia. Scrutatores quae cuique contigerint suffragia numerent, atque in schedulâ distincte notent. Tum scrutiniis absolutis, illi censentur ad generale capitulum electi, in quos maiorem eligentium numerum consensisse scrutatores significaverint. Quorum paria fuerint suffragia, ex iis professione senior accedat. Si quempiam ex electis praepositis obire diem suum contigerit, ille subrogatus intelligatur, qui maiori suffragiorum numero proxime succedit in dictâ scrutatorum schedulâ, quae statim Romam transmittatur praeposito generali et consultoribus, eorumdem scrutatorum manu subscripta et obsignata, resignanda videlicet ab eodem praeposito generali et consultoribus, cum subrogatio postulaverit.

§ 3. Praepositi, si fuerint legitime im-

Electio facienda motum assignat.

pediti, aliquem e suae domus vocalibus ablegare ad provincialia haec comitia possint. Qui vocalis, si fuerit electus, non ipse, sed praepositus electus censeatur. Quod si e praepositis aliquis neque alium miserit suo nomine, is passivo in eo conventu suffragio ne gaudeat. Electus vero ad comitia generalia mittere, si fuerit impeditus, e suis vocalibus quem libuerit possit. Qui conventum hunc praepositorum convocet, curetque, ut rite omnia peragantur, sit senior ex praepositis. Vocalium vero duplex fiat electio: prior in singulis domibus, nti moris est, ad instituti ac decretorum formam, intra Italiam quidem, die septembris primâ, extra Italiam vero, primâ iulii; posterior, septembris mense extra Italiam, novembri vero intra Italiam. Ex vocalibus electis, scilicet qui in priori domorum electione renunciati vocales fuerint, alterum deinde conventum, eadem qua praepositi die, non eadem domo, sed quam praepositus generalis et consultores destinaverint, celebrent, atque ad eundem prorsus modum, eodemque suffragiorum ritu, quo peracta est praepositorum electio, fiat vocalium, qui adire generale capitulum debent, quemadmodum de praepositis significatum est.

§ 4. Caveant maxime electores in electione vocalium, ne quem eligant, tam in primâ quam in secundâ electione, qui a definitorio nondum fuerit ad sacras tum viroꝝ tum mulierum confessiones audiendas admissus, neve in secundo conventu eos, qui primâ vice, ex constitutionum praescripto, ad utrumque suffragium admissi non fuerint, nisi a die admissionis ad passivam vocem per sex annos eorum virtus probata fuerit. Alioquin electio sit eo ipso nulla, absque aliâ declaratione. Si quis primae electionis vocalis adire ex causâ secunda comitia nequeverit, alter iuxta decreta Ordinis rite eligatur.

tur. Qui autem secundae electionis vocalis impeditus quavis ratione fuerit ne ad generale capitulum conveniat, illi nemo subrogetur. Porro in secundâ vocalium electione senior ex illis, ut de praepositis dictum est, patres rite cogat.

Suum peculiare conventum habeant praepositus S. Andreae Romae, electus eiusdem domus vocalis, et electus domus Quirinalis, qui, collatis inter se votis, unum ex se ipsis eligant.

Hispaniarum praepositi et electi vocalis suum item constitutâ die conventum agant, et eodem modo unum ex se ipsis eligant.

Similiter praepositus et vocalis electus Parisiensis.

Ubi duo tantum fuerint, sive praepositi, sive vocales, ii suffragiis ne agant, sed sorte; quod si illorum alter alteri consenserint, illi capitulum generale ad eundem ius esto. Si forte in aliquibus comitiis nemo eligatur, professione antiquiores electi censeantur. Nullus autem de cetero in visitatorem eligi possit, nisi, postquam creatus fuerit vocalis utriusque suffragii, septennium ad minus expleverit, totoque eo tempore prudentiâ et probatae vitae exemplo praestaverit.

§ 5. Sane in electione praepositi generalis, consultorum et procuratoris generalis, iuniores, ceteris paribus, senioribus ne praeferantur. Si aliqua oriatur difficultas aut dubitatio circa praedicta, praepositus generalis cum consultoribus eam declarent aut interpretentur, ut fit de constitutionibus.

§ 6. Postremo praecipimus et mandamus, ut hae ordinationes ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observentur, et si quis eas impugnaverit, aut eis parere aliquâ ex parte detrectaverit, arbitrio praepositi generalis et consultorum graviter puniatur.

§ 7. Decernentes easdem praesentes lit-

Contravenientium poenae.

Decretum irritans.

CCCXXVI.

Prohibitio missalis gallico idiomate impressi sub poenâ excommunicationis latae sententiae.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Ad aures nostras ingenti cum animi nostri moerore pervenit, quod in regno Galliae quidam perditionis filii in perniciem animarum novitatibus studentes, et ecclesiasticas sanctiones ac praxim contemnentes, ad eam nuper vesaniam pervenerint, ut missale romanum, latino idiomate longo tot seculorum usu in Ecclesia probato conscriptum, ad gallicam vulgarem linguam convertere, sicque conversum typis evulgare et ad cuiusvis ordinis et sexus personas transmittere ausi fuerint, et ita sacrosancti ritus maiestatem latinis vocibus comprehensam delicere et proterere, ac sacrorum mysteriorum dignitatem vulgo exponere temerario conatu tentaverint.

§ 1. Nos, quibus, licet immeritis, vineae Domini Sabaoth a Christo Salvatore nostro plantatae, eiusque pretioso sanguine irrigatae, cura demandata est, ut spinarum huiusmodi, quibus illa obrueretur, obviemus incremento, earumque quantum in Deo possumus radices succidamus, quemadmodum novitatem istam perpetui Ecclesiae decoris deformatricem, inobedientiae, temeritatis, audaciae, seditionis, schismatis, aliorumque plurium malorum facile productricem abhorremus et detestamur,

§ 2. Ita missale praedictum gallico idiomate a quocumque conscriptum, vel in posterum aliâs quomodolibet conscribendum et evulgandum, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione

1 Vide quartam regulam Indicis librorum prohibitorum, in qua prohibetur impressio librorum sacrorum vulgari linguâ.

teras semper firmas, validas et efficaces, existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices, ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 8. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae congregationis eiusque provinciarum et domorum regularium quarumlibet, et aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§ 9. Volumus autem ut earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x ianuarii MDCLXI, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 10 ianuarii 1661, pontif. anno vi.

Exordium.

Motiva.

Missale gallico idiomate impressum damnatum.

nostris, perpetuo damnamus, reprobamus et interdicimus, ac pro damnato, reprobato et interdicto haberi volumus, eiusque impressionem, lectionem et retentionem universis et singulis utriusque sexus christifidelibus, cuiuscumque gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, honoris et praeminentiae, licet de illis specialis et individua mentio habenda foret, existant, sub poenâ excommunicationis latae sententiae ipso iure incurrendae, perpetuo prohibemus.

Supradictum
igni
comburi
vult.

§ 3. Mandantes quod statim quicumque illud habuerint, vel in futurum quando-cumque habebunt, realiter et cum effectu exhibeant et tradant locorum Ordinariis vel inquisitoribus, qui, nullâ interpositâ morâ, exemplaria igne comburant et comburi faciant, in contrarium facientibus non obstantibus quicquid.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii ianuarii mncLxi, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 12 ianuarii 1661, pontif. anno vi.

CCCXXVII.

Decernit et declarat rectoribus et administratoribus monasteriorum Carmelitanarum regni Franciae nullum ius, nequidem cumulative, visitandi eadem monasteria competere, sed solum administrationem spiritualem et temporalem eorumdem ad eosdem spectare, decretumque et declarationem huiusmodi sub excommunicationis latae sententiae poenâ per omnes et singulas personas, quae ipsis quovis modo contravenerint ipso facto incurrendâ, inconcusse observari praecipit et mandat.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Decretum
aliâs emanatum
releitur.

§ 1. Aliâs emanarunt a nobis litterae in simili formâ Brevis, tenoris qui se-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

quitur, videlicet: «*Alexander Papa VII, ad perpetuam rei memoriam. Ad pastorale fastigium, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam evecli, inter gravissimas, multiplicesque curas, quibus assidue premimur, eam peculiari studio amplectimur, ut felici sacrarum virginum et honestarum mulierum, quae, spretâ seculi vanitate, Altissimi obsequiis sese sub suavi religionis iugo manciparunt, regimini et directioni opportunis rationibus consulere satagamus, prout naturâ consideratione praevisâ conspiciamus in Domino salubriter expedire*».

§ 2. Nunc autem, controversias super praedictorum monasteriorum monialium Carmelitanarum Excalceatarum in regno Franciae consistentium visitatione exortas, pro commissae nobis divinitus apostolicae dispensationis curâ, sopire cupientes, de memoratorum cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, in quorum congregatione causa visitationis huiusmodi iterum examinata fuit, quippe¹ quicquam a partibus earumque procuratoribus et advocatis utrinque² deductum fuit audiverunt, consilio, inhaerentes priori memoratae congregationis decreto nostrisque litteris praeinsertis desuper emanatis, ac decretum et litteras huiusmodi harum serie confirmantes et approbantes, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, praedictis rectoribus et administratoribus supradictorum monasteriorum monialium nullum ius, ne quidem cumulative, visitandi eadem monasteria competere, sed solum administrationem spiritualem et temporalem ipso-rum monasteriorum ad eosdem rectores

1 Reliqua vide supra pag. 504 (R. T.).

2 Forsan quique pro quippe legendum (R. T.).

3 Male edit. Main. legit utrumque pro utrinque (R. T.).

Decretum praeinsertum confirmat.

Contravenientium poenae.

Clausulas addit.

et administratores spectare, tenore praesentium decernimus pariter et declaramus, decretumque et declarationem huiusmodi sub excommunicationis latae sententiae poenâ per omnes et singulas personas quae illis quovis modo contravenerint ipso facto incurrendâ inviolabiliter et inconcusse observari praecipimus et mandamus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, neque de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, sive intentionis nostrae aliove quolibet quantumvis magno et substantiali defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quolibet iuris facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato, vel etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus concesso, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sicque et non aliter in praemissis censi, atque ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, Sedisque praedictae nuncios, et alios quoslibet quavis auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, necnon omnibus et singulis illis, quae in praesentis litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§ 5. Ceterum volumus quoque ut ip-

sarum praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii ianuarii mncLxi, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 13 ianuarii 1661, pontif. anno vi.

CCCXXVIII.

Decernit, quod Breve Sanctitatis Suae, quo statuitur ecclesiasticos directos dominos bonorum stabilium livellariorum et emphyteuticorum in territorio civitatis Perusinae existentium, quae per lineam finitam devolvi contigerit, teneri de illis investire proximiores illius, per cuius obitum linea huiusmodi finita fuerit, perinde valeat, ac si narrata in illo plene verificata reperiuntur; dummodo tamen laici, qui petunt renovationem, non solum augeant canonem ad quinquagesimam et solvant laudemium iuxta dispositionem dicti Brevis, sed etiam intraturas ubi et prout in praeteritum solvi consuevit, et non aliâs.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Aliâs emanarunt a nobis ad favorem dilectorum filiorum communitatis et hominum civitatis nostrae Perusinae litterae in simili formâ Brevis tenoris qui sequitur, videlicet:

Exordium.

Dilectis filiis communitatis et hominibus civitatis nostrae Perusinae, dilecti filii salutem et apostolicam benedictionem. Constantis fidei et sinceræ devotio-

Breve referatur.

nis affectus, quo nos et Romanam reverentini Ecclesiam, promeretur, ut illa vobis favorabiliter concedamus, quae vestris commodo et utilitatibus fore conspicimus opportuna.

Expositio.

§ 2. Cum itaque, sicut nobis nuper exponi fecistis, bona stabilia in territorio civitatis nostrae Perusinae existentia, pro maiori et meliori eorum parte livellaria et emphyteutica, ac de dominio directo ecclesiarum ac monasteriorum utriusque sexus existant, et bona emphyteutica et livellaria huiusmodi ex inveterata et immemorabili consuetudine prioribus eorum concessionibus finitis in emphyteusim seu livellum ab illorum dominis semper de novo concedi soleant; cumque, si ecclesiastici, finitâ lineâ ad quam bona praedicta concedi consueverunt, illa pro se retinere vellent, magnum exinde incolae civitatis et dioecesis Perusinae susciperent detrimentum, quinimo plerique ex iisdem incolis ad inopiam redigerentur:

Supplicatio.

§ 3. Nobis propterea humiliter supplicari fecistis ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, vos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, vestrumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium immunitati ecclesiasticae et controversiis iurisdictionalibus praepositorum consilio, quod de cetero perpetuis futuris temporibus illi, ad quos spectabit, bona praedicta directi domini ecclesiastici, quando-cumque contigerit ea per lineam finitam

devolvi, proximioribus in gradu personae illi, per cuius decessum linea huiusmodi finietur, cum augmento tamen canonum, et solutis laudemiis solitis, necnon cum obligatione meliorandi eadem bona ecclesiastica, concedere, ipsosque proximiores de illis investire omnino debeant et teneantur, illaque pro se retinere nullatenus possint, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, statuimus, volumus et ordinamus; sicque inviolabiliter observari et per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales etiam de latere legatos, aliosque quoscumque quavis auctoritate fungentes, iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari decernimus.

Confirmatio decreti.

§ 3. Quocirca dilecto filio gubernatori dictae civitatis nostrae Perusinae nunc et pro tempore existenti per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse, per se, vel alium, seu alios, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte vestrâ seu alicuius vestrum fuerit requisitus, solemniter publicans, ac vobis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistens, faciat auctoritate nostrâ praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi ab omnibus, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari; non permittens et vos per quoscumque contra praesentium tenorem quomodolibet molestari, impediri vel inquietari; contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, servatâque formâ Concilii Tridentini, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggra-

Inviolabiliter observari vult.

Decreti Bonifacii VIII derogatio.

vando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 4. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque apostolicis, ac in conciliis universalibus provincialibusque et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quarumvis ecclesiarum, abbatissarum, monasteriorum, aliorumque locorum piorum quomodocumque nuncupatorum, ac qualitercumque qualificatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xviii decembris mdcxvi, pontificatus nostri anno i.

G. GUALTERIUS ».

Supplicatio.

§ 5. Cum autem, sicut praedicti communitas et homines nobis nuper exponi fecerunt, dilecti filii ecclesiastici dictae civitatis Perusinae praetendant narrata in praesentis litteris minime verificari, illasque proinde nullius valoris esse, nobis propterea ipsi exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut, ad tollendam omnem litem et controversiam quae praemissorum occasione oriri posset, opportune desuper providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Annuit petitis.

§ 6. Nos igitur, dictos exponentes am-

Bull. Rom. — Vol. XVI.

82

plioris favore gratiae prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memoratorum cardinalium immunitati ecclesiasticae et controversiis iurisdictionalibus praepositorum (in quorum congregatione instantia dictorum ecclesiasticorum pro revocatione praesentiarum litterarum sub praetextu quod non verificarentur causae in earumdem narrativâ expressae et viceversa instantia praedictorum exponentium pro sanatione, quatenus opus sit, huiusmodi defectus attentis aliis causis urgentibus in eadem congregatione latius deductis, respective iussu nostro propositae fuerunt) consilio, easdem praesentis litteras valere, ac firmas, validas et efficaces existere et fore, plenamque roboris firmitatem et effectum sortiri et obtinere, necnon ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari debere in omnibus et per omnia, perinde ac si in illis narrata plene verificata reperirentur, auctoritate praedictâ, tenore praesentium, pariter decernimus et ordinamus; dummodo tamen laici, qui petunt renovationem, non solum augeant canonem ad quinquagesimam et solvant laudemium iuxta dispositionem dictarum litterarum, sed solvant etiam intraturas ubi et prout in praeteritum solvi consuevit, et non aliâs.

§ 7. Non obstantibus praemissis, necnon omnibus et singulis illis, quae in praesentis litteris concessimus non obstare; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,

Contraria tollit.

sub annulo Piscatoris, die xv ianuarii
MDCLXI, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 15 ianuarii 1661, pontif. an. vi.

CCCXXIX.

*Confirmatio et declaratio constitutionum
apostolicarum de non contrahendo in
favorem forensium super bonis in Statu
Ecclesiastico consistentibus.*

Alexander episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Ut ea qua par est sollicitudine com-
misso nobis a divina maiestate subdito-
rum Sanctae Sedis regimini respondere,
ac vigili providentia eorum utilitati pro-
spicere valeamus, ea, quae a Summis
Pontificibus praedecessoribus nostris de
non alienandis in forenses bonis stabilibus,
tam iurisdictionalibus, quam iurisdictione
carentibus, in nostra Ditione Ecclesiastica
satis provide sancita fuere, pari constitu-
tione duximus innovanda.

Decretum
Sixti V.

§ 1. Siquidem recolendae memoriae
Sixtus Papa V praedecessor noster, quo
crebrius subditorum facultates augerentur,
ac ne importuno in externos transitu suo-
rum diminutae substantiae in alienae mes-
sis cederent fecunditatem, prohibuit bona
quaecumque stabilia seu immobilia sita
in Statu Ecclesiastico, etiam oppida, iu-
risdictiones, feuda et similia, a quacum-
que persona, in quovis Statu etiamsi im-
periali, regali ac ducali constituta, ac
etiam ecclesiastica dignitate et speciali
mentionem notanda insignita, in quamlibet
personam extraneam, communitatem, col-
legium ac universitatem, quae temporali
Sedis Apostolicae dominio subiecta non
esset, ullatenus transferri, tam titulo ven-
ditionis, quam permutationis, donationis
ac locationis supra triennium, necnon in
emphyteusim, feudum, livellum, pignus,

seu precarium concedi, apostolica prius
non impetrata facultate, sub poena nul-
litate contractuum, aliorumque gestorum;
excepit tamen ab huiusmodi prohibitoria
constitutione census, officia, loca mon-
tium, mulierum dotes, ac ipsam almam
Urbeni una cum eius circuitu; simul filios
vel haeredes praedictarum mulierum, so-
luto matrimonio, dummodo exteri fuerint,
teneri vel infra triennium sibi in eodem
statu domicilium eligere, vel dicta bona
in alios praefato Statui subiectos trans-
ferre, civitatibus, si quae fuerint, de-
rogando, sancivit.

Decretum Cle-
mentis VIII.

§ 2. Sed, ne hominum calliditas, ad sub-
terfugia nimium studiose proclivis, prae-
dictae Sixti constitutionis leges, nec qui-
dem indirecte, posset eludere, felicitis re-
cordationis Clemens Papa VIII, dubia quae
imposterum circa ipsam oriri possent
explanaturus, eandem constitutionem in-
novavit, ac decrevit nulli licere, praeter-
quam ecclesiasticis collegiis extra Eccle-
siasticum Statum positus, nec quidem uni-
versitatibus, communitatibus, ac quibusvis
exteris principibus, stabilia aliaque bona
et iura quae pro stabilibus habentur (ci-
tra tamen loca montium et officia Roma-
nae curiae), nedum in eiusmodi Ecclesia-
stici Status confinio, verum nec in ipsamet
Urbe existentia, possidere, etiam sub quo-
vis titulo et contractu, praeterquam ex
causa dotis, necnon ex qualibet disposi-
tione tam inter vivos quam ex testamentis,
codicillis, legatis, donationibus causa mor-
tis, et aliis quibuslibet ultimis voluntatibus,
sub poena amissionis bonorum, quae ca-
mera apostolica possit ipso iure ac pro-
pria auctoritate vindicare, ac penes se,
donec vita taliter disponentium durave-
rit, retinere, ac insuper privationis offi-
ciorum contra ipsos tabelliones, qui de
eiusmodi contractibus sese rogaverint.

Pauli V con-
stitutio.

§ 3. Accessit itidem constitutio sanctae
memoriae Pauli Papae V praedecessoris

nostri, qua, ut ea, quae in super enarratis
constitutionibus Sixti V et Clementis VIII
disposita legebantur, pontificiae auctori-
tatis oraculo fortius communiret, easque,
quominus subverti possent, falsis inter-
pretationibus subtraheret, ipsas declaravit,
ac iussit facultatem praedictam alienandi
in scriptis prius obtinendam esse, ac inde
in ipso actu contrahendi exhibendam pe-
nes notarium, falsi poenam ac amis-
sionis officiorum tabellionibus, privatio-
nis vero rei alienatae contrahentibus ini-
ciens.

Decretum Ur-
bani VIII.

§ 4. Quoniam vero nonnullis artificiose
praeinventis ad contractuum securitatem
cautelis aditus patuerat alienandi etiam
non impetrata a Summo Pontifice congrua
facultate, felicitis recordationis Urbanus
Papa VIII pariter praedecessor noster,
expositas superius litteras confirmavit,
easque extendi ad bona in confinibus ter-
ritorii baronalis existentia, ad castra de-
molita, tenutas et praedia, etiam non iu-
isdictionalia, censusque super huiusmodi
bonis impositos, necnon ad ius praelatio-
nis illorum vigore resultans declaravit,
terminumque trium mensium successive
praeiixit, intra quem unusquisque, qui
nulliter contra praefatas constitutiones
contraxerat, a gestis recederet, mandans
insuper notariis omnibus, ut infra termi-
num supradictum in margine instrumenti
abolitionem contractus adnotare teneren-
tur, eisdem poenis in supradictis consti-
tutionibus comminatis eos, si non parue-
rint, subiiciens.

§ 5. Ut autem quaelibet dolosa conven-
tio, quae sub palliato dotium constituen-
darum praetextu in praeiudicium Sanctae
Sedis iniri posset, evitaretur, idem Ur-
banus VIII, recensitas litteras Sixti, Cle-
mentis et Pauli innovans et confirmans,
easdem ad quoscumque contractus occa-
sione quarumlibet dotium, etiam ratione
educationis infantium, aliarumque mise-

rabiliu personarum per quascumque
personas subditas seu forenses, ac de qui-
buslibet bonis, iurisdictionalibus nempe
ac non iurisdictionalibus, stabilibus tamen,
celebrandos extendit absque sua et Ro-
mani Pontificis pro tempore existentis
licentia, poenamque adiecit privationis
eorumdem bonorum ad favorem camerae
vel alterius inferioris ecclesiae, a qua con-
trahentes illa recognoscerent, omnesque
facultates alienandi in non subditos,
acquirendi, ac domicilii non constituendi
in Statu Ecclesiastico illuc usque contra
praefatas constitutiones concessas revo-
cavit.

Decretum In-
nocentii X.

§ 6. Et cum, quo ferventius dictorum
praedecessorum curae novis ac iteratis
constitutionibus inconcusse studeret¹ ob-
servantiae, eo callidior nonnullorum ver-
sutia, germanum earumdem intellectum
invertendo, suscicaret inventa, quibus sese
tuto reciperent ac quomodolibet cum fo-
rensibus ac exteris impune contraherent,
speciosa palliatione beneplacitum aposto-
licum reservando, seu apponendo clausulas
*quatenus non obstant apostolicae con-
stitutiones, ac ex nunc prout ex tunc
quando cessaverint earum obstacula, et
non alias, aliter, nec alio modo*, et alias
formulas et clausulas adhibendo, quibus
eorum consensus conditionaliter tantum
exhiberetur, recolendae memoriae Inno-
centius Papa X praedecessor noster, ap-
probatis et innovatis dictorum praede-
cessorum constitutionibus, eas pariter ad
contractus initos cum reservatione bene-
placiti apostolici, ac cum clausulis *qua-
tenus non obstant*, etc., aliisque similibus,
conditionalem consensum quomodolibet
inducentibus, ac iurium cessiones super
stabilibus extendit, necnon etiam ad con-
tractus celebratos cum relatione ad mi-

¹ Vel legendum *studerent*, vel paulo antea *cura
pro curae legendum*; aut aliquid aliud deesse
videri potest (A. T.).

nutas et scripturas penes contrahentes existentes, et per procuratorem aut negotiorum gestorem vigore mandati generalis, etiam cum decreto iudicis vel per aliam quantumvis privilegiatam personam cuiuscumque dignitatis ac speciali notâ recensendam, vel denique quovis iuridicarum solemnitalum apparatu praemunitos¹; cunctosque ita contrahentes poenis in supradictis constitutionibus inflictis mulctandos decrevit, licentiamque in scriptis super huiusmodi contractibus implorandam a Romano Pontifice, ac in eâdem serie contractus explicandam esse declaravit, derogans cuicumque civilitati seu privilegio, indulto aut decreto civilitatis, quolibet titulo etiam oneroso ac sub quavis amplissimâ verborum structurâ concessae; subdens praeterea simplicem domicilii electionem apud acta publica nequaquam suffragari, sed opus esse, ut privilegio incolatus quoad praemissa quis uti possit, vere et realiter domicilium in Statu vel Urbe praedictis in perpetuum et animo permanendi constituere. Et, cum praeiudicium Sanctae Sedis aequè immineret si bona prope Urbem consita dictis constitutionibus supposita nullatenus remaneant, idcirco sub eisdem quaecumque casalia, tenutas et pedicas, sive iurisdictionalia, sive non, ultra quatuor ab eâdem Urbe milliaria comprehendi mandavit. Ipsuper, ut eo magis dictarum constitutionum observantia firmata remaneat, ultra eas per dictos praedecessores comminatas, addidit poenas confiscationis bonorum praedictorum, vel eorum pretii, sive solutum fuerit, sive promissum et destinatum, et interim ad cambium vel sub alio interusurio penes contrahentes vel alios relictum, si absque praedictâ praecedente licentiâ in favorem forensis quoquo modo illorum dominus absolutus

¹ Vide Constit. cxxxiii Innocentii X relata in tom. xv, pag. 649, et speciatim § 9 pag. 653 (R. T.).

fuerit. Sin vero huiusmodi bona fidei-commisso vel primogeniturae aliive restitutioni supposita fuerit, tunc durante vitâ tantum contrahentis ad cameram vel ecclesiam, a qua praedicta bona recognoscere debent, spectare decrevit, sive contractus a tutore vel alio quolibet administratore celebratus fuerit, poenasque ad arbitrium sui vel pro tempore existentis Pontificis² eos, qui taliter nomine alieno contraxerint vel consensum qualitercumque praestiterint, constituendas reservavit, revocans quascumque licentias contrahendi in favorem forensium absque Romani Pontificis facultate usque illuc quomodo-libet concessas.

§ 7. Successive autem cunctis, qui contra tenorem dictarum constitutionum de facto contraxisse reperiantur, terminum trium mensium, citra tamen praeiudicium camerae quoad poenas vigore earum incur-sas² praefixit, quo temporis spatio unicuique liceret quod taliter gesserit retractare, ac in pristino statu, quo ante conventionem erant, singula reponere, eoque elapso, ac contractibus huiusmodi non abolitis, ad cameram bona praedicta pertineant, iniungens simul notariis quibilibet, ut instrumenta omnia super praemissis per eos confecta exhibere, ac revocationem gestorum omnium in eorundem margine designare teneantur, loca autem montium et officia Romanae curiae, uti nec suorum praedecessorum subiecta remansere constitutionibus, ita pariter ab eisdem exempta fore, nec comprehensa censi confirmavit.

§ 8. Verum, quia ad nostram notitiam devenit complures forenses, praemissis nullatenus attentis, bona tam feudalia quam allodialia, cum iurisdictione et sine, in nostro Statu Ecclesiastico sita nihilominus possidere, eosque forsitan a tenore supra-

¹ Deest praepositio in vel contra (R. T.).

² Edit. Main. legit *incussas* (R. T.).

Contra venientium poenae.

Motiva huius novae Constitutionis.

dictarum constitutionum recedendo contraxisse: nos, cuncta, quae a praefatis praedecessoribus nostris, ut subditorum utilitati ac nostri Status uberiori incremento consulerent, salubriter sancita fuere, pristinae restituere observantiae, eisque firmiora fulcimenta parare, eaque omnia et singula, quae praedictis ullatenus valeant adversari, etiamsi de necessitate exprimenda forent, e medio tollere cupientes, praedictarum constitutionum ac omnium contrariorum quoquo modo directe vel indirecte adversantium et aliorum quorumcumque de iure exprimentorum tenores ac series, ac si de verbo ad verbum inserti fuissent, pro plene et sufficienter expressis ac insertis habentes,

Decreta supra-dictorum Pontificum confirmat.

§ 9. Motu proprio, et ex certâ scientiâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuo valiturâ constitutione, Sixti V, Clementis VIII, Pauli V, Urbani VIII ac Innocentii X praedecessorum constitutiones, ac omnia et singula in eis et earum qualibet contenta et expressa, etiam forsitan desuper non enunciata, confirmamus et approbamus, ac inviolabiliter in omnibus et per omnia observari decernimus et mandamus.

Licentias et facultates concessas revocat.

§ 10. Atque, ut singula in eisdem constitutionibus expressa plenius executioni demandentur, hac in parte etiam eorundem praedecessorum vestigiis inhaerentes, omnes et singulas facultates, licentias ac indulta quaecumque super quibusvis bonis stabilibus, tenutis, tenimentis ac locis, tam iurisdictionalibus quam iurisdictione carentibus, sive sint feudalia, emphyteutica et livellaria, sive allodialia, in quocumque loco Status nostri Ecclesiastici consistant, contrahendi, necnon illa etiam retinendi et non habitandi in Urbe seu nostro Statu Ecclesiastico, a praedecessoribus nostris vel a nobis in favorem forensium cuiusvis status, gradus, conditionis, dignitatis ac praeceminentiae, tam laicalis quam

ecclesiasticae, etiam motu proprio et sub quibusvis clausulis et cautelis, derogatoriis et revalidatoriis, necnon reintegratoriis in pristinum statum validum, quomodo-libet concessa et impartita, penitus et omnino revocamus, annullamus et abolimus, ac pro revocatis, annullatis et abolitis haberi volumus et mandamus.

§ 11. Ceterum, quoad eos qui hactenus contraxerunt et bona praedicta retinuerunt et possident vigore licentiae a praedecessoribus nostris vel a nobis obtentae opportuno curantes occurrere consilio, unumquemque ad illam re ipsâ exhibendam in actis dilecti filii Francisci Luca-relli notarii camerae nostrae infra tres menses a die publicationis praesentis nostrae constitutionis in hac Urbe faciendae adstringimus et obligamus, necnon infra eundem terminum ad Urbem ac nostrum Statum respective venire, ibique vere ac cum effectu domicilium animo ac proposito non recedendi amplius, perpetuoque cum familiâ manendi realiter constituere, prout etiam in eisdem dictorum nostrorum praedecessorum constitutionibus praecipitur, sub poenis in illis respective contentis, volumus et mandamus.

§ 12. Decernentes sic et non aliâs per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, etiam causarum palatii nostri et camerae apostolicae auditores ac gubernatores, illorumque locumtenentes, necnon camerarium nostrum, aliosque S. R. E. cardinales, etiam de latere Sedis Apostolicae legatos, dictaeque Sedis nuncios, et quosvis alios quavis auctoritate fungentes et iurisdictione pollentes, etiam cameram ipsam et clericos ubique et in quavis instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum Ir-ritans.

Decretum hoc
sub poenis ob-
servari mandat.

§ 13. Iniungentes et mandantes eisdem legatis, gubernatoribus et iudicibus in toto Statu nostro Ecclesiastico nunc et pro tempore existentibus, et eorum cuilibet, ut confirmationem, revocationem et obligationem nostras huiusmodi, aliaque in praesentibus litteris contenta, ab omnibus ad quos spectat et pro tempore spectabit, etiam per censuras ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, firmiter et inviolabiliter observari faciant.

§ 14. Non obstantibus omnibus quae praedicti Sixtus, Clemens, Paulus, Urbanus et Innocentius praedecessores in dictis eorum litteris voluerunt non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 15. Volumus autem quod praesentes, postquam valvis ecclesiae Lateranensis et basilicae Principis Apostolorum de Urbe necnon in acie Campi Florae affixae et publicatae fuerint, quoscumque tam in Romanam curiam et Statu praedicto quam extra eos existentes perinde obligent et arceant, ac si unicuique eorum personaliter et nominatim intimatae fuissent, cum verisimile non sit id remanere incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur.

Transumptio-
rum fides.

§ 16. Volumus insuper quod earum exemplis, etiam impressis, manu notarii publici et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae vel ostensae.

Sanctio poe-
nalis.

§ 17. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae confirmationis, approbationis, mandati, revocationis, annulationis, abolitionis, adstrictionis, obligationis et decreti infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCLXI, XVII kalendas februarii, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 16 ianuarii 1661, pontif. anno VI.

CCCXXX.

Declaratio statuti civitatis Bononiensis excludentis feminas propter masculos a successione¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Constantis fidei et sincerae devotionis affectus, quem dilecti filii quadraginta viri regiminis Bononiensis erga nos et Romanam gerere comprobantur Ecclesiam, promeretur ut eos specialis favore gratiae libenter prosequamur.

Prooemium.

§ 1. Cum itaque pro parte praedictorum quadraginta virorum nobis humiliter supplicatum fuerit ut dignaremur declarare statutum dictae civitatis, excludens feminas propter masculos in successione ab intestato, comprehendere etiam feminas, quae de tempore delatae successionis reperirentur in statu religioso, vel alias exemptae a iurisdictione laicali: hinc est, quod nos, supplicationibus huiusmodi inclinati, ac eorundem quadraginta virorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, de congregationis super huiusmodi negotio a nobis specialiter deputatae, quae idem negotium mature discussit, consilio, auctoritate apostolica,

Supplicatio.

Declarat
in rubrica.

ut tenore praesentium, decernimus et declaramus, quod, pro haereditatibus et successione iam delatis usque in praesentem diem, neque feminae regulares, neque ex earum personis monasteria, conventus, ac domus religiosae cuiusvis Ordinis vel instituti, in quibus ipsae feminae hactenus receptae fuerint et professionem emiserint, sub praetextu invaliditatis dicti statuti, vel non comprehensionis in eo dictarum feminarum regularium, consanguineos et attinentes, ad quos vigore dicti statuti per longissimum tempus absque controversia ut praefertur observati, bona, quae alias ad ipsas regulares spectassent, devenerunt, vel eorum haeredes et successores aliquo modo super ipsis bonis molestare, perturbare vel quomodolibet inquietare, seu etiam contra eos via iuris agere valeant in futurum.

§ 2. Decernentes pariter nullum ius nullamque actionem eis competere super bonis praefatis, sine tamen praeiudicio iuris quod ex causa successionum et haereditatum in praeteritum et usque in praesentem diem ab eisdem feminis regularibus monasteriis aliisque locis religionis agnitarum competere posset.

§ 3. Ceterum non intendimus aliquid pro nunc declarare circa validitatem vel invaliditatem praedicti statuti quoad haereditates et successiones, tam devolvendas in futurum, quam hactenus delatas, non non tamen agnitas, ut supra.

Clausulae.

§ 4. Decernentes etiam easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos etiam causarum palatii apo-

¹ Male edit. Main. legit observari pro observati (R. r.).

stolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostram et cancellariae apostolicae regulam de non tollendo iure quaesito, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quorumvis ordinum, congregationum, institutorum, monasteriorum, conventuum et locorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides danda
transumptis.

§ 6. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIX ianuarii MDCLXI, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 29 ianuarii 1661, pontif. anno VI.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

CCCXXXI.

Confirmatio, declaratio et extensio constitutionis Pii V de non alienandis et infeudandis civitatibus et aliis locis Sedis Apostolicae.

Alexander episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Inter ceteras animi sollicitudines, quibus in administratione pastoralis officii nobis divinâ providentiâ commissi assidue premimur, ea vehementer urget, quae Sedis Apostolicae dignitatem eiusque Status etiam temporalis conservationem concernit. Hac ideo ratione, licet plurium summorum Pontificum praedecessorum nostrorum decreta et litterae provide ac sancte conditae fuerint, praesertim recolendae memoriae Pii V, sub dato iv kalendas aprilis anno MDLXVII, eius pontificatus II, tenoris subsequentis, videlicet:

Pii V ac Innocentii decreta.

« Pius episcopus servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Admonet nos suscepti curae regiminis, etc. » quae ab eius etiam successoribus Romanis Pontificibus fuerunt approbatae et confirmatae, ac praesertim ab Innocentio IX felicis recordationis, cum declaratione seu extensione in eius litteris pridie nonas novembris MDXCV, pontificatus anno I, insertâ, sequentis tenoris, videlicet: « Innocentius episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Quae ab hac Sanctâ Sede, cui, licet indigni, auctore Domino praesidemus, pie ac salubriter sancita et ordinata noscuntur, ea, ut perpetuo firma illibataque permaneant, non solum consensus, approbationis et innovationis nostrae munimine roboranda, sed etiam declarationis praesidio, quate-

nus expedire visum sit, fulcienda censemus; et praecipue muneris nostri » etc.¹

§ 1. Nihilominus, quia nonnullae pro varietate casuum contingentium successivis temporibus excitatae fuerunt dubitationes, ac impropriae forsâ subsequentae interpretationes, propterea, ut hae quoque cessent ac removeantur, congruum fore duximus easdem litteras in praesentiâ comprobare, innovare et confirmare, ac verum illarum sensum exponere, et, quatenus opus sit, de novo decernere. Hac igitur nostrâ perpetuo valiturâ constitutione, motu proprio, non ad alicuius supplicationem vel super hoc oblatae nobis petitionis instantiam, sed ex merâ deliberatione et certâ scientiâ nostrâ, easdem praedecessorum, et specialiter praesertim Pii V et Innocentii IX, ac omnia in eis contenta, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, comprobamus, confirmamus et innovamus, easque inconcussae ac² validissimae firmitatis robore, plenamque executionem et effectum perpetuis etiam futuris temporibus obtinere et ab omnibus inviolabiliter observari decernimus, praecipimus et mandamus. Praeterea, ne imposterum germanus earundem litterarum sensus in dubium revocari et a conditoris mente recidi contingat, motu, scientiâ ac deliberatione paribus, et de potestatis apostolicae plenitudine, habitâ super hoc cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus consultatione maturâ, et singulorum auditis sententiis in nostro consistorio secreto, ac etiam extra oretenus et in scriptis, de eorum consilio et assensu declaramus praefatas Pii V litteras comprehendere non solum principatus, ducatus, civitates, castra, oppida, terras, arces,

Supradicta decreta confirmat.

¹ Reliqua omittuntur quia etiam sunt per extensum in ipsius Innocentii IX pontificatu, Constit. I, tom. IX, pag. 505.

² Male edit. Main. legit inconcusse ad (R. T.).

¹ Reliqua omittuntur, quia sunt per extensum in suo ordine, tom. VII, pag. 560.

dominia et loca iurisdictionales et iurisdictionalia S. R. E. ac Sedis Apostolicae in feudum, vicariatum vel alium titulum tunc concessas et concessa, ac etiam aliâs aliquando et pluries concedi solitas et solita, quocumque tempore ad cameram apostolicam devoluta; verum illas quoque et illa, quae nunquam antea in feudum vel alio titulo concessa, sed per cameram et Sedem Apostolicam immediate possessa fuerunt, vel tunc possidebantur, prout etiam felicis recordationis Clemens VIII praedecessor noster suo consistoriali decreto die XXVI iunii anno MDXCII, pontificatus illius, declaravit, cuius sequitur tenor:

Decretum Clementis VIII.

« Clemens VIII¹, sanctissimus dominus noster, dixit (post editam per sanctae recordationis Pium Papam V, Sanctitatis Suae praedecessorem, de fratrum consilio constitutionem de non alienandis civitatibus, terris, oppidis et locis, sibi et Apostolicae Sedi in temporalibus mediate et immediate subiectis, etiam ad illud usque tempus in feudum atque quemvis alienationis titulum dari solitis, ad Sedem praedictam quomodolibet devolutis et pro tempore devolvendis, gravissimis impositis poenis contra personas tractantes, consulentes, aut aliâs verba facientes de huiusmodi civitatibus, terrarum, oppidorum et locorum infeudationibus, etiam sub praetextu necessitatis et evidentis utilitatis, sive illas insinuantes et suadentes, prout in ipsâ constitutione sub datum iv kalendas aprilis² anno secundo editâ, saepius postmodum per praedecessores suos

ac novissime per Sanctitatem Suam comprobata, latius continetur) pie memoriae Gregorium IV itidem praedecessorem suum in consistorio secreto Romae apud S. Marcum de Venetis¹ XIII septembris MDXCI habito, sententiis tamen S. R. E. cardinalium, qui tunc aderant, ac de quorum numero etiam Sanctitas Sua erat, minime requisitis, quinimo multis eorum expresse contradicentibus, declarasse et decrevisse Pii praedecessoris constitutione praedictâ non prohiberi feudum nondum devolutum, quando necessitas aut evidens et vera Ecclesiae utilitas postulaverit, iterum infeudari; nec iuramentum in eâ praestitum similem casum comprehendere, ac neminem licite iurare posse, quod contra necessitatem aut evidentem utilitatem Ecclesiae sit, sicque praedictam constitutionem intelligendam iudicasse ac definitivisse, itaut nemini postea de eâ aliter, quam tunc ab ipso declaratum fuit, loqui et scribere liceret, prout in eisdem decreto et declaratione plenius continetur. Verum, quia re ipsâ compertum est quod fere omnes alienationes terrarum, civitatum, oppidorum et locorum huiusmodi hactenus factae, ex quibus magna laesio et imminutio patrimonii ac existimationis S. R. E. sequuta est, etiam sub praetextu et colore verae et evidentis necessitatis vel nullitatis praedecessoribus Sanctitatis Suae insinuatae fuerunt (cum tamen vix ulla necessitas excogitari possit cui² ex aliis bonis aut redditibus et proventibus quam constitutione praedictâ alienari prohibitis subveniri nequeat; vix etiam ulla dari possit utilitas, cui non praeponderet recuperatio et realis reintegratio in patrimonium sanctae Romanae Ecclesiae earundem civitatum et locorum hucusque alienatorum), cumque huiusmodi casus abso-

¹ Etiam haec Clementis VIII Constitutio habetur iam in Bullario, tom. IX, pag. 521, adiecta Constitutioni sub datâ XIV februarii extra locum inserta; attamen eam iterum referimus quia ibi forsâ aliqua menda irrepserunt ex Mainardi editione (R. T.).

² Desunt verba pontificatus sui ut in loco parallelo (R. T.).

¹ In loco parallelo legitur die Veneris (R. T.).

² Perperam ed. Main. legit cum pro cui (R. T.).

latae necessitatis, aut verae et¹ evidē-
tis utilitatis, facilius mente atque ani-
mo concipi et effingi, quam usu venire
possint, multo magis expedire omnem
prorsus alienationum et investiturarum
prorogationum et aliarum concessionum
quomodocumque et sub quibuscumque
causis et praetextibus attendendi viam
omnino praeccludere, quam ob rarissimos
casus, qui vix unquam contingere possint,
apertam relinquere; cumque lucrum in
tempore negligere, maximum quandoque
sit Ecclesiae lucrum, utilius esse radices
omnes, ex quibus huiusmodi alienationes
provenire valeant, penitus evellere, quam,
ex eo quod aliquando possit earum aliqua
utilis esse, occasionem praebere, ut mul-
tae praeiudiciales et damnosae fiant; cui
absurdo atque incommodo ipsum Pium
praedecessorem praefatum dictā consti-
tutione² non immerito occurrere vo-
luisse, qui longe plures et graviores iac-
turas ex multis perniciosis distractionibus
sequi posse censuit, quam utilitatem ex
paucissimis, si quae unquam contingerent
fructuosae: proinde Sanctitas Sua, habitā
super hoc cum venerabilibus fratribus
S. R. E. cardinalibus deliberatione maturā,
et singulorum auditis sententiis, de eorum
consilio et unanimi assensu, decretum et
declarationem superius memoratam feli-
cis recordationis Gregorii XIV tamquam
destruens praedicti Pii constitutionem,
alienandique occasionem praebens, ac mi-
nime necessariam, et desuper forsā con-
fectas litteras (quarum omnium tenores
haberi voluit pro expressis ac de verbo
ad verbum insertis) auctoritate apostolicā
revocavit, abrogavit, cassavit et annullavit,
perinde ac si nunquam emanassent; de-
clarans dictā constitutione prohiberi ci-
vitatum, terrarum, oppidorum, feudorum

et locorum in eā contentorum, tam quae
nunquam antea in feudum concessa, quam
quae aliās saepius etiam alienata vel in-
feudata, ac postmodum devoluta, aut etiam
nondum devoluta fuerunt, alienationes, in-
feudationes, et prorogationes et extensio-
nes investiturarum, feudorum et conces-
sionum, etiam ex causā necessitatis aut
evidentis et verae utilitatis factas et fa-
ciendas; iuramentum quoque super eius-
dem constitutionis observatione, per San-
ctitatem Suam et successores suos ac
S. R. E. cardinales praestitum et prae-
standum, casum hunc necessitatis etiam
absolutae et evidentis et verae utilitatis
omnino comprehendere, nec propterea
aliquid illicitum iurare, aut quod contra
necessitatem vel utilitatem Ecclesiae sit,
sed quod rationi consonum, atque e re
illius est, ac summopere conducit, prout
eādem auctoritate declaravit, statuit et
decrevit cum clausulis et derogationibus
opportunis. Actum Romae, in monte Qui-
rinali, die xxvi iunii⁴ mdxcii, in consisto-
rio secreto »;

Pariterque declaramus sub eādem con-
stitutione comprehendendi principatus, du-
catus, civitates, castra, oppida, terras,
arces, dominia et loca, iurisdictionales et
iurisdictionalia, non tantum ad S. R. E. et
Sedem et cameram apostolicam eo tem-
pore devoluta, aut alio quocumque titulo
quomodolibet acquisita, sed quae post
eam usque in praesentiā, et in futurum
successivis temporibus in perpetuum, sive
devolutionis, sive alio quovis titulo, quo-
modolibet acquisita fuerunt et acquiren-
tur, salvo tamen constitutionibus, pro
bonis confiscatis, a² felicitis recordatio-
nis Gregorio XIII, v idus iulii, anno
MDLXXX, eius pontificatus IX, et Sixti V,
kalendis iulii, ando MDLXXXV, eius pon-

Sequitur Con-
stitutio Alexan-
dri VII.

Salvis decre-
tis Gregorii XIII
et Sixti V.

¹ Male edit. Main. legit aut pro et (R. T.).

² Male edit. Main. legit dictam constitutio-
nem (R. T.).

¹ In loco parallelo legitur datum 26 iulii (R. T.).

² Aptius lege felicitis recordationis Gregorii
deletā praeposit. a (R. T.).

tificatus I, quibus cautum fuit ducatus,
dominia, vicariatus, gubernia, feuda,
aliaque bona ad predictam Sedem et ca-
meram apostolicam ratione delictorum et
confiscationum in casibus in eis statutis
delata, sub eādem Pii V constitutione su-
per huiusmodi dominiis et iurisdictioni-
bus in feudum aut aliās non concedendis
nec alienandis editā minime comprehend-
deklarantes tamen illas intelligendas esse,
prout intelligi decernimus et mandamus,
ut principatus, ducatus, civitates, castra,
oppida, terrae, arces, loca, dominia, vi-
cariatus, gubernia, feuda et loca iurisdic-
tionalia in illis comprehensa, et ex ea-
rum dispositione confiscata et confiscanda,
non subiaceant neque subiacere debeant
praefatis litteris Pii V pro eo tempore
solum, quo delinquens seu delinquentes
vixerint, et investiturae, si quae antea con-
cessae fuerunt, durabunt ac personae
seu lineae in illis comprehensae supere-
runt, et salvis etiam pactis in ipsis inve-
stituris contentis. Insuper eisdem motu,
scientiā, deliberatione, ac potestate de-
claramus dispositionem praefati recolē-
dae memoriae Clementis VIII in eiusdem
litteris vii kalendas iulii, anno MDXCVI,
eius pontificatus V, in quibus decrevit ci-
vitates, terras, castra et loca iurisdic-
tionalia per cameram apostolicam in vim
eiusdem constitutionis emenda et acqui-
renda in dictā praecedenti constitutione
Pii V per triennium a die illarum ven-
ditionis computandum minime compre-
hendi debere, ita intelligendum esse, ut
statim, finito dicto triennio, quatenus eo
durante non fuerit deventum ad illorum
veram, propriam et effectualem aliena-
tionem, civitates, castra, terrae et loca
praedicta ipso iure et facto censeantur
unita et incorporata eidem Sedi et came-
rae apostolicae, atque subiecta et compre-
hensa in praefatis Pii V litteris, etiam
nullā aliā factā declaratione, acceptatione,

seu decreto, ita ut dictus terminus trium
annorum nullo pacto suspendi, prorogari,
vel aliter impediri aut retardari possit
cursus illius, neque incorporatio, compre-
hensio et subiectio praedicta; et ita ser-
vandum esse decernimus et mandamus.

§ 3. Postremo statuimus, ut, sicut nos
praeinsertas Pii V ac Innocentii IX et Cle-
mentis VIII litteras seu decretum sub
die xxvi iunii mdxcii, et omnes et singu-
las constitutiones et decreta, tam eiusdem
Clementis quam aliorum Pontificum prae-
decessorum nostrorum, quibus civitates,
castra, oppida et alia loca et bona huius-
modi iurisdictionalia Sedi et camerae apo-
stolicae quocumque tempore unita et in-
corporata, ac praedictis litteris Pii V sub-
iecta fuerunt, et specialiter decretum a
nobis die xx decembris proxime praeteriti
in nostro consistorio secreto, assentienti-
bus pariter et approbantibus venerabili-
bus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus
factum super incorporatione ac subie-
ctione ducatus, castri et oppidorum Ron-
cionis, Valerani, ac aliorum omnium lo-
corum et bonorum iurisdictionalium, quae
a recolendae memoriae Innocentio X prae-
decessore nostro sibi et eidem camerae
apostolicae acquisita fuerunt ex instru-
mentis respective rogatis per acta Bartho-
lomaei Brunori die vii octobris mdcxlix,
et Francisci Lucarelli camerae apostoli-
cae ac Caroli Viperæ capituli notariorum
die xix decembris eiusdem anni, ac prae-
sentem nostram constitutionem inviolate
servaturos promittimus, et sancte et so-
lemni more iuramus, et cardinales omnes
et singuli praesentes in eodem consistorio
nostro, hodiernā die, ut moris est, habito,
pariter iurerando promiserunt, iuxta for-
mam ac tenorem iuramenti pro observatio-
ne praefatae Pii V per eos antea praestiti,
ita et absentes a consistorio, in eorum ha-
bitationibus, et a curiā, quandocumque ad
eam se contulerint, ac futuri pro tempore

Decretum
hoc servare lu-
ramento unā
cum cardinali-
bus promittit.

Gregorii XIV
decretum abro-
gat.

Contravenien-
tium poenae.

cardinales, in sumptione pilei et deinde in conclavi, ac etiam post assumptionem ad Pontificatum, in manibus cardinalis vicecancellarii pariformiter promittere et iurare debeant easdem omnes et singulas constitutiones et hanc nostram, quantum in eis erit, observare, illisque non contravenire, nec Pontificibus contrafacientibus consentire, et absolutionem a iuramento praestito non petere, nec oblatam aut concessam acceptare; ac iusiurandum huiusmodi in formulâ iuramenti per eosdem cardinales praestari soliti adiungi et inseri debere; ac contrafacientes poenam periurii ac perpetuae infamiae iuris et facti eo ipso incurrere decernimus; praeterea, quod ipsi cardinales, occurrente Apostolicae Sedis vacatione, in conclavi, quando de observandis litteris recolendae memoriae Iulii Papae II praedecessoris nostri super electione Romani Pontificis et aliis constitutionibus iuramentum praestare solent, etiam de inviolabiliter observandis praedictis ac praesenti constitutione nostrâ per quemlibet eorum qui in Romanum Pontificem electus fuerit, et postmodum idem ad summi Pontificatus fastigium assumptus, post eius assumptionem, hoc ipsum ad maiorem cautelam promittere et iurare, et deinde, post coronationem suam, promissionem et iuramentum huiusmodi per litteras suas speciales harum confirmatorias reiterare debeat. Quod si illud a Pontifice (quod credendum non est) recusabit, aut differetur, tunc dicti cardinales in primo consistorio secreto et praecipue eorum decanus et capita ordinum apud eum, omni cum instantiâ, et instantissime pro praesentium observatione petere et rogare, ac obtestari non cessent, idque ut omnino efficiat diligentissime curare studeant, statuimus et ordinamus.

Clausulas appo-
suit.

§ 4. Decernentes praesentes litteras sub quibusvis revocationibus, cassationibus,

derogationibus, et aliis contrariis dispositionibus, sub quibusvis tenoribus et formis ac cum quibusvis clausulis et deoretis pro tempore quomodolibet factis et faciendis, minime comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, et de novo concessas esse et censi debere, et ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam camerae praefatae praesidentes clericos, causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his per quoscumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Ac praesentes nostras litteras in libello, in quo ipsa constitutio Pii praedecessoris continetur, ac in libro *quinterno* appellato cancellariae apostolicae describi mandamus.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac civitatum et locorum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis aliâ firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, et aliis quae idem Pius praedecessor voluit non ob stare, ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, confirmationis, innovationis, declarationis, voluntatis, decreti, promissionis, ac iuramenti et mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDC LXI.

1 Male, ut patet, edit. Main. legit 1669 (R. T.).

Derogatio
contrariorum.Clausulae poe-
nales.

kalendis februarii, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 1 februarii 1661, pontif. anno VI.

✠ EGO ALEXANDER

CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS

promitto, voveo et iuro.

Providebam Dominum in conspectu meo semper, quoniam a dextris est mihi ne commovear.

- ✠ Ego Franciscus episcopus Portuensis cardinalis Barberinus, vicecancellarius, promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Bernardinus episcopus Praenestinus cardinalis Spada promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego episcopus Sabinensis cardinalis Sacchetti promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Martius episcopus Albanensis cardinalis Ginetti promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Antonius episcopus Tusculanus, cardinalis Barberinus, camerarius, promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Hieronymus tituli S. Laurentii in Lucina cardinalis Columna promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Ioannes Baptista tituli S. Mariae Transtiberim cardinalis Pollottus promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Uldericus tituli S. Petri ad Vincula cardinalis Carpineus promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego M. Antonius tituli S. Mariae de Pace cardinalis Franciottus promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Stephanus tituli S. Laurentii in Pane et Pernâ cardinalis Duratius promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego F. Vincentius Maculanus tituli

S. Clementis cardinalis S. Clementis promitto, voveo et iuro.

- ✠ Ego Hieronymus tituli SS. Trinitatis in Monte Pincio cardinalis Grimaldus promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Angelus tituli Ss. Quirici et Iulitae cardinalis Giorius promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Nicolaus tituli S. Mariae Angelorum cardinalis Ludovisius, maior poenitentiarius, promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Fredericus tituli S. Anastasiae cardinalis Sfortia promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Benedictus tituli S. Onufrii cardinalis Odeschalcus promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Camillus tituli S. Petri in Monte Aureo cardinalis Astallius promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Aloysius tituli S. Alexii cardinalis Homodeus promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Iacobus tituli S. Mariae Transpontinae cardinalis Corradus promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Laurentius tituli S. Chrisogoni cardinalis Imperialis promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Gibertus tituli Ss. Ioannis et Pauli cardinalis Borromeus promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Marcellus tituli S. Stephani in Monte Caelio cardinalis Santacrucius promitto, voveo et iuro.
- ✠ Ego Baccius tituli Ss. Nerei et Achillei cardinalis Aldobrandinus promitto, voveo et iuro.

† Ego Ioannes Baptista Spada tituli sancti Marcelli cardinalis S. Susannae promitto, voveo et iuro.

† Ego Franciscus tituli S. Mariae in Via cardinalis Albicius promitto, voveo et iuro.

† Ego Octavius tituli S. Caeciliae cardinalis de Aquaviva promitto, voveo et iuro.

† Ego Flavius tituli S. Mariae de Populo cardinalis Chisius promitto, voveo et iuro.

† Ego Iulius tituli S. Sixti cardinalis Ruspigliosus promitto, voveo et iuro.

† Ego Nicolaus S. Eusebii cardinalis a Balneo promitto, voveo et iuro.

† Ego Franciscus tituli S. Ioannis ante Portam Latinam cardinalis Paulutius promitto, voveo et iuro.

† Ego Sfortia tituli S. Salvatoris in Lauro cardinalis Pallavicinus promitto, voveo et iuro.

† Ego Virginius S. Mariae in Via lata diaconus cardinalis Ursinus promitto, voveo et iuro.

† Ego Rainaldus S. Nicolai in Carcere Tulliano diaconus cardinalis Estensis promitto, voveo et iuro.

† Ego Paulus Emilius S. Mariae in Cosmendin diaconus cardinalis Rondininus promitto, voveo et iuro.

† Ego Laurentius S. Eustachii diaconus cardinalis Raggius promitto, voveo et iuro.

† Ego Carolus S. Angeli in Foro Piscium diaconus cardinalis Barberinus promitto, voveo et iuro.

† Ego Carolus S. Mariae in Domnica diaconus cardinalis Pius promitto, voveo et iuro.

† Ego Decius S. Hadriani diaconus cardinalis Azzolinus promitto, voveo et iuro.

† Ego Franciscus Maria Ss. Viti et Modesti diaconus cardinalis Mancinus promitto, voveo et iuro.

CCCXXXII.

Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium, quod, quicumque Ordinis et congregationis fratrum congregationis Gallicanae tertii Ordinis sancti Francisci sine obedientia proprii provincialis seu definitoris suae provinciae ad Urbem accesserint et post triduum non recesserint, omnino teneantur conventui B. Mariae Miraculorum de Urbe dicti Ordinis unoquoque die singuli duos iulios a die sui adventus, si non fuerint sacerdotes, solvere, si autem sacerdotes fuerint, iulium unum, et missam, pro exoneratione dicti conventus, ad intentionem superioris ac sacristae quotidie celebrare¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Alias, pro parte dilectorum filiorum guardiani et discretorum conventus

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

B. Mariae Miraculorum nuncupatorum de Urbe fratrum congregationis Gallicanae tertii Ordinis sancti Francisci, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod plurimi fratres diversarum provinciarum eiusdem Ordinis, quibusdam litteris obedientialibus sub speciosis praetextibus furtim et insciis suae provinciae superioribus a dilecto filio nostro eiusdem S. R. E. cardinali dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectore aut ipsius Ordinis ministro generali emendicatis¹, frequentius ad hanc almam Urbem accederent, et aliquando per annos integros, imo etiam diutius in ea commorarentur, et quantum possent moram ibidem protraherent, ut a superiorum suae provinciae obedientiam immunes perseverarent; et in eadem expositione subiuncto, quod ex frequenti dictorum fratrum accessu moraque huiusmodi praefatus conventus, quippe pauperrimus, valde gravaretur, magnaque impensarum accessione oneraretur; ac proinde praefatae cardinalium congregationi supplicato ut in praemissis opportune provideret: emanavit ab eadem congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, volens huiusmodi cursitationum ac morae in Urbe sine causa protrahendae occasionem amputare, et religiosos dicti Ordinis in propriis provinciis sub obedientia continere, necnon paupertati et indemnitati praenominati conventus consulere, censuit decernendum, prout praesentium tenore decernit, ut quicumque religiosi Ordinis et congre-

gationis huiusmodi sine consensu et obedientia proprii provincialis seu definitoris suae provinciae ad Urbem accesserint, et post triduum non recesserint, omnino teneantur¹ unoquoque die conventui praedicto singuli duos iulios a die sui adventus, si non fuerint sacerdotes, solvere; si autem sacerdotes fuerint, iulium unum, et missam pro exoneratione dicti conventus et ad intentionem superioris et sacristae quotidie celebrare; praesentis autem decreti executionem committendam, prout committit, guardiano et aliis pro tempore dicti conventus superioribus, qui ad solutionem huiusmodi fratres extraneos in posterum accedentes, et alios iam forte in praefato conventu existentes, omni appellatione postposita, omnino cogere teneantur, sin minus, renitentes huic decreto parere e conventu et Urbe compellat discedere, contrariis quibuscumque non obstantibus. Romae XIV ianuarii MDCLXI.

M. cardinalis GINETTUS.

E. episcopus Camerinensis, secretarius ».

§ 2. Cum autem, sicut praefati guardanus et discreti nobis nuper exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia et observatione, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, ac eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis nuper hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium, auctoritate apostolica, te-

Decretum praesentium confirmat Pontifex.

Decretum sacrae congregationis.

Proemium.

¹ Edit. Main. legit *emendicantis* (R. T.).

¹ Legendum *teneantur* (R. T.).

nore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, salvā tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI februarii MDC LXI, pontificatus nostri anno VI.

Dal. die 21 februarii 1661, pontif. anno VI.

CCCXXXIII.

Confirmatio statutorum et ordinationum a deputatis cappellae S. Ianuarii Neapolitani, quam thesaurum vocant, in formā specificā¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Militantis Ecclesiae regimini, meritis licet imparibus, superni dispositione consilii praesidentes, illis, quae pro conservando locorum piorum quorumvis, et praesertim Deo in gloriosissimorum eius martyrum honorem consecratorum, frequentique fidelium devotione celebrium, decore, augendoque in illis divino cultu ac felici ministrorum illic Altissimo famulantium directione, pie prudenterque statuta et ordinata esse dignoscuntur, quo firmiora sint, ac exactius et inviolabilius observentur, libenter, cum a nobis petitur, apostolici muniminis robur adiciamus.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii deputati cappellae sancti Ianuarii civitatis Neapolitanae, quam illic thesaurum vocant, quod ipsi, vigore facultatis sibi a felici recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro per quasdam suas die XXVII februarii MDCXXXV expeditas litteras attributae, nonnulla statuta et ordinationes pro felici gubernio et administratione eiusdem cappellae fecerunt tenoris qui sequitur, videlicet²:

Statuta referuntur.

Addi 13 novembre 1659 congregati li sottoscritti illustrissimi signori deputati del Tesoro del glorioso S. Gennaro nella camera della loro solita residenza:

Havendo l'esperienza dimostrato i luoghi ben regolati essere sempre accresciuti, e gli altri senza opportuni stabilimenti deteriorati, li Sommi Pontefici di felice memoria Paolo V e Urbano VIII nelle Bolle date sopra l'erezione del nostro Tesoro con cristiana prudenza diedero facoltà alla nostra fedelissima patria, e conseguentemente a noi deputati da lei al governo di questo sacro luogo, di far

¹ Sequens statutum damus prout est, absque correctionibus quarum forsā opus esset (R. T.).

statuti, capitoli e decreti per il stato felice, governo e amministrazione di quello, e in ogni tempo mutarli, aggiungerli e mancarne o farne altri, come la varietà dell'avvenire e bisogni dimostrasse, con l'approvazione però della Sede Apostolica o dell'Ordinario, o pure d'una delle sacre congregazioni nell'istesse Bolle assegnate. E volendo avvalerci di tal facoltà per servizio e onore di Dio, e del nostro singolare protettore S. Gennaro, giunto con gli altri, e per i felici progressi dell'istesso santo luogo, avendo osservati alcuni anni gli andamenti e bisogni di quello, dopo matura deliberazione e discussione de'negozii in più congregazioni, avemo formati statuti, capitoli e stabilimenti da osservarsi inviolabilmente, dopo che saranno confermati, come sopra, sotto le pene nell'atto di tale confermazione apponende, e sono del tenore seguente, cioè:

La fedelissima città di Napoli, arricchita del corpo e del miracoloso sangue dell'illustrissimo martire S. Gennaro, suo precipuo protettore, avendo giornalmente ricevute da quello singolarissime grazie, per picciolo segno di gratitudine fe' voto d'erigere in suo onore la cappella nominata il Tesoro, in cui si conservassero le sue sante reliquie con l'altre de' gloriosi santissimi protettori. Ed essendosi perciò ottenute Bolle Pontificie, tra le facoltà in quelle concesse dalla felice memoria di Papa Urbano VIII nella Bolla spedita a' 27 di febraro 1635, due furono le principali, l'una che la cassa e custodia delle reliquie in detta cappella transferende, e una delle due chiavi sotto le quali si conservano le reliquie predette, con l'assoluta e omnimoda amministrazione di detta cappella, suo erario, beni, entrate, limosine, oblazioni, legali, e altre pie disposizioni, fossero in potere d'essa città e suoi deputati; l'altra, che essi possano

fare statuti, ordini, capitoli e decreti per il prospero e felice stato, reggimento, governo, direzione e amministrazione di quella, cappellani, chierici, ministri, beni e entrate, tanto spirituali quanto temporali, e circa il modo e forma delle funzioni e divini officii, che ivi averanno da farsi in qualunque modo, d'approvarsi dalla Santa Sede, o dalle sacre congregazioni ivi assegnate o dall'Ordinario; quali s'osservassero sotto pene pecuniarie e censure ecclesiastiche, come più amplamente apparisce da tal Bolla nel § *Necnon custodiam*, e § *Necnon etiam eisdem oeconomis*. Essendosi dunque già compita e ornata detta cappella con spesa di più di ducati trecentomila, e in essa transferite le reliquie de' nostri santissimi protettori, volendo provvedere alla buona amministrazione e felice progresso di quella, avemo deliberato fare li statuti ed ordini sopra ciò necessari. Quindi è che congregati noi infrascritti deputati, e maturamente considerato quel che si conviene per l'effetto e governo predetto, in vigore di detta facoltà apostolica, avemo conclusi, stabiliti, fatti ed ordinati gl'infrascritti capitoli, statuti e decreti, con riserva però espressa di poter quelli in ogni tempo e tante volte quante bisognerà mutare, dichiarare e farne altri, conforme richiederà il bisogno, e dimostreranno l'occasioni e mutazioni di tempi in conformità della facoltà datane, da osservarsi da quelli a' quali spetta sotto le pene pecuniarie infrascritte, e dalle censure in detta Bolla declarande da superiori nell'atto dell'approvazione d'essi.

I. Statuimo e ordinamo che li molto reverendi tesorieri e cappellani del nominato tesoro non si ingeriscano nè direttamente nè indirettamente nel governo dell'istesso Tesoro, suoi beni, entrate, suppellettili, limosine, legati, oblazioni e altra qualsivoglia cosa, nè con li chierici

o altri ministri di quello, spettando tal amministrazione ad essa città e deputati di quello in vigore delle Bolle apostoliche, nè l'uno s'ingerisca nell'ufficio dell'altro, ma ognuno attenda a quel che l'incumbe (come si dirà a suo luogo) con carità, pace e quiete, e occorrendoli qualche difficoltà la riferiscano a noi, acciò si possa provvedere al bisogno, sotto pena alli contravenienti di libbre 20 di cera bianca lavorata, per ciascheduna volta.

II. Statuimo che il molto reverendo tesoriere di detta cappella debba personalmente assistere, quando si apriranno gli armari dove si conservano le predette sacre reliquie, o per esporle al popolo, o in altra qualsivoglia occasione, e mentre staranno esposte, diligentemente le custodirà, e, precisamente quando sta esposto il miracoloso sangue del nostro glorioso protettore S. Gennaro, levandolo da quando in quando dal ciborio, ove sta collocato, teneendolo nelle mani, riverentemente girandolo alquanto per far vedere al popolo che è liquefatto, e farlo hacciare dalli fedeli, coforme al solito, per maggior accrescimento di devozione; però cantandosi la messa e il vespro, non si faccia tal azione acciò non si impediscano le funzioni predette. Assisterà parimente a consegnare dette reliquie alli molto reverendi canonici, quando dovranno esporsi sull'altare maggiore del duomo, coforme li stabilimenti in ciò fatti, e poi le riceverà indietro, e così anco consegnerà le reliquie de' santissimi protettori, quali son solite consegnarsi oelle loro feste rispettivamente, e quelle poi riceverà, quando se gli restituiranno, facendo il tutto gratis e senza oblazione alcuna. E finalmente celebrerà oggì mattina la santa messa nell'altare di detta cappella, coforme il suo obbligo, eccetto nella giornata che li toccherà essere franco, nè si interromperà in altro. E mancando da

ciascuna di dette funzioni, per ogni giornata di mancanza sia tenuto alla pena di libbre dieci di cera bianca lavorata, applicanda a detta cappella come sopra, dichiarando che ciò non si intenda in caso mancasse dalla celebrazione della messa, atteso v'è per tal effetto qui appresso statuto generale, ove è provisto quel che conviene.

III. Ciascheduno de' molto reverendi cappellani sia obbligato di celebrare la santa messa ogni giorno nell'altare di detta cappella (eccettuando la giornata che gli toccherà d'esser franco), e personalmente e non per interposita persona, e oltre di ciò siano tenuti assistere in detta cappella nelle giornate che si averanno da portare le reliquie nell'altare maggiore del duomo, accompagnandole con cotte e lumi, e portandole sin alla porta di detta cappella, nella quale si cosegneranno alli molto reverendi canonici, e così oel ripigliarle; nel sabbato precedente alla prima domenica di maggio, facendosi la solenne processione del sangue del santissimo martire Genaro, due d'essi di quella piazza, dove si farà il congresso del sangue col capo del beoedetto nostro protettore, assistano oel teatro di quella lor piazza a custodire la testa, mentre si aspetta il sangue, e oelle due ottave di maggio e settembre due d'essi debbano assistere continuamente assieme col tesoriere alla custodia di dette sacre reliquie, mutandoli a vicenda, e questo dalla mattina sino alla sera di ciascheduno giorno, non coovenendo che in tal azione resti solo il tesoriere, alla pena di dieci libbre cera bianca lavorata da pagarsi per ciascheduno di quelli che mancherà per ogni giornata dall'assistenza, accompagnamento e funzioni ad ognuno d'essi spettanti, da esigersi e applicarsi come sopra.

IV. Essendo obbligati li molto reverendi tesoriere e cappellani per se stessi e

non per mezzo d'altri dir la santa messa ogni mattina in detta cappella, eccettuata una giornata di ciascheduna settimana, e potrebbe occorrere che prendendo tutti o maggior parte d'essi detta franchigia nella istessa giornata, restasse detta cappella senza lo debito servizio; però statuimo che nella domenica nessuno sia franco, ma tutti detti molto reverendi tesoriere e cappellani siano tenuti dir la messa nella cappella predetta, e fra la settimana ogni giorno sian franchi due soli, esortandoli a dividersi fra loro detta immunità, in modo che negli altri giorni della settimana due soli per ciascun giorno la godano e non più, acciò la detta cappella non resti senza il debito servizio delle messe; e ciascheduno di essi che mancherà di celebrare in detta cappella nelle domeniche e nelle altre feste di precetto, nelle quali feste però non li tocasse la franchigia come sopra, oltre la puntatura e applicazione, delle quali si dirà nel seguente capo, sia obbligato per pena di tal mancanza a tre libbre di cera bianca lavorata, da pagarsi e applicarsi a detta cappella, e oltre di ciò si debba fare l'assegnamento predetto fra loro delle giornate franche, a ciascuno toccanti come si è detto ogn'anno, nel principio del mese di gennaio, sotto pena di ducati 40 per ciascuna volta, da pagarsi a detta cappella da quello o quelli che impedissero tale aggiustamento, e questo senza pregiudizio dell'osservanza di quanto si è detto in questo capo.

V. Acciò la celebrazione delle messe si faccia giornalmente da' detti molto reverendi tesoriere e cappellani conforme all'obbligo che tengono, e si sappia se per avventura mancassero, ordiniamo che ciascheduno d'essi di propria mano si scriva, ogni mattina che celebra, nel libro per tal effetto fatto in sacrestia, notando giornata per giornata il suo nome e cognome,

incaricando il sacrista che non faccia scrivere se non quello che effettivamente dirà la messa in detta cappella, e lasciando di celebrare senza legittimo impedimento (quale in caso vi fosse, debba notificarsi a noi deputati, altrimenti non si ammetta), debba puntarsi, e puntato s'intenda ogni volta che non si trovi scritto in detto libro, e perciò nel tempo del pagamento solito farsi dalla fedelissima città o da' suoi arrendatori assegnati, si debba cavar nota da detto libro di quelli, quali avendo lasciato di celebrare, e delle porzioni d'essi ritenersi quella quantità di denaro, che importando le puntature predette a carlini 3 $\frac{1}{2}$ per ciascheduna puntatura, quanto importa la provizione ad essi assegnata per il servizio predetto, e in caso che alcuno d'essi mancasse dalla celebrazione in modo che non se li dovesse la mesata assegnata o in tutto o in parte, si debba similmente ritenere. Quali puntature e mesate sospese s'applichino alla sagrestia di detta cappella in aumento delle suppellettili di quella, con peso anco di far celebrare in essa da altri sacerdoti eligendi per noi deputati tante messe, quante averanno lasciato di celebrare il tesoriere e cappellani predetti, e dalla città e arrendatori assegnati si paghino per tale effetto alli stessi deputati che saranno *pro tempore*. E la puntatura con applicazione al Tesoro s'intenda anco bastare per pena di quel che lascerà di celebrare, oltre quel che s'è detto nel precedente circa la pena di quello mancherà dalla celebrazione nelle domeniche e feste di precetto. E rispetto al segnarsi ciascuno di propria mano nel suddetto libro, stabilimo, che per pena della resistenza nel segnarsi, sia, che, sebene celebrasse, resti puntato, se non si segna di propria mano, come sopra.

VI. Ordiniamo che nel celebrare le messe basse non vi sia precedenza alcuna

fra i detti molto reverendi cappellani, ma con l'ordine, che entrando in sagrestia, così siano spediti, cioè, chi prima verrà si pari, e esca a dir la messa; eccettuando però il molto reverendo tesoriere, quale sempre sia preferito agli altri, rimettendo alla prudenza del sacrista ad onorare i forastieri, senza però nessun pregiudizio di detti tesoriere e cappellani, e così s'osservi con pena di 31 libbre di cera bianca lavorata, per ciascuna volta, tanto rispetto de' cappellani, che intervertissero questo buon ordine contro volontà di quello fosse arrivato prima, quanto al sacrista, in caso non facesse osservarlo, d'applicarsi come sopra.

vii. Perchè nelle due ottave delle feste del nostro gloriosissimo protettore S. Genaro averà da cantarsi la messa ogni mattina in detta cappella, e nella prima ottava anco il vespro; perciò diciamo che la prima di dette messe debba cantarsi dal molto reverendo tesoriere, la seconda da un di quelli cappellani di quella piazza nella quale in quell'anno sarà fatto il congresso del capo col sangue del Santo, cioè dal più anziano nella prima ottava, e dall'altro nella seconda, e con l'ordine delle piazze, come tocca il detto congresso, vadano facendo detta funzione, e nel giorno ottavo di nuovo celebri detto tesoriere, ancorchè per il turno predetto avesse cantata la messa fra l'ottava oltre la prima, e non volendo si cavi a sorte chi averà da cantarla, con dichiarazione, che chi canta la messa, canterà parimente il vespro; ed in caso che alcuno di detti tesoriere e cappellani non osservassero tal ordine contro volontà degli'altri, o che il sacrista per sua colpa non facesse osservarlo, sia tenuto per ciascuna volta dare per pena a detta cappella 10 libbre di cera bianca lavorata, con dichiarazione che s'alcuno d'essi volesse d'accordo mutare la giornata a lui toccante col com-

pagno, possa farlo volontariamente, e con pace e quietudine fra loro.

viii. Se nell'ottave predette o in altra occasione si trovasse legittimamente impedito il molto reverendo tesoriere, di modo che non potesse assistere a fare le funzioni a lui spettanti, come si è detto nel cap. ii, volemo, che egli non si intrometta in deputare o sostituire alcuno in luogo suo, ancorchè fosse degl'altri cappellani, e se fosse di fatto da lui sostituito, non si ammetta; essendo che, spettando a noi principalmente la cura e custodia di dette reliquie, in tale occasione sostituiamo altra persona di detti cappellani a nostro arbitrio, nè doverà in ciò altri ingerirsi, ed ingerendosi, per ciascuna volta incorrerà nella pena di ducati dieci applicati a detta cappella, da pagarsi la metà dal tesoriere, che farà tal sostituzione, e l'altra metà da quello sarà sostituito, o che senza ordine nostro farà tal funzione, ancorchè non fosse dal tesoriere sostituito.

ix. Acciò s'osservi il decoro di detto santo luogo, con tanta spesa nella nostra fedelissima città fondato, espressamente ordiniamo, che li molto reverendi tesoriere e cappellani e sacrista, nè ciascheduno di loro, nè per sè, nè per interposta persona, ardisca di chiedere elemosina in nome di detta cappella di denari, suppellettili, olio, cere e qualsivoglia altra cosa, nè sotto pretesto di solito o altro qualsivoglia colore, a persona alcuna di qualunque grado e condizione, sotto pena di scudi 28 per ciascuna contravvenzione, applicandi a detta cappella, alla quale parimente s'acquisti tutto quello che con tale dimanda fosse stato dato.

x. Espressamente ordiniamo che nessuno di detti molto reverendi tesoriere e cappellani possano ingerirsi nell'oblazioni che spontaneamente saranno fatte a detta cappella di denari, cera o qual-

sivoglia altra cosa, nè le messe votive, o altre elemosine fatte e faciende, nè quello o in tutto o in parte a se stessi o ad altri applicare sotto qualsivoglia pretesto, ma quelle si debbano consegnare al sacrista, quale ne debba fare distinta nota, e nell'immediata seguente congregazione darne conto a noi, a' quali in vigore di detta Bolla spetta l'assoluta et omnimoda amministrazione e governo, acciò disponiamo come sarà conveniente ed opportuno, nè possano pigliare nè applicarsi le torcie e candele etiam residui d'esse, o siano comprate del peculio del Tesoro, o d'altre offerte, ma quelle debbano conservarsi dal sacrista sotto chiave tenuta da lui, dandone conto a noi, acciocchè quando sarà fatto cumulo d'esse possano cambiarsi con le torcie e candele nuove, in servizio ed utile di detto Tesoro, come sarà più opportuno intieramente e senza niuna diminuzione, e questo s'intenda ancora delle oblazioni, che si faranno a dette sacre reliquie, quando saranno esposte fuor del Tesoro nell'altare maggiore del domo, o in altri luoghi, giacchè tutte spettano all'istesso Tesoro, sotto la medesima pena di ducati 25 d'applicarsi alla cappella predetta per ciascuna contravvenzione e per ogni uno d'essi quale contravverrà, e anco che sotto pena d'espulsione del sacrista, quale non dasse notizia e conto delle cose predette, o non le conservasse come sta in questo capo ordinato.

xi. Al sacrista, quale sarà *pro tempore* eletto *seu* eligendo per essi deputati a nuto amovibile, sia obbligato assistere continuamente ogni mattina alla sacristia, e aver pensiero, che le messe escano a tempo e ordinatamente, e abbia cura del libro dove si doveranno scrivere ogni mattina li molto reverendi tesoriere e cappellani, quali celebrano, non facendo scrivere in esso quello che non

celebrerà in detta cappella, come si è detto nel cap. v, e che li chierici assistano e facciano il servizio in detta cappella puntualmente con decoro e pulizia, faccia parare gl'altari conforme il rito ecclesiastico. Avrà cura de' paramenti e altre suppellettili di detta cappella, e che siano polita, ben conservati e custoditi, e si conservino le cere, olio, vino e altre cose necessarie al culto divino, tenendo le chiavi di detta cappella, sacristia e stipi o casse, *seu* officine, dove si conserveranno le cose predette, dando del tutto conto ad essi deputati, a' quali darà parte d'ogni difficoltà che occorresse in tal carica, e se vedrà qualche inconveniente, lo comunichi a quelli acciò provvedano opportunamente sotto pena d'espulsione.

xii. Si è stabilito, che li quattro chierici ordinari di detta cappella a nuto amovibili, debbano servire al detto Tesoro con assistenza, decoro e modestia convenienti ad un tanto luogo, senza partirsi la mattina o in altri tempi necessari, e fare tutto il servizio che bisognerà in detta cappella con puntualità, conforme sarà ordinato da essi deputati, e dal reverendo sacrista, alli quali doveranno esattamente obbedire, e non ad altro, portando però ogni riverenza al molto reverendo tesoriere e cappellani, quali con essi non doveranno per altro ingerirsi; e acciocchè attendano i detti chierici al servizio, che li conviene, al reverendo sacrista debba puntare s'alcuno d'essi manca, e egli esiga l'assegnamento, che tengano dalla città separatamente da quello del tesoriere o cappellani, acciò con saputa e ordine nostro possa dividersi fra chierici che serviranno, e in caso di contravvenzione la pena sarà d'essere licenziati dal servizio della predetta cappella.

Finalmente dicemo che li predetti capi, ordini e statuti, e ciascuno d'essi, e quanto in quelli si contiene, dopo che

saranno approvati da' superiori, inviolabilmente s'osservino sotto dette pene penali e censure, da quelli declarande et apponende, e così concludemo, dicemo e stabiliamo per adesso, con riserva espresa di mutare, aggiungere e fare altri capi e stabilimenti tante volte quante bisognerà secondo l'opportunità del tempo, occasioni e bisogni, che giornalmente occorreranno, in vigore della detta potestà dataci in dette Bolle pontificie con l'approvazione in quelle ordinate, tutto per servizio di Dio, e del nostro glorioso protettore, ed altri santi, e per il buono governo di detta sacra cappella, con dichiarazione, che le suddette pene in caso di contravvenzione debbano ritenersi a beneficio di detta cappella da quello che questa città paga a' detti molto reverendi tesoriere e cappellani ogni mese per la loro dote, con certificatoria facienda per essi deputati.

Statutum praesentium confirmat Summus Pontifex.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes praeinserta statuta et ordinationes, pro firmiori illorum subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae praesidio roborari summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innovatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, praeinserta statuta et ordinationes, omniaque et singula in eis contenta et expressa quaecumque, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus

et confirmamus, poenasque in eis contentas in transgressores executioni demandari praecipimus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenierint supplemus, salva tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

§ 3. Decernentes eadem statuta et ordinationes, necnon praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae cappellae et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii februarii MDCLXI, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 23 februarii 1661, pontif. anno vi.

Clausulas addit.

Contrariis derogat.

CCCCXXXIV.

Jubilaeum universale ad implorandam divinam opem contra Turcas.

Alexander Papa VII,

Universis christifidelibus, praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Ex quo humilitatem nostram in excelsa Sedis Apostolicae specula collocavit Altissimus, nihil quidem (quantum divina bonitas dedit) praetermisimus, quo immanem Turcarum tyranni ditiones Reipublicae Venetorum saevissimo bello iamdudum infestantis ferociam retunderemus. Nunc vero, cum idem tyrannus, expugnata contra fidem publicam arce Varadini, quae erat validissimum Hungarici regni propugnaculum, impetum in citeriores provincias ingenti apparatu meditari et adornare, miserimasque clades universae reipublicae christianae minitari videtur, pontificia sollicitudo nostra ad opponendum nos tamquam murum pro domo Dei ardentiori zelo stimulatum¹; et quamvis omnia humanae industriae opisque consilia et auxilia alacri studio pro viribus expromere et procurare non desistamus, omnem tamen spem in Domino collocamus, confidentes, si, deposita per veram poenitentiam sarcina peccatorum, immensam eius misericordiam unanimes imploremus, auctisque per eleemosynas et ieiunia viribus orationis ad eum supplici concordique voce clamemus, fore ut obliviscatur iniquitatum nostrarum, quibus eius iram provocavimus, et christianae religionis hostium vires conterat potentia virtutis suae. Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiae, ut misericordiam consequamur, et gratiam inveniamus in auxilio opportuno.

¹ Edit. Main. legit *ingenii* (R. T.).

² Forsan legendum *stimulatur*; edit. Cherub. habet *stimulat* (R. T.).

§ 1. Hoc autem ut maiori fructu ferventiorque spiritus ardore peragatur, ex veteri Romanae Ecclesiae omnium matris et magistrae more, eiusdem Ecclesiae thesauros, quorum dispensatores nos constituit Deus, in praesentibus necessitatibus proferre et largissima manu erogare decrevimus. Itaque ex parte omnipotentis Dei Patris et Filii et Spiritus Sancti omnes et singulos utriusque sexus christifideles, tam in alma Urbe nostra quam extra ubilibet locorum constitutos, apostolicam auctoritate paterne requirimus, monemus et in Domino adhortamur ad infrascripta devote peragendum et adimplendum, et ad Deum Salvatorem nostrum orandum ut per viscera misericordiae suae fidem catholicam protegere et defendere, illiusque hostium conatus et vires reprimere et conterere, principum christianorum pacem et concordiam conservare, eorumque corda illuminare, et vires ad christiani nominis tutelam et exaltationem unire, augere et roborare, atque omnium nostrum piis conatibus opitulari dignetur.

§ 2. Nos enim de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus, licet indignis, contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in alma Urbe degentibus, qui S. Ioannis in Laterano, Principis Apostolorum et S. Mariae Maioris eiusdem Urbis ecclesias seu basilicas, vel ecclesiarum huiusmodi alteram, spatio duarum proximarum hebdomadarum semel saltem visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium devote, ut supra, Deum oraverint, ac quarta et sexta feria ac sabbato alterius ex praedictis hebdomadis ieiunaverint, et peccata sua confessi, sanctissimum Eucharistiae sacramentum in dominica die immediate sequenti, vel alia die infra

Supplicatio.

Jubilaeum statuit cum indulgentiis consuevis.